

STRATEGIA

INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A
ORAȘULUI OCNA MUREȘ,

2021-2030

STRATEGIA

INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A
ORAȘULUI OCNA MUREȘ

2021–2030

www.primariaocnamures.ro

Prezenta strategie a fost elaborată de către Oraşul Ocna Mureş, ca un document integrator al tuturor eforturilor de planificare participativă, conform principiilor de consultanţă general acceptate şi a drepturilor de proprietate intelectuală.

Beneficiar: PRIMĂRIA ORAŞULULUI OCNA MUREŞ

Ocna Mureş, Str. Nicolae Iorga, Nr. 27, 515700,

Jud. Alba, România

Tel.: +40 258 871 257 | +40 258 871 217

E-mail: contact@primariaocnamures.ro

Actualizare Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a orașului Ocna Mureș – Orizont 2030

Contract de servicii Nr. 13406/2020

Elaborator:

SC CREATIVIA EXCELLENCE SRL
Str. Magnoliei Nr. 2, 517244, Sat Șeușa,
Comuna Ciugud, Județul Alba
ROONRC J1/644/2020; RO 42719690;
E-mail: office@creativiaexcellence.org;
Tel.: +40 744 577 324

Coordonator colectiv de elaborare

Ioana – Claudia MOLDOVAN - Expert dezvoltare urbană

Nicolaie MOLDOVAN - Expert dezvoltare urbană

Ovidiu BOC - Expert date statistice și audit

Strategie inițială - conținut audit de necesități

Veronica CONSTANTIN - Expert GIS

Marius DUCA - Expert politici regionale

Cuvânt înainte.....	6
Introducere.....	7
a. Scopul și necesitatea strategiei.....	8
b. Metodologia de elaborare a strategiei.....	9
c. Principalele premise pentru dezvoltare–provocări și resurse.....	9
d. Contextul strategic.....	10
e. Conceptul de dezvoltare, viziune și obiective.....	13
f. Acțiuni principale și recomandări pentru implementarea strategiei.....	15
PARTEA A	
ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE.....	18
Capitolul 1: Profilul socio-demografic.....	19
a. Structura demografică.....	20
b. Mișcarea naturală și migratorie a populației în orașul Ocna Mureș.....	24
c. Zone dezavantajate din punct de vedere socio-economic și incluziune socială.....	25
Capitolul 2: Profilul economic.....	27
a. Context economic național, regional și județean.....	28
b. Profilul economic al orașului Ocna Mureș.....	29
c. Motoare economice și potențial de specializare.....	31
d. Mediul și dinamica antreprenorială.....	33
e. Atragerea de investiții, servicii și infrastructura suport pentru afaceri și inovare.....	34
f. Piața forței de muncă.....	35
Capitolul 3: Profil spațial și funcțional.....	44
a. Rețeaua de localități.....	45
b. Relații teritoriale și navetism.....	46
c. Zonificare funcțională și identificarea zonelor de dezvoltare ale orașului Ocna Mureș....	47
d. Zone cu resurse importante de patrimoniu antropoc și natural.....	50
Capitolul 4: Infrastructura de transport și mobilitate.....	53
a. Conectare la coridoarele majore de transport existente și propuse.....	54
b. Accesibilitate rutieră.....	55
c. Parcări.....	57
d. Accesibilitate ferată.....	57
e. Accesibilitate aeriană.....	58
f. Infrastructura pentru deplasări nemotorizate.....	58
g. Transportul în comun.....	59
h. Transportul de mărfuri.....	61
Capitolul 5: Echiparea tehnico-edilitară.....	63
a. Alimentare cu apă potabilă.....	64
b. Rețeaua de canalizare.....	65
c. Managementul deșeurilor.....	65
d. Infrastructura de producere, transport și distribuție a energiei electrice.....	67
e. Iluminatul public.....	68
f. Infrastructura de telecomunicații și telefonie.....	68

Capitolul 6: Servicii publice.....	71
a. Infrastructura și serviciile de educație.....	72
b. Infrastructura de sănătate și serviciile medicale.....	73
c. Infrastructura și serviciile de asistență socială.....	75
d. Infrastructura și serviciile culturale.....	76
e. Infrastructura și serviciile pentru sport și agrement.....	76
Capitolul 7: Mediu și schimbări climatice.....	79
a. Rezervații naturale și arii protejate.....	80
b. Calitatea factorilor de mediu și poluarea (apă, aer, sol).....	80
c. Schimbări climatice și riscuri de mediu.....	83
Capitolul 8: Profil și capacitate administrativă.....	86
a. Administrația publică locală și structurile asociative existente.....	87
b. Resurse umane și materiale.....	87
c. Servicii publice digitale și relația cu cetățenii.....	88
Analiza SWOT.....	90
Diagnostic și recomandări pentru strategie:.....	90
probleme, nevoi și resurse pentru dezvoltare.....	90
PARTEA B	
STRATEGIA DE DEZVOLTARE.....	102
Contextul internațional.....	103
Contextul european.....	105
Strategii relevante la nivel național.....	112
Strategii relevante la nivel regional.....	121
Contextul la nivelul județului Alba.....	125
Principalele programe de finanțare care susțin dezvoltarea în România.....	127
Implementare, monitorizare și evaluare, indicatori.....	135
VIZIUNE ȘI OBIECTIVE STRATEGICE.....	148
Direcții de acțiune și proiecte pentru Obiectivul strategic 1.....	151
Direcții de acțiune și proiecte pentru Obiectivul strategic 2.....	160
Direcții de acțiune și proiecte pentru Obiectivul strategic 3.....	164
Direcții de acțiune și proiecte pentru Obiectivul strategic 4.....	168
Direcții de acțiune și proiecte pentru Obiectivul strategic 5.....	173
Anexa - Tabel indicatori de realizare și rezultat.....	176

Cuvânt înainte

Sunt conștient că fiecare decizie administrativă modelează comunitatea din Ocna Mureș și-i influențează ritmul zilnic. Prin urmare, modul în care este planificat viitorul orașului are un rol esențial pentru bunăstarea comunității și îmbunătățirea calității vieții fiecărui locuitor.

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ (SIDU) A ORAȘULUI OCNA MUREȘ-ORIZONT 2030 reprezintă unul dintre cele mai unitare și complexe instrumente pentru planificarea, aplicarea și monitorizarea deciziilor.

Documentul strategic de față ne ajută să facem o radiografie exhaustivă a situației actuale a orașului Ocna Mureș, să ne definim viziunea pe termen lung, consolidată de un plan de acțiune, un portofoliu de proiecte prioritare concrete, un plan de realizare și valoarea estimată a acestora și sursele de finanțare vizate.

Credința noastră administrativă este ca Ocna Mureș să fie în continuare un oraș care se dezvoltă, în care primăria creează condiții pentru dezvoltare, prin realizarea investițiilor publice necesare.

Ne dorim să menținem un buget de investiții coerent, bazat pe finanțări guvernamentale, europene, dar și prin parteneriate publice-private.

SILVIU VINȚELER
Primarul orașului Ocna Mureș

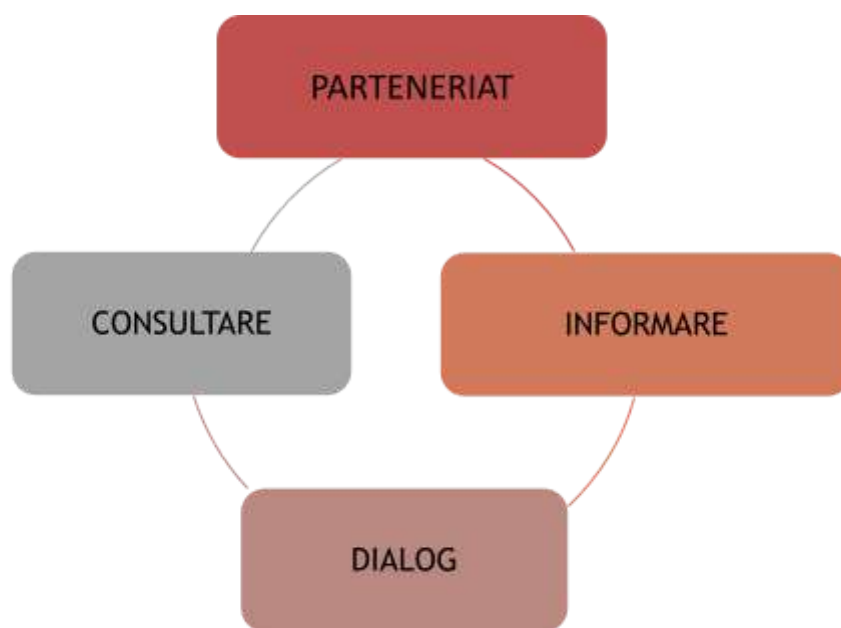

Introducere

- a. Scopul și necesitatea strategiei
- b. Metodologia de elaborare a strategiei
- c. Principalele premise pentru dezvoltare-provocări și resurse
- d. Contextul strategic
- e. Conceptul de dezvoltare, viziune și obiective
- f. Acțiuni principale și recomandări pentru implementarea strategiei

a. Scopul și necesitatea strategiei

- Viziunea UE pentru dezvoltarea teritorială și urbană pentru perioada 2021-2027¹: se bazează pe mai multe obiective strategice definite în Agenda teritorială 2030, în Noua Cartă de la Leipzig, în Pactul verde european și în obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU; are ca obiectiv general să realizeze o Uniune Europeană neutră din punct de vedere climatic până în 2050.
- Principii-cheie ale bunei guvernante urbane²: politica urbană pentru binele comun; abordarea integrată, participare și co-creare, guvernanta pe mai multe niveluri, abordare bazată pe realitatea zonei (place based-approach).
- Realizarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană (SIDU) Ocna Mureș 2022-2030 pornește de la contextul său strategic. Ne referim la conceptele cheie ce urmează să fie abordate, tendințele internaționale și exemplele de bune practici în domeniul strategiilor integrate, precum și corelarea cu documente programatice-strategii relevante la nivel național, regional, județean și local, precum și cu Programele Operaționale Regionale³.
- SIDU Ocna Mureș va fi sinonim cu o planificare operațională concretă, din care va rezulta o structură clară a proiectelor, acțiunilor, măsurilor ce vor fi luate în perioada 2022-2030, resursele necesare, rezultatele așteptate, precum și setul de responsabilități care trebuie asumat.
- SIDU Ocna Mureș va aparține comunității locale. În acest sens, este foarte important procesul de informare și consultare a opiniilor comunității locale și actorilor locali, ONG-urilor, mediilor profesionale, ale diverselor structuri instituționale, în scopul participării acestora la procesul consultativ, dar și la implementarea strategiei propriu-zise.

Sursa: prelucrare date www.citadini.ro

¹ Conferința POLITICA DE COEZIUNE 2021-2027: DIMENSIUNEA URBANĂ ȘI OPORTUNITĂȚI DE FINANȚARE/DG REGIO, mai 2022

² <https://www.mdipa.ro>

³ Ghid pentru elaborarea STRATEGIILOR INTEGRATE DE DEZVOLTARE URBANĂ, disponibil pe <https://citadini.ro/>

- Potrivit Ghidului pentru elaborarea STRATEGIILOR INTEGRATE DE DEZVOLTARE URBANĂ⁴, motivația și scopul final al SIDU trebuie să asigure definirea rolului și locului ocupat de localitate în județ, regiune, în perspective de timp medii și lungi.
- SIDU va reprezenta baza strategică pentru fundamentarea proiectelor inițiate în Ocna Mureș și un reper atât pentru autoritățile naționale în privința fundamentării programelor de finanțare, cât și pentru autoritățile regionale/judetene și potențiali investitori publici sau privați.

b. Metodologia de elaborare a strategiei

- SIDU 2022-2030 Ocna Mureș va include propuneri concrete, din care să rezulte și complementaritatea cu investițiile din perioada 2014-2020, dar și cu celelalte programe operaționale din actuala perioada de programare.
- Se va ține cont de alocările previzionate prin POR Centru 2021-2027⁵ pentru măsurile referitoare la: o infrastructură verde; o mobilitate urbană durabilă; o regenerarea urbană și infrastructura de turism, patrimoniu și cultură din zonele urbane.
- În realizarea SIDU Ocna Mureș, vor fi luate în calcul recomandările Comisiei Europene pentru politica de coeziune teritorială și bugetul UE, privind elaborarea cu succes a strategiilor de dezvoltare regională după 2030.
- Provocările economice, sociale, climatice, demografice și de mediu cu care se confruntă orașul vor fi abordate integrat, în conformitate cu cerința din Art. 28 din Regulamentul CE 1060/2021.
- Se va urmări complementaritatea între investiții, în așa fel încât să ducă la dezvoltare și corelare între ele (și ca obiect și ca timp).
- Proiectele propuse prin SIDU vor fi corelate cu principiile orizontale prevăzute în regulamentele europene, principii care se vor regăsi în criteriile de eligibilitate/ prioritizare care vor face apoi parte din evaluarea cererilor de finanțare primite.
- Propunerile se vor raporta și la cele 3 principii noi ale Comisiei Europene, pentru noua perioadă de programare⁶: Eficiența energetică înainte de toate; Imunizarea la schimbările climatice; A nu prejudicia în mod semnificativ.
- Proiectele integrate propuse vor include o gamă largă de elemente complementare dincolo de infrastructura solidă (regenerare fizică și simpla construcție)⁷.

c. Principalele premise pentru dezvoltare—provocări și resurse

Cele mai importante trei probleme urbane, conform primului Barometru Urban la nivel național din România, publicat pe 1 Octombrie 2020.⁸

- serviciile de sănătate
- poluarea aerului
- infrastructura rutieră

În procesul de realizare a SIDU Ocna Mureș se va ține cont și de o serie de indicatori încadrați pe cei 5 piloni ai Cadrului European pentru Orașele Durabile⁹: dimensiunea culturală și socială; dimensiunea spațială; dimensiunea economică; guvernanta; dimensiunea mediului.

⁴ Ghid pentru elaborarea STRATEGIILOR INTEGRATE DE DEZVOLTARE URBANĂ, disponibil pe <https://citadini.ro/>

⁵ <http://regio-adrcentru.ro/programare-2021-2027/>

⁶ [PLANUL NATIONAL DE REDRESARE SI REZILIENTĂ \(PNRR\) \(gov.ro\)](https://www.gov.ro/planul-national-de-redresare-si-rezilienta-pnrr)

⁷ Conferință POLITICA DE COEZIUNE 2021-2027: DIMENSIUNEA URBANĂ ȘI OPORTUNITĂȚI DE FINANȚARE, mai 2022

⁸ https://citadini.ro/wp-content/uploads/Barometrul-Urban_Politica-Urbana-a-Romaniei.pdf

⁹ www.citadini.ro

În realizarea SIDU Ocna Mureș ne vom raporta și la pilonii și obiectivele Politicii Urbane a României¹⁰, trasate prin documentul dedicat:

Sursa: Prelucrare date Politica Urbană a României

d. Contextul strategic

Context strategic european, național, regional și județean

Context strategic european

- Politica de Coeziune Post 2020/Obiectivele de politică propuse pentru perioada de programare 2021 – 2027¹¹;
  - O Europă mai inteligentă – fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, companiilor și administrațiilor publice;
  - O Europă mai ecologică, cu emisii reduse de carbon – investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice, care au drept scop promovarea investițiilor în economia verde și economia circulară;
  - O Europă mai conectată – soluții de îmbunătățire a conectivității digitale și promovarea mobilității urbane multimodale durabile;
  - O Europă mai socială – obiectiv sprijinit transversal;
  - O Europă mai aproape de cetățeni – promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, al dezvoltării patrimoniului cultural și al securității în zonele urbane.
-
- Documente strategice, regulamente și recomandări europene în materie de priorități de dezvoltare¹²:

¹⁰ Politica Urbană a României, disponibilă pe <https://citadini.ro/>

¹¹ <https://www.mae.ro>

¹² https://ec.europa.eu/info/index_ro

- Propunerea de Regulament al Parlamentului și al Consiliului: o nouă abordare strategică pentru politica de coeziune; conține obiectivele Politicii de Coeziune pentru perioada de programare 2021 – 2027;
- Declarația ministerială de la Tallinn privind guvernarea electronică, 2017: Reducerea sarcinilor la nivelul administrațiilor publice prin dezvoltarea serviciilor de „Open data” (date deschise), astfel încât să poată fi sporit schimbul de date între toate nivelurile de guvernare;
- Strategia de inovare pentru perioada 2021-2027: vizează obiectivele: 1: Creșterea impactului regional al comunităților de cunoaștere și inovare; Stimularea capacității de inovare a învățământului superior; Lansarea noilor CCI-uri (Comunități de cunoaștere și inovare).
- Strategia europeană pentru tineret 2019–2027¹³: are definite 11 obiective, care le permită tinerilor să își realizeze pe deplin potențialul și identifică domenii intersectoriale care afectează viețile tinerilor. Indică și care sunt provocările care trebuie abordate.

Context național

- Strategia Națională pentru DEZVOLTAREA DURABILĂ a României 2030¹⁴: are 17 obiective de dezvoltare durabilă, care transpun obiectivele Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă asumată de statele membre ONU.

Figura: Obiectivele de dezvoltare durabilă/Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030:

Sursa: Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030/ <https://www.edu.ro>

- Strategia de dezvoltare teritorială a României¹⁵: exercițiul de planificare a dezvoltării teritoriului României, până în 2035.
- Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030¹⁶ stabilește obiective naționale pe dimensiunile:

¹³ https://europa.eu/youth/strategy_ro

¹⁴ <https://www.edu.ro>

¹⁵ <https://www.mdrap.ro/dezvoltare-teritoriala/-2979>

¹⁶ <https://energie.gov.ro>

Tabel Dimensiunile Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030:

Dimensiune/Pilon	Politici. Măsuri. Componente
Dimensiunea 1. Decarbonare	Vizează implementarea de politici și măsuri pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de creștere a cantității de energie din surse regenerabile;
	1.1 Emisiile și absorbțiile GES;
	1.2 Energia din surse regenerabile.
Dimensiunea 2. Eficiență Energetică	Vizează implementarea celor 11 programe naționale de eficiență energetică.
Dimensiunea 3. Securitate Energetică	Vizează aplicarea măsurilor privind nivelul de siguranță și securitate în funcționare a sistemului electroenergetic național.
Dimensiunea 4. Piață internă a energiei	Vizează implementarea de politici și măsuri privind piața internă a energiei;
	4.1 Interconectivitatea rețelelor electrice;
	4.2 Infrastructura de transport a energiei;
	4.3 Integrarea piețelor;
	4.4 Sărăcia energetică.
Dimensiunea 5. Cercetare, inovare și competitivitate	Vizează implementarea programelor aferente sectorului energetic.

Sursa: <https://energie.gov.ro>

Context regional-județean

Planul de Dezvoltare Regională Centru 2021-2027, realizat de către ADR Centru ¹⁷	- Reprezintă cea mai importantă sursă de finanțare din fonduri europene de la nivel Regiunii Centru.
Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii de Dezvoltare Centru 2021-2027 ¹⁸	-Obiectiv: transformarea economică prin inovare, bazându-se pe acele sectoare, activități economice care au potențial, dar și pe rezultatele activității de cercetare-dezvoltare.

¹⁷ <https://www.adrcentru.ro/dezvoltare-regionala-cat/pdr-centru-2021-2027/>

¹⁸ <https://www.adrcentru.ro/dezvoltare-regionala-cat/strategia-de-specializare-inteligenta/>

Programul Operațional Regional Centru 2021 – 2027 ¹⁹	- Viziunea strategică: Regiunea Centru să devină o regiune mai curată, atractivă pentru locuitorii săi și turiști, cu o economie competitivă bazată pe cunoaștere și inovare în care grija pentru mediu și utilizarea rațională și durabilă a resurselor să fie o prioritate.
Strategia de Dezvoltare a Județului Alba 2021-2027 ²⁰	- Portofoliul de proiecte propus integrează domenii privind dezvoltarea socio-economică a localităților din Alba, conectivitatea, protecția mediului, valorificarea patrimoniului natural și construit etc.
Strategia de Mobilitate și Conectivitate în Județul Alba 2022-2027 ²¹	- Propune soluții pentru un transport sustenabil, intermodal, reducerea poluării generate de traficul rutier etc.
Strategia Județului Alba în Domeniul Energiei 2018-2023 ²²	- Instrument pentru soluționarea provocărilor sociale, de mediu, climatice și energetice din județul Alba, precum schimbările demografice, eficiența resurselor, securitatea energetică și rezistența în fața schimbărilor climatice.
Planul de Menținere a Calității Aerului în Județul Alba 2021-2025	- Documentul conține măsuri pentru păstrarea nivelului poluanților din județul Alba sub valorile-limită.
Strategia de Dezvoltare Locală GAL „Pe Mureș și Pe Târnave” ²³	- În realizarea documentului, au fost implicați liderii comunităților din localitățile membre, dar și locuitorii acestora.

e. Conceptul de dezvoltare, viziune și obiective

Noua Cartă de la Leipzig: Transformarea urbană se bazează pe integrarea dimensiunilor sociale, ecologice și economice ale dezvoltării durabile:

¹⁹ <https://regio-adrcentru.ro/programare-2021-2027/>

²⁰ <https://judetul-alba.ro/strategia-de-dezvoltare-a-judetului-alba-2021-2027/>

²¹ https://judetul-alba.ro/incarcari/2021/12/STRATEGIE-DE-MOBILITATE_compressed.pdf

²² <https://alea.ro/wp-content/uploads/2018/02/Strategia-Judetului-Alba-in-domeniul-Energiei-2018-2023.pdf>

²³ https://www.gal-mt.ro/documente/SDL-v5_2019.pdf

Orașul just: oferă oportunități pentru toată lumea de a se integra în societate

Orașul verde: Dezvoltarea unor medii urbane de înaltă calitate

Orașul productiv: forță de muncă calificată, infrastructură socială, tehnică și logistică, mediu inovator favorabil

Sursa datelor: Noua Cartă de la Leipzig

Indicatorii SIDU Ocna Mureș vor fi și în concordanță cu cei de monitorizare a obiectivelor Politicii Urbane a României²⁴.

Tabel Obiective și indicatori Politică Urbană a României

Obiective prioritare	Indicatori
Sustenabilitate teritorială	<ul style="list-style-type: none"> - Adoptarea planurilor urbanistice integrate (mediu, transport, utilizare a terenului) - Raportul dintre consumul de teren și rata de creștere a populației - Satisfacția față de spațiile publice (barometru urban)
Crearea orașelor locuibile și inteligente climatic, prin îmbunătățirea infrastructurii verzi și albastre, în vederea atenuării și adaptării la riscurile urbane	<ul style="list-style-type: none"> - Spații verzi pe cap de locuitor - Emisii de gaze cu efect de seră pe cap de locuitor - De câte ori este depășită limita emisiilor principale de poluanți atmosferici definită de directivele europene privind calitatea aerului (PM10, O3, NO2) - Procentul de persoane aflate la 0,5 km de transportul public care circulă cel puțin la fiecare 20 de minute
Îmbunătățirea activității economice, oferind medii de viață de calitate, locații pentru afaceri bine deservite și mai multe oportunități de	<ul style="list-style-type: none"> - Lacune de competențe în forța de muncă actuală - Intensitatea cercetării și dezvoltării - Produsul intern brut (PIB) pe cap de locuitor - Traficul trenurilor de marfă - Accesibilitatea drumurilor naționale (Km)

²⁴ Politică Urbană a României, disponibilă pe <https://citadini.ro/>

muncă	<ul style="list-style-type: none"> - Satisfacția cetățenilor în ceea ce privește comunitatea/administrația publică locală referitor la nivelul serviciilor sociale și de sănătate - Satisfacția cetățenilor în ceea ce privește comunitatea/administrația publică locală referitor la nivelul serviciilor culturale, recreative și de recreere
Îmbunătățirea condițiilor de viață, în special prin extinderea accesului la locuințe și servicii publice	<ul style="list-style-type: none"> - Populația cu risc de sărăcie sau excluziune - Furnizarea de locuințe accesibile - Populația cu acces la internet

Sursa: Politica Urbană a României/ <https://citadini.ro/>

f. Acțiuni principale și recomandări pentru implementarea strategiei

Tabel Planul de acțiuni pentru punerea în practică a SIDU Ocna Mureș:

ACȚIUNEA	SCOPUL	PERIOADA
STABILIREA UNEI STRUCTURI ÎN CADRUL PRIMĂRIEI OCNA MUREȘ RESPONSABILE DE IMPLEMENTAREA SIDU:	<ul style="list-style-type: none"> • Coordonarea implementării SIDU, inclusiv pregătirea propunerilor de proiecte de dezvoltare. • Implicarea tuturor structurilor Primăriei Ocna Mureș implicate în pregătirea și derularea intervențiilor propuse prin SIDU. • Realizarea unei proceduri de lucru pentru monitorizarea și evaluarea progresului intervențiilor propuse prin SIDU. 	2024
ALOCAREA RESURSELOR UMANE:	<ul style="list-style-type: none"> • Stabilirea clară a responsabilităților pentru implementarea, monitorizarea și evaluarea fiecărui proiect / măsură din lista celor propuse prin SIDU. 	2024-2030
ALOCAREA RESURSELOR FINANCIARE:	<ul style="list-style-type: none"> • Identificarea periodică a surselor de finanțare interne sau externe, pentru proiectele propuse prin SIDU. 	
MONITORIZARE, EVALUARE:	<ul style="list-style-type: none"> • Asigură datele și informațiile cheie despre progresele înregistrate și gradul de atingere a obiectivelor cuprinse în SIDU. 	2024-2030
ANALIZA INTERMEDIARĂ A IMPLEMENTĂRII SIDU OCNA MUREȘ:	<ul style="list-style-type: none"> • Asigură cunoașterea stadiului de implementare a SIDU. 	2026
EVALUAREA FINALĂ A EVALUĂRII SIDU:	<ul style="list-style-type: none"> • Este oglinda implementării SIDU și a rezultatelor atinse. 	2030

Sursa: prelucrarea consultantului

Tabel Riscuri și posibile măsuri de atenuare a acestora:

Posibile riscuri	Posibile măsuri de atenuare a riscurilor
Resurse financiare limitate	<ul style="list-style-type: none"> • Verificarea periodică în vederea actualizării surselor de finanțare, în special a surselor de finanțare externă. • Planificarea anuală a resurselor financiare necesare implementării SIDU.
Întârzieri în implementarea SIDU	<ul style="list-style-type: none"> • Monitorizarea periodică a stadiului implementării SIDU.
Întârzieri în calendarul lansării programelor/apelurilor de finanțare, în raport cu calendarul estimat prin SIDU	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza semestrială a stadiului implementării strategiei de dezvoltare locală permite actualizarea acesteia și identificarea de soluții alternative în raport cu nevoile identificate la nivelul orașului.

Sursa: prelucrarea consultantului

Indicatorii de monitorizare: setul propus va permite verificarea, în mod obiectiv, a atingerii obiectivelor propuse. În același timp, pot contribui la îmbunătățirea procesului de implementare al SIDU, chiar de îmbunătățire a documentului strategic.

Tabel Indicatorii de monitorizare:

Categoria de indicator	Scop/Utilitate
Indicatorii de rezultat	- Măsoară avantajele punerii în practică a SIDU;
Indicatorii de realizare	- Ne arată schimbările survenite, ca urmare a punerii în practică a măsurilor propuse prin SIDU.

Sursa: prelucrarea consultantului

PARTEA A

ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE

Capitolul 1: Profilul socio-demografic

- a. Structura demografică
- b. Mișcarea naturală și migratorie a populației
- c. Zone dezavantajate din punct de vedere socio-economic și incluziune socială
- d. Concluzii, provocări, resurse și tendințe

a. Structura demografică

1 ianuarie 2022: populația orașului Ocna Mureș număra 13.730 locuitori²⁵.

Tabel Populația după domiciliu, conform datelor ultimului recensământ:

Ocna Mureș	66% din populația UAT
Războieni-Cetate	10% din populația UAT
Uioara de Sus	9% din populația UAT
Uioara de Jos	8% din populația UAT
Cisteiu de Mureș	5% din populația UAT
Micoșlaca	2% din populația UAT

Sursa: prelucrare date INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

Evoluția populației orașului Ocna Mureș, conform datelor ultimelor 3 recensăminte: populația stabilă a scăzut cu -15,9% în 2011 față de 2002 (de la 13036 de locuitori în 2011 la 15503 de locuitori în 2002) și cu -19,8% în 2011 față de 1992. (16256 de locuitori în 1992)²⁶.

Tabel Structura populației orașului Ocna Mureș pe localități la recensăminte²⁷:

An	Populația totală	Structura populației pe sate (Număr persoane)					
		Ocna Mureș	Cisteiu de Mureș	Micoșlaca	Războieni Cetate	Uioara de Jos	Uioara de Sus
1850	4798	1923	520	556	615	752	432
1880	5812	2660	532	463	715	846	596
1890	7251	3418	611	592	828	1060	742
1900	8297	4051	701	572	952	1118	903
1910	9515	4976	736	617	1115	1105	966
1920	9481	4891	731	578	1313	1122	846
1930	10518	5322	789	701	1439	1253	1014
1941	10275	5004	803	730	1479	1128	1131

²⁵ INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

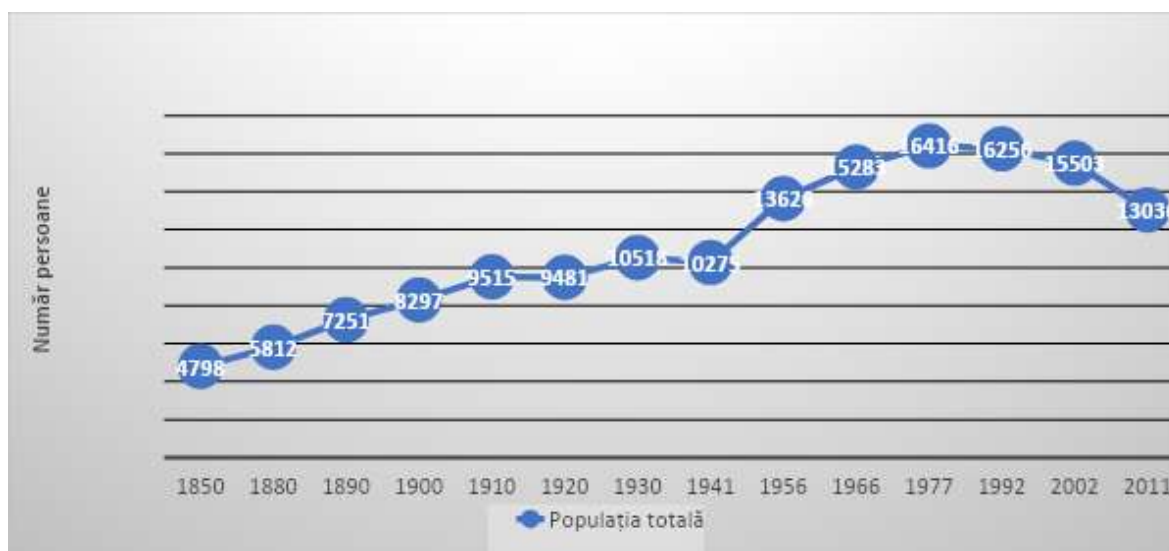
²⁶ INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

²⁷ Varga E. Arpad, „Evoluția demografică a populației din județul Alba între anii 1850-2002”, <http://www.kia.hu/konyvtar/erdely/erd2002/abetn02.pdf>

1956	13626	10701	889	650	1386	-	-
1966	15283	8952	817	621	1719	1299	1875
1977	16416	10227	813	527	1824	1430	1595
1992	16256	11009	643	336	1508	1345	1415
2002	15503	10270	710	349	1536	1279	1359

Analiza datelor statistice din anul 2000 până în prezent, arată o scădere a populației, fenomen ce se manifestă în ultimele două decenii în județul Alba. Procesul poate fi explicat, în primul rând, de migrația locuitorilor către marii poli de creștere ai României.

În cazul orașului Ocna Mureș, timp de un deceniu populația stabilă a orașului Ocna Mureș a scăzut cu -6,0% în 2011 față de 2002, de la 15857 de locuitori la 14910 de locuitori.

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Recensămintele din perioada 1850-2011

Raportul pe categorii de vârstă/Ocna Mureș:

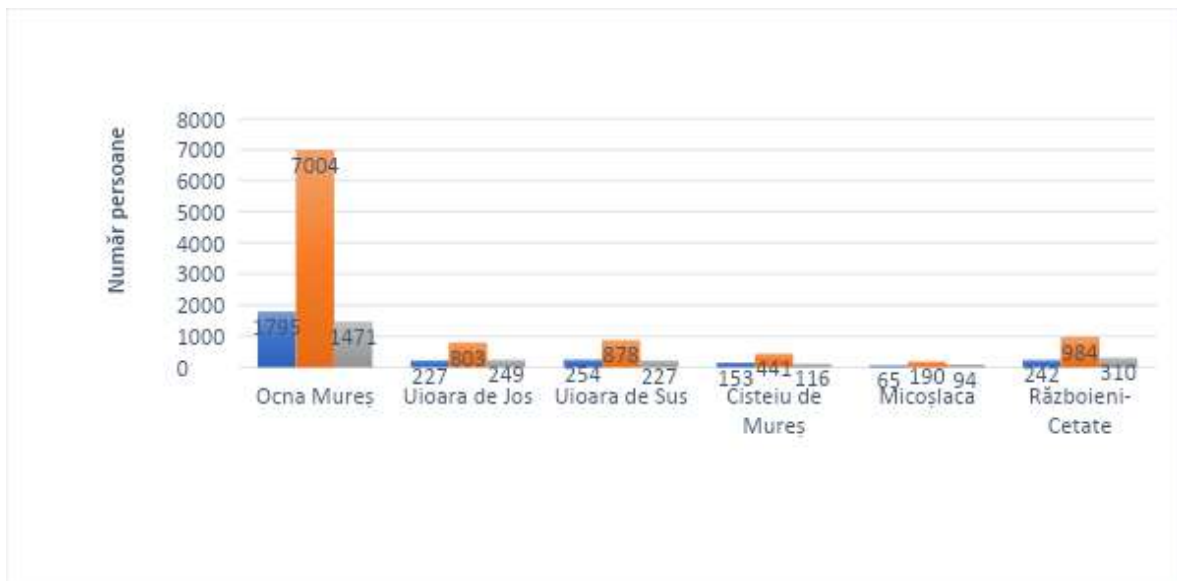
Rezultate analiză creșterea/descreșterea populației stabile din Ocna Mureș pe grupe de vârstă la Recensământul din 2011 comparativ cu cel din 1992:

- o se observă o descreștere a populației tinere cu vârste cuprinse între 5 și 24 de ani;
- o se observă o creștere a populației adulte cu vârste cuprinse între 25 și 44 de ani;
- o se observă o descreștere a populației de 45 - 69 de ani;
- o se observă și o creștere a populației de 70 - 85 de ani și peste.

Tabel Creșterea / descreșterea numărului populației stabile pe grupe de vârstă la Recensământul din 2011 față de Recensămintele din 2002 și 1992/Ocna Mureș²⁸

Figura Populația pe grupe majore de vârstă la nivelul localităților componente ale orașului Ocna Mureș la Recensământul din 2002:

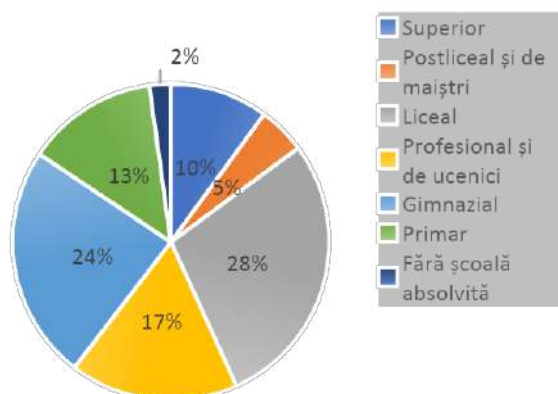
Sursa: prelucrare date INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

Analizând piramida vârstelor la nivelul mediului urban din județul Alba în 2011 se observă faptul că este asemănătoare celei de la nivelul orașului Ocna Mureș.

²⁸ INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

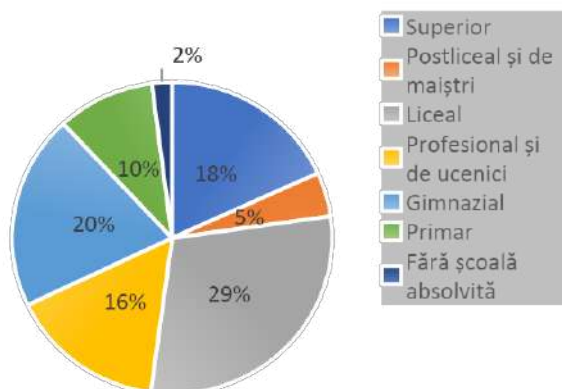
Structura populației după nivelul instituției de învățământ absolvite

Figura Structura populației stabile după nivelul de educație la nivelul orașului Ocna Mureș, după ultimul recensământ²⁹ :

Sursa: prelucrare date INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

Figura Structura populației stabile după nivelul de educație la nivelul mediului urban din județul Alba, după ultimul recensământ³⁰:

Raportul pe categorii de gen/Ocna Mureș:

- ponderea populației masculine din orașul Ocna Mureș a scăzut, de la 49,5% la 48,8%, între recensămintele din 1992 și 2011
- ponderea populației feminine din orașul Ocna Mureș a crescut, de la 50,5% la 51,2%, între recensămintele din 1992 și 2011

În prezent față de 2011, se constată o tendință de egalizare între numărul bărbaților și cel al femeilor³¹.

²⁹ INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

³⁰ INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

³¹ INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

Distribuția populației pe etnii în orașul Ocna Mureș

Tabel Structura populației pe etnie, după datele ultimului recensământ:

români	78,1% (10187 persoane)
maghiari	8,8% (1141 persoane)
romi	6,6% (860 persoane)
germani	0,1% (7 persoane)

Sursa: prelucrare date INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

La nivelul mediului urban din județul Alba, la ultimul Recensământ, 84,4% din populație erau români, urmată de 3,8% maghiari și tot atâția romi, iar 0,2% germani³².

b. Mișcarea naturală și migratorie a populației în orașul Ocna Mureș

- Născuți vii în Ocna Mureș în 2020: 114 persoane³³.
- Sporul natural: ilustrează cel mai bine fenomenul mișcării naturale a populației, atât cel exprimat prin valori absolute (diferența dintre numărul de născuți vii și numărul total de decese), cât și cel în valori relative (diferența dintre rata natalității și rata generală a mortalității, cunoscută sub denumirea de rata sporului natural).
- 2002-2014: evoluția ratei sporului natural a înregistrat doar valori negative, cu valori maxime de -7,4‰ în 2005 și valori minime de -4,2‰ în 2004. Aceste valori negative ale sporului natural sunt datorate numărului mic de născuți vii comparativ cu cel al deceselor.
- Rata de natalitate în județul Alba³⁴: 8‰ în 2020), unde există o scădere de 0,4‰ față de anul 2014.
- Rata de natalitate la nivelul Regiunii de Dezvoltare Centru: 9,4‰ în 2020, unde există o scădere de 0,3‰ față de 2014.

Atât rata natalității, cât și rata mortalității, au înregistrat în perioada 2002-2014 o evoluție sinusoidală în Ocna Mureș. Valorile ratei natalității sunt cuprinse între 7,2‰ în 2010 și 10,3‰ în 2004. Valorile ratei mortalității sunt mult mai mari față de rata natalității, înregistrând valori cuprinse între 12,1‰ în 2012 și 15,5‰ în 2006.

- Nr. persoane decedate în Ocna Mureș în 2020³⁵: 238
- Numărul căsătoriilor, la finalul anului 2020, este în scădere față de 2019:
- față de 70³⁶.
- Numărul de divorțuri, la finalul anului 2020, este în scădere față de 2019: 6 față de 27³⁷.

³² STRATEGIA DE DEZVOLTARE A JUDEȚULUI ALBA PENTRU PERIOADA 2021-2027: <https://www.cjalba.ro/wp-content/uploads/2021/03/STRATEGIA-2021-2027-new.pdf>

³³ INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

³⁴ STRATEGIA DE DEZVOLTARE A JUDEȚULUI ALBA PENTRU PERIOADA 2021-2027: <https://www.cjalba.ro/wp-content/uploads/2021/03/STRATEGIA-2021-2027-new.pdf>

³⁵ INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

³⁶ INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

³⁷ INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

Indicatorii mișcării migratorii a populației orașului Ocna Mureș

Mișcarea migratorie a populației este a doua componentă a mișcării generale (dinamica) a populației, având un rol foarte important în evoluția numărului de locuitori ai unei comunități umane. Ea este definită de deplasarea teritorială a populației, indiferent de numărul de persoane, durată și scopul pentru care se face.

La nivel național, migrația pentru muncă (asociată sau nu cu mobilitatea teritorială) constituie în prezent cea mai dinamică formă de circulație a populației. În România postdecembristă migrația a accentuat decalaje teritoriale prin efectul de aglomerare a maselor demografice.

- Nr. persoane care au sosit în Ocna Mureș în 2020: 149³⁸
- Nr. persoane din Ocna Mureș care au emigrat definitiv în străinătate în 2020: 6³⁹

c. Zone dezavantajate din punct de vedere socio-economic și incluziune socială

- 76% din populația României trăiește în zone urbane, iar acestea generează 97% din PIB-ul economic al țării, conform datelor centralizate pe platforma Citadini.ro⁴⁰. Altfel spus, zonele urbane joacă un rol crucial în dezvoltarea României.
- radiografie a zonelor dezavantajate din orașul Ocna Mureș, tipul acestora, găsim în „Atlasul zonelor urbane dezavantajate din România“, realizat de Banca Mondială⁴¹.

Tabel Distribuția populației urbane din Ocna Mureș în funcție de tipul ariei de rezidență, inclusiv din zonele marginalizate:

Populația stabilă	% populație în zone nedezavantajate	% populație în zone dezavantajate pe locuire	% populație în zone dezavantajate pe ocupare	% populație în zone dezavantajate pe capital uman	% populație în zone marginalizate	% populație în zone cu instituții sau sub 50 de locuitori
13.036	35,46	1,62	35,44	23,24	4,21	0,03

Sursa: Atlasul zonelor urbane marginalizate din România

Locuințe și clădiri publice

Evoluția numărului total de locuințe existente în Ocna Mureș: o creștere accentuată în perioada 2002-2004 (+0,6%), o creștere foarte lentă în perioada 2004-2007 (+0,2%), din nou o creștere accentuată în perioada 2007-2010 (+1,1%) și o scădere lentă și ușoară în perioada 2010-2013 (-0,1%).

Nr. locuințe existente în Ocna Mureș la finalul anului 2020: 5923, față de 5474 în 1990.⁴²

³⁸ INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

³⁹ INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

⁴⁰ <https://citadini.ro/>

⁴¹ <https://documents1.worldbank.org/curated/en/857001468293738087/pdf/882420WP0P1430085232B00OUO0900Atlas.pdf>

⁴² INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

Incluziune socială:

- Combaterea sărăciei și a excluziunii sociale reprezintă o prioritate a administrației locale. Măsurile au ca scop asigurarea participării tuturor locuitorilor la viața economică, socială, culturală a municipiului.
- Procesul este unul complex și implică măsuri și acțiuni pluridisciplinare, din domeniile: protecției sociale, ocupării forței de muncă, locuirii, educației, sănătății, mobilității, securității, justiției și culturii.

Concluzii, provocări, resurse și tendințe

- Fenomenul de îmbătrânire și, implicit, de depopulare treptată se va accelera în următoarele decenii în oraș, ca urmare a scăderii populației tinere și de vârstă fertilă, concomitent cu creșterea speranței de viață. La nivelul județului Alba, raportul dintre persoanele trecute de 65 de ani și cele sub 15 ani a ajuns la 135%, peste media regională și națională.
- Populația orașului activă economic migrează tot mai mult în jurul municipiilor Cluj-Napoca, Alba Iulia, Sebeș, Blaj.
- Lipsa unor perspective clare de îmbunătățire a ratei natalității în oraș, pe fondul minimelor istorice înregistrate în ultimii ani.

Capitolul 2: Profilul economic

- a. Context economic național, regional și județean
- b. Profilul economic
- c. Motoare economice și potențial de specializare
- d. Mediul și dinamica antreprenorială
- e. Atragerea de investiții, servicii și infrastructura suport pentru afaceri și inovare
- f. Piața forței de muncă
- g. Concluzii, provocări, resurse și tendințe

a. Context economic național, regional și județean

- România ocupa locul al 13-lea, la nivelul anului 2020, participând cu aproximativ 1,6% la PIB-ul Uniunii Europene, din punct de vedere economic⁴³.
  - Datele din Fișa informativă ⁴⁴de pe site-ul Executivului European arată că economia României a înregistrat un avans de 6,3% în 2021, grație unei cereri interne solide; ritmul de creștere va încetini până la 4,2% în 2022, iar în 2023 va accelera ușor la 4,5%.
- *Proгноza Comisiei Naționale de Strategie și Proгноză pentru perioada 2021-2024⁴⁵:*
- ✓ Ritmul mediu anual de creștere economică estimat este la 4,7%, cu un vârf în anul 2023 de 5%, an în care este de așteptat a se realiza o absorbție mai consistentă a fondurilor europene.
- **Produsul intern brut (PIB):** este indicatorul macroeconomic care reflectă suma valorii de piață a tuturor mărfurilor și serviciilor, din toate ramurile economiei, destinate consumului final, produse în interiorul unei țări în decurs de un an.

Tabel PIB județul Alba, date 2019:

PIB JUDEȚUL ALBA în 2019	17.257,9 mil lei
PROCENT PIB ALBA DIN PIB REGIUNEA CENTRU:	14,49%
PROCENT PIB ALBA DIN PIB ROMÂNIA:	1,63%
Locul județului la nivel național:	Locul 4, după Municipiul București (262.719,8 mil lei), județul Cluj (53.175,1 mil lei) și județul Timiș (49.435,2 mil lei)

Sursa: prelucrare date www.listafirme.ro

Tabel Proгноză 2018-2023: Valoarea produsului intern brut, pe județele din Regiunea Centru (milioane lei, preturi curente):

Anul	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Regiunea Centru	10.015	10.878	11.880	12.889	13.926	14.973

⁴³ <https://ec.europa.eu/>

⁴⁴ European Economic Forecast/februarie

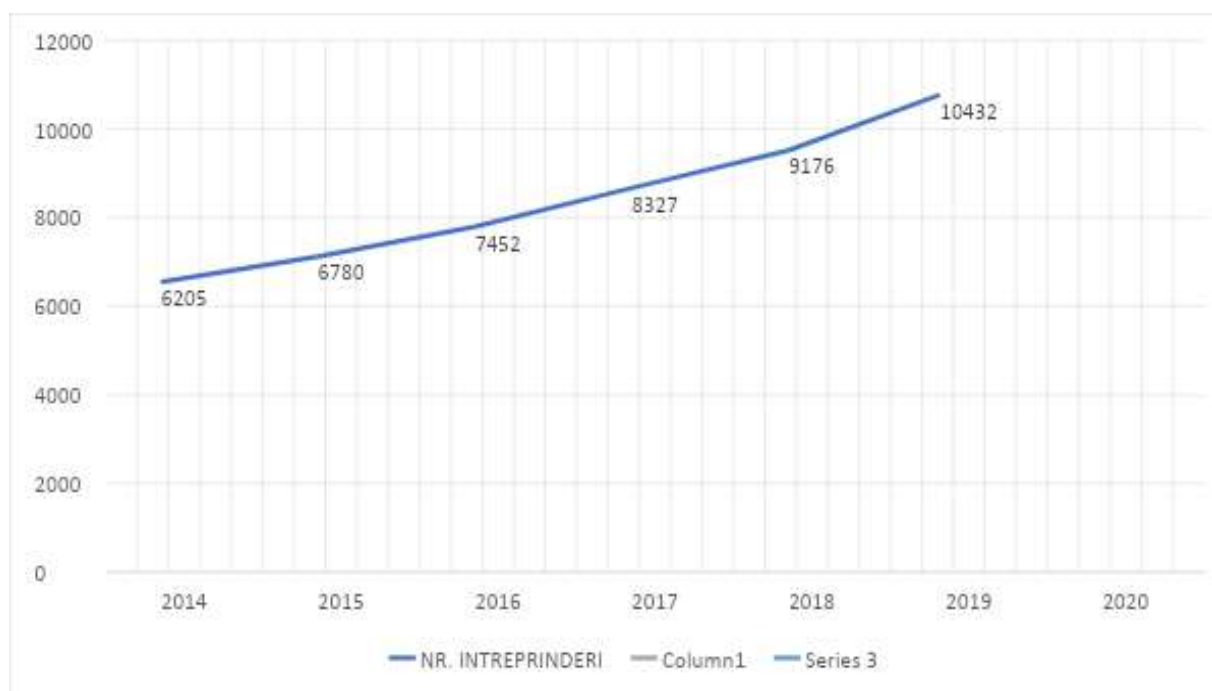
2022/https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/economyfinance/ip169_en.pdf?fbclid=IwAR3YIUUsuDOHdaBw0rC-7nWPOtUW5rNujGpdHE4teiqrhGITLMNTQB_xbbJ4

⁴⁵ Comisia Națională de Strategie și Proгноză/Proiecții pe termen mediu 2021-2024 și principalele riscuri la nivel regional https://cnp.ro/user/repository/proгноze/Nota_proгноza_teritoriala_iarna_2020_2024.pdf

ALBA	10.983	11.995	13.122	14.255	15.422	16.600
BRAȘOV	12.562	13.695	14.869	16.037	17.227	18.434
COVASNA	6.832	7.507	8.236	8.968	9.721	10.488
HARGHITA	10.006	11.173	12.246	13.323	14.433	15.561
MUREȘ	19.848	21.712	23.688	25.658	27.679	29.714
SIBIU	22.586	24.727	26.903	29.066	31.279	33.485

Sursa: Prelucrare date/Estimările Comisiei Naționale de Strategie și Prognoză/2018

Figura Evoluție întreprinderi active în județul Alba, 2014-2020:

Sursa: Prelucrare date www.listafirme.ro

- 29,87 întreprinderi la 1.000 locuitori: densitatea întreprinderilor în județul Alba, față de 31,83 întreprinderi la 1.000 locuitori în Regiunea Centru, respectiv 31,92 întreprinderi la 1.000 locuitori la nivel național⁴⁶.

b. Profilul economic al orașului Ocna Mureș

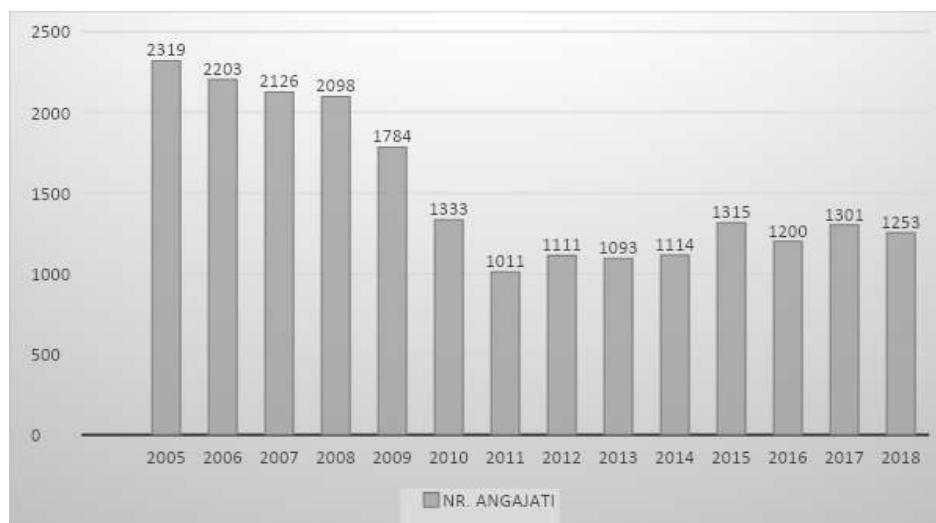
Datele statistice arată că sectorul „comerț și servicii” are cea mai mare pondere în formarea cifrei de afaceri în orașul Ocna Mureș.

⁴⁶ Comisia Națională de Strategie și Prognoză/Proiecții pe termen mediu 2021-2024 și principalele riscuri la nivel regional https://cnp.ro/user/repository/prognoze/Nota_prognoza_teritoriala_iarna_2020_2024.pdf

Tabel Date firme care activează în Ocna Mureș/anul 2020⁴⁷:

Nr. firme înregistrate la Registrul Comerțului, începând cu 1990:	1504
Nr. firme active în 2020, conform ANAF:	638
Nr. firme inactice fiscal în 2020:	184
Nr. firme care au depus datele de bilanț pentru anul 2020:	292
Nr. angajați în 2020:	1103
Cifra de afaceri/2020:	208 948 335 lei
Profit net:	12 278 222 lei

Figura Evoluție nr. angajați Ocna Mureș:

Sursa: Prelucrare date www.listafirme.ro

Indicele de polarizare a orașului Ocna Mureș

Rețeaua localităților urbane și rurale din județul Alba⁴⁸ a cunoscut, în ultimii 10 ani, un proces de polarizare a activităților economice și sociale în jurul reședinței de județ Alba Iulia și a municipiilor Aiud, Blaj și Sebeș. Fenomenul se manifestă, la cote mai mici, și în jurul centrelor urbane mici, din care face parte și Ocna Mureș (Cugir, Ocna Mureș, Zlatna, Abrud, Câmpeni, Baia de Arieș).

51,14 - Indicele de polarizare a orașului Ocna Mureș, oraș considerat pol local de dezvoltare⁴⁹.

⁴⁷ www.listafirme.ro

⁴⁸ Strategia de dezvoltare a județului Alba pentru perioada 2021-2027/ <https://judetul-alba.ro/>

⁴⁹ Strategia de dezvoltare a județului Alba pentru perioada 2021-2027/ <https://judetul-alba.ro/>

Tabel Zona de influență în teritoriul orașului Ocna Mureș⁵⁰:

Zona de influență	Populația totală	Densitate populație (loc/kmp)	Număr unități administrative - teritoriale	Orașe	Comune
Ocna Mureș	24.827	78,1	5	Ocna Mureș	Unirea, Lunca Mureșului, Fărău, Noșlac

c. Motoare economice și potențial de specializare

Tabel domeniile CAEN cu cifra de afaceri neuzual de mare față de media națională⁵¹:

Cod CAEN	DOMENIU	PROCENT
4779	Comert cu amanuntul al bunurilor de ocazie vandute prin magazine	1096%
4675	Comert cu ridicata al produselor chimice	753%
4950	Transporturi prin conducte	650%
0812	Extractia pietrisului si nisipului; extractia argilei si caolinului	621%
4391	Lucrari de invelitori, sarpante si terase la constructii	470%
4778	Comert cu amanuntul al altor bunuri noi, in magazine specializate	454%
7500	Activitati veterinare	407%
1071	Fabricarea painii; fabricarea prajiturilor si a produselor proaspete de patiserie	334%
3250	Fabricarea de dispozitive, aparate si instrumente medicale stomatologice	292%
4719	Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse nealimentare	291%

Sursa: Prelucrare date www.listafirme.ro

Tabel Top domenii CAEN cu cifra de afaceri cea mai mare în Ocna Mureș :

Cod CAEN	Denumire domeniu	Cifra RON
----------	------------------	-----------

⁵⁰ Strategia de dezvoltare a județului Alba pentru perioada 2021-2027/ <https://judetul-alba.ro/>

⁵¹ www.listafirme.ro

4941	Transporturi rutiere de marfuri	44 586 529
4675	Comert cu ridicata al produselor chimice	38 099 584
4711	Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun	28 362 700
4719	Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse nealimentare	9 431 267
4778	Comert cu amanuntul al altor bunuri noi, in magazine specializate	8 606 685
4120	Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale	8 086 950
1071	Fabricarea painii; fabricarea prajiturilor si a produselor proaspete de patiserie	7 991 669
4773	Comert cu amanuntul al produselor farmaceutice, in magazine specializate	7 020 880
4752	Comert cu amanuntul al articolelor de fierarie, al articolelor din sticla si a celor pentru vopsit, in magazine specializate	4 913 208
4950	Transporturi prin conducte	4 060 673

Sursa: Prelucrare date www.listafirme.ro

- ✓ Zeci de ani „orașul sării”, Ocna Mureș, a punctat pe harta turistică a României prin Băile Sărate. Momentul de glorie a fost atins în anii 1980, când mii de oameni din toată țara veneau să-și trateze afecțiunile reumatice. Încă din 1936, la Ocna Mureș s-a înființat Oficiul local de cură și turism, care a funcționat până în 1948, când a fost desființat de comuniști. Dintr-un document deținut de Arhivele Naționale Alba⁵² aflăm că, în 1941, sezonul turistic a început la 1 iunie și s-a încheiat în 15 septembrie.

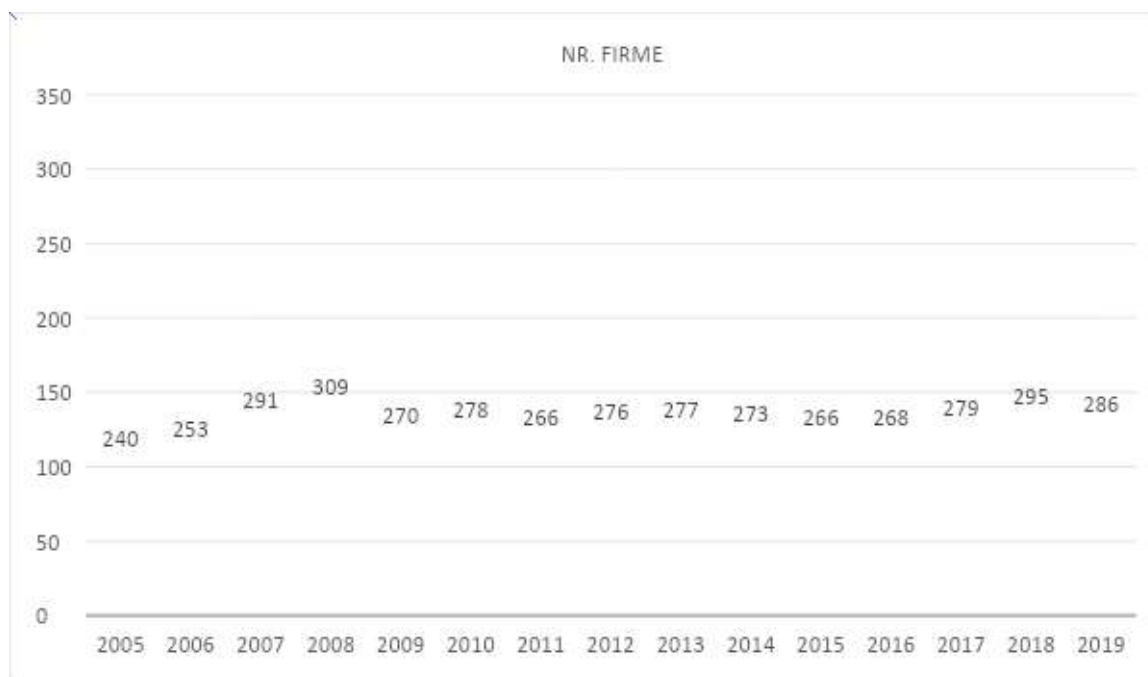
⁵² Facebook.com/Arhive Alba

În oferta Administrației Băilor Salina Ocna-Mureșului se spunea: „Stau la dispoziția onoratului public băi sărate de puțină și aburi, un ștrand bine amenajat, un hotel așezat în mijlocul unui parc plantat cu brazi. Camere în afară de hotelul băilor se găsesc în clădiri particulare situate în apropierea Băilor“.

- ✓ *La 125 de ani de la prima construcție a băilor sărate, administrația locală din Ocna Mureș și CJ Alba, au decis să investească în reconstrucția celebrului Complex Balnear. În iunie 2022, a fost înființată „Baza de tratament și agrement Băile Sărate Ocna Mureș” S.A. , cu participare egală între Consiliul Local Ocna Mureș și Consiliul Județean Alba⁵³.*
- ✓ Existența în apropierea municipiului Ocna Mureș a patru centre universitare: Cluj-Napoca, Sibiu, Târgu Mureș, Alba Iulia, unde tinerii din municipiu se pot specializa și hiperspecializa.

d. Mediul și dinamica antreprenorială

Figura Evoluție nr. firme Ocna Mureș:

Sursa: Prelucrare date www.listafirme.ro

- Viziunea administrației locale:
- ✓ Încurajarea și susținerea persoanelor în a dezvolta afaceri pe cont propriu, care prin activitățile acestora să contribuie la dezvoltarea și diversificarea mediului economic local și regional; deschiderea față de orice fel de inițiativă a viitorilor investitori, dar și sprijin în identificarea celor mai bune oportunități.

⁵³ <https://www.primariaocnamures.ro/>

e. Atragerea de investiții, servicii și infrastructura suport pentru afaceri și inovare

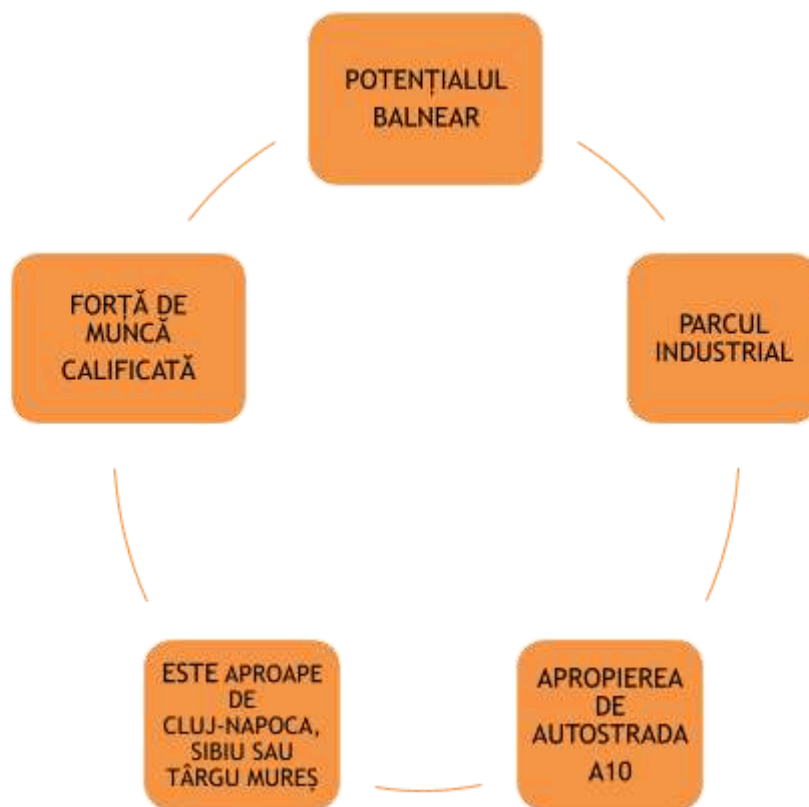
- ▶ *La 125 de ani de la prima construcție a băilor sărate, administrația locală din Ocna Mureș și CJ Alba, au decis să investească în reconstrucția celebrului Complex Balnear.*
- *Reamenajarea Băilor Sărate⁵⁴: este considerat cel mai ambițios proiect de investiții, renaștere și dezvoltare a orașului Ocna Mureș, urbe celebră încă din vremuri imperiale, pentru turismul balnear practicat aici;*
- *Suprafață complex: peste șase mii de metri pătrați;*
- *Funcțiuni baza de agrement: centru de joacă pentru copii, jacuzzi, benzi de alergat, piscină pentru copii, mese pentru masaj, biciclete eliptice, biciclete fitness, un aparat multifuncțional de antrenament, bănci fitness etc.*
- *Dotări bază de tratament⁵⁵: aparate medicale, cum ar fi aparat laserterapie, terapie cu ultrasunete, magnetoterapie, sistem robotizat pentru recuperarea membrilor inferioare, cadă pentru electroterapie, cadă medicală pentru băi cu nămol etc*
- *Proceduri medicale la care vor avea acces localnicii și turiștii: împachetări cu nămol, băi galvanice, masaje, saună umedă, saună uscată etc.*
- *Capacitate complex: 400 de persoane pe timp de iarnă și 700 de persoane pe timp de vară;*
- *Estimare dare în funcțiune complex balnear: toamna anului 2022.*

- ▶ *Parcul industrial:*
- *Este amenajat în nord-estul orașului Ocna Mureș, la 50 de km distanță de aeroportul Cluj-Napoca și la aproximativ 7 km de autostrada Turda-Sebes. Accesul principal se face din drumul județean DJ107D.*
- *Parcul în cifre: 7 hale destinate activităților industriale sau de depozitare, cu suprafețe cuprinse între 200 m² și 4.000 m²; 26 de hectare-suprafața totală a parcului;*
- *Toate clădirile au acces la rețeaua de drumuri și alei interioare; și cale ferată interioară de aproximativ 3.500 metri care deservește toate halele industriale.*

- ▶ *Intenția de amenajare a unui parc tematic, care să permită valorificarea potențialului industrial și natural, caracteristic exploatarea de sare Ocna Mureș, reconversie funcțională și amenajarea zonei de agrement.*

- ▶ *Ocna Mureș – centru urban relativ bine relaționat în teritoriu, cu posibilități și oportunități multiple de dezvoltare:*
- *situarea pe calea ferată⁵⁶, prin Gara Războieni, pe linia Magistrala 3 București - Brașov - Satu Mare – Halmeu;*
- *situarea pe calea rutieră, prin DN1, de la Alba Iulia sau Cluj Napoca, cu abateri în localitatea Unirea.*
- *Existența a trei aeroporturi internaționale în apropierea orașului:*
  - ✓ *Aeroportul Internațional Cluj (63 km)*
  - ✓ *Aeroportul Internațional Târgu Mureș (84 km)*
  - ✓ *Aeroportul Internațional Sibiu (117 km)*

⁵⁴ <https://www.primariaocnamures.ro>

⁵⁵ <https://www.primariaocnamures.ro>

⁵⁶ www.cfr.ro

Figura ATUURI ale orașului Ocna Mureș:

Sursa: prelucrarea consultantului

- Viziunea administrației locale: preocupare continuă pentru atragerea investițiilor autotohne și străine, în scopul creșterii numărului locurilor de muncă; dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport și a celei de utilități publice;

f. Piața forței de muncă

Resursele de muncă:

- Județul Alba/anul 2021: 198,8 mii persoane⁵⁷, reprezentând totalul resurselor de muncă disponibile. Cifra reprezintă 13,72% din resursa Regiunii Centru și 1,63% din cea națională.

Salariați:

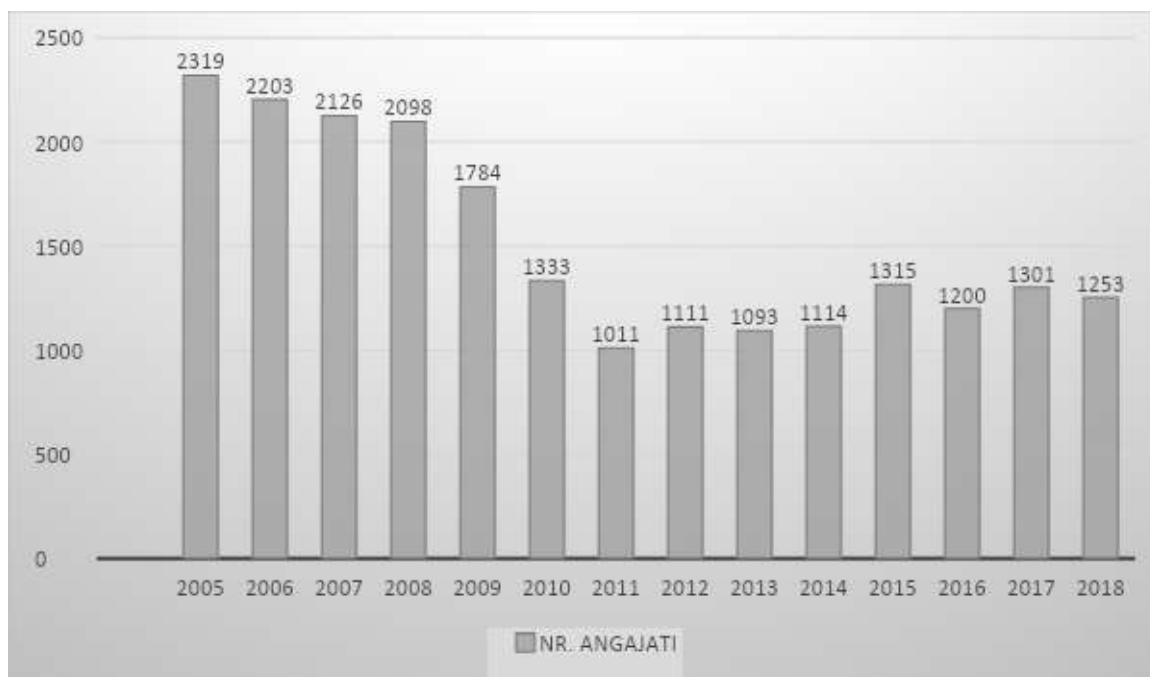
- Nr.de angajați în Ocna Mureș, în 2020: 1103⁵⁸
- Timp de mai bine de un deceniu, forța de muncă salariată din orașul Ocna Mureș a scăzut la jumătate⁵⁹, cu -55% de la 3841 salariați în 2002 la 1727 salariați în 2013. În 2013 față de în urmă cu 5 ani numărul salariaților a scăzut cu peste o treime, cu -37,8% (2777 salariați în 2009) și cu jumătate mai puțin în urmă cu 10 ani, cu -51,3% (3545 salariați în 2004).

⁵⁷ INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

⁵⁸ <https://www.listafirme.ro>

⁵⁹ INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

Figura Evoluție nr. angajați Ocna Mureș:

- **Participarea populației la viața economică**

Indicatorii ce evidențiază cel mai bine aspectele referitoare la resursele umane de muncă sunt cei legați de populația activă (formată din populația ocupată și șomeri) comparativ cu populația inactivă.

- Datele recensământului din 2002: populația activă era de 38,0% din populația stabilă, pondere mai mică față de Recensământul din 1992 (40,8%).

Tabel Populația activă și inactivă a Orașului Ocna Mureș la Recensămintele din 1992 și 2002⁶⁰:

Populația activă și inactivă a Orașului Ocna Mureș la Recensămintele din 1992 și 2002	1992		2002	
	Total	Pondere (%)	Total	Pondere (%)
Populația stabilă	16256	100	15503	100
Populația activă	6629	40.8	5887	38.0

⁶⁰ INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

- Populația ocupată	6157	37.9	4370	28.2
- Șomeri	472	2.9	1517	9.8
Populația inactivă	9627	59.2	9616	62.0
- Elevi, studenți	2597	16.0	2465	15.9
- Pensionari	3639	22.4	4120	26.6
- Casnice	1681	10.3	1406	9.1
Întreținuți de alte persoane	1636	10.1	1291	8.3
- Întreținuți de stat	10	0.1	89	0.6
- Alte situații	64	0.4	245	1.6

Sursa: prelucrare date INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

- Cea mai mare pondere a populației inactive, conform Recensământului din 2002, a fost în Micoșlaca (77,1%), urmată de Cisteiu de Mureș cu 69,2%, Uioara de Sus (68,8%) și Războieni/Cetate (68,6%).
- Cea mai mare pondere a șomerilor, conform Recensământului din 2002, o întâlnim în Uioara de Sus (11,5%), Ocna Mureș și Cisteiu de Mureș (10,1%), iar cea mai mică în Micoșlaca (6,0%).
- Cea mai mare pondere a populației ocupate, conform Recensământului din 2002, este în Ocna Mureș, de o treime, 31,2% urmată de Războieni-Cetate cu un sfert, 24,0% și Uioara de Sus (23,0%).

Tabel Populația activă și inactivă pe localități la nivelul orașului Ocna Mureș la Recensământul din 2002:

Localități	Total populație	Populația activă			Total populație inactivă
		Total populație activă	Populația ocupată	Populația neocupată (șomeri)	
Ocna Mureș	10270	4238	3203	1035	6032
Uioara de Jos	1279	399	280	119	880

Uioara de Sus	1359	469	313	156	890
Cisteiu de Mureș	710	219	147	72	491
Micoșlaca	349	80	59	21	269
Războieni -Cetate	1536	482	368	114	1054
Total Oca Mureș	15503	5887	4370	1517	9616

Sursa: prelucrare date INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

- **Productivitatea economică**

Top 5 al sectoarelor economice în care și-au desfășurat activitatea unitățile din județul Alba în anul 2019⁶¹

- ✓ Sectorul serviciilor: 24,87%, din totalul unităților active în județ.
- ✓ Sectorul industriei prelucrătoare: 13,57%, din totalul unităților active în județ.
- ✓ Sectorul construcțiilor (11,33%), din totalul unităților active în județ.
- ✓ Sectorul transporturilor și depozitării (11,06%), din totalul unităților active în județ.
- ✓ Sectorul activitățile profesionale, științifice și tehnice (10,37%), din totalul unităților active în județ.

Tabel Evoluția sectoarelor economice/județul Alba//perioada 2018-2019.⁶²

Secțiune CAEN	2018	2019	Evoluție
A Agricultură, silvicultură și pescuit	477	491	2,94%
B Industria extractivă	40	48	20,00%
C Industria prelucrătoare	1.227	1.408	14,75%
D Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	13	14	7,69%
E Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	59	67	13,56%
F Construcții	981	1.176	19,88%
G Comerț cu ridicata și cu amănuntul; reparația autovehiculelor și motocicletelor	2.396	2.581	7,72%
H Transport și depozitare	1.046	1.148	9,75%

⁶¹ www.listafirme.ro

⁶² www.listafirme.ro

I Hoteluri și restaurante	601	666	10,82%
J Informații și comunicații	226	274	21,24%
K Intermedieri financiare și asigurări	145	149	2,76%
L Tranzacții imobiliare	181	202	11,60%
M Activități profesionale, științifice și tehnice	913	1.076	17,85%
N Activități de servicii administrative și activități de servicii support	261	327	25,29%
P Învățământ	75	98	30,67%
Q Sănătate și asistență socială	213	253	18,78%
R Activități de spectacole, culturale și recreative	143	201	40,56%
S Alte activități și servicii	132	199	50,76%

Sursa: prelucrare date INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

Evoluție sectoare de activitate în județul Alba , în 2020⁶³: cele mai mari creșteri au fost în sectoarele construcții (+173 firme), comerț (+117 firme), transport și depozitare (+86 firme) și industria prelucrătoare (+67 firme).

Tabel Top domenii CAEN cu cifra de afaceri cea mai mare în Ocna Mureș:

Cod CAEN	Denumire domeniu	Cifra RON
4941	Transporturi rutiere de marfuri	44 586 529
4675	Comert cu ridicata al produselor chimice	38 099 584
4711	Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun	28 362 700
4719	Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse nealimentare	9 431 267

⁶³ www.listafirme.ro

4778	Comert cu amanuntul al altor bunuri noi, in magazine specializate	8 606 685
4120	Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale	8 086 950
1071	Fabricarea painii; fabricarea prajiturilor si a produselor proaspete de patiserie	7 991 669
4773	Comert cu amanuntul al produselor farmaceutice, in magazine specializate	7 020 880
4752	Comert cu amanuntul al articolelor de fierarie, al articolelor din sticla si a celor pentru vopsit, in magazine specializate	4 913 208
4950	Transporturi prin conducte	4 060 673

Sursa: Prelucrare date www.listafirme.ro

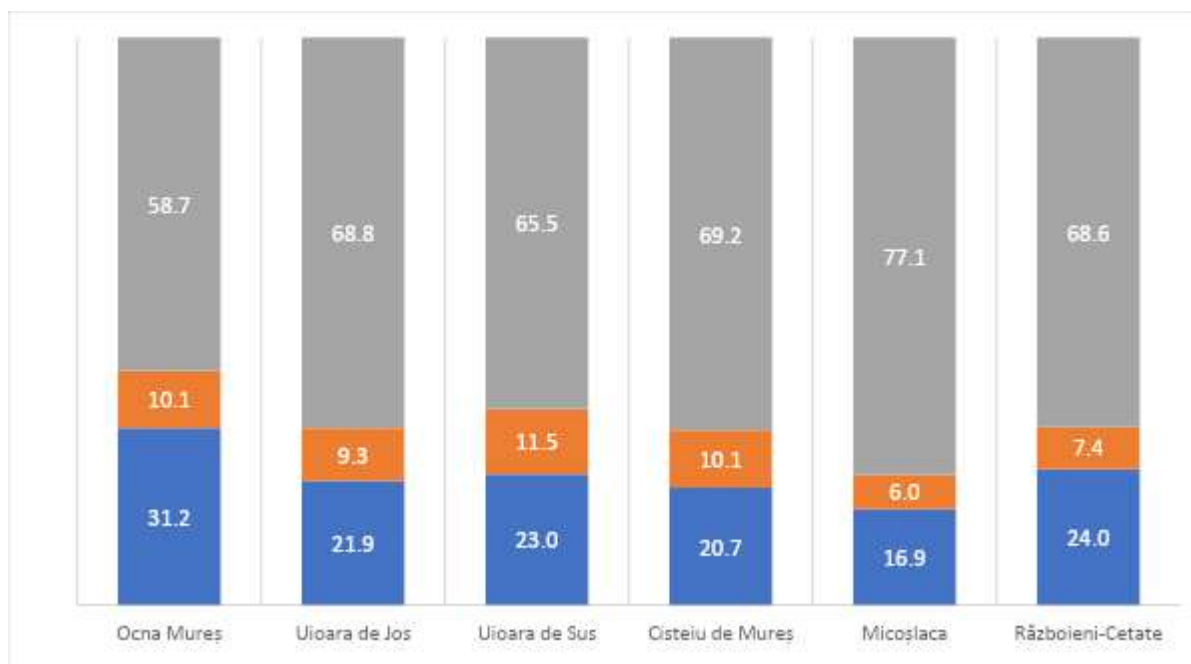
- **Șomajul**

- La sfârșitul anului 2020, în județul Alba au fost înregistrați 6.350 de șomeri⁶⁴, dintre care 42,91% indemnizați. Cifra reprezenta 17,89% din totalul Regiunii Centru și 2,14% din numărul totalul înregistrat la nivel național.
- Evoluția 2010-2019 în Alba: descrescătoare, la fel și la nivel regional și național.
- Evoluția numărului de șomeri înregistrați în Ocna Mureș, în perioada 2010-2021: aproximativ aceleași tendințe ca în cazul județului Alba.⁶⁵

⁶⁴ INSSE/Tempo online, <http://statistici.INSSE.ro>

⁶⁵ INSSE/Tempo online, <http://statistici.INSSE.ro>

Figura Ponderea populației ocupate pe localități după statutul profesional la Recensământul din 2002:

Sursa: prelucrare date INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

- Nr. șomeri în Ocna Mureș, la finalul anului 2020⁶⁶: 138.

Concluzii, provocări, resurse și tendințe

- Dezvoltarea economică a orașului în concordanță cu Obiectivul de politică a CE „O Europă mai inteligentă prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente”, care asigură un rol-cheie în stimularea potențialului de inovare al regiunilor și orașelor Europei⁶⁷;
- Folosirea fondurilor nerambursabile va trebui să aibă la bază o abordare integrată care să răspundă provocărilor economice, de mediu, climatice, demografice și sociale;⁶⁸
- Impulsionarea turismului: sectorul poate fi sprijinit în cadrul a 15 programe de finanțare ale UE⁶⁹;
- Exploatarea terenurilor și clădirilor vechii platforme industriale a orașului Ocna Mureș;
- Punerea în funcțiune a Bazei de Tratament și Agreement Ocna Mureș;
- Înființarea unei companii de management a Bazei de Tratament și Agreement;
- Realizarea unei strategii de dezvoltare, a unui plan de afaceri și de marketing pentru valorificarea patrimoniului și potențialului Bazei de Tratament și Agreement;
- Realizarea documentației pentru atestarea orașului Ocna Mureș ca stațiune balneară;

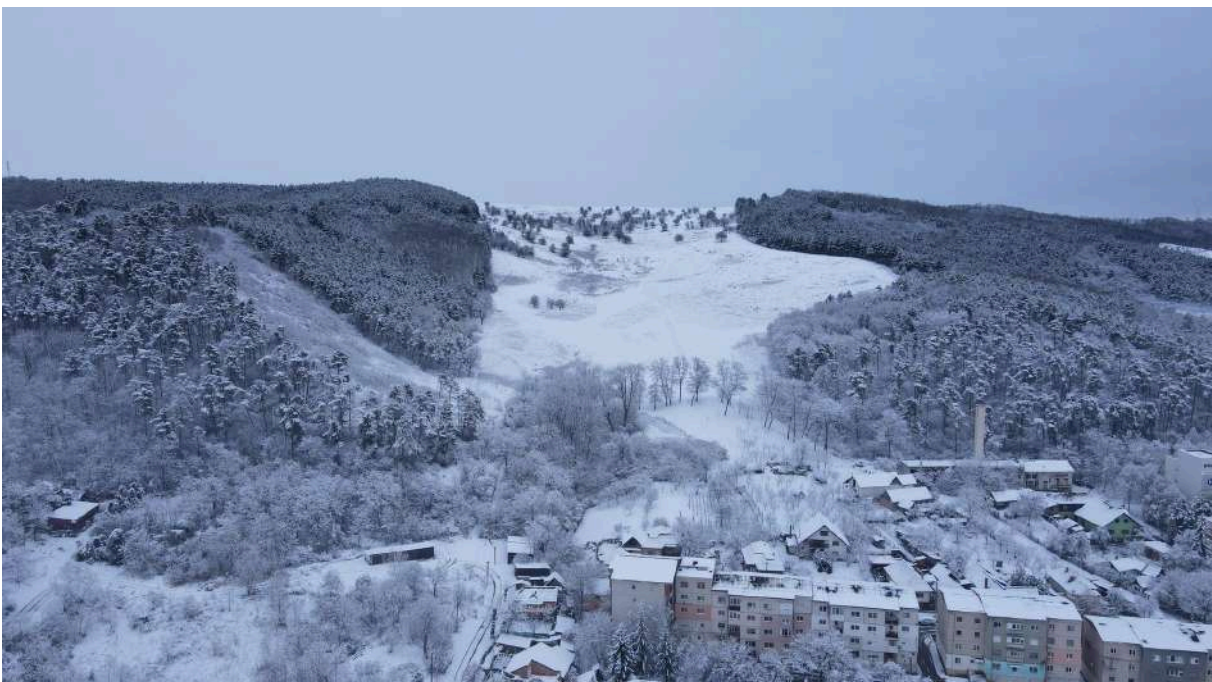
⁶⁶ <http://statistici.insse.ro>

⁶⁷ Conferința POLITICA DE COEZIUNE 2021-2027: DIMENSIUNEA URBANĂ ȘI OPORTUNITĂȚI DE FINANȚARE, mai 2022

⁶⁸ Conferință ADR Centru: Îmbunătățirea implementării proiectelor POR 2021-2027– Cum dezvoltăm proiectele, mai 2022

⁶⁹ Conferința POLITICA DE COEZIUNE 2021-2027: DIMENSIUNEA URBANĂ ȘI OPORTUNITĂȚI DE FINANȚARE, mai 2022

- Forță de muncă latentă, care poate fi activată, cel puțin parțial, pe piața muncii prin măsuri de ocupare;
- Identificarea soluțiilor pentru creșterea ocupării, a participării pe piața forței de muncă, dar și creșterea calității resurselor umane ce alcătuiesc forța de muncă.
- Existența unui oraș-magnet, cum este Cluj Napoca, la doar 70 de km de Ocna Mureș, reprezintă o provocare pentru administrația locală, ca pol de atracție pentru tineri și motor de creștere economică.
- Dezvoltarea unor rețele locale de colaborare cu operatorii economici din oraș, prin înființarea unei structuri asociative de promovare și reprezentare.

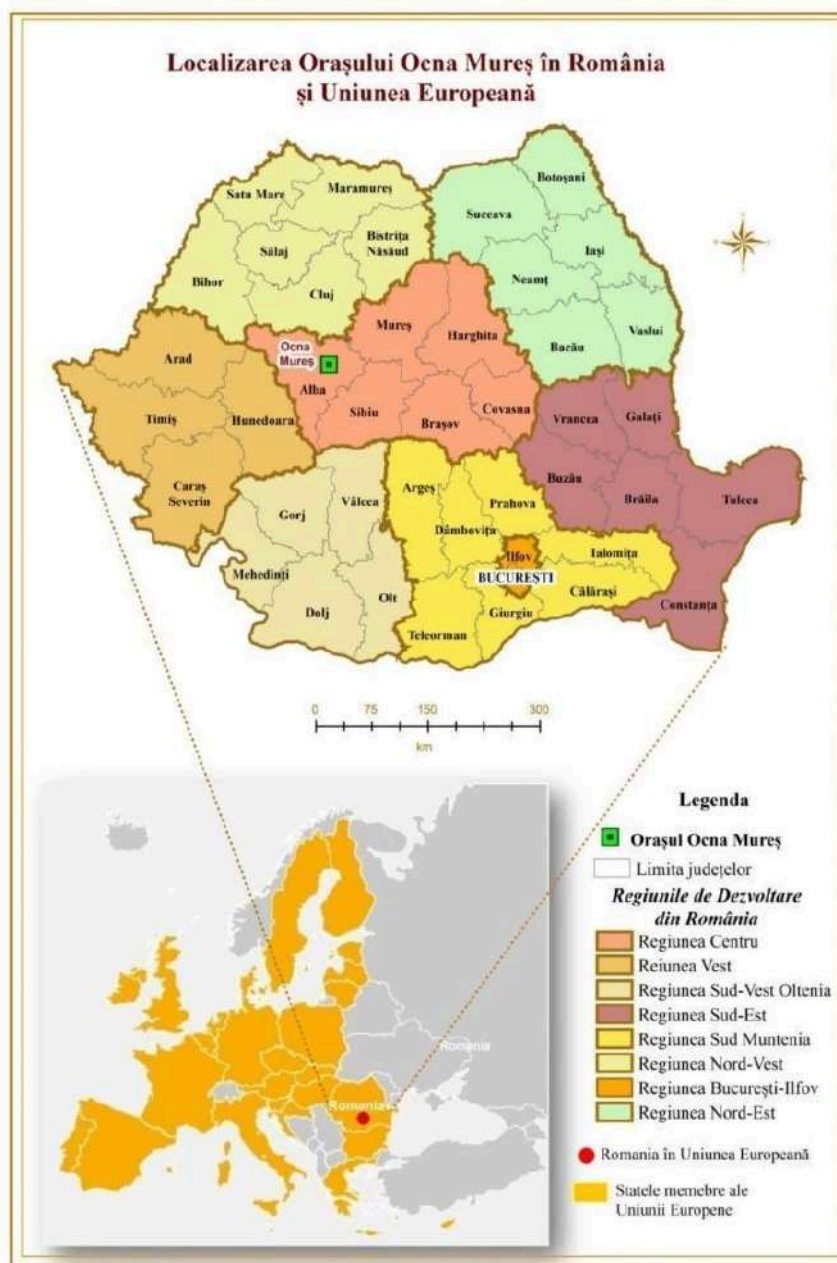
Capitolul 3: Profil spațial și funcțional

- a. Rețeaua de localități
- b. Relații teritoriale și navetism
- c. Zonificare funcțională și identificarea zonelor de dezvoltare
- d. Zone cu resurse importante de patrimoniu antropic și natural
- e. Concluzii, provocări, resurse și tendințe

a. Rețeaua de localități

Situarea geografică a orașului Ocna Mureș:

- În partea de Nord-Est a județului Alba, pe malul stâng al cursului mijlociu al râului Mureș, în vestul Regiunii Centru și în partea central-vestică a teritoriului României.

- Este situat în Culoarul Depresionar Alba Iulia - Turda, la contactul dintre două mari unități de relief: Munții Apuseni (în vest) și Podișul Târnavelor (în est).
- Relieful: este pus în evidență de prezența Culoarului Mureșului, Dealurile Aiudului și Podișul Lopadei. Lunca Mureșului este dispusă preponderent de partea dreaptă a râului, albia minoră a Mureșului fiind bine dezvoltată mai ales în zona Războieni - Cetate. Principala caracteristică a teraselor Mureșului este poziția lor asimetrică în cadrul văii și alternanța asimetriei datorată mai multor factori. Terasalele medii și inferioare apar doar în câteva puncte pe partea stângă a Mureșului (Uioara de Sus, Micoșlaca). Dealurile din sud au un aspect prelung, însă destul de fragmentat, datorită diverselor procese de versant.

- Principalele vârfuri ale orașului: Coasta Zăpozii (522 m), Coasta Pădurea Popilor (532 m), Dealul Banța (524 m).

Localități componente⁷⁰: Cisteiu de Mureș, Războieni-Cetate, Uioara de Jos, Uioara de Sus și Micoșlaca.

b. Relații teritoriale și navetism

Tabel localități învecinate cu orașul Ocna Mureș⁷¹:

Localitate	Populație
Unirea	3924 locuitori
Lopadea Noua	1132 locuitori
Aiud	24619 locuitori
Luna	2482 locuitori
Campia Turzii	29307 locuitori
Aiudul de Sus	2276 locuitori
Viisoara	4847 locuitori
Turda	61200 locuitori

Sursa: relucrare date INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

- Ocna Mureș în rețeaua de localități din România: face parte din categoria localităților de rang III.⁷²
- Tipuri de relații dintre Ocna Mureș și centrele urbane din Culoarul Depresionar Alba Iulia - Turda: relații de subordonare cu municipiul Alba Iulia, relații competitive cu municipiul Aiud și orașul Teiuș, relații de independență cu municipiul Turda și cu orașul Câmpia Turzii.⁷³
- Unitățile administrativ - teritoriale incluse în zona de influență a orașului Ocna Mureș sunt: municipiul Aiud, orașul Luduș, șapte comune din județul Alba: Unirea, Mirăslău, Lunca Mureșului, Noșlac, Hopârta, Fărău, Lopadea Nouă, două comune din județul Cluj: Călărași și Luna și o comună din județul Mureș: Chețani.

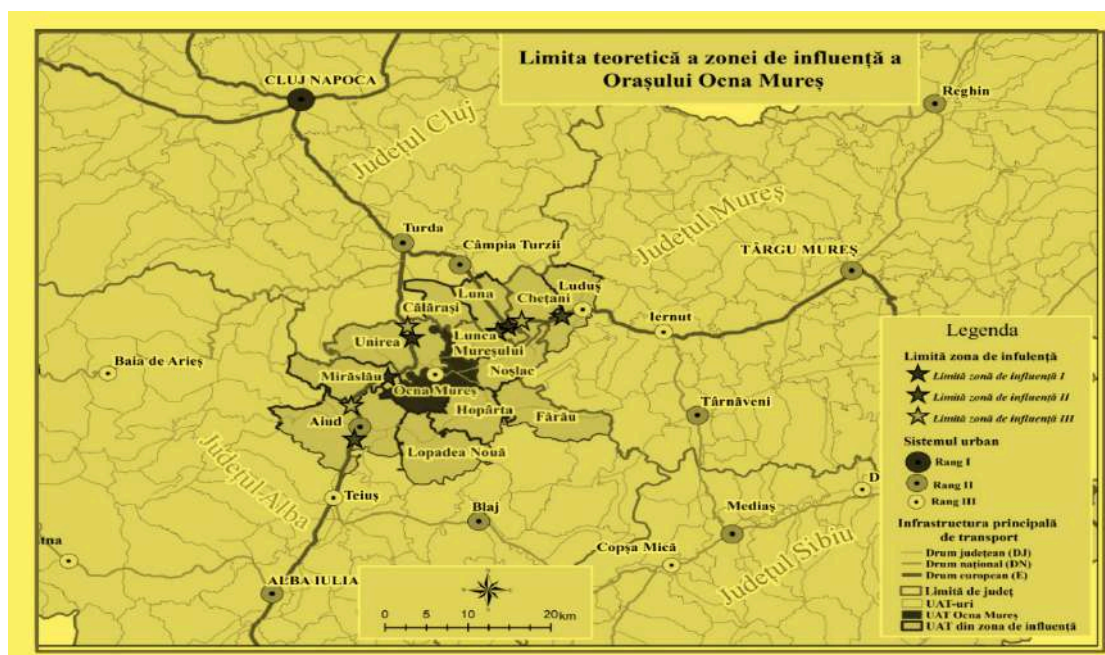
⁷⁰ INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

⁷¹ INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

⁷² Legea Nr. 351, publicată în Monitorul Oficial Nr. 408 din data 07/24/2001

⁷³ Cristina Dohotar, Vasile Dohotar (2011), "The Rank-Size Relationship in the Urban Settlement Network in the Turda - Alba Iulia Corridor", Journal of Settlements and Spatial Planning, Vol.2, Nr.1, pag. 81-85, http://geografie.ubbcluj.ro/ccau/jssp/arhiva1_2011/11JSSP012011.pdf

Figura Limita teoretică de influență a orașului Ocna Mureș:

Accesibilitate în orașul Ocna Mureș:

- situarea pe calea ferată⁷⁴, prin Gara Războieni, pe linia Magistrala 3 București - Brașov - Satu Mare-Halmeu;
- situarea pe calea rutieră, prin DN1, de la Alba Iulia sau Cluj Napoca, cu abateri în localitatea Unirea;
- existența a trei aeroporturi internaționale în apropierea orașului:
  - ✓ Aeroportul Internațional Cluj (63 km)
  - ✓ Aeroportul Internațional Târgu Mureș (84 km)
  - ✓ Aeroportul Internațional Sibiu (117 km)

Conectivitatea cu principalele centre urbane de interes național: poziționarea în teritoriu face ca aceasta să fie așezat favorabil față de unii dintre marii poli de creștere ai țării, mai ales Cluj Napoca.

c. Zonificare funcțională și identificarea zonelor de dezvoltare ale orașului Ocna Mureș

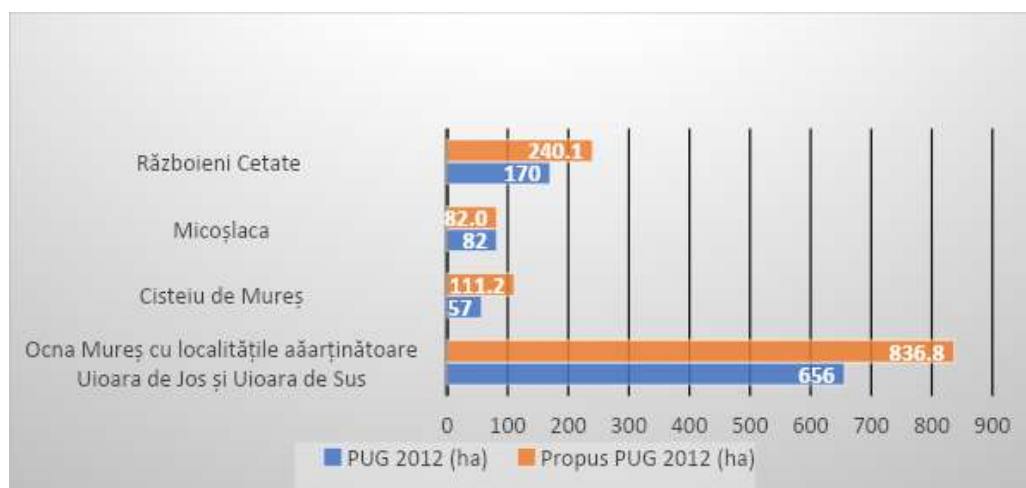
Extinderea intravilanului UAT Ocna Mureș

- Creșterea cu o cincime a intravilanului UAT Ocna, de la 803 ha în 1990 la 965 ha în 2012. Prin Planul Urbanistic General al Orașului Ocna Mureș din 2012 au fost propuse extinderi de intravilan pentru toate localitățile unității administrativ-teritoriale, cu excepția localității Micoșlaca.
- Suprafața totală a intravilanului unității administrativ teritoriale a orașului Ocna Mureș a fost propusă spre extindere cu o treime, cu +31,6%. Principalele zone de extindere a intravilanului au fost propuse în: sud-vestul orașului Ocna Mureș, în partea nordică și estică a Uioarei de Sus, în partea nordică și nord-vestică a Uioarei de Jos, în partea sudică și estică

⁷⁴ www.cfr.ro

a localității Cisteiu de Mureș și unirea în timp a acesteia cu Uioara de Jos, partea nordică și sudică a localității Micoșlaca, partea nord-estică și sud-vestică a localității Războieni-Cetate.

Figura Suprafața intravilanelor localităților din orașul Ocna Mureș existente în 2012, comparativ cu cele propuse spre extindere prin PUG 2012⁷⁵ :

Deformațiile suprafeței din perimetrul de influență a excavațiilor subterane la Salina Ocna Mureș

- Volumul golurilor pe masivul de sare⁷⁶ este de peste 18 mil. m³, din care aproximativ 14 mil m³ au fost create de activitatea de exploatare, iar restul de aproximativ 4 mil m³ prin dizolvare de către apele de infiltrație, nesaturate, ajunse pe spinarea sării, cu mențiunea că volumul golurilor din ultima categorie poate fi mult mai mare, luând în considerare și dizolvările rezultate ca urmare a menținerii cotei lacurilor la cota de +254 m. În 22 decembrie 2010, în apropierea sondei S123 din Câmpul de sonde Ocna Mureș s-a produs o surpră, iar în conul rezultat s-a format un lac plin cu saramură.
- Datele de specialitate arată că s-au înregistrat scufundări pe toată suprafața orașului Ocna Mureș, situație ce nu permite o delimitare clară între zona de influență a golurilor rezultate în urma exploatării sării și zona de influență a masivului de sare. Asta, întrucât tasările sunt influențate în mare parte de acțiunea factorilor naturali, respectiv de circulația apelor pe căi preferențiale, înspre masiv și pe contactul sare-steril, corelată cu spălarea particulelor fine din stratul aluvionar.

Au fost identificate trei zone de influență a excavațiilor subterane la Salina Ocna Mureș⁷⁷:

- Zona „A” de influență – cuprinde suprafața masivului de sare și o parte din perimetrul conturului în plan al masivului. Această zonă este cea mai periculoasă, este zona în care se pot produce unele surprări cu efect sectorial, denivelări ale configurației reliefului, unele taluzări ale malurilor lacurilor de la suprafața

⁷⁵ PUG Ocna Mureș 2012

⁷⁶ SC MINRDS ICPM SA CLUJ NAPOCA, „Urmărirea prin măsurători topografice a deformațiilor suprafeței din perimetrul de influență a excavațiilor subterane, în vederea cunoașterii evoluției acestora în timp la Salina Ocna Mureș, perimetrul Ocna Mureș”, beneficiar SNS SA BUCUREȘTI – SALINA OCNA MUREȘ, octombrie 2014

⁷⁷ SC MINRDS ICPM SA CLUJ NAPOCA, „Urmărirea prin măsurători topografice a deformațiilor suprafeței din perimetrul de influență a excavațiilor subterane, în vederea cunoașterii evoluției acestora în timp la Salina Ocna Mureș, perimetrul Ocna Mureș”, beneficiar SNS SA BUCUREȘTI – SALINA OCNA MUREȘ, octombrie 2014

masivului de sare (Lacul Ștefania, Conul de surpare), fenomene caracteristice deplasării pe verticală a terenurilor acoperitoare datorită dizolvării necontrolabile de pe spinarea sării și în zonele de brechie de pe flancuri. În această zonă, pe lângă construcțiile aferente exploatarei și valorificării sării și drumuri publice, mai există și câteva construcții sociale și de locuit. În această zonă nu se admite amplasarea și executarea de construcții noi, numai cele pentru exploatarea sării, cu condiția aplicării unor soluții constructive speciale care să asigure funcționalitatea normală a acestora.

- Zona „B” de influență – este dispusă în jurul zonei „A”, a cărei trasare a luat în considerare modul de dispunere a golurilor de dizolvare a sondelor, precum și valoarea reală a influențelor de suprafață a scufundărilor înregistrate în perioada 1980-1996. În această zonă, pe lângă drumurile publice există construcții civile, industriale, spații comerciale, construcții sociale și culturale amplasate într-o suprafață de teren în care în momentul prezent mișcările înregistrate nu afectează în mod sensibil securitatea construcțiilor. Pentru construcțiile noi în această zonă sunt necesare luarea de măsuri corespunzătoare astfel ca acestea să poată prelua deformațiile respective fără pericol de degradare sau distrugere.
- Zona „C” de influență – cuprinde întreaga zonă situată în afara conturului zonei „B”. Fenomenul de scufundare-tasare ce se înregistrează în zonă este cauzat în exclusivitate de factori naturali.

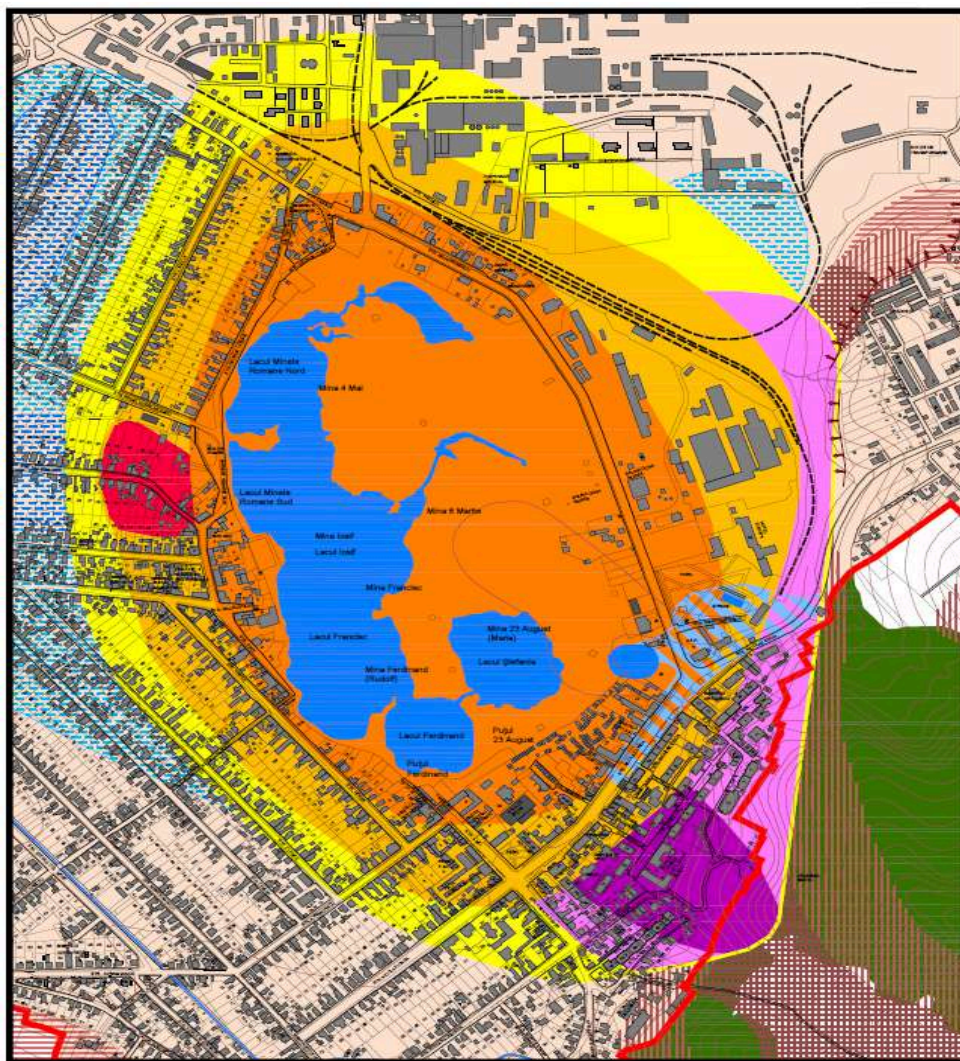

Figura Situația existentă și disfuncționalități în orașul Ocna Mureș/Sursa: PUG 2012

Legenda: - perimetrul construit, - zona complexului lacustru, - zonă cu risc de prăbușire ca urmare a exploatărilor de sare - Grad 0, - zonă cu risc de prăbușire ca urmare a exploatărilor de sare - Grad 1, - risc asociat zonei - alunecări active și potențiale, - risc asociat zonei - alunecări potențiale, - risc asociat zonei - subsidență accentuată, - zonă cu risc major de declanșare a alunecărilor de teren, inclusiv alunecări active, - zonă cu risc mare de declanșare/ reactivare a alunecărilor de teren, - zonă cu risc mediu de declanșare reactivare a alunecărilor de teren, - risc mediu-ridicat de eroziune regresivă și prăbușire - - risc de inundabilitate prin scurgerea apelor de pe versant, - risc mare de inundabilitate, asociat cu tasări de amplitudine medie-mare - risc mediu de inundabilitate.

d. Zone cu resurse importante de patrimoniu antropic și natural

Principalele resursele naturale:

- Masivul de sare de la Ocna Mureș: este situat pe malul stâng al Mureșului și se remarcă în zona axială a anticlinalului Ocna Dej – Sacălaia – Sic – Gădălin – Cojocna – Turda – Ocna Mureș. Contactul direct al sării geme cu apele cantonate în stratul acvifer din zona de aflorare a zăcămintului a dus la dezvoltarea fenomenelor carstice superficiale. Geneza complexului lacustru din Ocna Mureș este una de natură antropică, lacurile de aici fiind rezultatul unor surpări și prăbușiri repetate ale tavanului vechilor galerii miniere și umplerea cu apă a golurilor formate. Procesul de degradare a masivului de sare din Ocna Mureș a fost dezvoltat și accelerat, în mare parte, de exploatările neraționale ale zăcămintelor de sare, cărora li s-au adăugat și condițiile naturale precum porozitatea mare a sării și prezența unui număr crescut de intercalații grezoase și marno-argiloase.⁷⁸
- sarea, bentonita, roci de construcții (nisipuri, pietrișuri, marne, argile etc.);
- apele minerale clorurate și sodice din lacurile existente în locul vechilor saline, aceste ape având o concentrație deosebit de mare, 266 grame/litru, și putând fi utilizate în tratarea diferitelor afecțiuni medicale, precum cele reumatice, neurologice periferice, ginecologice, posttraumatismale;
- Resurse regenerabile de energie din Ocna Mureș: cel mai mare potențial îl are energia solară și producerea de biomasă.
- Complexul lacustru sărat⁷⁹ format pe masivul diapiric Ocna Mureș, localizat pe partea stângă a râului Mureș în interiorul intravilanului. În cadrul masivului se evidențiază sectorul de aflorare la zi a diapirului, ce înglobează lacurile, având o suprafață de 0,3 km², cu tendință de dezvoltare. Denumirile acestor lacuri sunt: L. Ferdinand (cu un diametru de peste 120 de m și o adâncime de 44 m) , L. Francisc (cu adâncime de 13 m), L. Iosif, L. Ștefania (cu adâncime de 63,5 m), L. 6 Martie, L. 1 Mai, L. Minelor Romane Nord, L. Minelor Romane Sud.

⁷⁸ Toma Camelia Bianca (2012), "Geomorfositurile pe sare din Depresiunea Transilvaniei și valorificarea lor turistică", rezumatul tezei de doctorat, Universitatea "Babeș Bolyai", Facultatea de Geografie, prof.univ.dr. coord. Ioan Aurel Irimuş

⁷⁹ Alexe Mircea (2010), "Studiul lacurilor sărate din Depresiunea Transilvaniei", Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca

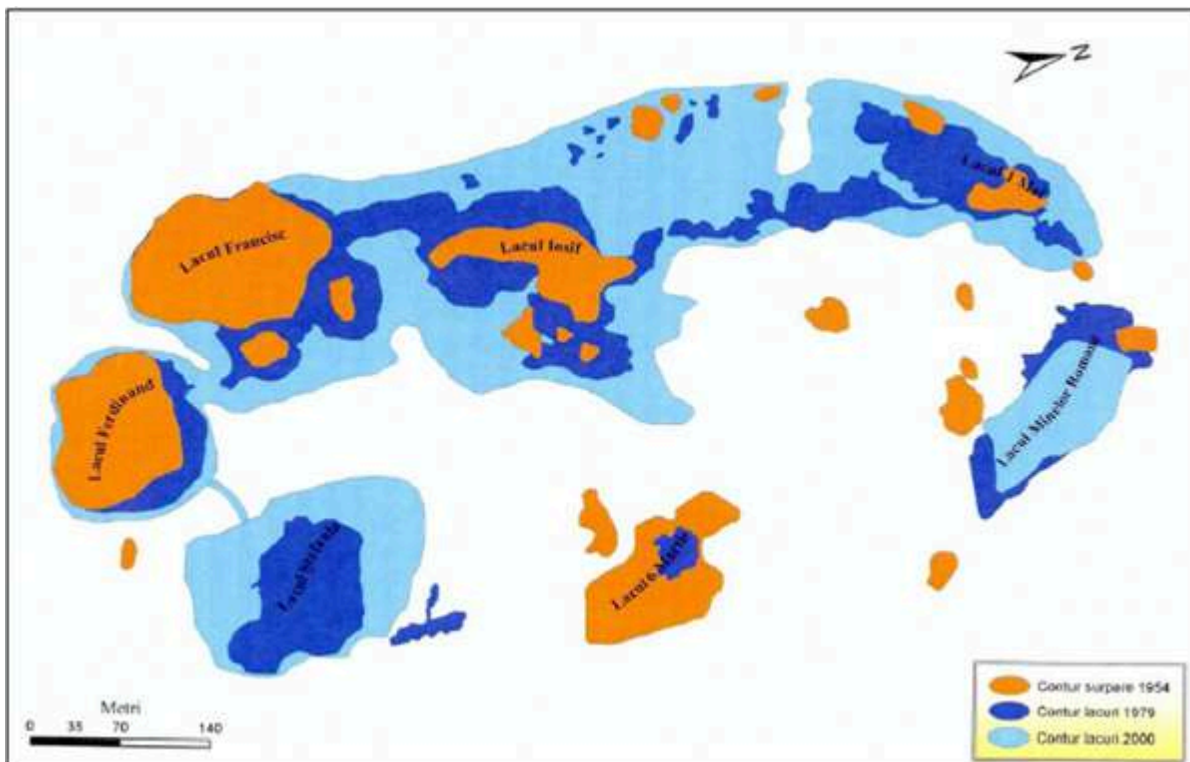

Figura: Evoluția configurației complexului lacustru din orașul Ocna Mureș în perioada 1954-2000

Concluzii, provocări, resurse și tendințe

- Necesitatea înființării unui Centru de informare, promovare și valorificare a potențialului turistic natural și antropic din Ocna Mureș;
- Necesitatea atestării orașului Ocna Mureș ca stațiune turistică de interes local.

Capitolul 4: Infrastructura de transport și mobilitate

- a. Conectare la coridoarele majore de transport existente și propuse
- b. Accesibilitate rutieră
- c. Parcări
- d. Accesibilitate ferată
- e. Accesibilitate aeriană
- f. Infrastructura pentru deplasări nemotorizate
- g. Transportul în comun
- h. Transportul de mărfuri

a. Conectare la coridoarele majore de transport existente și propuse

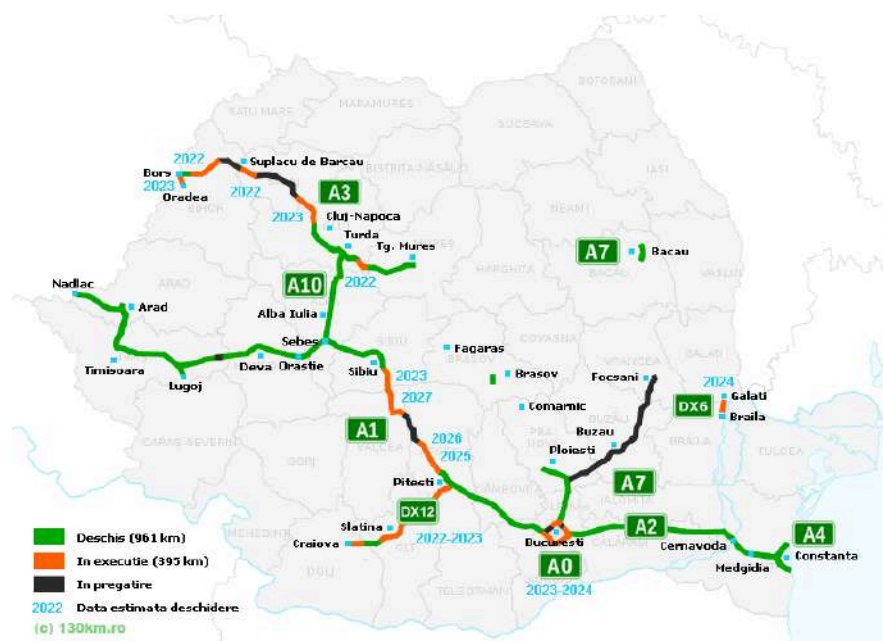
Prioritățile la nivel Regiunii Centru 2021-2027⁸⁰: creșterea accesibilității regionale vizează modernizarea și creșterea capacității de transport a drumurilor de importanță regională care asigură conexiunile la rețeaua TEN-T (rețeaua transeuropeană de transport), precum și realizarea de noi conexiuni rutiere acolo unde situația o impune.

Autostrăzi care tranzitează județul Alba⁸¹:

- Autostrada A1: București - Nădlac, cu următorul traseu: București - Pitești - Sibiu - Orăștie - Deva - Lugoj - Timișoara - Arad - Nădlac;
- Autostrada A1: București - Nădlac, cu următorul traseu: București - Pitești - Sibiu - Orăștie - Deva - Lugoj - Timișoara - Arad - Nădlac;

Drumuri naționale europene care tranzitează județul Alba⁸²:

- E81 (DN1): face legătura între București și nord-vestul țării și are o lungime de peste 643 km. Traseu: București - Otopeni - Ciolpani - Ploiești - Băicoi - Câmpina - Breaza - Comarnic - Sinaia - Bușteni - Azuga - Predeal - Săcele - Brașov - Ghimbav - Codlea - Șercaia - Făgăraș - Cârțișoara - Avrig - Sibiu - Săliște - Miercurea Sibiului - Sebeș - Alba Iulia - Teiuș - Aiud - Turda - Cluj-Napoca - Huedin - Aleșd - Oradea - Borș. Trasee comune cu alte drumuri europene: E60-între București și Brașov și de asemenea între Turda și Borș; cu E68 între Brașov și Sebeș; cu E79 între Oradea și Borș; cu E81 între Veștem și Cluj-Napoca. Între Veștem și Sebeș, DN1 are traseu comun cu DN7;
- E 68 (DN7): leagă Bucureștiul de orașul Nădlac, aflat la granița cu Ungaria, trecând prin orașele Pitești, Râmnicu Vâlcea, Sibiu, Sebeș, Deva, Arad, traversând Carpații Meridionali prin defileul Oltului (Pasul Turnu Roșu). Are lungimea de 525 de kilometri.

Harta la zi a proiectelor de autostrazi din România:

Sursa hărții: 130km.ro

⁸⁰ <http://www.adrcentru.ro/wp-content/uploads/2020/12/4.-Strategia-de-Dezvoltare-Regionala-2021-2027.pdf>

⁸¹ 130km.ro

⁸² Strategia de mobilitate și conectivitate în județul Alba 2022-2027, https://judetul-alba.ro/incarcari/2021/12/STRATEGIE-DE-MOBILITATE_compressed.pdf

Planul de Amenajare a Teritoriului Județului Alba (PATJ Alba) actualizat⁸³:

- Ocna Mureș figurează în categoria orașelor cu activități economice și dotări publice de importanță locală, alături de Abrud, Baia de Arieș, Câmpeni, Teiuș, Zlatna.
- La data realizării SIDU, orașul Ocna Mureș nu avea un Plan de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD), documentul strategic cadru la care ar trebui să se raporteze se raportează toate inițiativele/acțiunile dedicate mobilității în oraș.

Factori care au contribuit la dezvoltarea rețelei de transport pe Culoarul Mureșului⁸⁴: economici, culturali, sociali și administrativi; concentrând densități mai ridicate privind infrastructura de transport și implicit de trafic, pe Culoarul Mureșului, pe arealul de concentrare urbană Aiud, Ocna Mureș, Alba Iulia, Sebeș.

Poziționarea orașului Ocna Mureș față de două magistrale rutiere⁸⁵ importante:

- Coridorul de Transport Pan-European nr. IV (Nădlac – Arad – Timișoara – Lugoj – Deva – Orăștie – Sebeș – Sibiu – Pitești – București – Drajna – Cernavoda – Constanța), cel care asigură legătura Vest – Est, cu efecte benefice asupra transportului de marfă și a celui de turism.
- Autostrada A3 (numită și Autostrada Transilvania pe porțiunea Brașov-Borș) face legătura dintre București și ieșirea spre Ungaria prin Borș.

b. Accesibilitate rutieră

- ❖ Situația pe calea rutieră, prin DN1, de la Alba Iulia sau Cluj Napoca, cu abatere în localitatea Unirea⁸⁶.
  - La data realizării SIDU, orașul Ocna Mureș nu era conectat direct la DN1.
- ❖ Poziționarea față de Autostrada Sebeș-Turda, pe care se circulă de la un capăt la altul pe A10. Cu o lungime de 70 de kilometri, A10 face legătura între alte două autostrăzi, A1 (București – Nădlac) în zona Sebeș și A3 (Borș – Brașov), la Turda.
  - La data realizării SIDU, orașul Ocna Mureș nu era conectat direct la A10.
- ❖ Ocna Mureș pe traseul drumurilor europene, naționale și județene: orașul nu este străbătut de niciun drum național sau european, în schimb este traversat de trei drumuri județene (DJ107D, DJ107F și DJ107G).

⁸³ <https://judetul-alba.ro/incarcari/2021/10/8-PATJ.pdf>

⁸⁴ Strategia de mobilitate și conectivitate în județul Alba 2022-2027,

https://judetul-alba.ro/incarcari/2021/12/STRATEGIE-DE-MOBILITATE_compressed.pdf

⁸⁵ <http://www.cfr.ro>

⁸⁶ Strategia de mobilitate și conectivitate în județul Alba 2022-2027,

https://judetul-alba.ro/incarcari/2021/12/STRATEGIE-DE-MOBILITATE_compressed.pdf

Tabel Infrastructura de căi rutiere de pe teritoriul administrativ - teritorial al oraşului Ocna Mureş:

Nomenclator drum	Traseu	Lungime (km)
DJ107D	Unirea II (DN1) - Ocna Mureş - Vama Seacă - Fărău - Şilea - limită judeţul Mureş	31,320
DJ107F	Unirea II (DN1) - Războieni-Cetate - Lunca Mureşului - limită judeţul Cluj	9,860
DJ107G	DJ107D (Uioara de Sus) - Noşlac - Căptălan - Copand - Sâna de Mureş - Găbud - limită judeţul Mureş	16,775
DC3	Micoşlaca - Cisteiu de Mureş - Ocna Mureş	6,300
DC4	DJ107D (Uioara de Sus) - Spălnaca	4,530
DC5	DC4 - Şpălnaca - Silvaş	2,465

Sursa: Strategia de mobilitate și conectivitate în județul Alba 2022-2027

Poziționarea oraşului Ocna Mureş față de principalele orașe din județele Alba, Cluj și Mureş:

Municipiile și orașele din județul Alba	Distanța față de municipiile și orașele din județul Alba (km)	Orașe din România care se află pe o rază de 100 de km față de Ocna Mureş	Distanța față de orașele din România (km)
1. Municipiul Alba Iulia	51	Municipiul Turda (CJ)	27
2. Municipiul Aiud	22	Orașul Luduș (MS)	30
3. Municipiul Blaj	42	Municipiul Câmpia Turzii (CJ)	34
4. Municipiul Sebeș	66	Orașul Iernut (MS)	42
5. Orașul Abrud	110	Municipiul Cluj Napoca (CJ)	58
6. Orașul Baia de Arieș	77	Orașul Târnăveni (MS)	62
7. Orașul Câmpeni	101	Municipiul Mediaș (SB)	64
8. Orașul Cugir	87	Municipiul Târgu Mureș (MS)	72

9. Orașul Teiuș	34	Orașul Copșa Mică (SB)	76
10. Orașul Zlatna	86	Orașul Dumbrăveni (SB)	83

Sursa: prelucrare date prin aplicația Google Maps

c. Parcări

Situația la nivelul județului Alba⁸⁷:

- cel puțin 1.757 locuri de parcare publice, 150 locuri de parcare private, 3.655 locuri de parcare rezidențiale și 789 locuri de parcare în zona întreprinderilor mari pentru angajați.
- La nivelul județului, se remarcă insuficiența locurilor de parcare la nivel de orașe și municipii, precum și lipsa parcărilor supraetajate sau subterane pentru zonele aglomerate.

Tabelul parcărilor amenajate în Ocna Mureș, conform datelor Primăriei:

UAT OCNA MUREȘ	Parcări publice (nr. locuri)	Parcări private (nr. locuri)	Parcări rezidențiale (nr. locuri)	Parcări în zona întreprinderilor mari pentru angajați (nr. locuri)
	150	0	0	0

Sursa: date furnizate de Primăria Ocna Mureș

d. Accesibilitate ferată

Orașul Ocna Mureș în rețeaua feroviară locală și regională⁸⁸

- Magistrala 300: Episcopia Bihor - Cluj Napoca - Războieni - Teiuș - Blaj - Copșa Mică - Sighișoara - Brașov - Pitești - București (linie dublă electrificată)
- Magistrala 405: Războieni - Luduș - Târgu Mureș – Deda
- Calea ferată industrială: gara Războieni - Întreprinderea Salina (cale ferată normală, de aproximativ 4 km lungime, construită în anul 1872).

Sistem de transport feroviar metropolitan:

- Ocna Mureș este, la data realizării SIDU, pe lista UAT-urilor din Alba (alături de Alba Iulia, Sebeș, Cugir, Teiuș, Blaj, Aiud) care intenționează să încheie un Acord de parteneriat cu Consiliul Județean Alba și Compania Națională Căile Ferate Române, pentru implementarea, cu ajutorul fondurilor europene, a unui proiect ce

⁸⁷ Strategia de mobilitate și conectivitate în județul Alba 2022-2027, https://judetul-alba.ro/incarcari/2021/12/STRATEGIE-DE-MOBILITATE_compressed.pdf

⁸⁸ www.cfr.ro

prevede realizarea unui sistem de transport feroviar metropolitan, cu trenuri electrice pentru navetiști.

- Principalii beneficiari ai acestui proiect: locuitorii UAT-urilor partenere care merg la muncă în localitățile vizate. Din gări, mobilitatea navetiștilor ar urma să fie asigurată la nivelul fiecărei localități menționate tot prin mijloace de transport ecologice – respectiv autobuze electrice.

Nevoi identificate la data realizării SIDU:

- Lucrări de reabilitare și modernizare pentru Gara și nodul feroviar Războieni–Cetate;
- Lucrări de amenajare stație CFR – Halta UNIREA II;
- Reabilitarea gării CFR Ocna Mureș;
- Parcul Industrial și de Servicii și viitoarea Stațiune turistică balneară nu sunt conectate la magistrala și nodul CFR Războieni – Cetate.

e. Accesibilitate aeriană

Cele mai apropiate aeroporturi de Ocna Mureș:

- Cluj Napoca (63 km)
- Târgu Mureș (84 km)
- Sibiu (117 km)
- București (386 km).

f. Infrastructura pentru deplasări nemotorizate

- Conceptul de micromobilitate: mobilitatea asigurată de vehicule ușoare, cu bicicletele și trotinetele, electrice sau nu.
- Abordarea integrată a mobilității durabile⁸⁹: pot fi abordate într-un mod integrat și transparent, prin noile concepte de Planuri de Mobilitate Urbană (P.M.U.) și Planuri de Mobilitate Urbană Durabilă (P.M.U.D). La momentul realizării SIDU, orașul Ocna Mureș nu avea realizat un astfel de document strategic.
- Strategia de mobilitate și conectivitate în județul Alba 2022-2027: Construcția de noi piste de biciclete și promovarea cultului bicicletei în rândul populației din județ vor contribui la protejarea mediului înconjurător, îmbunătățirea stării de sănătate și creșterea calității vieții, în general.

Situația în Ocna Mureș:

U.AT.-ul figurează pe lista localităților din zona urbană a județului Alba (Aiud, Cugir, Ocna Mureș și Sebeș), care au în implementare proiecte având ca obiect de investiții realizarea de piste de biciclete. 3,6 km de piste pentru bicicliști vor fi amenajate în Ocna Mureș, printr-un proiect cu finanțare nerambursabilă, aflat în derulare. La momentul realizării SIDU, circulația bicicletelor se realiza preponderent pe partea carosabilă a drumurilor fără o semnalizare corespunzătoare.

---

⁸⁹ F. Wefering, S. Rupprecht, S. Buhrmann, S. Bohler-Baedeker, „Orientări. Dezvoltarea și implementarea unui plan de mobilitate urbană”

g. Transportul în comun

Situația în județul Alba:

- există în prezent doar 4 autogări⁹⁰ amenajate și dotate pentru a permite plecarea și sosirea autobuzelor, inclusiv a celor aflate în tranzit.
- 796 de autobuze și microbuze erau înmatriculate în județul Alba, în 2020⁹¹. Datele CJ⁹² Alba arată că în județ există o tendință evidentă de creștere a numărului de vehicule înmatriculate aflate în circulație. Pe termen mediu și lung, această tendință va crea o presiune mai mare în ce privește infrastructura de transport și a rețelei de transport.
- Zone metropolitane: în Alba există, din 2007, o singură zonă metropolitană⁹³, formată din municipiul Alba Iulia și 10 localități învecinate.
- Obiectivele județului pe termen mediu și mediu pentru transportul în comun de persoane⁹⁴: dezvoltarea transportului județean specific asigurării de servicii pentru transportul pasagerilor pe distanțe scurte și cu o capacitate medie de transport; furnizarea serviciului de transport public județean de persoane în strânsă corelare cu serviciul de transport public local prin curse regulate, transportul de persoane interjudețean și feroviar.

Situația în Ocna Mureș:

- Pilonii strategici ai transportului în comun urban⁹⁵: Planul de Mobilitate Urbană Durabilă (P.M.U.D.) și contractele de servicii publice.
- La data realizării SIDU, Ocna Mureș nu avea un Plan de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD), documentul strategic cadru la care ar trebui să se raporteze se raportează toate inițiativele/acțiunile dedicate mobilității în oraș.
- În oraș nu este amenajată nicio autogară, astfel nu este asigurată urcarea sau coborârea în condiții de siguranță a persoanelor, precum și condiții și servicii pentru autobuze și pentru persoanele aflate în așteptare.

Ocna Mureș pe traseele de transport de persoane din județul Alba⁹⁶:

Traseul	Operatorul de transport
Aiud-Ocna Mureș - Gura Arieșului	Excelent Trans SRL
Aiud-Inoc - Ciugudu de Sus	Excelent Trans SRL
Aiud-Ocna Mureș-Șilea	Excelent Trans SRL
Ocna Mureș - Noșlac - Găbud	Excelent Trans SRL

⁹⁰ Strategia de mobilitate și conectivitate în județul Alba 2022-2027,

https://judetul-alba.ro/incarcari/2021/12/STRATEGIE-DE-MOBILITATE_compressed.pdf

⁹¹ INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

⁹² Strategia de mobilitate și conectivitate în județul Alba 2022-2027,

https://judetul-alba.ro/incarcari/2021/12/STRATEGIE-DE-MOBILITATE_compressed.pdf

⁹³ Strategia de mobilitate și conectivitate în județul Alba 2022-2027,

https://judetul-alba.ro/incarcari/2021/12/STRATEGIE-DE-MOBILITATE_compressed.pdf

⁹⁴ Strategia de mobilitate și conectivitate în județul Alba 2022-2027,

https://judetul-alba.ro/incarcari/2021/12/STRATEGIE-DE-MOBILITATE_compressed.pdf

⁹⁵ Asociația pentru Mobilitate Metropolitană (AMM), „Studiu privind analiza situației existente a transportului public local și metropolitan la nivelul a 20 de poli de creștere/poli de dezvoltare urbană/municipii reședință de județ”, 2019

⁹⁶ Studiul de oportunitate în vederea stabilirii modalității de atribuire a serviciului public de transport județean de persoane prin curse regulate în aria teritorială de competență a UAT - Județul Alba, <https://judetul-alba.ro>

Ocna Mureș - Noșlac	Excelent Trans SRL
Ocna Mureș - Dumbrava	Neatribuit

Transportul școlărilor:

- 33.398 elevi și preșcolari înscriși, au fost transportați cu microbuze școlare în județul Alba, în anul școlar 2020-2021⁹⁷.
- Școala Gimnazială „Lucian Blaga“ Ocna Mureș figurează pe lista unităților din Alba cu cel mai mare număr de elevi din învățământul gimnazial transportați cu microbuze școlare, în anul școlar 2020-2021.

Tabel Transport elevi cu microbuzul școlar Școala Gimnazială „Lucian Blaga“ Ocna Mureș:

Școala	Nr. de elevi învățământ gimnazial	Nr. de elevi învățământ gimnazial transportați cu microbuze școlare	Procent elevi învățământ gimnazial transportați cu microbuze școlare (%)
Școala Gimnazială Lucian Blaga Ocna Mureș	258	79	30,62%

Sursa: prelucrare date ISJ Alba

- 57 de microbuze școlare au fost solicitate pentru școlile din Alba, în anul 2019, din care unul pentru Ocna Mureș⁹⁸.

Transportul cu taxiul

Tabel Cifrele taximetriei în Ocna Mureș și județul Alba⁹⁹:

UAT	Nr. de autorizații emis	Nr. de stații de taxi autorizate	Nr. de mașini taxi
OCNA MUREȘ	49	6	49
Total județul Alba	530	145	530

⁹⁷ Date Inspectoratul Școlar Alba

⁹⁸ Strategia de mobilitate și conectivitate în județul Alba 2022-2027, https://judetul-alba.ro/incarcari/2021/12/STRATEGIE-DE-MOBILITATE_compressed.pdf

⁹⁹ Strategia de mobilitate și conectivitate în județul Alba 2022-2027, https://judetul-alba.ro/incarcari/2021/12/STRATEGIE-DE-MOBILITATE_compressed.pdf

h. Transportul de mărfuri

- Ocna Mureș și Cugirul sunt singurele orașe din Alba care nu sunt traversate de drumuri naționale, ci doar de drumuri județene.
- 3,86 km are varianta ocolitoare a orașului Ocna Mureș și este deschisă circulației.¹⁰⁰
- DJ 107 asigură legătura cu rețeaua de drumuri naționale pentru Ocna Mureș, oraș care nu este intersectat de o șosea națională, preluând astfel rolul drumurilor naționale.
- Centrul de concentrare a rețelei rutiere a județului este municipiul Alba Iulia.
- Ruta principală Alba Iulia-Ocna Mureș: via A10;
- Rută alternativă Alba Iulia-Ocna Mureș: Via A10- DJ107E

Concluzii, provocări, resurse și tendințe

- Lipsa unui Plan de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD), documentul strategic cadru la care ar trebui să se raporteze se raportează toate inițiativele/acțiunile dedicate mobilității în oraș.
- Lucrări de reabilitare și modernizare pentru Gara și nodul feroviar Războieni–Cetate;
- Lucrări de amenajare stație CFR – Halta UNIREA II;
- Reabilitarea gării CFR Ocna Mureș;
- Parcul Industrial și de Servicii și viitoarea Stațiune turistică balneară nu sunt conectate la magistrala și nodul CFR Războieni – Cetate.

¹⁰⁰ Strategia de mobilitate și conectivitate în județul Alba 2022-2027,
https://judetul-alba.ro/incarcari/2021/12/STRATEGIE-DE-MOBILITATE_compressed.pdf

Capitolul 5: Echiparea tehnico-edilitară

- a. Alimentare cu apă potabilă
- b. Rețeaua de canalizare
- c. Managementul deșeurilor
- d. Infrastructura de producere, transport și distribuție a energiei electrice
- e. Iluminatul public
- f. Infrastructura de telecomunicații și telefonie

a. Alimentare cu apă potabilă

Aproximativ 17 % din populația județului Alba¹⁰¹ nu dispune de acces la apă potabilă din surse controlate. În aceste zone experții Direcției de Sănătate Publică (DSP) Alba monitorizează calitatea apei de băut din sursele publice locale.

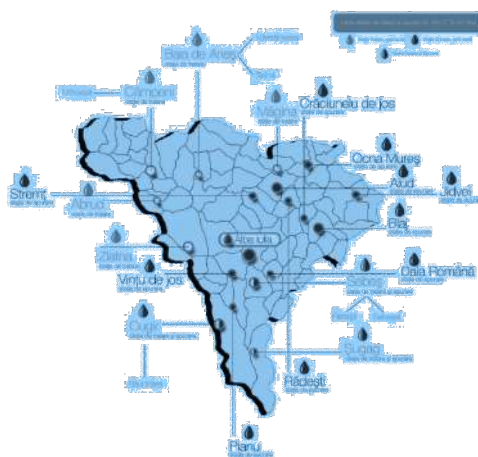
Tabel Cifrele alimentării cu apă potabilă în Ocna Mureș, date statistice anul 2020¹⁰²:

Lungimea totala a rețelei simple de distribuție a apei potabile în Ocna Mureș:	76,9 km în 2020, față de 35,4 în 1990
Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor din Ocna Mureș	399 mii metri cubi
Capacitatea instalațiilor de producerea apei potabile în Ocna Mureș	380 metri cubi/zi

Operatorul de apă în Ocna Mureș: compania de apă APA CTTA SA. Acționari: Consiliul Județean Alba și consiliile locale din UAT-urile: Alba Iulia, Abrud, Aiud, Baia de Arieș, Blaj, Câmpeni, Cugir, Teiuș, Zlatna, Ocna Mureș și Sebeș.

- Sursa de apă¹⁰³: Râul Sebeș- baraj de acumulare Obreji de Căpâlna.
- Stația de tratare a apei furnizate în Ocna Mureș: stația de tratare Sebeșel (deservește UAT-urile Alba Iulia, Blaj, Aiud, Teiuș, Ocna Mureș, Ciugud, Mirăslău și Sântimbru);
- Capacitatea stației de tratare: 86.400 mc/zi;
- Apă tratată rezultată în momentul actual: 34.560 m³/zi;

Figura Harta stațiilor de tratare și epurare - APA CTTA SA ALBA:

Sursa hărții: <https://apaalba.ro/>

¹⁰¹ <https://apaalba.ro/>

¹⁰² INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

¹⁰³ <https://apaalba.ro/>

b. Rețeaua de canalizare

- 31,4 km-lungimea totală simplă a conductelor de canalizare din Ocna Mureș în 2020, față de 12,2 km în 1990¹⁰⁴.
- Debitul stațiilor în funcțiune pentru epurarea apei reziduale în Ocna Mureș: 8640 metri cubi/zi.

c. Managementul deșeurilor

Efectele negative ale deșeurilor pentru: sănătatea umană, mediu, climă și economie.

Evoluția cantității de deșeuri generate în județul Alba¹⁰⁵: se înregistrează un trend ascendent al volumului total al deșeurilor municipale, anul 2019 înregistrând o creștere față de anul 2014 cu 3,7%, ajungând la valoarea de 96.181 tone. Cu toate acestea, prin raportare la anul 2018, anul 2019 aduce o ușoară scădere, cu aproximativ 48 de tone.

Tabel Cantități deșeuri generate și necolectate-tone/an:

	URBAN	RURAL	TOTAL
Populație deservită	189.000	112.333	301.333
Populație rezidentă INS	190.932	134.494	325.426
Populație nedeservită	1.932	22.161	24.093
Indici PNGD	0,65	0,3	
Cantități deșeuri generate și necolectate, în tone/an	458	2.427	2.885

*Sursa: prelucrare date Raport de Mediu aprilie 2021, pentru
"Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor (PIGD) 2020-2025", județul Alba*

Datele Agenției pentru Protecția Mediului (APM) Alba¹⁰⁶ arată că:

- deșeurile menajere similare și colectate în amestec constituie ponderea majoritară. La nivelul acestei categorii a fost înregistrată o creștere cu aproximativ 5% în anul 2019 față de anul 2014;
- cea mai însemnată creștere se manifestă în rândul deșeurilor menajere și similare colectate separat, cantitatea din anul 2019 fiind de aproape 2,12 ori mai mare față de anul 2014.

Tabel Deșeuri colectate din zona urbană a județului Alba în anul 2019¹⁰⁷:

Deșeuri colectate Procent (%)	Cantitate colectată (mii tone)	Procent (%)
-------------------------------	--------------------------------	-------------

¹⁰⁴ INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

¹⁰⁵ Plan Județean de Gestionare a Deșeurilor 2021 - 2025-elaborat la nivelul Județului Alba

¹⁰⁶ Raport de Mediu aprilie 2021, pentru "Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor 2020-2025", județul Alba

¹⁰⁷ APM ALBA/ Raport privind starea factorilor de mediu pe anul 2020 în județul Alba

Deșeuri menajere	82,102	87,2
Deșeuri din servicii municipale	11,137	11,8
Deșeuri din construcții/demolări	0,950	1,0
TOTAL	94,189	100%

Eliminarea deșeurilor în Ocna Mureș: se realizează exclusiv prin depozitare. Până în prezent, nu au fost puse în funcțiune instalații pentru incinerarea deșeurilor municipale. Situația din oraș este similară cu cea din județul Alba, unde, în 2019¹⁰⁸, cca. 97 % din cantitatea de deșeuri colectată de operatorii de salubritate a fost eliminată prin depozitare, numai 2,9 % fiind valorificat prin reciclare materială sau valorificare energetică.

Structuri pentru colectarea deșeurilor menajere și similare în județul Alba¹⁰⁹:

- Stație de tratare: Săliștea (Zona 2), Abrud (Zona 3), Blaj (Zona 4);
- Depozit conform: Galda de Jos (Zona 1);
- Stație de sortare: Baia de Arieș (Zona 3), Zlatna (Zona 3), Aiud (Zona 1).

Operatorii de salubritate care activau în județul Alba, în anul 2021¹¹⁰:

- Asocieria Greendays SRL / Greendays 2 – Solucoes Ambientais SA – deșeuri municipale și asimilabile acestora.
- Asocieria RER Vest SA și Retim Ecologic Service SA – deșeuri municipale și asimilabile acestora.

Tabel Situația colectării deșeurilor menajere în zona Ocna Mureș, în anul 2019¹¹¹:

Zona deservită	Cantități de deșeuri menajere colectate de la populațiile -tone/an urban	Cantități de deșeuri menajere colectate de la populațiile -tone/an rural	Număr de locuitori deserviți urban	Număr de locuitori deserviți rural	Total locuitori deserviți	Indicator de generare - general (kg/loc zi)	Indicator de generare - urban (kg/loc zi)	Indicator de generare - rural (kg/loc * zi)
Ocna Mureș	6.103	2.775	41.000	25.230	66.230	0,37	0,42	0,30

Sursa: prelucrare date Raport de Mediu aprilie 2021, pentru „Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor 2020-2025”, județul Alba

¹⁰⁸ Raport privind starea factorilor de mediu pe anul 2020 în județul Alba, <http://apmab-old.anpm.ro/>

¹⁰⁹ Raport de Mediu aprilie 2021, pentru “Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor 2020-2025”, județul Alba

¹¹⁰ Raport de Mediu aprilie 2021, pentru “Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor 2020-2025”, județul Alba

¹¹¹ Raport de Mediu aprilie 2021, pentru “Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor 2020-2025”, județul Alba

- Stația de tratare mecano-biologică de la Galda de Jos: aici se tratează exclusiv deșeuri nepericuloase, conform HG 349/2005 privind depozitarea deșeurilor, și anume: deșeuri municipale; deșeuri verzi provenite din colectare selectivă; deșeuri de lemn provenite din prelucrarea lemnului; deșeuri de hârtie contaminată, care nu poate fi valorificată prin reciclare; alte deșeuri compostabile (ex. resturi de mâncare, resturi vegetale etc.).
- Deșeuri DEEE: în Ocna Mureș există puncte de colectare pentru: aparate de uz casnic de mici și mari dimensiuni; echipamente informatice și echipamente pentru comunicații electronice; aparate electrice de consum și panouri fotovoltaice, echipamente de iluminat; unelte electrice și electronice etc. Cantitatea de DEEE este colectată atât prin intermediul operatorilor de salubritate, cât și prin alți operatori economici autorizați pentru colectarea acestei categorii de deșeuri.
- Colectare și tratare a vehiculelor scoase din uz: activitatea era gestionată în 2020 de un operator autorizat de Poliție, RAR, Mediu. Lista este actualizată periodic pe Lista operatorilor economici autorizați pentru colectare/tratare VSU se actualizează periodic pe <http://apmab.anpm.ro/>
- La nivelul orașului Ocna Mureș, dar și al județului Alba, nu au fost identificate companii care acționează în sfera reciclării deșeurilor.
- Poluarea fonică¹¹²: valorile medii înregistrate pentru indicatorul nivel de zgomot echivalent la nivelul municipiului Aiud:

Localitatea	Locul	Valoarea determinată, în decibeli(Db)
AIUD	Strada Ecaterina Varga	- 72,3
	DN1 - Strada Trasilvaniei	- 76,6

d. Infrastructura de producere, transport și distribuție a energiei electrice

Alimentarea cu energie electrică a orașului: este asigurată de către Compania de Distribuție Energie Electrică România.

Producția și utilizarea energiei regenerabile în Ocna Mureș:

- Parc fotovoltaic, amenajat cu fonduri nerambursabile¹¹³:
- Cifrele investiției: 1584-panouri fotovoltaice instalate; 630 MWh-producția anuală de energie electrică; 441 tone/an-estimare reducere a emisiilor de CO₂.

Datele Transelectrica¹¹⁴ arată că puterea electrică cea mai mare provine din surse regenerabile bazate pe panouri fotovoltaice:

Tabel Putere electrică din surse regenerabile:

	Puteri din ATR (MW)	Puteri din CR (MW)	Puteri totale (MW)	Puteri cu PIF cf. Emitenți (MW)	Puteri cu PIF cf. DEN (MW)
Biogaz	0,000	0,635	0,635	0,635	0,635

¹¹² Raport privind starea factorilor de mediu pe anul 2020 în județul Alba, <http://apmab-old.anpm.ro/>

¹¹³ <https://www.primariaocnamures.ro>

¹¹⁴ <https://www.transelectrica.ro/documents/10179/32316/7productie21.pdf/f0e4a9cc-42e5-4d07-9189-e421659664c7>

Cogenerare	0,000	6,400	6,400	5,400	6,300
Fotovoltaic	0,152	92.632	92,784	49,471	60,172

Sursa: prelucrare date Raport Transelectrica, anul 2020

e. Iluminatul public

- Strategia județului Alba 2021-2027¹¹⁵: Eficientizarea energetică a sistemului de iluminat public conduce la reducerea consumului de energie electrică, în special în localitățile urbane.
- Serviciul de iluminat public din Ocna Mureș cuprinde iluminatul stradal-rutier și iluminatul ornamental.
- Sistemul de iluminat public din Ocna Mureș¹¹⁶ este unul modern, eficient energetic, care asigură un climat luminos confortabil, cu un consum minim de energie utilizând corpuri de iluminat fiabile cu tehnologie LED, interconectate într-un sistem de telegestiune.
- Serviciul de iluminat public din oraș: este gestionat de o firmă specializată, pentru menținerea unui sistem de iluminat unitar și eficient, care să corespundă cerințelor de trafic, eficiență, etc.
- „Busola“ energetică a administrației locale este setată în funcție de STRATEGIA DE EFICIENȚĂ ENERGETICĂ A UAT OCNA MUREȘ 2016-2030, document cheie care definește măsurile concrete de reducere a emisiilor de CO2, dar și calendarul și responsabilitățile atribuite, care traduc strategia pe termen lung în acțiune.
- Printre domeniile de intervenție este și producția locală de electricitate (instalații termice solare, fotovoltaice, instalații termice cu combustibil biomasă);

f. Infrastructura de telecomunicații și telefonie

- Telefonie mobilă în orașul Ocna Mureș: sunt atinse viteze de tipul: 2G, 3G, 4G și 4G+, Serviciile sunt asigurate de: Digi Mobile, Orange România, Telekom România și Vodafone România.
- Servicii poștale în Ocna Mureș: sunt asigurate de operatorul național Poșta Română, dar și de operatorii privați de servicii de curierat.
- Strategia Regiunii Centru 2021-2027¹¹⁷: susținerea digitalizării serviciilor publice la nivel local; dezvoltarea, în colaborare cu nivelul național, a infrastructurii de internet de bandă largă Broadband; sprijinirea digitalizării activităților și dezvoltarea de infrastructuri specifice la nivel local și județean în domenii precum educația, sănătatea și cultura.
- Țintele orașului Ocna Mureș: se înscriu în cele ale județului Alba¹¹⁸: extinderea rețelelor de telefonie GSM și a internetului, creșterea gradului de informare on-line a cetățenilor și de prestare a unor servicii din sfera SMART.

Concluzii, provocări, resurse și tendințe

¹¹⁵ Strategia județului Alba 2021-2027, <https://judetul-alba.ro/strategia-de-dezvoltare-a-judetului-alba-2021-2027/>

¹¹⁶ <https://www.primariaocnamures.ro>

¹¹⁷ Strategia Regiunii Centru 2021-2027, <https://judetul-alba.ro/strategia-de-dezvoltare-a-judetului-alba-2021-2027/>

¹¹⁸ Strategia Regiunii Centru 2021-2027, <https://judetul-alba.ro/strategia-de-dezvoltare-a-judetului-alba-2021-2027/>

- Reabilitare, extindere, contorizare și managementul inteligent al rețelei de apă potabilă și canalizare;
- Reabilitarea și consolidarea completă a canalelor de gardă;
- Existența de depozite de deșeuri urbane necorespunzătoare;
- Îmbunătățirea managementului deșeurilor orășenești;
- Creșterea gradului de colectare selectivă și reciclare;
- Amenajarea de eco-insule, pentru colectarea selectivă a deșeurilor;
- Valorificarea deșeurilor mari–resturi din construcții, textile, lemn, electrice, electronice și electrocasnice, obiecte de uz casnic;
- Amenajarea de aparate pentru colectarea selectivă a ambalajelor de sticlă, plastic și aluminiu;
- Lipsa zonelor de protecție sanitară de-a lungul cursurilor de apă.

Capitolul 6: Servicii publice

- a. Infrastructura și serviciile de educație
- b. Infrastructura de sănătate și serviciile medicale
- c. Infrastructura și serviciile de asistență socială
- d. Infrastructura și serviciile culturale
- e. Infrastructura și serviciile pentru sport și agrement

a. Infrastructura și serviciile de educație

BAROMETRU URBAN/Calitatea Vieții în Orașele din România octombrie 2020¹¹⁹: Aproximativ două treimi din populația urbană (67%) declară un nivel ridicat de satisfacție față de școlile și facilitățile educaționale la care au acces în localitatea de rezidență. Mulțumirea tinde să fie mai ridicată în orașele cu populație între 100.000 - 500.000 locuitori (medie 73%) și mai scăzută în orașele sub 30.000 locuitori (62%). Stabilitatea și calitatea resurselor umane din educație pot fi posibile explicații ale acestei diferențe.

Datele statistice la nivelul județului Alba¹²⁰:

- Populația școlară: 54.749 de persoane, în scădere cu 7,64%, în perioada 2014-2020.
- Nr. cadre didactice: 3.914 în anul 2020, în scădere cu 7,54% față de anul 2014.
- Nr. absolvenți înregistrați în județul Alba în 2019: 8.261.

Tabel Tabloul educațional în orașul Ocna Mureș, conform datelor statistice¹²¹:

Populația școlară din orașul Ocna Mureș în anul 2020:	2074 persoane, față de 3403 în 1993
Nr. unități de învățământ în anul școlar 2021-2022:	5 unități
Săli de clasă:	101 săli
Personal didactic care activează în instituțiile de învățământ preuniversitar din Ocna Mureș în 2020:	137 de persoane, față de 206 în 1992
Laboratoare școlare în 2020:	12 laboratoare
Ateliere școlare în 2020:	2 ateliere, față de 15 în 1993
Terenuri de sport în 2020:	2 terenuri de sport
Calculatoare/Echipe IT ÎN 2020:	311 față de 98 în 2007

Sursa: prelucrare date INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

¹¹⁹ https://citadini.ro/wp-content/uploads/Barometrul-Urban_Politica-Urbana-a-Romaniei.pdf

¹²⁰ INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

¹²¹ INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

b. Infrastructura de sănătate și serviciile medicale

BAROMETRU URBAN/Calitatea Vieții în Orașele din România octombrie 2020: Regiunile Centru (59%) și Nord-Vest (55%) înregistrează nivelurile cele mai ridicate de satisfacție. Serviciile de sănătate se poziționează pe penultimul loc în ierarhia satisfacției la nivel național urban (52% total „mulțumiți”). Satisfacția este semnificativ mai scăzută în orașele mici 5.000 - 10.000 locuitori (46%) și în orașele foarte mici, sub 5.000 de locuitori (38%). Mulțumirea este mai mare în reședințele de județ (54%), decât în celelalte orașe (47%).;

Date medicale statistice la nivelul județului Alba¹²²:

- numărul de medici raportat la 1.000 de locuitori în 2020: 2,13 medici.
- 5.070 decese, cu 16,77% mai multe, față de anul 2014.
- Top cauze deces: bolile aparatului circulator (55,36%) de tumori (14,60%) și bolile aparatului respirator (12,60%).

Tabel Tabloul unităților sanitare din Ocna Mureș în 2020:

Unitati medico-sociale	Proprietate publica	1
Cabinete medicale scolare	Proprietate publica	3
Cabinete medicale de familie	Proprietate privata	7
Cabinete stomatologice	Proprietate privata	8
Cabinete medicale de specialitate	Proprietate privata	5
Farmacii	Proprietate privata	4
Laboratoare de tehnica dentara	Proprietate privata	1

Sursa: prelucrare date INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

Nr. paturi în unitățile socio-medice din Ocna Mureș în 2020: 52

Tabel Personal medico-sanitar pe categorii, în anul 2020:

Medici	Proprietate publica	2
	Proprietate privata	3
din total medici: medici de familie	Proprietate publica	0
	Proprietate privata	3
Stomatologi	Proprietate privata	4
Farmacisti	Proprietate privata	7
Personal sanitar mediu	Proprietate publica	18
	Proprietate privata	21

¹²² INSSE/Tempo online, <http://statistici.insse.ro>

Centrul Multifuncțional de Sănătate Ocna Mureș¹²³:

- Servicii medicale prestate în regim Ambulator: medicină internă, pediatrie și obstetrică-ginecologie, în regim de ambulatoriu și/sau internări de zi;
- Are un punct de recoltare analize medicale.
- Dotări: Centrul dispune de cabinete medicale, saloane cu 3 sau 4 paturi, dotate cu încălzire proprie, supraveghere video, aparatură medicală și mobilă nouă.
- Activitatea medicală a Centrului este organizată de către Spitalul Județean de Urgență Alba Iulia.
- Centru a fost redeschis în 2020, la etajul I al fostului Spital orașenesc, închis în aprilie 2011 de către Ministerul Sănătății alături de mai multe unități medicale din țară. La acea dată, 30.000 de oameni din zona orașului Ocna Mureș au fost arondați Spitalului din Aiud, oraș aflat la aproximativ 25 de kilometri după închiderea unității medicale.
- Investițiile în Centrul Multifuncțional Ocna Mureș s-au făcut în baza unei asocieri între Primăria Ocna Mureș și Consiliul Județean Alba, în subordinea căruia se află Spitalul Județean de Urgență (SJU) Alba Iulia.

Rețeaua unităților sanitare a înregistrat modificări în ultimii ani și la nivelul orașului Ocna Mureș⁽⁴⁾:

- Resursele umane din sistemul de sănătate: s-au menținut la un nivel relativ constant în ultimii 20 ani, cu câteva oscilații anuale.
- Dispensarele: sunt înlocuite de cabinetele medicale de familie, respectiv de cabinetele medicale de specialitate;
- Laboratoarele medicale și farmaciile: sunt în extindere.

Asistența medicală comunitară

- 2 asistenți comunitari figurează pe Harta asistenței medicale comunitare a Județului Alba¹²⁴

Sursa hărții: <https://dspalba.ro>

¹²³ <https://www.spitalalba.ro>

¹²⁴ <https://dspalba.ro>

c. Infrastructura și serviciile de asistență socială

Atribuțiile Serviciului Public de Asistență Socială din cadrul Primăriei Orașului Ocna Mureș:

- identifică nevoile sociale ale comunității și le soluționează în condițiile legii.
- răspunde de înființarea, organizarea și furnizarea serviciilor sociale primare.
- dezvoltă și gestionează servicii sociale specializate, după caz, în condițiile legii.
- încheie convenții de parteneriat și inițiază programe de colaborare cu alte autorități locale, instituții publice și private, structuri asociative, precum și cu instituții de cult recunoscute de lege, pentru furnizarea serviciilor sociale dezvoltate, în conformitate cu nevoile locale identificate și cu prevederile planului județean de acțiune.
- furnizează informațiile și datele solicitate de serviciul public de asistență socială județean, precum și de autoritățile publice centrale cu responsabilități în domeniu.
- elaborează și implementează proiecte cu finanțare națională și internațională în domeniu.

Principalii furnizori de servicii sociale¹²⁵ din Ocna Mureș sunt:

- Serviciul Public de Asistență Socială din cadrul Primăriei Orașului Ocna Mureș
- Serviciul Socio-Medical de Îngrijire la Domiciliu a Persoanelor Vârstnice Ocna Mureș
- Asociația Filiala Filantropia Ortodoxă Ocna Mureș
- Casa de tip familial pentru copii Sf. Mucenic Ciprian Ocna Mureș
- Asociația Filantropia Ortodoxa Alba Iulia
- Așezământul social „Sf. Mucenic Ciprian” (Centrul comunitar de servicii sociale, Ocrotirea copiilor în regim de zi și Serviciul socio-medical de îngrijire la domiciliu a persoanelor vârstnice)
- Așezământul social „Sf. Serafim de Sarov”
- Asociația A. S.M.E. A. - Acțiuni Sociale prin Metode Educativ Active
- Asociația Creștină de Misiune și Caritate Bunul Samaritean Ocna Mureș
- Fundația Sanctuary
- Unitatea Medico-Socială Ocna Mureș

Top probleme sociale identificate la nivel comunitar:

- Lipsa locuințelor sociale pentru persoanele defavorizate, adăposturi de noapte;
- Lipsa centrelor rezidențiale pentru persoanele vârstnice și victimele violenței domestice;
- Lipsa unei rețele de îngrijire la domiciliu a seniorilor din oraș;
- Inexistența unui Centru comunitar integrat;
- Problema sărăciei, reflectată într-un număr relativ crescut de gospodării ce nu au resursele necesare pentru asigurarea tuturor nevoilor pentru un trai decent, beneficiare ale unor tipuri de prestații sociale pentru familie (alocație pentru susținerea familiei, ajutor de încălzire, venit minim garantat).

¹²⁵ <http://www.protectiasocialaalba.ro/>; [Portalgis.servicii-sociale.gov.ro](http://portalgis.servicii-sociale.gov.ro)

d. Infrastructura și serviciile culturale

Principalele instituții de cultură din Ocna Mureș:

- Casa de cultură (350 locuri)
- Biblioteca Orășenească „Mircea Cenușă”
- Clubul Copiilor și Elevilor.

Cămine culturale: există în fiecare localitate aparținătoare orașului Ocna Mureș și sunt destinate evenimentelor din viața localnicilor (nuntă, botez, parastas etc.) și a comunității: Uioara de Jos (200 locuri), Uioara de Sus (200 locuri), Cisteiu de Mureș (100 locuri), Micoșlaca (150 locuri), Războieni-Cetate (200 locuri).

Bisericele din orașul Ocna Mureș: Biserica Ortodoxă, Biserica Romano-Catolică (monument istoric), Biserica Reformată, Oficiul Parohial Reformat, Biserică Baptistă, Biserica Bunului Samaritean, Casa de Rugăciuni Penticostală, Biserica Nou Apostolică, Biserica Adventistă, Biserica Martorii lui Iehova, Biserica Unitariană, Episcopia Ortodoxă.

Bisericele din Războieni-Cetate: Biserica Penticostală, Biserica Reformată și Biserica Romano-Catolică;

Bisericele din Cisteiu de Mureș: Biserica de lemn „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil” și Biserica Reformată,

Bisericele din Micoșlaca: Biserica Ortodoxă și Oficiu Parohial.

Personalitățile de cultură din orașul Ocna Mureș¹²⁶:

Mușata-Dacia Bințișan, Maria Dipșe (Marcu), Gligor Gruică, Mihail Hărdău, Attila Hegedüs, Ossi Horovitz, Gheorghe Iuliu Moga, Ștefan Rusu, Romul Vancea, dar și conferențieri universitari și cercetători: Vasile Mircea Cristea, Tiberiu Frențiu, Nicolae Vasile Onac, Gheorghe Emil Oneț, Ovidiu Horea Oprea, Gheorghe Pârlea și Mircea Aurel Ciugudean (profesor universitar, scriitor și compozitor), Petre Mircea Cenușă (conferențiar universitar și analist literar) și Emil Suciuc (cercetător lingvist, colonel și atașat militar). Alți scriitori, jurnaliști, publiciști și critici literari sunt: Ion Arieșanu, Ioan Cherecheș, Ioan Hanca, Ion Sângerean. De asemenea, conferențieri universitari, arheologi și muzeografi sunt Vasile Alexandru Moga și Tiberiu Ioan Tecar. Din domeniul artei menționăm: Cosmin Cociș (artist plastic), Bazil Gruia (poet, publicist și avocat), Horea Herțeg (poet și pictor), Ana Șoit (poet), Iuliu Moga (pictor, teolog și profesor). Din domeniul ingineriei amintim: Teodor Marian (inginer agricol și scriitor), Florin Mârza și Liviu Stoica Tit (inginer și manager), Rusu Mihai (inginer proiectant).

e. Infrastructura și serviciile pentru sport și agrement

Infrastructura de agrement și sportivă din orașul Ocna Mureș:

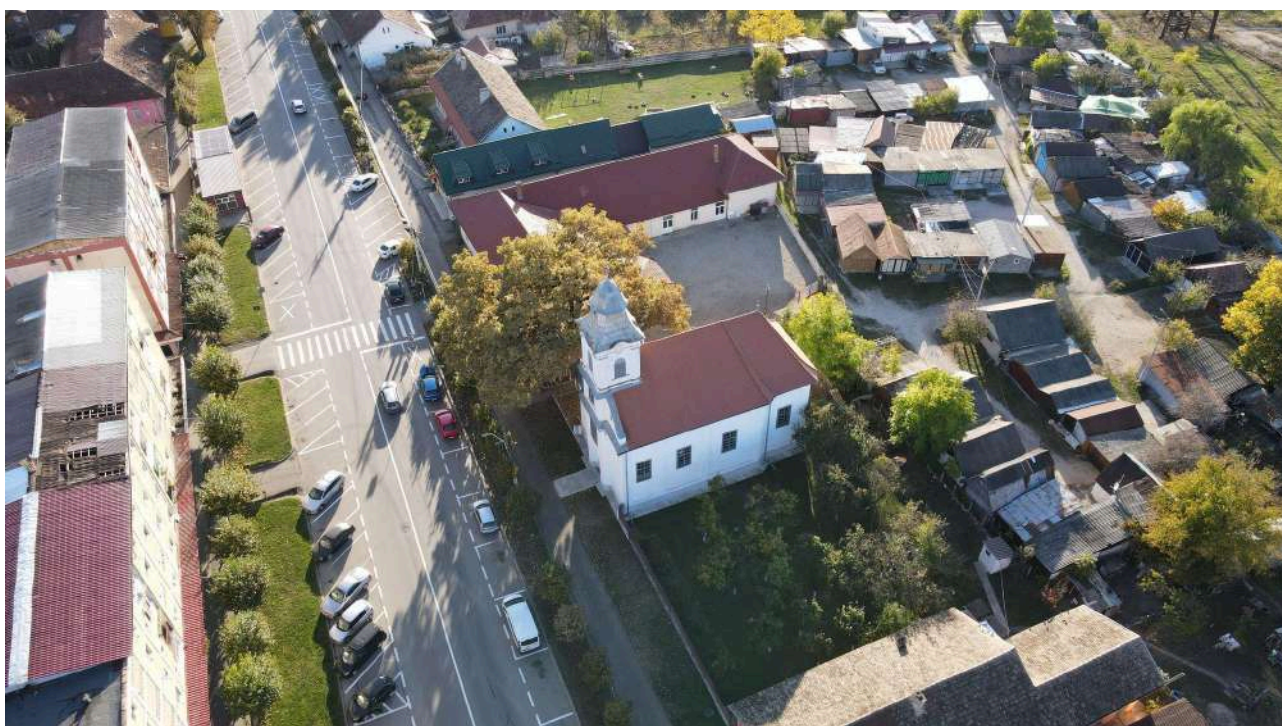
- Stadionul Soda și baza sportivă a stadionului, modernizată în anul 2016;
- Parcul orașului (Str. Mihai Eminescu, 1,37 ha);
- Baza sportivă și de agrement a Hotelului Europa;
- Terenuri de joacă pe străzile: Aleea Independenței (0,15 ha), Str. 1 Mai (0,06 ha), Str. Mălinului (0,09 ha), Str. Vladimirescu (0,09 ha);
- Sala de sport a Școlii Generale „Lucian Blaga”

¹²⁶ Mircea Aurel Ciugudean, Nicolae Adrian Dobra (2013), *Biografii din Ocna Mureș*, Volumul I, <http://www.ocnamuresonline.ro/ocnamureseni.pdf>

- Uioara de Jos: teren de fotbal de 1 ha;
- Uioara de Sus: parc de joacă și un teren sintetic de fotbal ce reprezintă un etalon pentru orașul Ocna Mureș, fiind realizate la standarde europene;
- Războieni-Cetate: stadion.

Concluzii, provocări, resurse și tendințe

- Lipsa și necesitatea dotării instituțiilor de învățământ cu echipamente tehnice (laptopuri, table interactive, tablete etc.), aparate multifuncționale (imprimantă, scanner etc.) și resurse materiale didactice;
- Dificultăți în a găsi și a atrage personal didactic calificat și personal auxiliar dornic de a profesia în instituțiile de învățământ din zona Ocna Mureș
- Inexistența platformelor școlare online și implicit, a cataloagelor online;
- Modernizarea Liceului Tehnologic și a Liceului Teoretic;
- Facilități de recreație, sport în toate unitățile de învățământ preșcolar, primar și gimnazial din oraș;
- Continuarea investițiilor de modernizare și îmbunătățirea dotărilor, extinderea serviciilor medicale specifice Spitalului Orășenesc Ocna Mureș;
- Înființarea unei rețele locale de telemedicină;
- Construirea de blocuri de locuințe pentru tineri;
- Construirea de blocuri de locuințe sociale;
- Construirea unui bloc de locuințe de serviciu pentru medici și profesori;
- Lipsa spațiilor moderne de joacă, sau de practicare a activităților sportive;
- Înființarea unui Complex multifuncțional pentru tineret;
- Inițiative de conservare și punere în valoare a patrimoniului cultural și istoric existent la Castelul Teleki.

Capitolul 7: Mediu și schimbări climatice

- a. Rezervații naturale și arii protejate
- b. Calitatea factorilor de mediu și poluarea (apă, aer, sol)
- c. Schimbări climatice și riscuri de mediu

a. Rezervații naturale și arii protejate¹²⁷

NR. CRT	COD ARIE NATURALĂ PROTEJATĂ	DENUMIRE ARIE NATURALĂ PROTEJATĂ
1	2.29	TĂUL FĂRĂ FUND DE LA BĂGĂU
2	(ROSAC) ROSCI0004	BĂGĂU
3	ROSCI0301	BOGATA
4	(ROSAC) ROSCI0313	CONFLUENȚA MUREȘ CU ARIEȘ

Administratorul ariilor naturale protejate, menționate mai sus, este Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate-Serviciul Teritorial Alba, cu sediul în Alba Iulia, Bulevardul Tudor Vladimirescu, nr. 39 (incinta Colegiului Tehnic „Dorin Pavel” Alba Iulia), email: ab.anannp@anannp.gov.ro.

b. Calitatea factorilor de mediu și poluarea (apă, aer, sol)

Calitatea apelor

Monitorizarea calității apei implică urmărirea tuturor elementelor incluse în subsistemele: ape de suprafață (râuri, lacuri), ape subterane și ape uzate.

- Regiunea Centru: monitorizarea stării corpurilor de apă din punct de vedere al stării ecologice și al stării chimice, în conformitate cu Directiva Cadru Apă, este asigurată de Sistemele de Gospodărire a Apelor din fiecare județ.
- 107 corpuri de apă și 2 lacuri sunt înregistrate și monitorizate în județul Alba¹²⁸.
- Ocna Mureș:

Operatorul de apă potabilă în Ocna Mureș: compania de apă APA CTTA SA:

- Acționari: Consiliul Județean Alba și consiliile locale din UAT-urile: Alba Iulia, Abrud, Aiud, Baia de Arieș, Blaj, Câmpeni, Cugir, Teiuș, Zlatna, Ocna Mureș și Sebeș.
- Sursa de apă pentru Ocna Mureș¹²⁹: Râul Sebeș- baraj de acumulare Obrejii de Căpâlna.
- Stația de tratare a apei furnizate în Ocna Mureș: stația de tratare Sebeșel (deservește UAT-urile Alba Iulia, Blaj, Aiud, Teiuș, Ocna Mureș, Ciugud, Mirăslău și Sântimbru);

¹²⁷ Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate-Serviciul Teritorial Alba

¹²⁸ RAPORTUL DE MEDIU PENTRU PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL CENTRU 2021-2027, <http://regio-adrcentru.ro/>

¹²⁹ <https://apaalba.ro/>

- Capacitatea stației de tratare: 86.400 mc/zi;
  - Apă tratată rezultată în momentul actual: 34.560 m3/zi.
- Probleme legate de calitatea apelor identificate:
- Poluarea fizică și chimică a apei râului Mureș în orașul Ocna Mureș și în localitățile componente, Cisteiu de Mureș și Micoșlaca;
  - Apele uzate: insuficient epurate în orașul Ocna Mureș;
  - Lipsa zonelor de protecție sanitară de-a lungul cursurilor de apă care tranzitează orașul;
  - Existența de depozite de deșeuri urbane necorespunzătoare.

Calitatea aerului

Regiunea Centru¹³⁰: principalele activități generatoare de poluanți în atmosferă, în anul de referință 2018, au fost: procese de producție (producere energie electrică și termică, fabricarea materialelor de construcții, prelucrarea metalelor);traficul rutier; încălzirea rezidențială și non-rezidențială; agricultura.

Județul Alba¹³¹: principalele activități generatoare de poluanți în atmosferă: activitățile industriale, traficul rutier, numeroasele șantiere de construcții, încălzirea rezidențială, salubritatea dar și factorii climatologici (calmul atmosferic, inversia termică etc.)

Măsuri propuse pentru păstrarea sub valorile-limită/valorile țintă a nivelurilor de poluare și care permit o estimare cantitativă a efectelor aplicării lor, în „Planul de menținere a calității aerului în județul Alba 2021 – 2025”¹³²:

- promovarea, îmbunătățirea și extinderea transportului public;
- continuarea implementării proiectelor majore de infrastructură;
- reducerea emisiilor rezultate din încălzire în sectorul rezidențial;
- programe de reabilitare termică a blocurilor de locuințe;
- reducerea emisiilor rezultate din procesul de eroziune eoliană;
- întreținerea și extinderea spațiilor verzi;
- renaturarea terenurilor degradate supuse eroziunii eoliene.

Ocna Mureș:

- principalele activități generatoare de poluanți în atmosferă¹³³: poluarea atmosferei cu microparticule în orașul Ocna Mureș, datorită lipsei de spații înierbate în zona batalelor.
- 20 ha - suprafata spatiilor verzi din Ocna Mureș în 2020¹³⁴, amenajate sub forma de parcuri, gradini publice sau scuaruri publice, parcele cu pomi și flori, paduri, terenurile bazelor sportive.

¹³⁰ RAPORTUL DE MEDIU PENTRU PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL CENTRU 2021-2027, <http://regio-adrcentru.ro/>

¹³¹ RAPORTUL DE MEDIU PENTRU PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL CENTRU 2021-2027, <http://regio-adrcentru.ro/>

¹³² <https://judetul-alba.ro>

¹³³ RAPORT DE MEDIU PENTRU PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL CENTRU 2021-2027 și PUG OCNA MUREȘ 2012

¹³⁴ INSE/ statistici.insse.ro

Calitatea solurilor

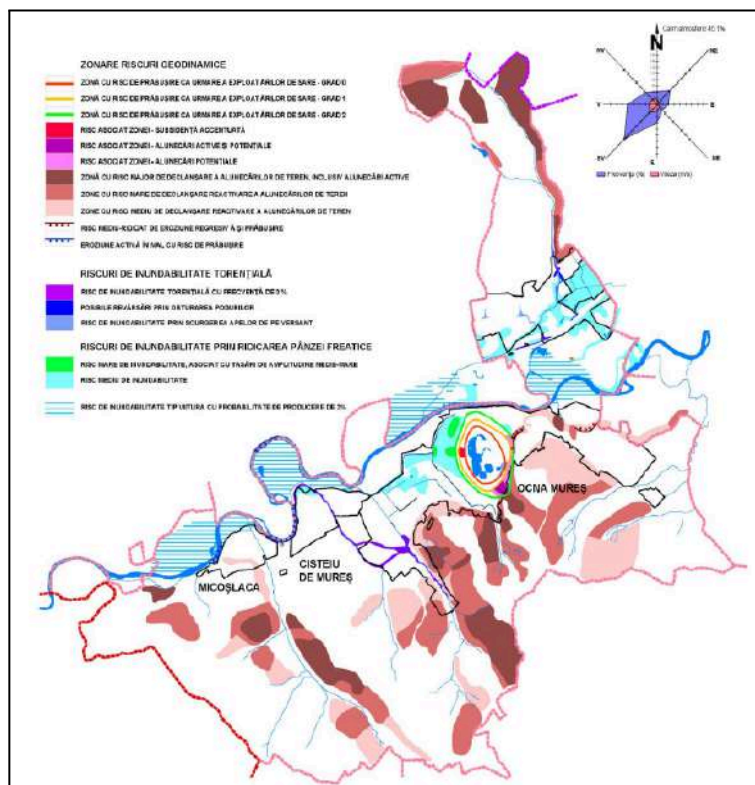
RAPORTUL DE MEDIU PENTRU PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL CENTRU 2021-2027¹³⁵: Cele mai critice zone din județul Alba, sub aspectul deteriorării solurilor, sunt: perimetrele vechi și actuale de exploatare a zăcămintelor miniere (iazuri de decantare și halde de steril).

Ocna Mureș figurează, conform raportului citat, pe lista siturilor poluate ca urmare a derulării de activități din industria extractivă minieră, alături de Baia de Arieș, Roșia Montană, Zlatna, Abrud, Sântimbru.

Principalele riscuri legate de calitatea solurilor în Ocna Mureș¹³⁶:

- Zonele cu risc de prăbușire ca urmare a exploatărilor de sare, de gradul 0, 1 și 2.
- Zonele cu alunecări active și cu risc major de declanșare a alunecărilor de teren/ cu risc mare de declanșare, reactivare a alunecărilor de teren/cu risc mediu ridicat de eroziune regresivă și prăbușire.
- Poluarea istorică a zonei centrale a orașului;
- Scurgerea apelor pe masivul de sare determină o susceptibilitate a terenurilor la alunecări.
- Dificultăți și riscuri de construire în proximitatea lacurilor din oraș. O soluție ar putea fi umplerea acestora cu pământ și transformarea acestora de noi spații publice.
- Riscurile de producere a alunecărilor de teren și de inundabilitate la baza dealului Banța.

Figura Harta localizării riscurilor geografice în Orașul Ocna Mureș/Sursa: PUG Ocna Mureș 2012:

¹³⁵ <http://regio-adrcentru.ro/>

¹³⁶ PUG OCNA MUREȘ, 2012

c. Schimbări climatice și riscuri de mediu

Riscuri naturale și antropice¹³⁷:

Ocna Mureș:

- Zonele cu risc de producere a inundațiilor torențiale cu frecvență de 3%, cu posibile reversări datorită obturării podurilor sau prin scurgeri de versant.
- Zonele cu risc mare (asociat cu tasări) și mediu de producere a inundațiilor prin ridicarea pânzei freatice.

Cisteiu de Mureș:

- Zone cu risc de producere a inundațiilor torențiale cu frecvență de 3%.
- Zone cu risc mare (asociat cu tasări) și mediu de producere a inundațiilor prin ridicarea pânzei freatice.
- Zone cu eroziune activă în mal, cu risc de prăbușire.

Micoșlaca:

- Zone cu risc mediu de declanșare, reactivare a alunecărilor de teren.
- Zone cu eroziune activă în mal, cu risc de prăbușire.
- Zone cu risc de inundabilitate de tip viitură cu probabilitate de producere de 3%

Războieni-Cetate:

- Zone cu alunecări active și cu risc major de declanșare a alunecărilor de teren/cu risc mare de declanșare, reactivare a alunecărilor de teren;
- Zone cu risc de producere a inundațiilor torențiale cu frecvență de 3%, cu posibile reversări datorită obturării podurilor sau prin scurgeri de versant.
- Zone cu risc mediu de producere a inundațiilor prin ridicarea pânzei freatice.

Zonele cu alunecări active și cu risc major de declanșare a alunecărilor de teren/ cu risc mare de declanșare, reactivare a alunecărilor de teren/ cu risc mediu ridicat de eroziune regresivă și prăbușire;

Zone cu risc de prăbușire ca urmare a exploatărilor de sare, de gradul 0, 1 și 2;

Poluarea istorică a zonei industriale a orașului;

Zonele de protecție:

- Lipsa zonei de protecție sanitară: în jurul fermelor de animale, între unitățile de învățământ, cultură/sănătate și locuințe, între unități comerciale/prestări servicii și locuințe, din jurul surselor de poluare olfactivă, între parcare/groapă compost/platformă de deșeuri/adăpost de animale și locuințe, la conductele de aducțiune de apă;
- Lipsa zonelor de protecție aferentă unităților industriale și de depozitare;
- Lipsa zonei de protecție aferentă conductelor de transport a gazelor naturale.

Concluzii, provocări, resurse și tendințe

- Actualizarea Registrului Spațiilor Verzi a orașului Ocna Mureș;
- Amenajarea de spații verzi în cartierele orașului, în baza unui concept bio arhitectural unic la nivel de Ocna Mureș;
- Necesitatea reabilitării și consolidării complete a canalelor de gardă, pentru creșterea rezilienței la inundații;

¹³⁷ PUG Ocna Mureș 2012

- Inițirea și derularea unui program de întreținere, și extindere cu aliniamente de arbori și arbuști, zone verzi și floricole, jardiniere, pergole și ghivece urbane (pe străzi principale, secundare, de cartier și din proximitatea zonelor de interes comercial, public și turistic);
- Nevoia de monitorizare a calității factorilor de mediu din Ocna Mureș și zona periurbană, prin realizarea unei rețele de senzori;
- Refacerea, amenajarea și punerea în valoare a malului stâng al râului Mureș în zona Bazei de tratament și agrement Ocna Mureș.

Capitolul 8: Profil și capacitate administrativă

- a. Administrația publică locală și structurile asociative existente
- b. Resurse umane și materiale
- c. Servicii publice digitale și relația cu cetățenii

a. Administrația publică locală și structurile asociative existente

Sistemul de implementare a proiectelor din SIDU Ocna Mureș este rezultatul deciziei autorității administrației publice locale.

- Pentru implementarea cât mai eficientă a strategiei, autoritatea locală va desemna o echipă de implementare compusă din persoane cu funcție de decizie, precum și dintr-un număr adecvat de specialiști (tehnicieni, ingineri, juriști, economiști, contabili, experți în domeniul managementului de proiecte, experți în comunicare etc.).
- Echipa internă a primăriei va realiza și va asigura legătura cu parteneri externi și cu alte părți implicate ori interesate de implementarea SIDU, de la nivel local, județean sau regional.

Parteneriate funcționale în orașul Ocna Mureș:

Categoria	Denumirea organizației
instituții ale administrației publice locale/ centrale	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Consiliul Județean Alba ▪ Alte UAT-uri din județul Alba
instituții din domeniul economic și social	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Alba; ▪ Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Alba;
instituții și entități din domeniul sănătății	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Direcția de Sănătate Publică Alba; ▪ Societatea Națională de Cruce Roșie din România Filiala Alba; ▪ Casa Națională de Asigurări de Sănătate; ▪ Colegiul medicilor de familie Alba; ▪ Colegiul Medicilor Alba.
instituții din domeniul educației și culturii	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inspectoratul Școlar Județean Alba; ▪ Direcția Județeană pentru Cultură Alba; ▪ Teatrul de păpuși Prichindel; ▪ Grupul SKEPSIS

Sursa: prelucrarea consultantului

b. Resurse umane și materiale

Din Organigrama Primăriei Ocna Mureș¹³⁸ se înțelege că aparatul de specialitate al Primarului este bine structurat și defalcat în Direcții, Servicii, Compartimente, Birouri, fiecare cu responsabilitățile aferente.

Acestea acoperă domenii esențiale pentru funcționarea orașului Ocna Mureș: urbanism, cadastru, registrul agricol, situații de urgență, protecția mediului, asistență socială, asistență medicală,

¹³⁸ <https://www.primariaocnamures.ro/documente/organigrama/>

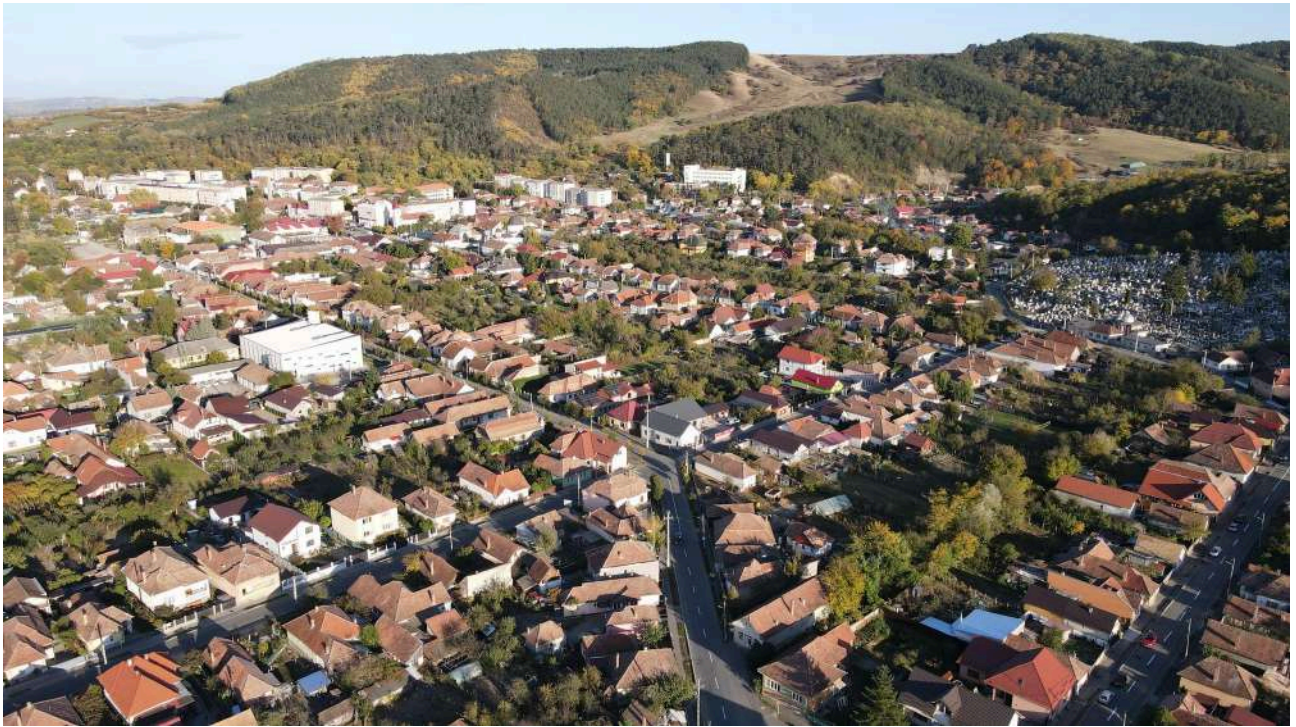
educație, transport elevi, asistența persoanelor cu handicap, ordine și liniște publică, comunicare și relații publice etc.

c. Servicii publice digitale și relația cu cetățenii

Servicii digitale pentru cetățeni/publicul larg:

CATEGORIA	SERVICII/APLICAȚII DIGITALE
Site	https://www.primariaocnamures.ro/
Servicii electronice	<ul style="list-style-type: none"> ● CERERE pentru eliberarea atestatului de producător; ● Model-Formular-tip cerere de informații de interes public; ● Cerere eliberare certificat de atestare fiscală.
Rezervări online	<ul style="list-style-type: none"> ● Programe pentru audiențe (primar, viceprimar).
Plăți online	<ul style="list-style-type: none"> ● Plata electronică a impozitelor și taxelor locale.
Informații publice	<ul style="list-style-type: none"> ● Buget local – structura veniturilor; ● Buget local – structura cheltuielilor; ● Colectare venituri – încasări impozite și taxe locale; ● Nomenclator stradal; ● Harta spațiilor verzi; ● Program transport public; ● Program de colectare selectivă a deșeurilor.

Sursa: Primăria Ocna Mureș

Analiza SWOT

**Diagnostic și recomandări pentru strategie:
probleme, nevoi și resurse pentru dezvoltare**

PUNCTE TARI (S - Strengths) VERSUS PUNCTE SLABE (W - Weaknesses)

PUNCTE TARI (S - Strengths)	PUNCTE SLABE (W - Weaknesses)
<ul style="list-style-type: none"> ● Potențialul balnear de excepție al orașului; 	Inexistența unei strategii de valorificare a patrimoniului și potențialului Bazei de Tratament și Agreement;
<ul style="list-style-type: none"> ● Revitalizarea complexului balnear al orașului, cu ajutorul fondurilor nerambursabile; 	Lipsa valorificării terenurilor și clădirilor vechii platforme industriale a orașului;
<ul style="list-style-type: none"> ● Înființarea recentă a „Bazei de tratament și agreement Băile Sărate Ocna Mureș” S.A. , cu participare egală între Consiliul Local Ocna Mureș și Consiliul Județean Alba; 	Lipsa unui document programatic de atragere de investitori strategici;
<ul style="list-style-type: none"> ● Extinderea parcului fotovoltaic care să asigure necesarul de energie pentru iluminatul public stradal și al instituțiilor publice care își desfășoară activitatea în oraș; 	Infrastructura învechită a sistemului de iluminat public;
<ul style="list-style-type: none"> ● Existența unui parc cu panouri fotovoltaice, respectiv a sistemului fotovoltaic cu putere de 500kw; 	Lipsa unor structuri pentru colectare selectivă, depozitare, reciclare și valorificare a deșeurilor mari (resturi din construcții, textile, lemn, electrocasnice etc);
<ul style="list-style-type: none"> ● Reabilitarea termică și modernizarea blocurilor construite în orașul Ocna Mureș, cu accent pe îmbunătățirea izolației termice și hidroizolarea anvelopei clădirii 	Lipsa unui Plan de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD), documentul strategic cadru la care ar trebui să se raporteze toate inițiativele/acțiunile dedicate mobilității în oraș.
<ul style="list-style-type: none"> ● Redeschiderea Centrului Multifuncțional de Sănătate Ocna Mureș 	Lipsa unei rețele locale de telemedicină;

<ul style="list-style-type: none"> ● Parcul industrial din nord-estul orașului Ocna Mureș, la 50 de km distanță de aeroportul Cluj-Napoca și la aproximativ 7 km de autostrada Turda-Sebeș; 	În oraș nu este nicio autogară;
<ul style="list-style-type: none"> ● 70% din străzile orașului sunt modernizate; 	Scăderea drastică și de lungă durată a forței de muncă salariate în orașul Ocna Mureș,
<ul style="list-style-type: none"> ● Infrastructură tehnico-edilitară dezvoltată; 	Lipsa unui sistem de monitorizare a calității aerului;
<ul style="list-style-type: none"> ● Infrastructură educațională bine dezvoltată; 	Clădirile cu fațade deteriorate situate în ansamblul urban central al orașului;
<ul style="list-style-type: none"> ● Infrastructură și servicii sociale diversificate; 	Lipsa unor măsuri de consolidare, producție de energie verde pentru consumurile comune ale locatarilor din oraș;
<ul style="list-style-type: none"> ● Situarea orașului în apropierea centrelor universitare: Cluj Napoca, Alba Iulia, Sibiu, Târgu Mureș; 	Orașul este traversat doar de drumuri județene;
<ul style="list-style-type: none"> ● Situarea pe calea ferată, prin Gara Războieni, pe linia Magistrala 3 București - Brașov - Satu Mare – Halmeu; 	Lipsa unui concept bio arhitectural unic de regenerare a spațiilor publice din cartierele orașului;
<ul style="list-style-type: none"> ● Situarea pe calea rutieră, prin DN1, de la Alba Iulia sau Cluj Napoca; 	Lipsa unui centru de creație și învățare practică pentru copii;
<ul style="list-style-type: none"> ● Trei aeroporturi situate în apropierea orașului: Cluj Napoca, Sibiu și Târgu Mureș; 	Lipsa unor instrumente online de: acces la date publice; de plăți online;
<ul style="list-style-type: none"> ● Resursele subsolului: sare, ape minerale clorurate și sodice, roci de construcții; 	Lipsa de aplicații de: e-administrare, servicii de stocare în cloud;

<ul style="list-style-type: none"> ● Intenția administrației locale de a participa la un proiect ce are ca scop realizarea, cu ajutorul fondurilor europene, a unui sistem de transport feroviar metropolitan, cu trenuri electrice pentru navetiști; 	<p>Inexistența unei platforme de sesizări; a unei aplicații de comunicare cu cetățenii; a unui dispecerat de servicii publice orașenești; a unei aplicații a orașului;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● <i>U.AT.-ul figurează pe lista localităților din zona urbană a județului Alba care implementează proiecte având ca obiect de investiții realizarea de piste de biciclete;</i> 	<p>Inexistența unei bănci de date urbane geospațiale, sisteme GIS, cu informații despre proprietățile publice și private ale orașului;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Viziunea administrației locale: preocupare continuă pentru atragerea investițiilor autotohne și străine, în scopul creșterii numărului locurilor de muncă; dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport și a celei de utilități publice; 	<p>Lipsa unui registru electronic unitar pentru rețelele de utilități; patrimoniul construit; registrul spațiilor publice și inventarul domeniului public; certificate urbanism și autorizații de construire/desființare;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Potențial pedoclimatic favorabil activităților agricole; 	<p>Lipsa unor funcțiuni multimedia și digitale la Bibliotecă orașenească „Mircea Cenușă”;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Aria naturală protejată Natura 2000, situl Băgău; 	<p>Inexistența unui Centru cultural al orașului;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Zonă de influență și grad de polarizare locală relativ mare; 	<p>Lipsa unui Festival brand unic al orașului;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Forța de muncă flexibilă și capabilă a se adapta la diferite ramuri ale economiei; 	<p>Insuficiente instrumente de comunicare multimedia și digitală;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Forța de muncă ieftină și calificată; 	<p>Dificultăți pentru persoanele din categoriile sociale de risc, care nu se pot deplasa la o cantină socială;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Conectivitate relativ bună cu localitățile învecinate; 	<p>Dificultăți pentru seniorii orașului, în lipsa unei rețele de îngrijire la domiciliu dedicată;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Extinderea intravilanului orașului, propusă prin PUG-uri; 	<p>Facilități insuficiente pentru copilul cu dizabilități;</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Studiile și măsurătorile periodice pentru monitorizarea deformațiilor și deplasărilor din zona excavațiilor subterane ale orașului; 	Lipsa unor perspective clare de îmbunătățire a ratei natalității în oraș, pe fondul minimelor istorice înregistrate în ultimii ani;
<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea graduală a numărului de locuințe. 	Promovarea insuficientă a patrimoniului cultural material și imaterial;

OPORTUNITĂȚI (O - Opportunities) VERSUS AMENINȚĂRI (T - Threats):

OPORTUNITĂȚI (O - Opportunities)	AMENINȚĂRI (T - Threats)
<ul style="list-style-type: none"> • Măsuri de stimulare a creșterii natalității; 	Declinul demografic, îmbătrânirea populației;
<ul style="list-style-type: none"> • Atragerea de noi locuitori; 	Migrarea tinerilor în orașele „magnet“ din apropiere;
<ul style="list-style-type: none"> • Inițierea și dezvoltarea de parteneriate de colaborare, finanțare, promovare, organizare evenimente, cantonamente sportive, circuite medicale, de agrement și turistice cu: Ministerul Sănătății, Ministerul Antreprenorialului și Turismului, Ministerul Tineretului și Sportului, Casa Națională de Asigurări de Sănătate, Comitetul Olimpic Român, federațiile sportive naționale, Consiliul Județean Alba, Institutul Național de Recuperare, Medicină Fizică și Balneoclimatologie, Colegiul Medicilor din România, Agenția Națională pentru Programe de Sănătate, Institutul Național de Medicină Sportivă, Patronatul Asociația Națională a Agențiilor de Turism din Romania (A. N.A. T.), Baza 71 Aeriană „General Emanoil Ionescu” Câmpia Turzii etc. ; 	Schimbări legislative neașteptate și cu impact major asupra administrației municipiului;
<ul style="list-style-type: none"> • Operaționalizarea Bazei de Tratament și Agrement Ocna Mureș; 	Deficit de forță de muncă, pe fondul scăderii susținute a ratei de înlocuire a forței de muncă;

<ul style="list-style-type: none"> ● Dezvoltarea infrastructurii de cazare și furnizare de servicii turistice și conexe; 	<p>Câștigul salarial relativ scăzut în comparație cu cel înregistrat în alte orașe din județ și din împrejurimi;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Asigurarea unei zone de protecție, stabilizare, decontaminare, viabilizare și punere în siguranță a zonei lacurilor saline aparținând Societății Naționale a Sării; 	<p>Lipsa de colaborare între primăria orașului și instituțiile/organizațiile ce au în administrare obiective naturale, de patrimoniu, industriale etc. poate determina degradarea acestora și/sau valorificarea insuficientă a potențialului acestora;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Realizarea strategiei de dezvoltare, planului de afaceri, management și de marketing pentru valorificarea patrimoniului și potențialului Bazei de Tratament și Agrement; 	<p>Deficitul de capital uman, mai ales a celui specializat;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Amenajarea unui muzeu dedicat sării și patrimoniului istoric și industrial de exploatare de la Ocna Mureș (clădirea fostului Club Salinae); 	<p>Creșterea numărului de emigrări;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Extindere serviciilor HORECA (turism și alimentație publică), conexe Bazei de tratament și agrement Ocna Mureș; 	<p>Scăderea numărului de absolvenți la liceele din oraș, în ultimii ani;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Realizarea documentației pentru atestarea orașului Ocna Mureș ca stațiune turistică de interes local (balneară); 	<p>Risc mare la inundații și alunecări de teren;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Conectarea orașului Ocna Mureș la autostrada A10 și DN1, prin nodul rutier 6 Decea, comuna Mirăslău, județul Alba; 	<p>Disfuncționalități la întreținerea/modernizarea infrastructurii rutiere existente;</p>

<ul style="list-style-type: none"> ● Reabilitarea și modernizarea Gării și nodului feroviar intermodal Războieni-Cetate (clădire și anexele); ● Modernizarea stației CFR – Halta UNIREA II; 	<p>Întârzieri/amânări a lucrărilor de modernizare a rețelei feroviare;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Reabilitarea, extinderea și modernizarea rețelei secundare de străzi urbane din orașul Ocna Mureș, inclusiv satele componente și aparținătoare (asfaltare, amenajare trotuare, semnalizare rutieră, canalizare pluvială, canalizații tehnice subterane, podețe de acces, mobilier urban, aliniamente de arbori și peluze verzi etc); 	<p>Calitatea slabă a lucrărilor de modernizare a infrastructurii publice a orașului;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Elaborarea unui document programatic de atragere de investitori strategici; 	<p>Întârzieri în derularea proiectelor pentru extinderea și modernizarea transportului în comun;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Realizarea unui parteneriat pentru ocupare sustenabilă pe piața muncii; 	<p>Insuficienta adaptare a clădirilor și a spațiului public la nevoile populației aflate în proces de îmbătrânire;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Finalizarea programului de reabilitare, extindere, contorizare al rețelei de apă potabilă și canalizare, la scara întregului oraș; 	<p>Declinul demografic și migrarea peste hotare pot pot duce la creșterea locuințelor vacante. Procesul poate atrage după sine probleme legate de menținerea în parametrii optimi a acestora;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Finalizarea programului de reabilitare, extindere și modernizare specific rețelei de canalizare, inclusiv a rețelei de ape pluviale, de rigole, poduri, podețe și șanțuri colectoare pe întreaga suprafață a orașului Ocna Mureș și satelor componente și aparținătoare; 	<p>Întârzieri în derularea achizițiilor și derularea lucrărilor propriu-zise;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Amenajarea unor structuri pentru colectare selectivă, depozitare, reciclare și valorificare a deșeurilor mari (resturi din construcții, textile, lemn, electrocasnice etc); 	<p>Implicarea insuficientă a populației în procesul de colectare;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Amenajarea unei rețele de platforme subterane – eco-insule-pentru colectarea selectivă a deșeurilor orășenești, supravegheate video și echipate cu infrastructură digitală; 	<p>Existența unor depozități necontrolate de deșeuri, atat</p>

	în intravilan, cât și în extravilan;
<ul style="list-style-type: none"> • Derularea unui program de stimulare și premierea populației pentru colectarea selectivă a deșeurilor; 	Implicarea insuficientă a populației;
<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea unui concept bio arhitectural unic, la nivelul orașului, de regenerare a spațiilor publice din cartierele orașului, pentru a le face mai atractive; 	Degradarea blocurilor de locuințe colective și a spațiului public poate avea efecte negative directe asupra calității locuirii;
<ul style="list-style-type: none"> • Amenajarea unui parc comunitar pentru câini, cu terenuri adaptate pentru alergare, joacă, activități, dresaj etc 	Măsurile insuficiente de încurajare a utilizării frecvente a bicicletei pot duce la scăderea și mai accentuată a calității aerului, din cauza traficului rutier;
<ul style="list-style-type: none"> • Amenajarea unui sistem inteligent de iluminat public, bazat pe tehnologia LED și coordonat de un serviciu de dispecerat, prin telegestiune; 	
<ul style="list-style-type: none"> • Amenajarea unui parc fotovoltaic pe terenurile fostelor iazuri de decantare/batale SODA și pe fosta groapă a vechiului depozit de deșeuri a orașului; 	Capacitate financiară insuficientă pentru asigurarea contribuției financiare obligatorii în derularea proiectelor cu fonduri nerambursabile;
<ul style="list-style-type: none"> • Politici de eficientizare a măsurilor de ocupare pe piața muncii și de incluziune socială; 	Lipsa unei politici coerente de educație incluzivă la nivelul școlilor de masă, în care învață elevi aflați în situație de absenteism, repetenție, abandon școlar, elevi cu cerințe educaționale speciale etc. , poate produce efecte negative în plan familial și comunitar: lipsa mijloacelor de trai, copii

	născuți din părinți minori, dependența de beneficiile de asistență socială, infraționalitate etc.
<ul style="list-style-type: none"> ● Construire blocuri de locuințe pentru tineri; 	Lipsa de oportunități poate determina plecarea din oraș a unui număr și mai mare de tineri;
<ul style="list-style-type: none"> ● Construire blocuri de locuințe sociale; 	Pierderea identității culturale a orașului, ca urmare a nepromovării acestuia;
<ul style="list-style-type: none"> ● Dezvoltarea de servicii sociale adaptate persoanelor în nevoie, cu eficiență crescută și sustenabile financiar; 	Dezvoltarea și implementarea insuficientă a măsurilor de incluziune socială a persoanelor din categoriile de risc;
<ul style="list-style-type: none"> ● Construire bloc de locuințe de serviciu pentru medici și profesori; 	Dezinteresul profesorilor și medicilor de a profesa la Ocna Mureș;
<ul style="list-style-type: none"> ● Dezvoltarea unei rețele locale de telemedicină; 	Plecarea personalului socio-medical la muncă în străinătate;
<ul style="list-style-type: none"> ● Modernizarea Liceului Tehnologic și asigurarea unui pachet de dotări didactice; 	Lipsa de preocupare a proprietarilor/administratorilor față de monumente/obiective de patrimoniu;
<ul style="list-style-type: none"> ● Modernizarea Liceului Teoretic „Petru Maior” și asigurare pachet de dotări didactice, 	Scăderea populației școlare;
<ul style="list-style-type: none"> ● Extindere Cimitir orășenesc într-o altă locație; 	Costurile ridicate pentru terenul destinat extinderii;
<ul style="list-style-type: none"> ● Înființarea unui centru de informare, promovare și valorificare a potențialului turistic natural și antropic 	Gestionarea inadecvată a centrului;

<p>din Ocna Mureș, zona urbană funcțională și împrejurimi;</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ● Realizarea unui manual de brand al orașului, respectiv a strategiei de dezvoltare turistică și comunicare a potențialului turistic din orașul Ocna Mureș și din Zona Urbană Funcțională; 	<p>„Adoptarea“ greoaie și insuficientă de către localnici a celor trasate prin manualul de brand și strategie;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Măsuri de încurajare a antreprenorilor; 	<p>Plecarea specialiștilor în IT din sectorul public înspre sectorul privat sau în statele dezvoltate ale UE;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Dotarea cu echipamente tehnice performante și materiale didactice necesare a unităților de învățământ din oraș; 	<p>Cadru legislativ actual nu încurajează inițiativele private în domeniul conservării și restaurării imobilelor de patrimoniu;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Extinderea la nivelul întregului municipiu a rețelei de platforme subterane; 	<p>Securitatea insuficientă a aplicațiilor de e-guvernare;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Amenajare de eco-insule - pentru colectarea selectivă a deșeurilor; 	<p>Capacitatea de planificare rudimentară pe termen lung, pe fondul dependenței de transferuri financiare de la nivel central;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Investițiile planificate de furnizorii de utilități pe raza orașului; 	<p>Marginalizarea persoanelor fără acces la internet în România, pe fondul restricțiilor generate de COVID;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Amenajarea unui parc comunitar pentru câini; 	<p>Ocna Mureș este un oraș mic, prin urmare nici bugetul la nivel de oraș nu permite subvenții consistente pentru organizarea de evenimente culturale de mare anvergură, așa cum se organizează în alte orașe sau municipii din zonă/regiune;</p>

<ul style="list-style-type: none"> ● Realizarea unor instrumente care să permită locuitorilor, turiștilor, dar și altor factori interesați acces la: la date publice; plăți online; participarea la procesele de consultare publică; sesizări despre problemele identificate în oraș etc. 	<p>Rolul redus al orașului în sistemul de localități la nivel Regiunii Centru poate reduce oportunitățile de dezvoltare urbană integrată;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Înființarea unui dispecerat de servicii publice dedicat, respectiv a unui aplicații a orașului; 	<p>Procentul scăzut al populației alfabetizate digital;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Proiectarea și realizarea unei bănci de date urbane geospațiale, sisteme GIS, cu informații despre: proprietățile publice și private ale orașului; rețelele de utilități, patrimoniul construit; registrul spațiilor publice și inventarul domeniul public; certificate urbanism și autorizații de construire/desființare; inspecții de teren, coordonarea lucrărilor edilitare, transport public etc. 	<p>Intervenția necontrolată asupra mediului natural;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Instalarea unor puncte cu WI-FI gratuit, în toate spațiile publice ale orașului; 	<p>Izolarea orașului care nu este situat direct pe autostrăzi, drumuri europene și naționale;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Modernizarea căminelor culturale din cartierele și satele componente, crearea și dotarea de noi spații culturale multifuncționale adaptate nevoilor de dezvoltare aferente sectorului cultural; 	<p>Dispariția treptată a meșteșugurilor tradiționale specifice orașului Ocna Mureșului și localităților aparținătoare;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Modernizarea și transformarea Casei de Cultură „Ion Sângerean” într-un Centru cultural, care să gestioneze agenda culturală a orașului; 	<p>Scăderea puterii de cumpărare a populației;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Cantină comunitară mobilă: Înființarea și operaționalizare; 	<p>Presiunea crescută pe bugetul local al orașului;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Inițierea și dezvoltarea unui parteneriat public – privat, pentru dezvoltarea rețelei de îngrijire la domiciliu a vârstnicilor din oraș; 	<p>Asistența medicală primară ar putea fi accesată insuficient de către populație și în continuare;</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Dezvoltarea de servicii de îngrijire/ reabilitare de zi destinate copilului cu dizabilități, pentru incluziune socială și participare activă la viața comunității. 	<p>Schimbările legislative frecvente în domeniu.</p>

PARTEA B

STRATEGIA DE DEZVOLTARE

Contextul internațional

La nivel internațional și global, elementul principal care marchează contextul dezvoltării urbane este reprezentat de cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă¹³⁹ (ODD) din Agenda 2030 a Organizației Națiunilor Unite; mai precis, de implementarea acestor ODD la nivel local¹⁴⁰ într-o manieră aprofundată și cuantificabilă¹⁴¹ prin intermediul strategiilor de dezvoltare locală.

Obiectivul nr. 11 este dedicat în mod specific așezărilor urbane, dar natura integrată și conexiunile complexe existente între toate cele 17 ODD, respectiv între țintele detaliate ale acestora, au determinat apariția și prevalența unor *concepte și tendințe cheie comune*, în dezvoltarea urbană, la nivel global. Se remarcă astfel preocupări similare pentru aspecte precum:

- caracterul interconectat al provocărilor urbane, care conduce spre importanța definirii unei viziuni și abordări integrate a acestora; atât la nivel de planificare a direcțiilor de acțiune, cât și la nivel de planificare a alocării a resurselor și a aranjamentelor instituționale necesare implementării;
- în strânsă legătură cu abordarea integrată menționată mai sus: definirea, la nivel supranațional, național sau regional, a unor reglementări și programe care încurajează cooperarea intersectorială sau intermunicipală; crearea de mecanisme pentru gestionarea și finanțarea unor proiecte comune în zone metropolitane sau zone urbane funcționale create prin asocieri de autorități locale;
- generarea de soluții locale, adaptate specificului fiecărei țări sau regiuni, la problemele comune pe care le pune dezvoltarea urbană la nivel global; prin urmare, o preocupare sporită și pentru creșterea gradului de inovare în aranjamentele instituționale, în structurile de guvernare locală și regională, în mecanismele financiare dedicate implementării politicilor urbane, dar și în modalitățile de implicare a stakeholderilor;
- definirea unor domenii care, în funcție de specificul local, se cer a fi abordate în orice strategie integrată de dezvoltare urbană. Printre domeniile principale amintim: planificarea urbană, gestionarea mediului construit, transport, gestionarea apei și a deșeurilor, economia circulară, eficiența energetică, adaptarea și atenuarea în fața schimbărilor climatice.

România are nevoie de o schimbare a paradigmei prezente de dezvoltare pentru a face față provocărilor secolului XXI. Trăim o perioadă marcată de procesul de globalizare, de accentuare a inegalităților și de agravare a problemelor de mediu. Dezvoltarea durabilă este soluția.

România, în calitate de stat membru al Organizației Națiunilor Unite (ONU) și Uniunii Europene (UE), și-a exprimat adeziunea la cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale Agendei 2030, adoptată prin Rezoluția Adunării Generale a ONU A/RES/70/1, în cadrul Summit-ului ONU pentru Dezvoltare Durabilă din septembrie 2015. Concluziile Consiliului UE, adoptate în data de 20 iunie 2017, „Un viitor durabil al Europei: răspunsul UE la Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă” reprezintă documentul politic asumat de statele membre ale UE privind implementarea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă. În acest context, orice demers strategic de dezvoltare locală, cum este cel instituit de Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a orașului Ocna Mureș, se subsumează obiectivelor ODD și adeziunii naționale la acestea.

Transformarea urbană se bazează pe integrarea dimensiunilor sociale, ecologice și economice ale dezvoltării durabile.

¹³⁹ <https://sdgs.un.org/goals>

¹⁴⁰ Detalii în Emily HOSEK, *Global Trends in Integrated Sustainable Urban Development for the 2030 Agenda*

(<https://sustainabledevelopment.un.org/content/unosd/documents/4209Session%204-1%20Emily%20Hosek.pdf>)

¹⁴¹ Prin instrumente precum The Integrated Sustainable Development Goals (iSDG) dezvoltat de Millenium Institute

(<https://www.millennium-institute.org/isdg>, accesat la 01.09.2021) sau Urban SDG Knowledge Platform (<http://urbansdeplatform.org/index.msc>)

Puterea de transformare a orașelor oferă șanse egale și dreptate ecologică pentru toți, indiferent de sex, statut socioeconomic, vârstă și origine - nimeni nu este lăsat în urmă. Un oraș just oferă oportunități pentru toată lumea de a se integra în societate. Toate grupurile sociale, inclusiv cele mai vulnerabile, ar trebui să aibă acces egal la serviciile de interes general, inclusiv la educație, servicii sociale, asistență medicală și cultură. Locuințele și aprovizionarea cu energie adecvate, accesibile, sigure și la prețuri accesibile ar trebui să răspundă nevoilor diferitelor grupuri din societate, inclusiv ale unei populații în curs de îmbătrânire și ale unei populații mai diverse, ale persoanelor cu handicap, ale tinerilor și ale familiilor. Cartierele urbane echilibrate, mixte și sigure din punct de vedere social promovează integrarea tuturor grupurilor și generațiilor sociale și etnice. Toți cetățenii ar trebui să fie abilitați să dobândească noi competențe și educație. Acest aspect implică o educație preșcolară și școlară de înaltă calitate, accesibilă, precum și calificare și formare pentru tineri, precum și oportunități de învățare pe tot parcursul vieții, în special în domeniul digitalizării și tehnologiei.

Puterea de transformare a orașelor contribuie la combaterea încălzirii globale și la calitatea ridicată a mediului în ceea ce privește aerul, apa, solul și utilizarea terenurilor. Dezvoltarea unor medii urbane de înaltă calitate pentru toți include un acces adecvat la spații verzi și de agrement. Aprovizionarea cu energie neutră din punct de vedere climatic, re surse regenerabile, punerea în aplicare a măsurilor de eficiență energetică, precum și clădirile rezistente la schimbările climatice și neutre din punct de vedere al emisiilor de dioxid de carbon vor contribui la reducerea semnificativă a emisiilor de gaze cu efect de seră și la sprijinirea orașelor europene pentru a se adapta la impactul schimbărilor climatice. Unele orașe europene din top pot furniza deja un model pentru un oraș cu emisii de carbon net zero în prezent. Transformarea implică investiții în tehnologii inovatoare și eficiente, precum și modificări fundamentale ale producției și consumului, permițând stabilirea unei economii circulare, care redefinește și asigură o utilizare durabilă a resurselor, reducând în același timp, în mod semnificativ, deșeurile și emisiile de carbon.

Orașele sunt invitate să protejeze și să regenereze ecosistemele pe cale de dispariție și speciile acestora și să utilizeze soluții bazate pe natură, în cadrul cărora infrastructura verde-albastră de înaltă calitate poate face față unor condiții meteorologice extreme. Zonele albastre bine concepute, gestionate și conectate reprezintă o condiție prealabilă pentru un mediu de viață sănătos, pentru adaptarea la schimbările climatice și pentru conservarea și dezvoltarea biodiversității în orașe. Sistemele de transport urban și de mobilitate ar trebui să fie eficiente, neutre din punct de vedere al emisiilor de dioxid de carbon, sigure și multimodale. Ar trebui promovate forme de mobilitate și logistică active și cu emisii reduse de dioxid de carbon, inclusiv un transfer modal către transportul public, mersul pe jos și mersul cu bicicleta. Transportul public ar trebui să fie accesibil, curat, sigur și atractiv pentru toți. Pentru a reduce nevoile de transport și de mobilitate, o structură de decontare policentrică ar trebui să fie cât mai compactă și mai densă posibil, sprijinind în același timp utilizarea multiplă, inclusiv în ceea ce privește locuințele, comerțul cu amănuntul, producția și transportul.

Puterea de transformare a orașelor se bazează pe o economie diversificată, care oferă locuri de muncă, asigurând în același timp o bază financiară solidă pentru dezvoltarea urbană durabilă. Orașele ca locații de afaceri atractive, inovatoare și competitive au nevoie de o forță de muncă calificată, de o infrastructură socială, tehnică și logistică, precum și de un spațiu accesibil. Asigurarea acestor condiții prealabile, inclusiv a unui mediu inovator favorabil, precum și a oportunităților de producție locală și regională ar trebui să facă parte din planificarea urbană. Pe lângă industriile tradiționale, multe alte sectoare economice se îndreaptă din ce în ce mai mult către o economie digitală, orientată către servicii și cu emisii scăzute de dioxid de carbon, clădită pe o societate bazată pe cunoaștere și pe industrii culturale. Întreprinderile mici, producția cu emisii reduse și agricultura urbană pot fi stimulate să reintegreze producția în orașe și în zonele urbane, permițând și promovând noi forme de cartiere cu utilizare mixtă.

Sectorul comerțului cu amănuntul din orașele europene și multe internaționale, se schimbă ca urmare a digitalizării din ce în ce mai sporite a comerțului. Cu toate acestea, produsele de bază și, în special, produsele alimentare ar trebui să fie accesibile la nivel local, pentru a asigura o bună calitate a vieții și pentru a contracara efectele negative ale schimbărilor demografice. Transformarea zonelor urbane centrale în spații multifuncționale atractive oferă noi oportunități de dezvoltare urbană, prin utilizarea mixtă pentru trăit, muncă și recreere, în care se găsesc activități de producție, comerț cu amănuntul și servicii, alături de facilități de locuințe, ospitalitate și petrecere a timpului liber.

Digitalizarea constituie o tendință transformatoare, trans sectorială majoră, care afectează toate dimensiunile dezvoltării urbane durabile. În multe privințe, pune la dispoziție o oportunitate pentru transformarea urbană. Soluțiile digitale pot furniza servicii inovatoare și de înaltă calitate publicului și întreprinderilor. Printre acestea se numără mobilitatea urbană inteligentă, eficiența energetică, locuințele durabile, serviciile publice, comerțul cu amănuntul, furnizarea de bunuri de zi cu zi și guvernanta civică. În același timp, digitalizarea poate declanșa o nouă diviziune spațială și socială, cu riscuri în ceea ce privește protecția vieții private. Digitalizarea trebuie să fie concepută din punct de vedere ecologic, favorabil incluziunii și echitabil. Orașele, cu puterea lor de a dezvolta soluții digitale și de a le adapta la condițiile locale, pot contribui în mod semnificativ la acest obiectiv.

Contextul european

Viziunea UE privind dezvoltarea teritorială și urbană pentru perioada 2021-2027 se bazează pe mai multe obiective strategice definite în Agenda teritorială 2030¹⁴², în Noua Cartă de la Leipzig, în Pactul verde european și în obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU și are ca obiectiv general să realizeze o Uniune Europeană neutră din punct de vedere climatic până în 2050. Pentru a îndeplini aceste obiective, Politica de Coeziune pentru perioada de programare 2021-2027 a stabilit cinci obiective de politică: o Europa mai inteligentă, mai ecologică, mai conectată, mai socială și mai apropiată de cetățeni până în 2027.

Noua Cartă de la Leipzig¹⁴³ adoptată de miniștrii UE în noiembrie 2020 definește principiile comune pentru realizarea viziunii orașelor verzi, juste și productive, de la cartiere la zone urbane funcționale, digitalizarea fiind integrată în mod transversal în aceasta viziune holistică a viitoarei urbanități durabile.

Orașele trebuie să stabilească strategii integrate și durabile de dezvoltare urbană și să asigure punerea lor în aplicare, conform a cinci principii-cheie ale bunei guvernante urbane: politica urbană pentru binele comun, abordarea integrată, participare și co-creare, guvernanta pe mai multe niveluri, abordare bazată pe realitatea zonei (place based-approach).

Cerințe minime pentru investiții în dezvoltarea teritorială

Definirea zonei țintă

- Corespunzător nevoilor de dezvoltare și potențialului

Abordare integrată

- Intervenții coordonate local
- Trans sectoriale, cu factori interesați diverși, teritorii multiple

---

¹⁴² <https://territorialagenda.eu>

¹⁴³ <https://www.mdlpa.ro/uploads/articole/attachments/617a9d2183bde089772090.pdf>

Strategii teritoriale sau locale

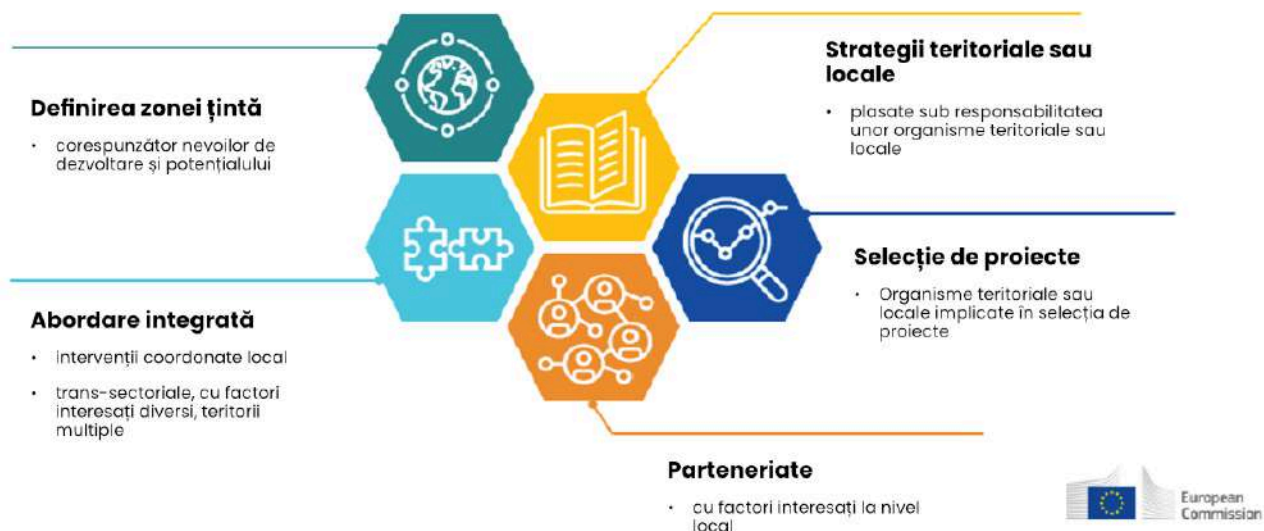
- Plasate sub responsabilitatea unor organisme teritoriale sau locale

Selecție de proiecte

- Organisme teritoriale sau locale implicate în selecția de proiecte

Parteneriate

- Cu factori interesați la nivel local

Figură: Cerințe minime pentru investiții în dezvoltarea teritorială

Carta de la Leipzig din 2007 a inspirat politica urbană în Europa și în afara ei. Mesajul principal de promovare a dezvoltării urbane integrate și durabile este la fel de valabil în prezent, precum era în 2007. Cu toate acestea, în prezent, provocările globale urgente, cum ar fi schimbările climatice, pierderea biodiversității, deficitul de resurse, fluxurile migratorii, schimbările demografice, pandemiile și economiile în schimbare rapidă, au un impact direct și local asupra orașelor din întreaga Europă. De asemenea, acestea pot intensifica disparitățile în societățile noastre. În plus, tehnologiile digitale transformă drastic societatea, creând potențiale beneficii politice, sociale, ecologice și economice. Cu toate acestea, aceste tehnologii generează, de asemenea, noi provocări profunde, cum ar fi decalajul digital, lipsa de confidențialitate, probleme de securitate și dependențele de piață. Ca răspuns la aceste provocări, Carta de la Leipzig originală a necesitate o reorientare. Necesitatea unei transformări durabile este subliniată de Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, în special de Obiectivul 11 privind dezvoltarea durabilă, care este dedicat transformării orașelor în orașe favorabile incluziunii, sigure, rezistente și durabile, prin noua agendă urbană, Acordul de la Paris și Pactul ecologic al Comisiei Europene. Obiectivul Pactului ecologic este de a transforma Europa în primul continent neutru din punct de vedere climatic din lume, iar Europa, în ansamblu, are o responsabilitate puternică, precum și capacitatea colectivă de a atinge acest obiectiv. Noua Cartă de la Leipzig oferă un cadru politic pentru a imagina și a realiza aceste acorduri europene și globale la scară urbană.

Europa dispune o mare varietate de orașe mici, mijlocii și mari. Ca parte a unui sistem urban policentric, acestea constituie zone funcționale cu potențiale și provocări diferite. Orașele europene sunt mai mult decât amplasamente de structuri dens amenajate, permit, de asemenea, interacțiunea

culturală, socială, ecologică și economică. Cele mai multe orașe constituie centre unice, dezvoltate istoric, cu o valoare culturală remarcabilă, care modelează patrimoniul urban al Europei și identitatea cetățenilor săi. Astfel, cultura se află în centrul oricărei dezvoltări urbane durabile, inclusiv în ceea ce privește conservarea și dezvoltarea patrimoniului construit și a patrimoniului cultural. Orașele reprezintă centre ale pluralismului, creativității și solidarității. Tradițiile culturale și politice au constituit fundamentul dezvoltării orașelor, care reflectă drepturile și valorile democratice. Orașele reprezintă, de asemenea, laboratoare pentru noi forme de rezolvare a problemelor și bancuri de testare pentru inovația socială. Spațiile publice de înaltă calitate, deschise și sigure funcționează ca locuri urbane vibrante, permițând oamenilor să interacționeze, să împărtășească și să se integreze în societate. O bună planificare și proiectare urbană ar trebui consolidate, pentru a facilita orașe compacte, mixte din punct de vedere social și economic, cu infrastructuri bine dezvoltate, cu un mediu sănătos și cu oportunități de identificare care să contribuie la bunăstarea tuturor.

Acest aspect implică o înțelegere holistică a conceptului Baukultur de înaltă calitate, ca bază a proceselor integrate de planificare și proiectare pentru fiecare modelare realizată de om a mediului construit în orașele europene. Include, de asemenea, gestionarea și conversia clădirilor existente, precum și proiectarea și construcția de clădiri, infrastructură și spații publice contemporane. Orașele și sistemele urbane au nevoie de flexibilitate, precum și de capacitatea de a răspunde la evenimente externe perturbatoare și la stres cronic. Caracterul robust al orașelor pentru a face față condițiilor cadru în schimbare ar trebui să fie susținut de capacitatea de a învăța din evenimentele anterioare și de la alte părți implicate, de o guvernare urbană flexibilă pentru binele comun, precum și de o punere în aplicare echilibrată a unor orașe juste, ecologice și productive. Politicile, planurile și proiectele predictive și preventive ar trebui să includă diverse scenarii, pentru a anticipa provocările climatice și de mediu și riscurile economice, precum și transformările sociale și preocupările în materie de sănătate.

Astăzi, cetățenii interacționează adesea la diferite scări spațiale în viața lor de zi cu zi. Prin urmare, măsurile care se concentrează asupra evoluțiilor locale ar trebui să fie concepute la scara spațială corespunzătoare. În plus față de politicile locale formale, măsuri specifice și in formale trebuie să fie aplicate la alte niveluri, inclusiv la nivel de cartier, precum și la scară funcțională, regională și metropolitană mai largă. Acest demers necesită o coordonare armonizată a măsurilor puse în aplicare la toate nivelurile spațiale, pentru a asigura coerența și pentru a evita ineficiența.

Provocările urbane sunt adesea mai pronunțate la nivel de vecinătate. Unele cartiere pot reflecta tensiunile sociale, sărăcia sau stresul ecologic. Alte cartiere constituie zone supuse renovării, mobilității sociale și lipsei de locuințe la prețuri accesibile. Prin urmare, politicile specifice pentru zonele din vecinătate ar trebui să încurajeze angajamentul local în ceea ce privește clădirea comunității și incluziunea. Cartierele cu o multitudine de provocări socio-economice complexe necesită programe de politică adaptate și finanțare, pentru a se stabili pe termen lung. În plus, cartierele ar trebui să fie considerate drept potențiale laboratoare pentru abordări inovatoare, care acoperă toate domeniile de dezvoltare urbană.

Autoritățile locale în contextul lor național individual sunt responsabile pentru dezvoltarea urbană locală. Factorii de decizie din autoritățile locale determină orientări strategice și o operațiuni specifice pentru întreaga zonă a orașului. Acestea acționează ca o legătură formală între cartierele de mici dimensiuni și zonele funcționale mai largi, cu un rol decisiv în stabilizarea zonelor rurale înconjurătoare și a celor mai îndepărtate. Trebuie să se acorde o atenție deosebită condițiilor de viață comparabile în ceea ce privește cetățenii din orașele mici și mijlocii și din orașele aflate în zone în scădere. Dezvoltarea urbană durabilă și rezilientă are loc într-un context regional sau metropolitan și se bazează pe o rețea complexă de interdependențe funcționale și parteneriate. Acest aspect este exemplificat de zona funcțională, astfel cum se menționează în Agenda teritorială 2030.

În anumite cazuri, acoperă o zonă metropolitană sau o combinație de alte entități teritoriale. Pentru a adapta politicile urbane la viața de zi cu zi a cetățenilor, orașele trebuie să coopereze și să își coordoneze politicile și instrumentele cu zonele lor suburbane și rurale învecinate, în ceea ce privește politicile privind locuințele, zonele comerciale, mobilitatea, serviciile, infrastructura verde-albastră, fluxurile de materiale, sistemele alimentare locale și regionale și aprovizionarea cu energie, printre altele.

Politica de coeziune este principalul instrument prin care UE își pune în aplicare viziunea de a aduce Europa mai aproape de cetățenii și teritoriile sale. Prin abordarea localizată (place-based), susținută de o orientare strategică solidă, adaptată exigențelor viitorului și de un cadru de guvernare, politica de coeziune conectează nevoile și potențialul de dezvoltare locală cu obiectivele europene și globale de a stimula dezvoltarea economică, socială și teritorială în toate regiunile.

Dimensiunea urbană a politicii de coeziune recunoaște rolul și responsabilitatea orașelor în dezvoltarea armonioasă și policentrică a Europei și a regiunilor sale, necesitatea de a gestiona concentrarea și depopularea pentru a face urbanizarea durabilă și pentru a consolida legăturile dintre zonele urbane și cele rurale.

În acest scop, coeziunea teritorială, abordare tip ZUF/ZM, strategiile de dezvoltare teritorială și locală integrată și principiul parteneriatului sunt piloni esențiali ai noii perioade de programare.

Consolidarea dimensiunii urbane, prin: dezvoltare urbană durabilă - articolul 11 FEDR - 8 % din alocarea națională direcționată către strategii de dezvoltare teritorială integrată axate pe zonele urbane, pentru a aborda mai eficient provocările economice, de mediu, climatice, demografice și sociale care afectează zonele urbane, acordând o atenție deosebită tranziției verzi și digitale și pentru a sprijini dezvoltarea zonelor urbane funcționale.

Alte obiective și priorități de conformare pentru SIDU Ocna Mureș:

Obiectivul de politică 5 „O Europă mai aproape de cetățeni”. Obiectivul specific nr. 5.1 – Promovarea sustenabilității economice, sociale și de mediu și a rezilienței în context urban:

- obiectiv transversal de politică teritorială
- abordare integrată, asigurând o acoperire largă a domeniilor tematice

Prioritățile politice europene: „Pactul verde”¹⁴⁴ și „O Europă pregătită pentru era digitală”¹⁴⁵:

Schimbările climatice și degradarea mediului sunt o amenințare existențială pentru Europa și pentru întreaga lume. Pentru a o contracara, Pactul verde european va transforma UE într-o economie modernă, competitivă și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, în care:

- să ajungem, până în 2050, la zero emisii nete de gaze cu efect de seră;
- creșterea economică să fie disociată de utilizarea resurselor;
- nicio persoană și niciun loc să nu fie lăsat în urmă.

Pactul verde european este în același timp un colac de salvare pentru ieșirea din pandemia de COVID-19. De aceea, el va fi finanțat cu o treime din investițiile în valoare de 1.800 de miliarde de euro provenind din Planul de redresare NextGenerationEU¹⁴⁶, precum și cu fonduri din bugetul pe șapte ani al UE.

¹⁴⁴ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

¹⁴⁵ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age_ro

¹⁴⁶ https://ec.europa.eu/info/strategy/recovery-plan-europe_en

Comisia Europeană a adoptat o serie de propuneri menite să adapteze politicile UE în domeniul climei, energiei, transporturilor și fiscalității, pentru a reduce cu cel puțin 55 % până în 2030 emisiile nete de gaze cu efect de seră, față de nivelurile din 1990. (a se vedea link notă de subsol pentru mai multe informații despre realizarea obiectivelor Pactului Verde).¹⁴⁷

Tehnologia digitală ne transformă viața. Scopul strategiei digitale a UE este ca această transformare să fie în avantajul cetățenilor și întreprinderilor și să contribuie, în același timp, la crearea unei Europe neutre din punct de vedere climatic până în 2050.

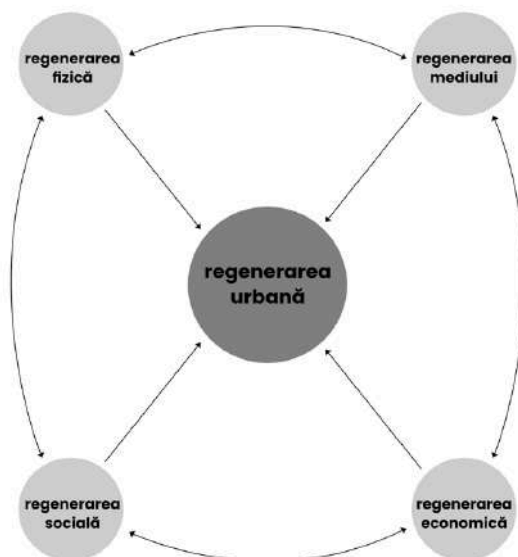
Comisia este hotărâtă să transforme această perioadă în „deceniul digital” al Europei. Uniunea trebuie să își consolideze suveranitatea digitală și să-și stabilească propriile standarde în loc să le urmeze pe ale altora, cu un accent clar pe date, tehnologie și infrastructură.

Obiectivul de politică „O Europă mai inteligentă prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente” – asigură un rol-cheie în stimularea potențialului de inovare al regiunilor și orașelor Europei. În acest context, digitalizarea reprezintă o tendință trans-sectorială care influențează toate dimensiunile dezvoltării urbane durabile.

Soluțiile digitale sunt:

- oportunități de transformare urbană care pot furniza servicii inovatoare și de înaltă calitate publicului și sectorului privat, dar acestea trebuie să fie concepute într-un mod durabil din punctul de vedere al mediului, favorabil incluziunii și echitabil;
- esențiale pentru competitivitatea viitoare a UE, la care orașele din UE pot contribui în mod semnificativ ca una dintre forțele motrice pentru crearea unei economii digitale, orientate către servicii și cu emisii scăzute de dioxid de carbon;

Regenerarea urbană necesită o abordare integrată (fizică, de mediu, socială și economică), iar regenerarea fizică a locurilor publice poate face parte din aceasta.

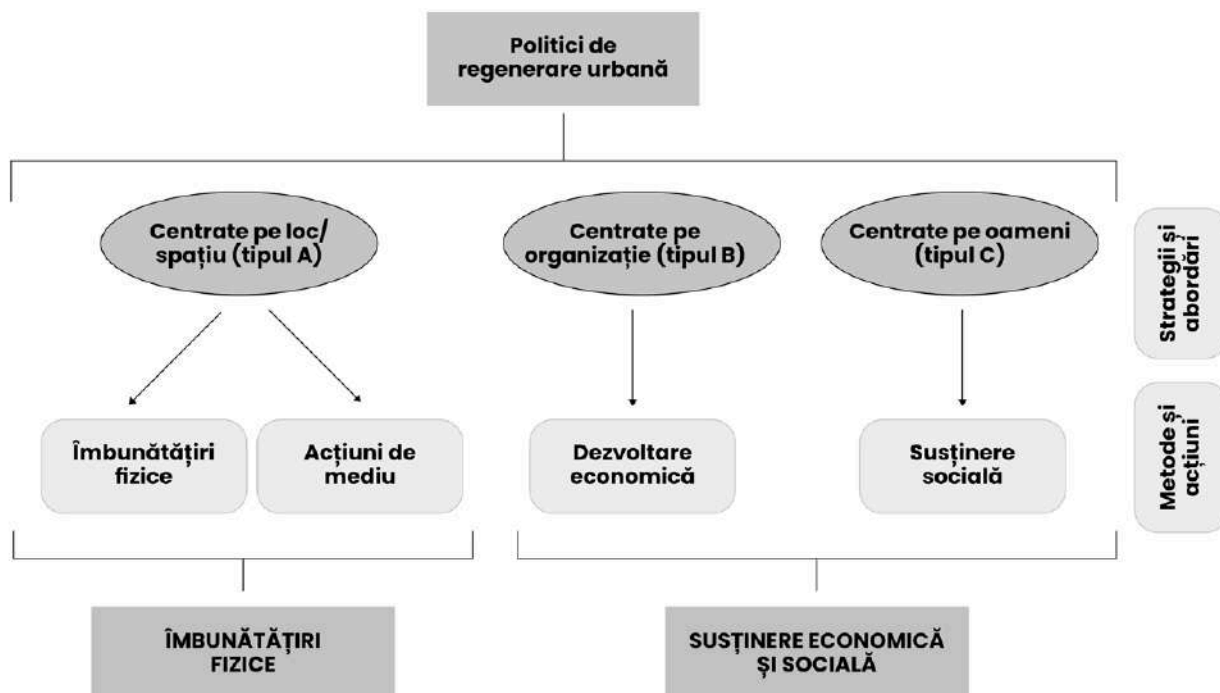

Figură: Regenerarea urbană integrată

¹⁴⁷ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal/delivering-european-green-deal_en

Politici de regenerare urbană:

- Centrate pe loc/spațiu (tipul A) – îmbunătățiri fizice / acțiuni de mediu – strategii și abordări / metode și acțiuni
- Centrate pe organizație (tipul B) – dezvoltare economică
- Centrate pe oameni (tipul C) – susținere socială
- Îmbunătățiri fizice
- Susținere economică și socială

Figură: Politici de regenerare urbană

Finanțarea europeană pentru politica de dezvoltare urbană

Dacă în perioada anterioară de programare investițiile în dezvoltarea urbană erau reglementate prin Art. 7 al Regulamentului ERDF 1303/2013¹⁴⁸, la 1 iulie 2021 a intrat în vigoare pachetul legislativ pentru Politica de Coeziune 2021-2027. Prin urmare, dezvoltarea urbană integrată este acum reglementată prin Art. 11 al Regulamentului 1058//2021 privind Fondul European de Dezvoltare Regională¹⁴⁹. Noul cadru strategic european se remarcă prin:

- creșterea procentului minim din FEDR alocat dezvoltării urbane, de la 5% în perioada 2014-2020 la minim 8% în perioada 2021-2027;
- rol crescut acordat zonelor urbane funcționale și zonelor metropolitane în planificarea urbană¹⁵⁰;
- crearea unui instrument nou de suport pentru orașe, în conformitate cu prioritățile tematice ale Agendei Urbane a Uniunii Europene: Inițiativa europeană privind dezvoltarea urbană.

¹⁴⁸ <https://webgate.ec.europa.eu/esiflegislation/pages/viewpage.action?pageId=34439230>

¹⁴⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R1058&from=EN>

¹⁵⁰ Tendință reflectată și în legislația din România, prin ordonanța de urgență nr. 156 din 3 septembrie 2020 privind unele măsuri pentru susținerea dezvoltării teritoriale a localităților urbane și rurale din România cu finanțare din fonduri externe nerambursabile: <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/229805>

Instrumentul se adresează tuturor zonelor urbane din UE pentru orizontul post-2020 al Politicii de Coeziune și va finanța inițiative referitoare la acțiuni inovatoare (UIA), respectiv acțiuni de sprijin pentru consolidarea capacității și a cunoștințelor la nivelul orașelor¹⁵¹.

Adițional, analiza Regulamentului 1060/2021¹⁵² permite extragerea unor concluzii privind planificarea teritorială:

- domenii, direcții și concepte cheie ale planificării strategice definite prin filtrul obiectivelor politicii europene de dezvoltare, comune tuturor fondurilor gestionate de Comisia Europeană: o Europă mai inteligentă, o Europă mai verde, o Europă mai conectată, o Europă mai socială, o Europă mai aproape de cetățeni¹⁵³;

Tendențe care vor marca strategiile de dezvoltare în perioada de programare 2021-2027:

- calcularea nivelului fondurilor (FEDR, FSE+ și FC) de care beneficiază fiecare stat printr-o metodologie care ia în calcul introducerea unor ținte pe care Statele Membre trebuie să le atingă în domeniul atenuării și adaptării la schimbările climatice, respectiv în domeniul integrării migrațiilor¹⁵⁴;
- implementarea strategiilor prin definirea unui cadru partenerial divers (autorități publice, actori socio-economici, organizații ale societății civile, entități de cercetare etc.) și deci a unui model de guvernare multi-nivel, care încurajează inițiativele „la firul ierbii”, de tip bottom-up;
- integrarea unor principii orizontale în concordanță cu drepturile fundamentale ale omului, anti-discriminare și acquis-ul comunitar în domeniul protecției mediului;
- instrumente și mecanisme pe care Statele Membre le pot folosi în dezvoltarea teritorială integrată, respectiv în definirea și implementarea strategiilor teritoriale/ locale: intervenții teritoriale integrate (ITI), dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității (DLRC), sau alte instrumente desemnate de fiecare stat la nivel național¹⁵⁵;
- un conținut cadru al strategiilor teritoriale, respectiv includerea unor elemente obligatorii precum: definirea ariei geografice vizate de strategie; analiza nevoilor de dezvoltare și a potențialului; descrierea abordării integrate și a modalităților de implicare a stakeholderilor.

Un alt element semnificativ este formularea unui răspuns la criza generată de pandemia de Covid-19 prin Planul de Redresare pentru Europa, respectiv fondul Next Generation EU. În acest context, prioritățile sunt: crearea de noi locuri de muncă în întreprinderile mici și mijlocii, sprijin pentru sectorul medical, o mai bună pregătire pentru situații de urgență, precum și dezvoltarea sectoarelor turistice și creativ la întreaga lor capacitate. Transversal acestor priorități, planurile naționale de redresare și reziliență, propuse de fiecare Stat Membru, trebuie să atingă două ținte principale: minim 37% din cheltuieli alocate investițiilor și reformelor în domeniul atenuării și adaptării la schimbările climatice, respectiv minim 20% din cheltuieli alocate tranziției digitale¹⁵⁶. În același context generat de criza coronavirus a fost semnată și Noua Cartă de la Leipzig¹⁵⁷; versiunea reînnoită, adoptată în luna noiembrie a anului 2020, adresează problematici precum: interdependența dintre zonele urbane și rurale (mai ales în ceea ce privește lanțurile alimentare), vulnerabilitatea în fața pandemiilor sau riscul creșterii disparităților teritoriale.

¹⁵¹ O prezentare mai detaliată este disponibilă aici:

https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/brochure/explanatory_memo_eui_post_2020_en.pdf.

¹⁵² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R1060&from=EN>

¹⁵³ https://www.espon.eu/sites/default/files/attachments/EC%20DG%20REGIO_Pia%20Laurila.pdf

¹⁵⁴ Detalii în Thomas DE BÉTHUNE, *Urban dimension of post-2020 Cohesion Policy*, 2018

(<https://www.espon.eu/sites/default/files/attachments/presentation%20espon%20Thomas%20d%20Bethune.pdf>)

¹⁵⁵ Spre exemplu, definirea unei axe prioritare dedicate dezvoltării urbane a fost un model urmat în perioada de programare 2014-2020 atât de către România, cât și de alte state europene.

¹⁵⁶ https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/recovery-coronavirus/recovery-and-resilience-facility_en

¹⁵⁷ https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/brochure/new_leipzig_charter/new_leipzig_charter_en.pdf

Strategii relevante la nivel național

Politica Urbană a României

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a orașului Ocna Mureș 2022-2030 este corelată cu direcțiile și obiectivele conturate de prima Politică Urbană a României, proiectată în conformitate cu prevederile **Noii Carte de la Leipzig** și fundamentată pe traiectoriile de dezvoltare ale **Noii Agende Urbane**.

Politica Urbană a României dezvoltată de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și Banca Mondială¹⁵⁸ constituie principalul instrument de consolidare a capacității administrative și de planificare strategică integrată a zonelor urbane din România.

Politica urbană a României conține un set de obiective strategice care va fundamenta exercițiul financiar 2021-2027.

Politica Urbană a României reprezintă o strategie integrată și coordonată la nivel național și local pentru a ghida dezvoltarea urbană durabilă, inclusiv creșterea, și pentru a controla expansiunea urbană necontrolată. O atenție deosebită este acordată coerenței formei urbane a orașelor, valorificării terenurilor virane, densificării și regenerării ca forme de creștere rezilientă. Politică Urbană va stabili o agendă comună a autorităților publice de la nivel central și local pentru îmbunătățirea cadrului de dezvoltare urbană, prin furnizarea unui set de măsuri coerente și prin coordonarea și corelarea domeniilor sectoriale și a diferiților actori.

Obiectivele de politică, precum și măsurile asociate lor au scopul de a face orașele: (a) verzi și reziliente; (b) competitive și productive; (c) juste și incluzive și (d) bine guvernate. În domeniul locuirii obiectivele politicii urbane urmăresc îmbunătățirea accesului la locuințe și utilități publice de calitate.

Strategia de dezvoltare teritorială a României. România policentrică 2035. Coeziune și competitivitate teritorială, dezvoltare și egalitate de șanse pentru oameni

Este documentul programatic¹⁵⁹ care evidențiază viziunea de dezvoltare a teritoriului național pentru orizontul de timp 2035 cu scopul valorificării oportunităților și a nivelului de dezvoltare ale fiecărui teritoriu. Scenariul România Policentrică urmărește până în 2035 dezvoltarea de rețele de localități competitive și coezive prin sprijinirea specializării teritoriale și formarea zonelor urbane funcționale.

Strategia de dezvoltare teritorială a României este documentul programatic pe termen lung prin care sunt stabilite liniile directoare de dezvoltare teritorială a României, bazat pe un concept strategic, precum și direcțiile de implementare pentru o perioadă de timp de peste 20 de ani, la scară regională, interregională, națională, cu integrarea aspectelor relevante la nivel transfrontalier și transnațional (art. 14.alin (3) în conformitate cu Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismului, cu modificările și completările ulterioare).

Strategia de dezvoltare teritorială a României reprezintă un instrument strategic prin care se urmărește asigurarea **priorităților de dezvoltare teritorială** stabilite prin Acordul de Parteneriat cu Uniunea Europeană: **(1)** îmbunătățirea calității vieții pentru comunitățile locale și regionale, pentru ca regiunile României să devină mai atractive pentru locuit, pentru petrecerea timpului liber, pentru

¹⁵⁸ <https://www.roreg.eu/noutati/Politica-Urbana-a-Romaniei-Materiale-de-sprjin-in-dezvoltare-urbana>

¹⁵⁹ <https://www.mdlpa.ro/pages/sdtr>

investiții și muncă, (2) promovarea parteneriatelor rural-urbane, (3) consolidarea rețelei urbane prin dezvoltare policentrică și specializare teritorială, (4) creșterea accesibilității și conectivității, (5) acces echitabil la servicii de interes general.

Strategia de dezvoltare teritorială a României reprezintă **viziunea** asumată a Guvernului și Parlamentului României privind dezvoltarea teritoriului național pentru orizontul de timp 2035: „România 2035, o țară cu un teritoriu funcțional, administrat eficient, care asigură condiții atractive de viață și locuire pentru cetățenii săi, cu un rol important în dezvoltarea zonei de sud-est a Europei”.

Pentru a atinge viziunea de dezvoltare Strategia de dezvoltare teritorială a României are **cinci obiective generale** pentru orizontul 2035:

- Asigurarea unei integrări funcționale a teritoriului național în spațiul european prin sprijinirea interconectării eficiente a rețelelor energetice, de transporturi și broadband;
- Creșterea calității vieții prin dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitară și a serviciilor publice în vederea asigurării unor spații urbane și rurale de calitate, atractive și incluzive;
- Dezvoltarea unei rețele de localități competitive și coezive prin sprijinirea specializării teritoriale și formarea zonelor urbane funcționale;
- Protejarea patrimoniului natural și construit și valorificarea elementelor de identitate teritorială;
- Creșterea capacității instituționale de gestionare a proceselor de dezvoltare teritorială.

Strategia de dezvoltare teritorială a României conține două categorii de prevederi, respectiv:

- **Prevederi strategice** care orientează procesul de dezvoltare și furnizează reperele strategice de dezvoltare ale teritoriului național pentru orizontul de timp 2035 (viziune strategică, 5 obiective generale, 18 obiective specifice și 10 linii directoare de planificare).
- Liniile directoare de planificare influențează direct procesul de planificare teritorială, la confluența nivelelor strategic și operațional, aliniind obiectivele, politicile și programele cu priorități aplicate la nivel teritorial. Liniile directoare de planificare sunt elemente obligatorii care vor fi preluate fără modificări în toate documentațiile de planificare spațială (strategice și operaționale) la nivel național. Liniile directoare de planificare sunt independente de orice alt element al Strategiei de dezvoltare teritorială a României și se aplică indiferent de structura și obiectivele acesteia, fiind echivalentul unui cadru minimal de planificare teritorială și urbană.
- **Prevederi operaționale** prin intermediul cărora sunt operaționalizate prevederile strategice. Acestea au rolul de a arăta modul prin care pot fi realizate viziunea de dezvoltare și obiectivele Strategiei de dezvoltare teritorială a României. Astfel, prevederile operaționale reprezintă „instrumente operaționale” de realizare a prevederilor strategice ale Strategiei de dezvoltare teritorială a României, acestea fiind reprezentate la nivel național și zonal.

Prevederile palierului operațional de la nivelul Strategiei de dezvoltare teritorială a României sunt următoarele:

- **Măsuri teritoriale la nivel național** - aceste măsuri teritoriale ținesc întreg teritoriul național sau anumite teritorii cu specific geografic și corespund celor 3 categorii de sisteme teritoriale analizate, respectiv: sistemul teritorial conectiv, sistemul teritorial al așezărilor umane, sistemul teritorial al componentelor naturale.
- **Măsuri teritoriale integrate la nivel zonal** – acestea ținesc anumite zone de la nivelul teritoriului, precum: zone urbane, zone rurale, zone transfrontaliere, zona costieră, zone montane și zone în declin demografic sau economic. Măsurile teritoriale integrate la nivel zonal se declină în tipuri de acțiuni și exemple de proiecte strategice în următoarea succesiune ierarhică: acțiuni – aceste prevederi operaționale reprezintă, după caz, un proiect generic (ex. renovarea centrelor istorice) și exemple de proiecte – reprezintă expresia

teritorială a acțiunilor, acestea fiind localizate teritorial la nivel de unitate administrativă. Exemplele de proiecte nu sunt evidențiate la nivel de perimetru, soluțiile tehnice finale și amplasamentul lor urmând a fi stabilite prin planurile urbanistice și alte documentații tehnice specifice și evaluate ulterior în conformitate cu legislația specifică de mediu.

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României¹⁶⁰ – orizonturi 2013-2020-2030

Reprezintă cadrul strategic național pentru susținerea Agendei 2030 și implementarea celor 17 obiective de dezvoltare durabilă (ODD) și 104 ținte asociate acestora.

Direcțiile principale de acțiune, detaliate pe sectoare și orizonturi de timp sunt:

- Corelarea rațională a obiectivelor de dezvoltare, inclusiv a programelor investiționale în profil inter-sectorial și regional, cu potențialul și capacitatea de susținere a capitalului natural;
- Modernizarea accelerată a sistemelor de educație și formare profesională, sănătate publică și servicii sociale, ținând seama de evoluțiile demografice și de impactul acestora pe piața muncii;
- Folosirea generalizată a celor mai bune tehnologii existente, din punct de vedere economic și ecologic, în deciziile investiționale; introducerea fermă a criteriilor de eco-eficiență în toate activitățile de producție și servicii;
- Anticiparea efectelor schimbărilor climatice și elaborarea din timp a unor planuri de măsuri pentru situații de criză generate de fenomene naturale sau antropice;
- Asigurarea securității și siguranței alimentare prin valorificarea avantajelor comparative ale României, fără a face rabat de la exigențele privind menținerea fertilității solului, conservarea biodiversității și protejarea mediului;
- Identificarea unor surse suplimentare de finanțare pentru realizarea unor proiecte și programe de anvergură, în special în domeniile infrastructurii, energiei, protecției mediului, siguranței alimentare, educației, sănătății și serviciilor sociale;
- Protecția și punerea în valoare a patrimoniului cultural și natural național; racordarea la normele și standardele europene privind calitatea vieții.

Master Plan General de Transport al României (MPGT)

Constituie cadrul general ce definește prioritizarea și implementarea proiectelor de infrastructură de transport din România pentru perioada 2014-2030¹⁶¹. Obiectivele acestuia sunt convergente Cărții Albe din 2021 și urmăresc dezvoltarea unui sistem național de transport eficient, sustenabil și flexibil pentru dezvoltarea economică a României.

Strategia Energetică a României 2020-2030, cu perspectiva anului 2050

Este rezultatul revizuirii Strategiei Energetice a României 2018-2030, cu perspectiva anului 2050, modificările fiind făcute având în vedere propunerile și sugestiile formulate de părțile interesate în cadrul procesului de consultare publică internă și a celei transfrontiere, precum și angajamentul României la realizarea țintelor europene fixate pentru anul 2030 în domeniul energiei și climei. Este un document programatic care stabilește obiectivele fundamentale de creștere a sectorului energetic din România¹⁶².

Obiectivul general al Strategiei îl constituie creșterea sectorului energetic în condiții de sustenabilitate și creștere economică, ținând cont de țintele UE la 2030, respectiv Pactul Ecologic European la 2050. Dezvoltarea sectorului energetic trebuie privită ca parte a procesului de dezvoltare a României.

¹⁶⁰http://www.mmediu.ro/beta/wp-content/uploads/2012/06/2012-06-12_dezvoltare_durabila_snddfinalromana2008.pdf

¹⁶¹ <http://arf.gov.ro/web/wp-content/uploads/2020/04/Anexă-la-HG-666-2016.pdf>

¹⁶² https://energie.gov.ro/wp-content/uploads/2022/02/20200805_Raport-de-mediu_rev06_RO1.pdf

La îndeplinirea obiectivului general vor contribui și cele opt obiective strategice care structurează întregul demers de analiză și planificare pentru perioada 2020-2030 cu perspectiva anului 2050, cu respectarea reperelor naționale, europene și globale care influențează și determinările politice și deciziile în domeniul energetic.

Strategia Energetică a României a fost realizată pentru orizontul de timp 2020-2030, cu perspectiva anului 2050, ținând cont de necesitățile și de obligațiile internaționale ale României, dar și de realizarea scenariului optim de dezvoltare a sistemului energetic național pentru acest moment.

Strategia Energetică are opt obiective strategice fundamentale care structurează întregul demers de analiză și planificare pentru perioada 2020-2030 și orizontul de timp al anului 2050, și anume:

- Modernizarea sistemului de guvernare energetică;
- Energie curată și eficiență energetică;
- Asigurarea accesului la energie electrică și termică pentru toți consumatorii;
- Protecția consumatorului vulnerabil și reducerea sărăciei energetice;
- Piețe de energie competitive, baza unei economii competitive;
- Creșterea calității învățământului în domeniul energiei și formarea continuă a resursei umane calificate;
- România, furnizor regional de securitate energetică;
- Creșterea aportului energetic al României pe piețele regionale și europene prin
- valorificarea resurselor energetice primare naționale.

Strategia Națională a locuirii

Stabilește măsurile strategice și instrumentele concrete menite să faciliteze accesul la condiții de locuire adecvate a tuturor persoanelor din România, până în anul 2030¹⁶³.

În prezent există strategii/planuri naționale în curs de elaborare, în cadrul cărora sunt prevăzute informații și măsuri ce vor contribui la îndeplinirea țintelor europene asumate de către România pentru orizontul de timp 2021-2030 și care au fost analizate și luate în considerare pentru asigurarea coerenței strategiei actuale.

Viziunea Strategiei Naționale a Locuirii este: implicarea tuturor actorilor relevanți în asigurarea și promovarea locuirii accesibile, incluzive, adecvate, durabile și reziliente, care contribuie la îmbunătățirea calității vieții.

Scopul Strategiei Naționale a Locuirii: asigurarea cadrului instituțional, de reglementare și finanțare pentru susținerea locuirii incluzive și îmbunătățirea accesului la locuințe și condiții de locuire adecvate, sigure, durabile și la prețuri accesibile pentru toate categoriile de persoane, până în anul 2050. Astfel, intervențiile promovate prin Strategia Națională a Locuirii vor fi corelate cu cele stabilite prin Strategia Națională de Renovare pe Termen Lung, ambele contribuind la îmbunătățirea condițiilor de locuire și a accesului tuturor la locuire adecvată, precum și la atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă în termeni de creștere a performanței energetice în sectorul rezidențial și reducerea amprente de carbon.

Autoritățile administrației publice locale. În conformitate cu prevederile Codului administrativ, în exercitarea atribuțiilor sale, consiliul local asigură, potrivit competenței sale și în condițiile legii, cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor publice de interes local privind locuințele sociale și celelalte unități locative aflate în proprietatea unității administrativ-teritoriale sau în administrarea sa. Totodată, în exercitarea atribuțiilor sale, consiliul local aprobă construirea locuințelor sociale,

¹⁶³ http://sgglegis.gov.ro/legislativ/docs/2022/05/4_cq06fz23gjvw8tmpx5.pdf

criteriile pentru repartizarea locuințelor sociale și a utilităților locative aflate în proprietatea sau în administrarea sa.

Din legislația specială în domeniul locuirii, remarcăm faptul că autoritățile administrației publice locale au un rol esențial în ceea ce privește stabilirea nevoii de locuințe la nivel local, finanțarea construcției de locuințe, administrarea fondului de locuințe precum și înscrierea unităților administrativ-teritoriale în programele de construcție, reabilitare sau consolidare a locuințelor, derulate de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.

Strategia Națională de Renovare pe Termen Lung

Asigură cadrul strategic pentru sprijinirea renovării parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, atât publice, cât și private, până în anul 2050, aliniat cu prevederile Directivei 2018/844/UE și cu obiectivele inițiativei „Valul de renovări” a Comisiei Europene și strategiilor privind clima.

Implementarea SNRTL¹⁶⁴ include trei măsuri complementare pentru integrarea riscului seismic în investițiile în eficiență energetică: (i) expertize structurale și inspecții tehnice care trebuie efectuate asupra clădirilor, cu determinarea măsurilor relevante pentru siguranța structurală a clădirilor înainte de renovări majore de eficiență energetică; (ii) analiza cost-beneficiu pentru clădirile vulnerabile, comparând cel puțin două alternative obligatorii - renovarea clădirii la nivelul clădirii cu energie aproape zero (nZEB), împreună cu măsuri de creștere a siguranței seismice, sau demolarea și construirea unei clădiri noi a alternativă viabilă în programele de reducere a riscului seismic, conform cu cerințele nZEB; și (iii) măsuri obligatorii de creștere a siguranței seismice a clădirilor pe baza rezultatelor analizei cost-beneficiu de mai sus. SNRRS a adoptat o serie de indicatori din SNRTL pentru a cuantifica contribuția intervențiilor de reducere a riscului seismic, la îmbunătățirea eficienței energetice a fondului construit.

Obiectivul principal al noii strategii este îmbunătățirea performanței energetice a clădirilor, în următorii zece ani, cel puțin dublarea ratei anuale de renovare energetică a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale și promovarea renovărilor energetice profunde. Potrivit Comisiei Europene, mobilizarea forțelor, la toate nivelurile, către aceste obiective, va duce la 35 de milioane de unități de construcții renovate până în 2030.

Una din componentele strategiei este Inițiativa pentru locuințe accesibile (Affordable housing initiative), care asigură asistență tehnică pentru proiecte locale pentru locuințe sociale și încurajează dezvoltarea urbană durabilă prin acțiuni inovative, transfer de cunoaștere și întărirea capacității administrative.

The New Bauhaus

În contextul Valului Renovării este creat un cadru participativ unde arhitecții, artiștii, studenții, oamenii de știință, inginerii și designerii lucrează împreună pentru a face această viziune o realitate. Noul Bauhaus european¹⁶⁵ dorește a fi o forță motrice pentru a da viață acordului european într-un mod atractiv, inovator și centrat pe om. Este o mișcare bazată pe sustenabilitate, accesibilitate și estetică pentru a aduce acordul european mai aproape de oameni și a face accesibile reciclarea, energiile regenerabile și biodiversitatea.

Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030

¹⁶⁴ <http://dezvoltaredurabila.gov.ro/web/2021/05/21/strategia-nationala-de-renovare-pe-termen-lung/>

¹⁶⁵ https://europa.eu/new-european-bauhaus/index_en

Acest plan¹⁶⁶ cuprinde obiectivele și angajamentele naționale asumate ce vor contribui la realizarea obiectivelor europene privind schimbările climatice, integrând cu prioritate obiectivele și direcțiile stabilite prin strategiile din domeniul energetic, respectiv al schimbărilor climatice.

Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2021-2027 și Planul de acțiuni pe perioada 2021-20227

A fost adoptată în 19 mai 2021 și urmărește activarea și ocuparea pe piața muncii a persoanelor inactive apte de muncă, a șomerilor, a tinerilor NEETS, prin măsuri integrate privind dezvoltarea resurselor umane, stimularea antreprenoriatului și crearea de noi locuri de muncă. Planul de acțiuni cuprinde obiective specifice referitoare la încadrarea în muncă a populației inactive, creșterea participării pe piața muncii a tinerilor inclusiv NEETS, modernizarea și consolidarea pieței muncii și a sistemului de formare profesională.

Strategia națională pentru locuri de muncă verzi 2018-2025 și a Planului de acțiuni pentru implementarea Strategia națională pentru locuri de muncă verzi 2018-2025 - Guvernul României

Este documentul strategic elaborat de către de Ministerul Muncii și Justiției Sociale și aprobat prin HG nr. 594 din 2 august 2018 și destinat creării de locuri de muncă verzi în aproape toate sectoarele cu competitivitate crescută, urmărind atingerea țintei naționale de ocupare a persoanelor în vârstă de 20-64 de ani de 70%, stabilită în contextul Strategiei Europa 2020.

Obiectivele la nivel național conținute în PNIESC

- Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu 44% până în 2030, comparativ cu 2005;
- Consum de energie din surse regenerabile de 30,7% în 2030;
- Îmbunătățirea eficienței energetice cu 45,1% (energie primară) în 2030 comparativ cu 2007.

Strategia 5G pentru România 2019-2030

A fost aprobată prin HG 429/2019 și constituie cadrul de constituire a transformării digitale în România¹⁶⁷. Strategia conține toate informațiile și etapele necesare prin care România poate facilita implementarea 5G în România, în orizontul de timp 2019-2030. Succesul strategiei este condiționat de măsura în care România a realizat angajamentele prevăzute în cadrul celor 3 strategii de bază:

- Strategia Națională Agenda Digitală pentru România 2020;
- Planul Național de Dezvoltare a Infrastructurii NGN;
- Strategia pentru Comunicații Digitale 2020.

Obiectivele strategice dau semnale clare privitor la prioritățile care trebuie atinse în parcursul implementării 5G în România și reprezintă totodată modalități de focalizare a proceselor decizionale ale actorilor publici și privați, deținători de interese în domeniu. Prin ele însele, obiectivele sau țintele nu pot rezolva provocările, atingerea lor are nevoie de instrumente suplimentare care funcționează într-un cadru coerent - politici, legislație, finanțare, măsuri de sprijin, investiții și muncă.

Materializarea beneficiilor 5G va fi realizabilă progresiv și în ritmuri diferite de la un sector la altul, corespunzătoare ciclurilor investiționale lungi, până în 2035. Cu toate acestea, obiectivele strategice vizează ținte realizabile în prima perioadă a orizontului de timp al prezentei strategii (2019-2030), perioadă în care are loc dezvoltarea rețelelor și validarea cazurilor de utilizare.

¹⁶⁶ <https://energie.gov.ro/wp-content/uploads/2021/10/Anexa-HG-PNIESC.pdf>

¹⁶⁷ <https://www.comunicatii.gov.ro/wp-content/uploads/2019/09/Strategia-5G.pdf>

Obiective strategice:

- Lansarea rapidă a serviciilor 5G;
- Devansarea beneficiilor din 5G. În orizontul anului 2025 în România să beneficieze de acoperire cu servicii 5G:
  - toate centrele urbane funcționale⁶⁷;
  - neîntreruptă pe întreaga lungime a autostrăzilor, drumurilor expres și căilor ferate modernizate, finalizate sau care urmează a fi date în folosință până în 2025, conform MPGT68 și TEN-T69 în vigoare;
  - aeroporturile internaționale, porturile maritime și fluviale, așa cum sunt definite în TEN-T, acoperite indoor și outdoor în scenariul de comunicații tip mașină; primele 10 parcuri industriale din România⁷⁰ (din punct de vedere al cifrei de afaceri realizate în acestea), acoperite indoor și outdoor în scenariul de comunicații tip mașină.
- Reducerea barierelor la dezvoltarea rețelelor 5G;
- Promovarea noilor utilizări și stimularea cooperării.

Strategia națională privind protejarea monumentelor istorice 2022-2032

Strategia vizează fondul construit istoric, susceptibil de a purta valori de patrimoniu, patrimoniul cultural imobil, precum și diferite niveluri de abordare a acestuia¹⁶⁸. Obiectivele generale ale strategiei urmăresc:

- gestiunea integrată și durabilă a datelor privind monumentele istorice și patrimoniul cultural imobil;
- optimizarea raportului dintre resursele alocate și nevoile de gestiune, protejare și valorificare a monumentele istorice și patrimoniul cultural imobil;
- stabilirea măsurilor de punere în aplicare a legislației în domeniul protejării monumentele istorice și patrimoniul cultural imobil;
- crearea și consolidarea unui sistem performant de educare, formare, cercetare și inovare; creșterea accesibilității publicului larg la monumentele istorice și patrimoniul cultural imobil
- dezvoltarea durabilă a României recurgând la patrimoniul cultural imobil ca resursă;
- Stabilirea și adoptarea unor principii și criterii de intervenție.

Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național al României 2007- 2026

Definește cadrul general al politicilor pentru dezvoltarea și organizarea durabilă a industriei turismului în ceea ce privește resursele naturale și culturale care să contribuie semnificativ la dezvoltarea economiei naționale¹⁶⁹. Se anticipează că populația României va beneficia din dezvoltarea turismului, prin:

- Creșterea încasărilor valutare;
- Aducerea economiei și societății românești la nivelul existent în țările Uniunii Europene;
- Creșterea calității vieții;
- Creșterea și încurajarea investițiilor în toate domeniile adiacente ale turismului;
- Stimularea creării de locuri de muncă;
- Stimularea dezvoltării;
- Consolidarea sporirii și păstrării patrimoniului cultural;
- Contribuția la dezvoltarea și conservarea resurselor materiale și naturale din întreaga țară;
- Distribuirea beneficiilor turismului în toate regiunile României.

¹⁶⁸https://www.umpcultura.ro/monumente-istorice_doc_982_strategia-nationala-privind-protejarea-monumentelor-istorice_pg_0.htm

¹⁶⁹ http://turism.gov.ro/web/wp-content/uploads/2017/05/masterplan_partea1.pdf

Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027

Prin obiectivele Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei și Planul de acțiune pentru perioada 2022-2027¹⁷⁰ se urmărește reducerea numărului persoanelor expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială cu cel puțin 7%, până în anul 2027 față de anul 2020. Strategia prevede măsuri de combatere a sărăciei, dreptul la asistență socială, accesul la servicii de interes public general, oportunitate de participare socială și economică a grupurilor vulnerabile, din perspectiva respectării drepturilor omului, precum și măsuri de redresare și reziliență în sistemul de servicii sociale, în contextul pandemiei Covid-19 sau al altor situații speciale.

În domeniul locuirii, Strategia prevede investiții și reforme pentru locuințe și servicii de bază adecvate, sigure, într-un mediu sănătos și la prețuri accesibile. Astfel se are în vedere:

- Creșterea accesului la locuințe adecvate pentru categoriile de persoane, în special pentru tineri și alte grupuri vulnerabile, precum și persoanele care trăiesc în așezări informale; Stabilirea de criterii la nivel național pentru acordarea de locuințe sociale;
- Creșterea calității condițiilor de locuire pentru categoriile cu venituri reduse și vulnerabile; Acțiuni integrate de reducere a inegalităților teritoriale și integrarea comunităților marginalizate din zonele rurale;
- Reducerea fenomenului de segregare spațială rezidențială.

Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă 2022-2027” și a Planul operațional privind implementarea Strategiei

Documentul adoptat urmărește stimularea participării active a persoanelor cu dizabilități la viața în comunitate, creșterea gradului de conștientizare asupra nevoilor comunității, precum și a vizibilității în societate, aspecte care să conducă la îmbunătățirea calității vieții și la creșterea gradului de ocupare în rândul acestor persoane¹⁷¹.

Strategia are ca obiectiv asigurarea participării depline și efective a persoanelor cu dizabilități, bazată pe libertatea de decizie, în toate domeniile vieții și într-un mediu accesibil și rezilient și prevede opt domenii prioritare: accesibilitate și mobilitate; protecția efectivă a drepturilor persoanelor cu dizabilități; ocupare; protecție socială, inclusiv abilitare/reabilitare; viață independentă și integrare în comunitate, inclusiv accesul la servicii publice; educație; sănătate și participare politică și publică.

Strategia națională pentru promovarea îmbătrânirii active și protecția persoanelor vârstnice

Prin elaborarea documentului de strategie, Guvernul își propune să își concentreze atenția asupra diminuării disparităților regionale, astfel încât să îmbunătățească situația persoanelor vârstnice care necesită sprijin atât în zonele rurale, cât și în zonele urbane mici, reducând astfel zonele cu o concentrare mare a sărăciei, rata scăzută de ocupare a forței de muncă precum și condițiile de locuire inadecvate din comunitățile marginalizate care au un ridicat procent de persoane vârstnice ce necesită îngrijire de lungă durată¹⁷².

Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2021-2027

¹⁷⁰ <https://mmuncii.ro/j33/index.php/ro/minister-2019/strategii-politici-programe/6562-sn-incluziune-sociala-2022-2027>

¹⁷¹ <http://anpd.gov.ro/web/strategia-nationala-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati-o-romanie-echitabila-2022-2027-si-a-planul-operational-privind-implementarea-strategiei-aprobate-de-guvern/>

¹⁷² <http://www.mmuncii.ro/j33/index.php/ro/2014-domenii/familie/politici-familiale-incluziune-si-asistenta-sociala/3995>

Noul document strategic este în proces de elaborare și vine să completeze eforturile Guvernului României în vederea incluziunii sociale a persoanelor cu risc de sărăcie și excluziune socială, fiind corelat cu noul cadru strategic al UE privind romii, lansat de Comisia Europeană la data de 7 octombrie 2020¹⁷³.

Strategia pentru protecția și promovarea drepturilor copilului 2021-2027

Noua versiune a strategiei este dezvoltată de Autoritatea Națională - Persoane cu Dizabilități, Copii și Adopții, cu suportul tehnic al UNICEF România. Elementul de noutate al strategiei constă în implicarea unui număr de aproximativ 1500 de copii în demersul de planificare strategică. Aceștia au participat în perioada 9-10 septembrie 2021 la prima întâlnire a grupului de lucru inter-sectorial, planificată în cadrul procesului de consultare.¹⁷⁴

Strategia privind modernizarea infrastructurii educaționale 2017-2023

Fundamentează setul de criterii pentru investițiile în infrastructura de educație din România, cu efecte directe asupra creșterii accesului la educație și a îmbunătățirii calității serviciilor educaționale¹⁷⁵. Este complementară celor 4 strategii dezvoltate de Ministerul Educației Naționale, respectiv:

- Strategia privind reducerea părăsirii timpurii a școlii;
- Strategia Națională pentru învățământ terțiar 2015-2020;
- Strategia de învățare pe tot parcursul vieții 2015 – 2020;
- Strategia educației și formării profesionale din România în perioada 2016-2020.

Deciziile privind investițiile în infrastructura de educație vor contribui la asigurarea accesului la medii de învățare care sprijină dezvoltarea personală, coeziunea socială și dezvoltarea sustenabilă. Viziunea strategică privind investițiile în infrastructura de învățământ din România 2017–2023 cuprinde beneficiile educaționale și sociale derivate din realizarea unor investiții bine fundamentate în infrastructura de educație. Aceasta reflectă unele valori importante prezentate în acest plan strategic. În întreaga lume, accesul la mediile de învățare este strâns corelat cu performanțele elevilor, iar accesul inegal poate exacerba efectele pe care condițiile socio-economice le au asupra acestor performanțe.

Obiective strategice:

- Îmbunătățirea accesului la servicii de educație în zonele insuficient deservite;
- Creșterea capacității de școlarizare în învățământul antepreșcolar;
- Îmbunătățirea condițiilor de cazare și posibilităților de transport pentru elevi și studenți;
- Dezvoltarea și actualizarea cadrului legislativ al infrastructurii școlare pentru asigurarea unui mediu propice pentru spațiile de învățare;
- Îmbunătățirea calității condițiilor de siguranță și de funcționare a spațiilor de învățare
- Asigurarea și dezvoltarea unor medii de învățare de calitate care să sprijine procesul de învățare;
- Îmbunătățirea calității și relevanței mediilor de învățare pentru stimularea dezvoltării competențelor solicitate pe piața forței de muncă sau fundamentale pentru succesul în viață și în societate.

Strategia privind digitalizarea educației din România 2021 - 2027

¹⁷³ <https://mfe.gov.ro/minister/politici-si-strategii/strategia-pentru-incluziunea-minoritatii-rome/>

¹⁷⁴ <https://www.facebook.com/ANDPDCARomania/posts/209480987880645>

¹⁷⁵ https://www.edu.ro/sites/default/files/Strategie%20SMIE_2017docx_0.pdf

Ministerul Educației și Cercetării își propune ca prin această strategie să susțină rolul tehnologiei digitale în predarea, învățarea și evaluarea de înaltă calitate, care să contribuie la un mediu educațional mai incluziv și mai accesibil.

Priorități:

- Accesibilitate - asigurarea infrastructurii digitale și a tehnologiilor emergente pentru acces la o educație incluzivă și de calitate;
- Conectivitate – dezvoltarea competențelor digitale pentru tranziția digitală către o societate competitivă, centrată pe dezvoltare durabilă, echitate socială și reziliență; alfabetizarea digitală și combaterea dezinformării; utilizarea resurselor educaționale deschise;
- Comunitate – consultarea și implicarea stakeholderilor;
- Ecosistem educațional digital – crearea unui mediu educațional digital de înaltă performanță respectând etica digitală, protecția datelor personale, securitatea cibernetică, analiza datelor ș.a.;
- Inovare – utilizarea tuturor resurselor și a tehnologiilor digitale /emergente, stimularea creativității și a spiritului antreprenorial;
- Sustenabilitate – asigurarea predictibilității pe termen mediu și lung, prin cooperare inter-sectorială, pentru educație de calitate și o economie verde și digitală.

Direcții de acțiune ale Strategiei SMART-Edu

- Dezvoltarea de competențe digitale la toate nivelurile de învățământ cross-curricular, prin discipline de specialitate, prin activități formale și non-formale;
- Susținerea formării digitale inițiale și continue a cadrelor didactice;
- Îmbunătățirea infrastructurii digitale pentru reducerea decalajelor de conectivitate (conectare la internet, creare de rețele interne, dotare cu echipamente, asigurare suport tehnic);
- Stimularea unităților și instituțiilor de învățământ pentru oferte educaționale cu specializări și calificări digitale adecvate meseriilor viitorului;
- Realizarea de instrumente educaționale digitale, încurajarea inovării pentru adaptarea unor soluții educaționale creative, interactive, centrate pe elevi;
- Crearea de Resurse Educaționale Deschise atractive;
- Dezvoltarea și multiplicarea parteneriatelor public-private prin participarea la rețele digitale, inclusiv cu organisme europene și internaționale;
- Schimb de bune practici pe platforme educaționale locale, naționale de e-learning, respectiv pe platforme internaționale (SELFIE, e-Twinning, s.a.);
- Încurajarea și promovarea inițiativelor privind siguranța online, protecția datelor, igiena cibernetică, etica IT;
- Dezvoltarea cadrului de previziune strategică pentru economia verde și adaptarea la meseriile viitorului.

Strategii relevante la nivel regional

Strategia de Dezvoltare a Regiunii Centru 2021-2027

La nivel regional, documentul care oferă cadrul strategic principal este Strategia de Dezvoltare a Regiunii Centru 2021-2027¹⁷⁶, care are drept obiectiv general ca Regiunea Centru să atingă în anul 2027 un nivel de convergență economică de 70% față de media Uniunii Europene. Acest document plasează în domeniul prioritar nr. 1 dezvoltarea teritorială și dezvoltarea urbană durabilă,

¹⁷⁶ <http://www.adrcentru.ro/wp-content/uploads/2020/12/4.-Strategia-de-Dezvoltare-Regionala-2021-2027.pdf>

accentuând importanța cooperării microregionale (la nivel de GAL, ADI sau zonă metropolitană) și a abordărilor integrate în dezvoltarea urbană.

Strategia de Dezvoltare a Regiunii Centru pentru perioada 2021-2027 este parte a Planului de Dezvoltare a Regiunii Centru 2021-2027, principalul document de planificare la nivel regional. Fiind fundamentată pe o diagnoză regional detaliată, concretizată prin Analiza socioeconomică regională și prin Analiza SWOT a Regiunii Centru, Strategia de Dezvoltare ia în considerare nevoile majore ale regiunii și are în vedere valorificarea cât mai bună a potențialul său de dezvoltare. În plus, pe parcursul activității derulate în cadrul grupurilor de lucru, membrii acestora au adus informații calitative și au contribuit la definitivarea priorităților și măsurilor incluse în cadrul Strategiei.

Strategia Regională urmărește pe tot parcursul său concentrarea tematică în jurul obiectivelor majore stabilite la nivel european în cadrul Noii Politici de Coeziune pentru perioada 2021-2027: inovare, digitalizare, transformare economică, reducerea emisiilor de carbon și combaterea schimbărilor climatice, creșterea gradului de conectare prin dezvoltarea rețelelor de transport și de internet, incluziune socială prin creșterea accesului la educație, ocupare și la servicii de sănătate de calitate și, nu în ultimul rând apropierea de nevoile concrete ale comunităților.

Viziunea care stă la baza dezvoltării regionale este ambiția ca, pe termen mediu, „Regiunea Centru să devină o regiune curată, atractivă pentru locuitorii săi și turism, cu o economie competitivă bazată pe cunoaștere și inovare, în care grija pentru exploatarea și utilizarea durabilă a resurselor să se afle în atenția fiecărui cetățean”.

Obiectivul global al Strategiei de Dezvoltare este ca Regiunea Centru să atingă în anul 2027 un nivel convergență economică de 70% față de media Uniunii Europene.

Strategia de Dezvoltare a Regiunii Centru reunește 6 domenii strategice de dezvoltare, fiecare dintre acestea grupând un număr de priorități și măsuri specifice:

- Dezvoltare teritorială, dezvoltare urbană durabilă
- Competitivitate economică, cercetare-dezvoltare și inovare
- Resurse umane, incluziune socială, ocupare și sănătate
- Mediu, eficiență energetică și schimbări climatice
- Turism și patrimoniu cultural
- Dezvoltarea rurală, agricultura și silvicultura

Strategia de Specializare Inteligentă 2021-2027 a Regiunii Centru

Un alt document strategic relevant la nivel regional este Strategia de Specializare Inteligentă 2021-2027 a Regiunii Centru¹⁷⁷. Aceasta analizează structura teritorială, socială și mai ales economică a regiunii, oferind de asemenea o privire de ansamblu asupra sectoarelor de specializare inteligentă și a sectoarelor de excelență regionale, asupra proiectelor de cercetare dezvoltare inovare, dar și asupra surselor de finanțare existente și preconizate în domeniu, pentru perioada de programare 2021-2027.

Viziunea Strategiei: Regiunea Centru își consolidează și valorifică potențialul de inovare, adoptă modificările de paradigmă tehnologică și industrială și fructifică inteligent și sustenabil specificul regional.

---

¹⁷⁷ http://www.adrcentru.ro/wp-content/uploads/2021/01/RIS3Centru_2021-2027.pdf
http://www.adrcentru.ro/wp-content/uploads/2021/01/Anexe_RIS3_2021-2027.pdf

Scopul Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru pentru următorii 7 ani este orientarea și concentrarea eforturilor pentru transformarea Regiunii Centru într-o regiune a cunoașterii.

Cu toate că acest scop nu este finit în timp și nici limitat la această Strategie, ADR Centru își asumă rolul de a cataliza și accelera transformarea prin implicarea actorilor regionali, în beneficiul lor și al cetățenilor.

Obiectivele Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru derivă din scopul asumat și din elementele de viziune identificate:

- Obiectivul 1. Susținerea creării de cunoaștere și inovării în sectoarele de excelență regionale;
- Obiectivul 2. Modernizarea industrială a sectoarelor de excelență regionale;
- Obiectivul 3. Integrarea în fluxurile de cunoaștere regionale, europene și globale;
- Obiectivul 4. Inovare pentru comunități sustenabile;
- Obiectivul 5. Susținerea digitalizării economiei și societății.

Urmărirea acestor obiective are capacitatea de a genera transformarea structurală vizată prin RIS 3 Centru. Dimensiunea acestei transformări rămâne să fie evaluată pe parcurs, însă acțiunile ADR Centru coroborate cu cele ale actorilor regionali implicați, se vor conjuga cu acțiunile independente ale altor entități active în domeniul inovării, iar rezultatul comun, va fi mai mult decât suma rezultatelor individuale.

Analiza disparităților intraregionale și dezvoltarea urbană la nivelul Regiunii Centru

Un al treilea document relevant este „Analiza disparităților intraregionale și dezvoltarea urbană la nivelul Regiunii Centru”, realizată de Agenția de Dezvoltare Regională Centru.¹⁷⁸ Studiul oferă o privire de ansamblu nu doar asupra disparităților dintre mediul urban și cel rural, dar și o analiză a gradului de dezvoltare, respectiv a perspectivelor și a tendințelor de dezvoltare a rețelei de centre urbane din regiune. Din această perspectivă, sintetizăm în cele ce urmează câteva aspecte relevante privitoare la poziționarea orașului Ocna Mureș.

Dinamica și configurația rețelei de localități sunt factori care au influențat în mod direct nivelul de dezvoltare socială și economică a Regiunii Centru. Rețeaua de localități din Regiunea Centru este formată din 57 de orașe dintre care 20 sunt municipii (cele mai multe fiind în județele Alba, Brașov, Harghita și Mureș - câte 4 în fiecare județ), 357 de comune cuprinzând 1788 de sate.

Considerate jucători cheie într-o economie competitivă bazată pe cunoaștere și crearea de prosperitate, orașele prin funcțiile specifice sunt centre de polarizare pentru localitățile rurale din vecinătate. La nivelul Regiunii Centru există un singur oraș cu o populație de peste 200.000 de locuitori (Brașov), 2 orașe cu o populație cuprinsă între 100.000 și 200.000 de mii de locuitori (Sibiu și Târgu Mureș), 3 orașe cu o populație cuprinsă între 50.000 și 100.000 de mii de locuitori (Alba Iulia, Mediaș și Sfântu Gheorghe) și 11 orașe cu o populație cuprinsă între 25.000 și 50.000 de mii de locuitori (Miercurea Ciuc, Făgăraș, Reghin, Odorheiu Secuiesc, Sighișoara, Săcele, Sebeș, Cugir, Târnăveni, Aiud și Zărnești).

Din punct de vedere la rețelei urbanistice, Regiunea Centru se caracterizează printr-o eterogenitate. În funcție de rang (2-5), rețeaua urbană la nivel regional cuprind 17 municipii și orașe cu o populație cuprinsă între 25.000 - 299.000 de locuitori. Celelalte orașe cu populație sub 25.000 de

---

¹⁷⁸http://www.adrcentru.ro/Document_Files/ADStudiiRegionale/00002635/3idk9_Studiu%20disparitati%20si%20dezvoltare%20urbana.pdf

locuitori sunt considerate orașe foarte mici având rangul 6. În Regiunea Centru nu există niciun oraș de rang 1 cu o populație de peste 300.000 de locuitori.

- rang 2 (peste 200.000 de locuitori): Brașov;
- rang 3 (100.000 - 200.000 de locuitori): Târgu Mureș și Sibiu;
- rang 4 (50.000 - 100.000 de locuitori): Alba Iulia, Mediaș și Sfântu Gheorghe;
- rang 5 (25.000 - 50.000 de locuitori): Miercurea Ciuc, Făgăraș, Reghin, Odorheiu Secuiesc, Sighișoara, Săcele, Sebeș, Cugir, Târnăveni, Aiud și Zărnești;
- rang 6 (Ocna Mureș și altele)

Considerată una dintre marile arii de concentrare umană Depresiunea Transilvaniei se remarcă prin repartitia relativ uniformă a așezărilor în strânsă corelație cu relieful, rețeaua hidrografică, resursele naturale și căile de comunicație. În general văile concentrează numărul cel mai mare de așezări și în mod particular marile axe morfo-hidrografice (văile Mureșului, Târnavelor). O asemănătoare situație se întâlnește și în Câmpia Transilvaniei, zonele de contact dintre unitățile periferice și cele montane, contactele dintre văi și versanți, etc.

Analizat în profil regional, se pot identifica subregiuni lipsite de orașe cum este de pildă Câmpia Transilvaniei, iar altele concentrează un număr însemnat de centre urbane de-a lungul marilor axe morfo-hidrografice formând adevărate grupări industriale, care în prezent au suferit restructurări economice sau se află în declin industrial:

- pe Mureș: Reghin, Târgu Mureș, Luduș
- pe Târnavă Mare: Odorheiu Secuiesc, Cristuru Secuiesc, Sighișoara, Dumbrăveni,
- Mediaș, Copșa Mică
- pe Târnavă Mică: Sovata, Târnăveni
- la confluența Târnavelor: Blaj
- Un areal de concentrare urbană se află și în depresiunile de contact: Aiud, **Ocna Mureș**, Alba Iulia, Sebeș, Cisnădie, Sibiu, Făgăraș, Victoria.

Principalele domenii economice care au înregistrat cea mai mare creștere economică în ultimul deceniu la nivelul mediului urban din Regiunea Centru

Comerțul este unul dintre domeniile economice care a înregistrat cea mai mare creștere în: Ocna Mureș, Zărnești, Baraolt, Predeal, Codlea, Cugir, Aiud, Săcele, Sângeorgiu de Pădure, Cisnădie, Gheorgheni, Baia de Arieș, Luduș, Dumbrăveni, Ocna Sibiului, Teiuș, Cristuru Secuiesc, Miercurea Nirajului, Miercurea Sibiului, Ghimbav, Reghin, Sebeș, Agnita. În plus, micii comercianți au înregistrat o dezvoltare în special în Bălan. Adiacent, serviciile s-au dezvoltat foarte mult în: Alba Iulia (în special imobiliare), Zărnești, Sfântu Gheorghe, Covasna, Cugir, Aiud, Borsec, Făgăraș, Cisnădie, Copșa Mică, Toplița, Ghimbav, Agnita, Predeal (servicii publice și de turism). Un tip de servicii care a înregistrat o dezvoltare rapidă pe plan global este tehnologia Informației și comunicațiilor care la nivel regional s-a dezvoltat vizibil la Miercurea Ciuc (IT).

Principalele domenii economice din mediul urban din Regiunea Centru care dețin un potențial ridicat de dezvoltare în contextul în care ar exista investitori, dezvoltatori sau diferite oportunități

Domeniul economic care deține cel mai ridicat potențial de dezvoltare din Regiunea Centru este turismul, în special în: Alba Iulia, Iernut, Zărnești, Baraolt, Victoria, Predeal, Întorsura Buzăului, Sfântu Gheorghe, Covasna (în special turismul balnear), Abrud, Codlea, Vlăhița, Aiud, Câmpeni, Săcele, Borsec (în special activități conexe turismului), Zlatna, Făgăraș, Blaj, Brașov, Sângeorgiu de Pădure, Sovata, Cisnădie, Săliște, Gheorgheni, Baia de Arieș, Mediaș, Ocna Sibiului, Sighișoara, Sibiu, Rupea (turism și agroturism), Cristuru Secuiesc (în special turismul balnear), Miercurea Sibiului, Toplița (potențial deosebit de dezvoltare a turismului montan, de agrement și a sporturilor

de iarnă), Ghimbav (agrement), Reghin, Târgu Secuiesc, Agnita, Miercurea Ciuc, Băile Tușnad, Târnăveni, Râșnov.

Un potențial ridicat de dezvoltare îl are și producția de orice fel și dezvoltarea de centre logistice și parcuri industriale, cum ar fi de pildă la: **Ocna Mureș (Parcul Industrial Ocna Mureș, având în vedere echidistanța orașului de Alba Iulia, Cluj Napoca, Sibiu și Târgu Mureș)**, Aiud (producție), Bălan (punerea în funcțiune a parcului industrial din zona de nord a orașului pentru diferite tipuri de investiții economice), Luduș, Ocna Sibiului (activități productive - industrie), Teiuș, Avrig (Producția de jucării de lemn), etc.

Contextul la nivelul județului Alba

Strategia de Dezvoltare a Județului Alba pentru perioada 2021-2027¹⁷⁹ este un document de planificare și programare la nivel județean, care valorifică potențialul și oportunitățile de dezvoltare ale teritoriului și răspunde problemelor și nevoilor identificate în cadrul analizei socio-economice.

Viziunea de dezvoltare Județului Alba cu care se corelează Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană Ocna Mureș - în 2030 Județul Alba este:

- Un județ care conectează, promovează și susține dezvoltarea afacerilor păstrând și atrăgând noi companii!
- Un județ care răspunde nevoilor cetățenilor prin servicii adecvate, eficiente și de calitate!
- Un județ care promovează posibilități de odihnă și recreere variate într-un cadru natural și o atmosfera culturală de excepție!
- Un județ în care asigurăm o administrare integră, transparentă și responsabilă, înțelegând că deciziile pe care le luăm astăzi vor avea un ecou peste mai multe generații!

În județul Alba vom susține dezvoltarea unui ecosistem uman în care proiectarea, implementarea și extinderea proiectelor creează complementar valoare socială și economică pentru susținerea creșterii competitivității și coeziunii teritoriale.

Misiune: viziunea proiectează imaginea județului de mâine în care domeniile economice, sociale și de mediu vor transfera noi sarcini către administrațiile locale, cu scopul de a transforma în viitor viziunea în realitate. Administrația este pregătită să abordeze dezvoltarea printr-un proces de pregătire, implementare și evaluare a deciziilor prin proceduri eficiente de lucru. Pentru atingerea viziunii, Consiliul Județean Alba va oferi cetățenilor săi servicii publice de calitate, sprijin pentru o dezvoltare economică de succes și o administrare transparentă bazată pe următoarele valori:

1. Respect - cetățenii fiind tratați egal, cu demnitate și compasiune;
2. Onestitate - administrația acționând corect și cu integritate;
3. Răspundere - administrația fiind responsabilă pentru toate acțiunile întreprinse și în interacțiune cu publicul;
4. Angajament în furnizarea serviciului public pentru cetățenii județului, corect și echitabil.

Obiectivele strategice cuplează sistemul urban și rural cu valorile cadrului natural, cu calitatea vieții comunităților, dezvoltarea economică, cu gradul de accesibilitate și mobilitate.

- **Obiectivul strategic 1:** Dezvoltarea factorilor ce contribuie la creșterea competitivității economiei județului;
- **Obiectivul strategic 2:** Dezvoltarea integrată și continuă a factorilor care asigură creșterea calității vieții în zonele urbane și rurale ale județului;

¹⁷⁹ https://judetul-alba.ro/incarcari/2022/04/Brosura-Strategie-de-dezvoltare-a-judetului-Alba-2021-2027_compressed.pdf

- **Obiectivul strategic 3:** Asigurarea unui mediu curat, rezilient și sigur pentru dezvoltarea durabilă a județului, menținerea calității peisajului și creșterea atractivității acestuia pentru locuitori și turiști;
- **Obiectivul strategic 4:** Întărirea capacității de management al dezvoltării, a accesibilității și calității serviciilor publice furnizate de administrația publică locală.

Județul Alba este unul dintre cele șase județe ale Regiunii Centru, localizat în partea vestică a acesteia și centrală a României și are în componență 4 municipii, 7 orașe și 67 de comune.¹⁸⁰ Municipiul Alba Iulia este cea mai importantă unitate teritorial administrativă la nivel județean, cu o populație în creștere și pol investițional. Comparativ, ca număr de locuitori, doar 6 unități administrativ-teritoriale din mediul urban înregistrau la începutul anului 2020 o populație mai mare de 15.000 de locuitori, iar peste o treime din comune au mai puțin de 1.500 de locuitori. Populația stabilă a scăzut constant în ultimii ani, atât ca urmare a scăderii natalității, cât și pe fondul creșterii migrației interne și externe a forței de muncă.

Economia județului Alba este dominată de companiile cu profil industrial, agricol și de construcții. O caracteristică interesantă este că pe de o parte, județul Alba a dat României mulți antreprenori români care au reușit să construiască branduri puternice iar pe de altă parte, este printre zonele din România care a reușit să atragă investiții străine foarte mari.

Un atu important al județului îl reprezintă relieful: peste 25% din teritoriul județului Alba are statutul de arie naturală protejată. Ariile de protecție specială avifaunistică și siturile de importanță comunitară sunt localizate în zona Munților Apuseni, Munților Trascăului și în Munții Șureanu, unele fiind de importanță națională și chiar europeană (de ex. Parcul Natural Munții Apuseni, Ghețarul de la Scărișoara). Pe lângă acestea, se adaugă zone cu peisaje naturale pitorești (peșteri, stânci, cascade, chei, masive muntoase etc.), monumente ale naturii, râuri și ape, floră, faună, resurse balneoclimaterice.

Județul deține de asemenea un bogat patrimoniu construit, adăpostind importante urme arheologice și vestigii istorice. Două monumente istorice - Cetatea dacică de la Căpâlna și Situl rural Călnic - sunt înscrise în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO.

Municipiul Alba Iulia găzduiește cea mai mare cetate bastionară din țară – Cetatea Alba Carolina, care, ca urmare a investițiilor de restaurare din ultimii ani, susținute din fonduri nerambursabile, a fost readusă la strălucirea pe care o merită. De altfel, în perioada 2003-2020, Primăria Alba Iulia a atras peste 350 milioane de euro de la donatori europeni, guvernamentali sau internaționali. Aceste fonduri au fost atrase direct sau în cadrul diferitelor forme juridice de parteneriat public și privat: asociații intercomunitare, participări la activitatea operatorului regional de servicii de apă potabilă și canalizare, precum și în asocieri cu diferite companii și organizații neguvernamentale. Atragerea de fonduri nerambursabile și investițiile lor în regenerarea comunității au făcut din Primărie cel mai mare investitor în timpul crizei financiare din 2008-2009 și a crizei economice care a urmat în 2009-2012. Investițiile coordonate de primărie în cartierele municipiului și în zona sa istorică au contribuit la menținerea unui echilibru economic și social local, o creștere moderată a consumului, niveluri scăzute ale șomajului etc. Cel mai important câștig a fost creșterea ușoară a populației din zonele înconjurătoare și creșterea atractivității orașului pentru locuințe, investiții, turism și servicii instituționale și comerciale; de asemenea a unui climat decent de investiții imobiliare.

Pe lângă numărul mare de monumente istorice, în județul Alba se regăsesc sate cu arhitectură tradițională românească, maghiară sau săsească, muzee și case memoriale și nu în ultimul rând, tradiționale evenimente culturale cu mare vizibilitate (Târgul de fete de la muntele Găina etc.).

¹⁸⁰ <https://judetul-alba.ro/strategia-de-dezvoltare-a-judetului-alba-2021-2027/>

Județul Alba dispune de 2 centre universitare – Alba Iulia și Blaj – cu peste 5.000 de studenți înscriși la licență, masterat și doctorat. Municipiul Alba Iulia găzduiește două universități: Universitatea 1 Decembrie 1918 Alba Iulia, respectiv Universitatea Tehnică Cluj-Napoca - extensia Alba Iulia, care definesc municipiul reședință de județ, ca pol al vieții studențești.

La nivelul asistenței sociale, există un număr mare de furnizori publici și privați de servicii sociale, cele mai multe servicii fiind adresate copiilor, vârstnicilor și persoanelor adulte cu dizabilități.

Conexiunea județului cu rețelele de transport terestre europene și naționale se realizează prin magistralele de linii CF M200 și M300, coridorul Pan-European IV și traseul autostrăzii Sebeș-Turda care, împreună cu DN67C-Transalpina asigură accesibilitatea din orice direcție a țării. Nu în ultimul rând, un avantaj important îl reprezintă localizarea județului Alba în apropierea aeroporturilor internaționale din Sibiu și din Cluj-Napoca.

Principalele programe de finanțare care susțin dezvoltarea în România

În cele ce urmează sunt identificate principalele programe operaționale care pot susține financiar proiectele orașului Ocna Mureș, fiind identificate axe și priorități, unde diverse entități eligibile, publice și private, de autoritate publică centrală sau locală, pot obține fonduri pentru ameliorarea nevoilor comunității locale din Ocna Mureș și zona urbană funcțională.

Pentru perioada 2021-2027, Uniunea Europeană își propune o listă de cinci obiective de politică (OP), care să susțină creșterea și dezvoltarea pe perioada menționată¹⁸¹:

- OP 1 „O Europă mai inteligentă” - prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii
- OP 2 „O Europă mai verde” - fără emisii de carbon, accent pe punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice
- OP 3 „O Europă mai conectată” - cu rețele strategice de transport și digitale
- OP 4 „O Europă mai socială” - pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate
- OP 5 „O Europă mai apropiată de cetățenii săi” - prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Planul Național de Redresare și Reziliență al României (PNRR) este un program „conceput așa încât să asigure un echilibru optim între prioritățile Uniunii Europene și necesitățile de dezvoltare ale României, în contextul recuperării după criza COVID-19 care a afectat semnificativ țara, așa cum a afectat întreaga Uniune Europeană și întreaga lume.”¹⁸²

Cu o alocare de 29,2 miliarde de euro, PNRR al României este structurat pe 15 componente:

I. Tranziția verde

- C1. Managementul apei
- C2. Păduri și protecția biodiversității
- C3. Managementul deșeurilor
- C4. Transport sustenabil

¹⁸¹ <https://ue.mae.ro/node/1421>

¹⁸² <https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2021/10/facada6fdd5c00de72eecd8ab49da550.pdf>

- C5. Valul Renovării
- C6. Energie
- II. Transformare digitală
  - C7. Transformare digitală
- III. Creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii
  - C8. Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii
  - C9. Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare
  - C10. Fondul local
- IV. Coeziune socială și teritorială
  - C11. Turism și cultură
- V. Sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională
  - C12. Sănătate
  - C13. Reforme sociale
  - C14. Bună guvernare
- VI. Politici pentru noua generație
  - C15. Educație

Programele operaționale 2021 - 2027¹⁸³

PROGRAMUL OPERAȚIONAL TRANSPORT (POT)

Obiectivul general al programului - dezvoltarea infrastructurii de transport pe teritoriul României în vederea îmbunătățirii conectivității între regiunile țării dar și cu restul țărilor din Uniunea Europeană.

Bugetul estimat: 8,368 mld euro

Priorități de investiții:

P1. Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport rutier

- Beneficiari eligibili P1:
  - o Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere (C.N.A.I.R)

P2. Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială

- Beneficiari eligibili P2:
  - o Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere (C.N.A.I.R)
  - o Direcțiile Regionale de Drumuri și Poduri (7 direcții regionale și București)
  - o Administrații Publice Locale (în parteneriat sau individual)

P3. Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe calea ferată

- Beneficiari eligibili P3:
  - o Compania Națională Căile Ferate Române (CN CFR SA)
  - o Direcțiile Regionale de Căi Ferate (în parteneriat sau individual)

P4. Îmbunătățirea mobilității naționale, durabile și reziliente față de schimbări climatice prin creșterea capacității de transport pe calea ferată

- Beneficiari eligibili P4:
  - o Autoritatea pentru Reforma Feroviară (ARF),
  - o Parteneriate ale operatorilor feroviari de transport de călători cu ARF.

¹⁸³ <https://mfe.gov.ro/minister/periode-de-programare/perioda-2021-2027/>

P6. Îmbunătățirea conectivității și mobilității urbane, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată

- Beneficiari eligibili P6:
  - Parteneriate între Autoritățile Publice Locale și Compania Națională Căile Ferate Române-C.N.C.F.R. și/sau ARF

P7. Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal

- Beneficiari eligibili P7:
  - Autorități Publice Locale
  - Parteneriate Autorități Publice Locale- Compania Națională Căile Ferate Române-C.N.C.F.R.
  - Agenți economici privați

P9. Creșterea gradului de siguranță și securitate pe rețeaua rutieră de transport

- Beneficiari eligibili P9:
  - CNAIR
  - Poliția rutieră

PROGRAMUL OPERAȚIONAL SĂNĂTATE 2021-2027 (POS)

Obiectivul general al programului: Îmbunătățirea accesibilității, eficacității, eficienței și rezilienței sistemului de sănătate

Bugetul estimat: 4,7 miliarde euro

Priorități de investiții:

- P1. Investiții pentru construirea spitalelor regionale și infrastructuri spitalicești noi cu impact teritorial major
- P2. Servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu
- P3. Servicii de reabilitare, paliative și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și profilului epidemiologic al morbidității
- P4. Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii
- P5. Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical
- P6. Digitalizarea sistemului medical
- P7. Măsuri care susțin cercetarea, informatizarea în sănătate și utilizarea de metode moderne de investigare, intervenție, tratament

Beneficiari eligibili:

- Autoritățile Administrației Publice Centrale, Autoritățile Administrației Publice Locale, Unități administrative teritoriale
- Subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor
- Autoritățile deliberative la nivelul unităților administrative
- Unități Sanitare Publice, Institute medicale publice
- Institutul Național de Hematologie Transfuzională
- Centrul de Transfuzie Sanguină București
- Centrele de Transfuzie Sanguină Județene și Regionale
- Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Medico-Militară "Cantacuzino"
- Direcțiile de Sănătate Publică
- Institutul Național de Sănătate Publică
- Eli NP /Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Fizică și Inginerie Nucleară Horia Hulubei

- Instituții de interes public național de cercetare
- Autoritatea pentru Digitalizarea României
- Ministerul Sănătății
- Casa Națională de Asigurări de Sănătate
- Cabinetele medicilor de familie
- Universitatea de Medicină și Farmacie Facultatea de Fizică
- Institutul Național de Medicină Legală Instituții publice
- Parteneriate între acestea

PROGRAMUL OPERAȚIONAL INCLUZIUNE ȘI DEMNITATE SOCIALĂ (POIDS)

Scopul POIDS este de a sprijini incluziunea socială a persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile, mai ales ale celor în risc ridicat, inclusiv prin reducerea decalajului rural-urban în ceea ce privește sărăcia și excluziunea socială și creșterea accesului la servicii de calitate pentru populația vulnerabilă, urmărind obiectivele generale:

- Creșterea accesului la servicii sociale pentru populația vulnerabilă, cu precădere din mediul rural prin înființarea și dezvoltarea de servicii sociale la nivel local
- Creșterea calității serviciilor sociale destinate persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile prin asigurarea cu personal de specialitate bine pregătit la nivel local și infrastructură adecvată
- Reducerea gradului de excluziune socială pentru grupurile vulnerabile prin oferirea de suport și servicii accesibile pentru depășirea situațiilor de dificultate în care se află
- Creșterea capacității sistemului național de asistență socială de a răspunde la nevoile populației vulnerabile prin dezvoltarea capacității furnizorilor de servicii sociale publici și privați la nivel local
- Creșterea capacității autorităților locale de a identifica și evalua nevoile sociale ale comunității într-un mod participativ și de a elabora planuri de acțiune adecvate

Bugetul estimat: 3,663 miliarde euro

Priorități de investiții:

- Prioritatea/AXA1. Dezvoltare Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității
- Prioritatea/AXA2. Protejarea dreptului la demnitate socială
- Prioritatea/AXA3. Sprijinirea comunităților rurale fără acces sau cu acces redus la servicii sociale
- Prioritatea/AXA4. Reducerea disparităților dintre copiii la risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii
- Prioritatea/AXA5. Servicii de suport pentru persoane varstnice
- Prioritatea/AXA6. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități
- Prioritatea/AXA7. Servicii sociale și de suport acordate altor grupuri vulnerabile
- Prioritatea/AXA8. Ajutorarea persoanelor defavorizate

Beneficiari eligibili:

- Autorități publice centrale (AAPC)
- Autorități publice locale (AAPL)
- parteneri sociali și structuri asociative
- Furnizori de formare
- Furnizori de servicii sociale acreditați publici sau privați
- Organizații neguvernamentale
- Structuri asociative ale organizațiilor neguvernamentale sau ale autorităților publice
- Universități

PROGRAMUL OPERAȚIONAL EDUCAȚIE ȘI OCUPARE (POEO)

Obiectivul general al programului este de a contribui la crearea unei României mai sociale cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educație relevant pentru piața muncii și stimulativ pentru învățarea pe tot parcursul vieții.

Bugetul estimat: 5,775 mld. Euro

Priorități de investiții:

- P1. Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii
- P2. Protecția socială și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională
- P3. Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru asigurarea echității sistemului și o mai bună adaptare la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic
- P4. Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic
- P5. Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți
- P6. Antreprenariat și economie socială
- P7. Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii
- P8. Consolidarea participării populației în procesul de LLL pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității
- P9. Asistență tehnică pentru facilitarea și eficientizarea managementului Programului

Beneficiari eligibili:

- Autorități/ instituții și servicii publice centrale cu atribuții în domeniu
- Furnizori publici sau privați de servicii de ocupare/servicii de educație sau formare profesională/servicii de evaluare și certificare competențe/servicii de informare și consiliere în carieră;
- Unități de învățământ din sistemul național de învățământ;
- Instituții de învățământ superior;
- Institute de cercetare;
- Asociații de tineret;
- Camere de comerț;
- Organizații non-guvernamentale;
- Angajatori, parteneri sociali, asociații patronale și sindicale, comitete sectoriale și actori relevanți la nivelul sectoarelor economice;
- Comisiile județene de Autorizare a furnizorilor de formare, Centre Regionale de formare, Centre de evaluare competențe;
- Centre comunitare sau de tineret

PROGRAMUL OPERAȚIONAL DEZVOLTARE DURABILĂ (PODD)

Obiectivul general al programului este în concordanță cu obiectivul Uniunii Europene de conservare, protecție și îmbunătățire a calității mediului, în conformitate cu articolul 11 și cu articolul 191 alineatul (1) din TFUE și cu obiectivul 2 al politicii de coeziune, ”O Europă mai verde”, și urmărește în principal îmbunătățirea standardelor de viață ale populației și a standardelor de mediu, precum și îndeplinirea obligațiilor rezultate din directivele europene.

Bugetul estimat: 4,615 mld euro

Priorități de investiții:

- P1. Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie și a soluțiilor de stocare
- P2. Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară
- P3. Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și remediere a siturilor contaminate
- P4. Promovarea adaptării la schimbările climatice și managementul riscurilor

Beneficiari eligibili:

- Autorități ale administrației publice centrale/locale/ alte structuri în coordonarea/ subordonarea autorităților centrale/ locale
- Ministerul Afacerilor Interne/Inspectoratul General pentru Situații de Urgență și structurile cu atribuții în managementul situațiilor de urgență și asigurarea funcțiilor de sprijin, Serviciul de Telecomunicații Speciale (STS)
- Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrația Națională Apele Române (ANAR), Administrația Națională de Meteorologie (ANM), ROMSILVA, Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare, parteneriate între instituțiile publice centrale cu rol în gestionarea inundațiilor, precum și cu ONG-urile și alte structuri cu o anumită specializare în domeniul ecologic, care pot să asigure expertiza necesară pentru implementarea măsurilor de tip non-structural, Autorități publice locale.
- Operatori naționali distribuție energie, Transelectrica
- Operatorii de distribuție concesionari ai serviciului public de energie electrică
- Întreprinderi mici și mijlocii, întreprinderi mari,
- Societăți comerciale din industrie, cu consumuri de peste 1.000 tep/an

PROGRAMUL OPERAȚIONAL CREȘTERE INTELIGENTĂ, DIGITALIZARE ȘI INSTRUMENTE FINANCIARE 2021-2027 (POCIDIF)

Obiectivul general al programului: Reducerea disparităților între România și alte state membre ale Uniunii europene, dar și între regiunile din România.

Bugetul estimat: 2,143 mld euro

Priorități de investiții:

- Integrarea ecosistemului național CDI (Cercetare, Dezvoltare tehnologică și Inovare) în Spațiul de Cercetare European și internațional
- Crearea și promovarea unui sistem atractiv de inovare în economie pentru toate tipurile de inovare
- Dezvoltarea capacității CDI a institutelor de învățământ superior
- Dezvoltarea capacității CDI a Institutelor naționale de cercetare-dezvoltare
- Dezvoltarea capacității CDI a întreprinderilor mari
- Dezvoltarea de mari infrastructuri CDI, inclusiv transfer tehnologic
- Digitalizarea în educație
- Digitalizarea în cultură
- Digitalizarea în administrația publică centrală
- Stimularea accesului la finanțare al IMM-urilor prin utilizarea instrumentelor Financiare

Beneficiari eligibili:

- Institute de învățământ superior,
- Institute naționale de cercetare-dezvoltare
- Întreprinderi,
- parteneriate ale acestora

PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL 2021-2027 REGIUNEA CENTRU – ROMÂNIA (POR)¹⁸⁴

Viziunea strategică a POR Regiunea Centru 2021-2027, în concordanță cu viziunea strategică din PDR Centru 2021-2027 și Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru este ca Regiunea Centru să devină o regiune mai curată, atractivă pentru locuitorii săi și turiști, cu o economie competitivă bazată pe cunoaștere și inovare în care grija pentru mediu și utilizarea rațională și durabilă a resurselor să fie scopul fiecărui cetățean.

Priorități de investiții:

P1 - O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă

- OS a (i) Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate
- OS a (iii) Intensificarea creșterii durabile și competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive
- OS a (iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat

P2 - O regiune digitală

- OS a (ii) Valorificarea avantajelor digitalizării în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice
- OS a (iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat

P3 - O regiune cu comunități prietenoase cu mediul

- OS b (i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
- OS b (vii) Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare

P4 - O regiune cu mobilitate urbană durabilă

- OS b (viii) Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon

P5 - O regiune accesibilă

- OS c (ii) Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

P6 - O regiune educată

- OS d (ii) Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și incluzive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online

P7 - O regiune cu turism sustenabil

- OS d (vi) Creșterea rolului culturii și al turismului durabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială

---

¹⁸⁴ <http://regio-adrcentru.ro/wp-content/uploads/2022/01/POR-Centru-21-27-noiembrie-2021.pdf> (accesat la 18.02.2022)

P8 - O regiune atractivă

- OS e(i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane

PROGRAMUL NAȚIONAL DE INVESTIȚII „ANGHEL SALIGNY”

Este un program multianual¹⁸⁵, finanțat de la bugetul de stat, coordonat de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, și are ca obiectiv general creșterea coeziunii teritoriale prin echiparea unităților administrativ-teritoriale cu dotări tehnico-edilitare și de acces la căile de comunicație, îmbunătățirea atât a condițiilor de viață, cât și a standardelor de muncă pentru toți locuitorii României.

Creditele de angajament prevăzute în fișa programului, anexă la bugetul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, rămase neutilizate la sfârșitul fiecărui exercițiu bugetar al anilor 2021-2027 vor fi avute în vedere la elaborarea legilor bugetare anuale și a rectificărilor bugetare din perioada 2022-2028.

În cadrul programului se pot realiza obiective de investiții necesare pentru echiparea unităților administrativ-teritoriale cu dotări tehnico-edilitare și de acces la căile de comunicație, în conformitate cu reglementările cuprinse în Planul de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a IV-a - Rețeaua de localități, aprobat prin Legea [nr. 351/2001](#), cu modificările și completările ulterioare.

Pot fi finanțate obiectivele de investiții care nu sunt incluse la finanțare în programele derulate din fonduri externe nerambursabile în perioada de programare 2021-2027 sau prin alte programe naționale sau comunitare, inclusiv din contracte de împrumut semnate cu instituții de credit sau instituții financiare interne sau internaționale.

Beneficiarii programului sunt unitățile administrativ-teritoriale reprezentate de autoritățile administrației publice locale, precum și unitățile administrativ-teritoriale membre ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, constituite conform legii, pentru investițiile realizate prin asociațiile de dezvoltare intercomunitară.

Obiectivele de investiții care se realizează în cadrul programului trebuie să fie amplasate pe terenuri și/sau construcții, după caz, aflate în proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale sau în administrarea autorităților administrației publice locale, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

În cadrul programului se pot realiza obiective de investiții care constau în realizarea de construcții noi sau de lucrări de construire, reconstruire, consolidare, reparație, modernizare, modificare, extindere, reabilitare, după caz, schimbare de destinație, protejare, restaurare, conservare la construcții existente și care se încadrează în cel puțin una dintre următoarele categorii de investiții:

- alimentări cu apă și stații de tratare a apei;
- sisteme de canalizare și stații de epurare a apelor uzate, inclusiv canalizare pluvială și sisteme de captare a apelor pluviale;
- drumurile publice clasificate și încadrate în conformitate cu prevederile legale în vigoare ca drumuri județene, drumuri de interes local, respectiv drumuri comunale și/sau drumuri publice din interiorul localităților, precum și variante ocolitoare ale localităților;

¹⁸⁵ <https://www.mdlpa.ro/pages/anghelsaligny>

- poduri, podețe, pasaje sau punți pietonale, inclusiv pentru biciclete și trotinete electrice;
- sisteme de distribuție a gazelor naturale, inclusiv a bransamentelor, precum și a racordului la sistemul de transport al gazelor naturale.

Implementare, monitorizare și evaluare, indicatori

Prezenta Strategie Integrată de Dezvoltare Urbană se află pe o poziție de continuitate față de Strategia de Dezvoltare pentru perioada 2014 - 2020. Acest lucru este de natură să faciliteze procesul de monitorizare, de evaluare, precum și atingerea obiectivelor și a indicatorilor. Toate acestea, cu costuri mai scăzute și cu garanția mai fermă a faptului că aspirațiile și valorile care stau la baza SIDU sunt deja integrate atât în cultura organizațională a administrației publice locale, cât și în societatea civilă sau mediul de afaceri, care se constituie într-un actori indispensabili ai transpunerii SIDU în realitate.

Implementarea măsurilor strategiei ține seama, în primul rând, de situația organizațională internă a Primăriei orașului Ocna Mureș¹⁸⁶. Astfel, structura de implementare a SIDU, ia în calcul organigrama instituției, resursele umane disponibile și nivelul de calificare al acestora. Practica ultimilor 20 de ani, a demonstrat că, în România, implementarea strategiilor de dezvoltare locală, a fost de cele mai multe ori coordonată de către unitățile administrativ-teritoriale. Cea mai mare parte a proiectelor implementate cu diverse surse de finanțare au fost promovate de către administrațiile locale. De foarte multe ori, administrațiile s-au bazat pe parteneriatul cu alte administrații locale, asociații de dezvoltare intercomunitară, instituții publice, organizații neguvernamentale, universități sau companii. Multe din proiecte au fost rezultatul dezbaterilor publice și consultării factorilor interesați, atât în procesul de elaborare aferent unei strategii, cât și ulterior de fezabilizare a proiectelor pentru care au fost identificate surse de finanțare.

Pentru dimensiunea demografică și structura instituțională a orașului Ocna Mureș (puțin mai mult de 12000 locuitori), ținând cont de reprezentarea instituțională publică și privată locală, societatea civilă, grupuri civice și organizate informal (în social media, în general), analizând portofoliul de nevoi și proiectele propuse pentru ameliorarea acestora, se recomandă ca SIDU să fie coordonat de Primăria orașului Ocna Mureș în parteneriat cu un Consiliu Strategic care să evalueze periodic progresul implementării și să formuleze recomandări de îmbunătățire a procesului sau de amendare / actualizare a SIDU.

Din partea Primăriei, Primarul este coordonatorul general al viziunii de implementare SIDU, secondat în partea executivă de viceprimar și un executiv format din directorii și șefii tuturor direcțiilor, serviciilor, birourilor, compartimentelor, societăților subordonate. Latura strategică, de reprezentare va fi asigurată constant de Primar, iar cea executivă, tehnică, juridică, funcțională, administrativă, va fi partajată prin coordonarea viceprimarului, cu departamentele primăriei. Primarul va propune Consiliului Local o HCL pentru constituirea echipei de implementare și monitorizarea strategiei din partea UAT Municipiul Ocna Mureș, precum și participarea în Consiliul Strategic. Echipa va fi formată din arhitectul șef, ingineri, juriști, economiști, contabili, experți în domeniul managementului de proiecte, experți în comunicare etc.). Respectiva echipă internă a primăriei va realiza și va asigura legătura cu parteneri externi și cu alte părți implicate ori interesate de implementarea SIDU, de la nivel local, județean sau regional.

Primarul, în cooperare cu viceprimarul, Arhitectul Șef, șeful serviciului de contabilitate, șeful serviciului tehnic - investiții, cu concursul departamentelor de specialitate, vor stabili proiectele de finanțare din SIDU pentru care se pregătesc bugetele anuale de cofinanțare și se alocă buget. O atenție deosebită va fi acordată companiei care gestionează complexul de tratament și agrement.

¹⁸⁶ https://www.OcnaMureș.ro/index.php/primaria/organizare_detaliu/40

Consiliul Local va da un mandat de reprezentare în Consiliul Strategic, care se revizuieste minim la 4 ani, o dată. Consiliul Local Ocna Mureș va fi reprezentat în Consiliul Strategic prin câte un consilier din partea fiecărei formațiuni politice din componență. Consilierii independenți, pot de asemenea, face parte din Consiliul Strategic.

Consiliul va fi format din reprezentanții primăriei, consiliului local, instituțiilor publice care se regăsesc în Colegiul Prefectural Alba¹⁸⁷ și prin activitatea lor referențiază cu municipiul Ocna Mureș, principalilor agenți economici, grupurilor de producători locali, societății civile și de reprezentare a cetățenilor, companiilor de utilități și telecomunicații, prestatorilor de servicii publice contractați de Primăria Ocna Mureș, reprezentanții ADI relevante (APA ALBA, SALUBRIS etc).

Consiliul se reunește semestrial, la convocarea Primăriei Ocna Mureș. Sala de ședințe a Consiliului Local va fi folosită, de regulă, pentru ședințele de lucru ale acestuia. Ședințele pot fi organizate și în alte locații pretabile. Agenda ședinței este propusă de Primăria Ocna Mureș prin grija Primarului și executivului. Secretariatul lucrărilor Consiliului și deciziilor adoptate este gestionat și arhivat de Primăria Ocna Mureș. Consiliul este un for consultativ, care facilitează prin cooperare și comunicarea între entitățile reunite, implementarea proiectelor din SIDU și o transparentizează în raport cu cetățenii și alte categorii de factori interesați, folosindu-se de canalele proprii de comunicare formală (website, canale social media, afișare instituțională, stradală, media etc.). Consiliul va funcționa în baza unui Regulament de Organizare și Funcționare, adoptat și însușit de către toți membrii săi.

Unul dintre factorii de succes ai implementării strategiei este modul în care managementul conduce procesul. De modul în care implementatorul strategiei asociază alocările de buget cu nevoile strategiei se poate lega avansarea sau stagnarea procesului de implementare. Alocarea resurselor va trebui adaptată pe măsură ce apar schimbări în strategie și în gradul de îndeplinire a obiectivelor acesteia. Astfel, unele alocări vor trebui scăzute, altele crescute, canalizarea celor mai ample resurse fiind direcționată către activitățile principale.

Primăria orașului Ocna Mureș va asigura informarea la timp a membrilor Consiliului Strategic cu privire la oportunitățile de finanțare și aranjamentelor instituționale necesare pentru pregătirea și depunerea spre finanțare a proiectelor care sunt pretabile unor resurse nerambursabile publice. De asemenea, prin natura proiectelor propuse în SIDU, se remarcă o preocupare profesionalizată pentru atragerea de resurse financiare și investiții din surse private, precum și potențarea potențialului investițional industrial, turistic, agricol și comercial local prin utilizarea unor strategii de comunicare, marketing, branding de destinație, produse și oportunități. Primăria va informa Consiliul Strategic cu privire la investițiile private ce se doresc a fi materializate local și nevoia de sprijin / cooperare din partea membrilor cu competență din consiliu (companii de utilități, instituții avizatoare/reglementatoare / public interesat etc.).

Întrucât unul dintre punctele centrale ale SIDU îl constituie portofoliul de proiecte care propune măsurile necesare în atingerea obiectivelor și întrucât majoritatea surselor de finanțare identificate în portofoliu îl constituie fonduri publice nerambursabile, etapele implementării SIDU vor fi în strânsă legătură cu etapele implementării proiectelor individuale care compun portofoliul, și anume:

- Finalizare și asumare SIDU în Consiliul Local al orașului Ocna Mureș;
- Clarificarea situației juridice a imobilelor teren și clădiri, intabularea acestora;
- Consultarea populației și a factorilor interesați;
- Clarificarea aranjamentelor instituționale/parteneriatelor potrivite pentru depunerea și implementarea proiectului, de la caz la caz;
- Realizarea achizițiilor publice și execuția contractelor pentru documentațiile tehnico-economice ale proiectelor de investiție;
- Asumarea indicatorilor tehnico-economici ai proiectelor individuale de către Consiliul Local;

---

¹⁸⁷ <https://ab.prefectura.mai.gov.ro/wp-content/uploads/sites/17/2021/08/Ordin-62-din-2021-actualizarecolegiu.pdf>

- Stabilirea nevoii de contribuție financiară și a surselor de proveniență; repartizarea pe ani bugetari;
- Scrierea și depunerea cererilor de finanțare pentru proiecte cu finanțare nerambursabilă aferente perioadei 2021-2027, PNRR, PNI „Anghel Saligny”, alte programe de finanțare;
- Semnarea contractelor de finanțare cu autoritățile de management;
- Implementarea proiectelor contractate și derularea achizițiilor publice necesare;
- Implementarea proiectelor companiei care gestionează baza de tratament și agrement;
- Asigurarea măsurilor de informare și publicitate;
- Realizarea pistelor de audit pentru proiecte;
- Arhivarea digitală și scriptică a documentelor de proiect;
- Strategia de întreținerea, exploatare și valorificare a fiecărei investiții din portofoliu.

Construirea unui sistem de monitorizare a strategiei este necesară, pentru a urmări în mod continuu implementarea și pentru a putea acționa rapid și eficient în cazul apariției unor eventuale probleme. Monitorizarea și evaluarea sunt procese corelate și interdependente. În contextul ciclului politicilor publice, monitorizarea și evaluarea depind de etapele de identificare, formulare a problemei și de cea a alegerii celei mai bune alternative.

Monitorizarea este un proces esențial în vederea detectării din timp a nevoilor de ajustare a strategiei sau a implementării acesteia, precum și în asigurarea că lucrurile se îndreaptă în direcția planificată.

Informațiile statistice dau implementatorului strategiei situația procentuală existentă la un moment dat, raporturile și întâlnirile informează asupra noilor dezvoltări sau probleme apărute, contactele personale dau sugestii asupra dimensiunii umane. Toate acestea reprezintă un barometru bun al performanțelor obținute și indicatori ai direcției în care se îndreaptă lucrurile. Identificarea deviațiilor de la plan și cunoașterea problemelor implicate reprezintă bazele pentru inițiative viitoare de îmbunătățire a implementării sau de ajustare fină a strategiei.

Monitorizarea implementării strategiei prevede un dispozitiv riguros și transparent de vizualizare a modului în care are loc gestionarea financiară a implementării SIDU, care permite colectarea sistematică și structurarea anuală a datelor cu privire la activitățile desfășurate și asupra modului și a gradului de îndeplinire a indicatorilor stabiliți. Dispozitivul de monitorizare implementat se va referi la: evaluarea de rutină a activităților în desfășurare, colectarea sistematică de date pentru indicatori, corectarea devierilor în implementarea activităților, informarea periodică și raportarea datelor culese cu scopul luării unor decizii ce duc la îmbunătățirea performanțelor SIDU. Monitorizarea urmărește implementarea SIDU și îndeplinirea obiectivelor acesteia. Prin intermediul monitorizării se examinează toate aspectele care afectează implementarea SIDU.

Monitorizarea este utilă deoarece informațiile obținute se pot utiliza pentru luarea unor decizii imediate sau ulterioare cu scopul soluționării anumitor probleme depistate, determinării resurselor (felul lor și cantitatea necesară), solicitării ajutorului necesar și îmbunătățirii per ansamblu a procesului de implementare a SIDU. În cadrul SIDU vor fi monitorizate aspecte precum: activități, rezultate, buget, resurse umane, ipotezele formulate inițial etc. În procesul de monitorizarea a proiectelor vor fi elaborate rapoarte de progres privind stadiul implementării, rapoarte intermediare sau finale, după caz.

Prin urmare, instrumentele monitorizării SIDU Ocna Mureș vor fi:

- Rapoartele Primarului;
- Rapoarte periodice ale Administratorului Public și echipei de specialiști din primărie, către membrii forului decizional – Consiliul Strategic;
- Ședințe și consultări stabilite la intervale regulate, adaptabile în funcție de context și de stadiul sau evoluția fiecărui proiect din portofoliu;
- Instrumentele de monitorizare specifice implementării fiecărui proiect – rapoartele proiectelor;
- Rapoartele societății și consiliului de administrație al companiei care administrează și manageriază baza de tratament și agrement

- Reflectările mass și social media;
- Informările publice oficiale.

Mecanismul stabilit în cadrul echipei de implementare este următorul: în timp ce nucleul decizional al echipei de implementare va fi responsabil de monitorizarea strategiei ca întreg, păstrând imaginea de ansamblu a evoluției și luând decizii financiare și strategice în consecință, specialiștii din posturile de execuție vor fi responsabili de monitorizarea proiectelor individuale din portofoliul SIDU, în funcție de specificul postului pe care îl ocupă.

Evaluarea vizează determinarea gradului de atingere a obiectivelor și a impactului proiectului implementat, eficiența, impactul și sustenabilitatea strategiei. Dacă în urma procesului de evaluare se vor constata abateri față de planificarea strategică, se vor propune măsuri de corectare.

Evaluarea implementării strategiei se va efectua de către experți interni sau externi și presupune colectarea, procesarea, analizarea și sintetizarea datelor și informațiilor relevante de la nivelul strategiei. Etapele mecanismului de evaluare a SIDU vor fi: pregătirea evaluării, evaluarea propriu-zisă, diseminarea informațiilor și activități legate de raportare și demersuri întreprinse ca urmare a activității de evaluare. În vederea creării sistemului de monitorizare și evaluare, se va identifica necesarul de date și modalitatea de colectare, sursele acestor date și termenele la care datele trebuie să fie disponibile, luând în considerare importanța raportării unor date corecte, concrete și în timp util. Coordonarea evaluării implementării SIDU va presupune elaborarea unui set de indicatori (considerați relevanți în reflectarea eficienței obținute în urma implementării proiectului) și a unei metodologii de evaluare (inclusiv rapoarte de evaluare – intermediare și finale) a rezultatelor implementării. Un alt aspect al planului de evaluare îl constituie comunicarea rezultatelor. Comunicarea descrie modul în care rezultatele activităților de evaluare vor fi disponibile pentru diferiți destinatari țintă (pentru cine) pentru a le acoperi nevoile de informații (ce), responsabilii cu diseminarea acestor rezultate (cine), canalele de informare care vor fi utilizate (cum) și planificarea (când) pentru a monitoriza folosirea rezultatelor din procesul de evaluare.

Principalele canale folosite pentru comunicare sunt:

- Pagina web a primăriei;
- Pagina de FB a primăriei, primarului/viceprimarului, administratorului public;
- Grupurile locale de FB;
- Barometrul comunitar;
- Paginile web și de socializare ale instituțiilor din Consiliul Strategic;
- Avizierele instituțiilor;
- Mass media din județul Alba.

În procesul de evaluare a strategiei SIDU ca ansamblu, dar și în evaluarea proiectelor individuale care compun portofoliul, informația concisă, clară și la timp reprezintă modalitatea sigură de a avea succes în acțiune.

Așadar, se vor avea în vedere aspecte precum:

- cuprinderea datelor suficiente și relevante;
- raportarea la timp a informațiilor adunate;
- alcătuirea simplă a fluxului de informații și statisticilor;
- eliminarea situațiilor de criză de timp și scăderea potențialului de impact negativ a situațiilor perturbatoare prin semnalarea din timp a elementelor posibil problematice, pe parcursul implementării acțiunilor și proiectelor din strategie;
- simplificarea rapoartelor, eliminarea celor mari și mai puțin uzuale.

În mod similar cu procesul de monitorizare, evaluarea SIDU ca ansamblu se va face de către nucleul decizional al echipei de implementare, în timp ce evaluarea proiectelor individuale și comunicarea concluziilor vor fi în sarcina specialiștilor din posturi de execuție

Strategia propune o serie de indicatori de realizare și rezultat care facilitează activitățile de monitorizare și evaluare ale implementării sale, în ecartul de timp 2022 – 2030. Responsabilitatea proceselor menționate revine UAT Municipiul Ocna Mureș, precum și consiliului de factor interesați implicați în materializare SIDU sau afectați de impactul proiectelor acestuia.

Tipologia enunțiativă a indicatorilor respectă specificul indicatorilor regăsiți în proiectele finanțate atât cu capital public, cât și privat. Ea se regăsește în manualele / ghidurile de dezvoltare durabilă ale Băncii Mondiale, OECD, Comisiei Europene, sau în conținutul Planului Național de Redresare și Reziliență, precum și programelor operaționale finanțate de Uniunea Europeană în România pentru perioada curentă de programare.

Principalii indicatori (abordare non-exhaustivă) utilizați pentru monitorizarea implementării obiectivelor specifice, direcțiilor de acțiune și proiectelor incidente cu viziunea și obiectivele strategice ale SIDU Ocna Mureș, sunt:

1. Obiectivul strategic - O comunitate rezilientă, verde și neutră climatic

Indicatori de realizare și rezultat:

- Populația care beneficiază de măsuri de protecție împotriva inundațiilor;
- Populația care beneficiază de măsuri de protecție împotriva dezastrelor naturale legate de climă (altele decât inundațiile și incendiile);
- Timp mediu de răspuns îmbunătățit la situații de urgență;
- Nr. de dotări – utilaje, echipamente, logistică pentru situații de urgență;
- Emisii de gaze cu efect de seră estimate;
- Infrastructuri verzi care beneficiază de sprijin pentru alte scopuri decât adaptarea la schimbările climatice;
- Suprafața de teren reabilitat care beneficiază de sprijin;
- Sol reabilitat utilizat pentru zone verzi, locuințe sociale, activități economice sau alte utilizări – mp/ha;
- Populația care are acces la infrastructuri verzi noi sau îmbunătățite;
- Populație conectată la rețeaua îmbunătățită de apă;
- Populație conectată la rețeaua de canalizare;
- Deșeuri colectate separat;
- Deșeuri reciclate;
- Număr aparate și platforme pentru colectare selectivă de deșeuri;
- Economii în consumul anual de energie primară;
- Utilizatori conectați la rețele inteligente;
- Lansarea de proiecte pentru rețele inteligente;
- Utilizatori suplimentari conectați la sisteme inteligente de energie;
- Nr. de contoare inteligente;
- Nr. senzori de măsurarea calității aerului;
- Capacitatea materialului rulant ecologic pentru transportul public colectiv;
- Piste ciclabile care beneficiază de sprijin;
- Infrastructuri pentru combustibili alternativi (puncte de realimentare/reîncărcare);
- Orașe și localități cu sisteme de transport urban digitalizate noi sau modernizate;
- Număr anual de utilizatori ai transporturilor publice noi sau modernizate;
- Număr anual de utilizatori ai pistelor ciclabile;
- Număr de stații de încărcare mașini electrice;

- Număr de dotări specifice sistemelor de transport inteligente;
- Lungimea drumurilor noi sau reabilite și a infrastructurii conexe;
- Lungimea drumurilor reconstruite sau modernizate și a infrastructurii conexe;
- Utilizatori anuali ai infrastructurilor de drum;
- Economia de timp realizată urmare investițiilor în infrastructura de mobilitate;
- Infrastructură de transport feroviar modernizată, inclusiv clădire gară;
- Lungimea traseelor pietonale noi, reabilite, modernizate sau extinse.

2. Obiectiv strategic - O stațiune turistică balneară de interes local care valorifică durabil și competitiv potențialul curativ salin și natural al comunității

Indicatori de realizare și rezultat:

- Documentație pentru dobândirea statutului de stațiune balneo-climaterică
- HG pentru dobândirea statutului de stațiune balneo-climaterică;
- Acte statutare, fiscale, de organizare juridică, operațională a companiei de administrarea și managementul Bazei de tratament și agrement;
- Nr. de monumente restaurate și puse în valoare;
- Nr. de turiști și vizitatori;
- Nr. de pacienți;
- Agenda culturală anuală;
- Număr de structuri de cazare certificate;
- Număr de obiective de patrimoniu digitalizate;
- Număr de înnoptări;
- Număr de companii cu CAEN HORECA autorizate;
- Număr de evenimente culturale, educaționale, sociale, sportive, de agrement, comerciale, care atrag turiști.

3. Obiectiv strategic - Un centru urban cu o economie locală revitalizată și ofertantă pentru forța de muncă locală

Indicatori de realizare și rezultat:

- Strategie de atragere investitori;
- Bază de date cu resursele pentru investitori – terenuri, clădiri, utilități, facilități fiscale, reglementări urbanistice, servicii publice etc
- Parc industrial;
- Parc logistic;
- Incubator și structură de sprijinirea afacerilor;
- Reglementări urbanistice favorabile activităților economice – PUG/PUZ-uri relevante;
- Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari);
- Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi;
- Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin instrumente financiare;
- Întreprinderi care beneficiază de sprijin nefinanciar;
- Întreprinderi nou înființate care beneficiază de sprijin;
- Rețea majoră de broadband, internet de mare viteză, 5G și infrastructură suport pentru internetul lucrurilor;
- Întreprinderi care cooperează cu organizații de cercetare;

- Investiții private care completează sprijinul public (din care: granturi, instrumente financiare);
- Întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri) care introduc inovații în materie de produse sau procese;
- IMM-uri care introduc inovații în materie de comercializare sau organizare;
- IMM-uri care introduc inovații la nivel intern;
- Publicații ale proiectelor care beneficiază de sprijin;
- Locuri de muncă create în domeniul cercetării în entitățile care beneficiază de sprijin;
- Locuri de muncă create în entitățile care beneficiază de sprijin;
- Întreprinderi noi aflate încă pe piață;
- IMM-uri care utilizează servicii ale unor pepiniere de afaceri după crearea pepinierelor;
- IMM-uri cu o valoare adăugată mai mare per angajat;
- IMM-uri care investesc în competențe pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenariat;
- Entități publice care investesc în competențe pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenariat;
- Angajați din IMM-uri care finalizează programe de formare a competențelor pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenariat (pe tip de competențe: tehnice, de management, de antreprenariat, ecologice, altele);
- Angajați din entități publice care finalizează programe de formare a competențelor pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenariat (pe tip de competențe: tehnice, de management, de antreprenariat, ecologice, altele);
- Valoarea serviciilor, a produselor și a proceselor digitale dezvoltate pentru întreprinderi;
- Instituții publice care beneficiază de sprijin pentru a dezvolta servicii, produse și procese digitale;
- Utilizatori de servicii și produse și procese digitale publice noi și optimizate;
- Utilizatori de servicii, produse și procese digitale noi și optimizate dezvoltate de întreprinderi;
- Nr. de unități de învățământ profesional și tehnic modernizate;
- Nr. de absolvenți de învățământ profesional și tehnic/vocațional;
- Nr. facilități didactice, inclusiv IT personalizate, mobilier, facilități de recreație, sport în toate unitățile de învățământ preșcolar, primar, gimnazial, profesional/vocațional/tehnologic și liceal din orașul Ocna Mureș;
- Numărul de adulți înscriși într-un program de recalificare profesională în proiecte pentru promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, de la educația și îngrijirea timpurie, continuând cu educația și formarea generală și profesională până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți și a accesibilității pentru persoanele cu dizabilități;
- Unități și instituții de învățământ cu rezultate îmbunătățite;
- Participanți în educație sau formare la ieșirea din intervenție;
- Participanți ce obțin o calificare/certificare la ieșirea din intervenție;
- Mecanisme, metodologii, proceduri, instrumente, programe, standarde utilizate;
- Materiale suport (inclusiv platforme, baze de date), studii, analize utilizate/accesate;
- Participanți cu situația îmbunătățită pe piața muncii, la 6 luni după finalizarea intervenției;
- Participanți în ocupare, inclusiv ocupare pe cont propriu la finalizare intervenție;
- Participanți în educație sau formare la finalizare intervenție;
- Participanți care obțin o calificare la finalizare intervenție;
- Participanți în căutare activă a unui loc de muncă la finalizare intervenție;
- Tineri sub 30 ani, ocupați prin forme de muncă flexibile;
- Participanți (femei) în ocupare, inclusiv ocupare pe cont propriu la finalizare intervenției;
- Participanți competenți în monitorizare, evaluare și diseminare a informațiilor din piața muncii;
- Participanți activi în evaluare și revizuire politici publice, la 6 luni după intervenție;

- Participanți ai partenerilor sociali implicați în activități specifice dialogului social la 6 luni după intervenție;
- Participanți cu situația îmbunătățită pe piața muncii, la 6 luni după finalizarea intervenției;
- Participanți care se declară cu situație îmbunătățită privind SSM la 6 luni după intervenție;
- Persoane în vârstă active la finalizarea intervenției;
- Proiecte strategice în vederea dezvoltării educației timpurii (pilotare și/sau extindere servicii complementare, dezvoltarea materialelor educaționale, pilotarea și implementarea unor strategii de predare, inovatoare și eficiente, sprijin suplimentar pentru susținerea copiilor care aparțin grupurilor vulnerabile, formarea resurselor umane);
- Susținerea cheltuielilor cu cazare, burse, transport etc. pentru elevii din învățământul profesional și tehnic;
- Program național ce va viza dezvoltarea resursei umane din sistemul de educație și formare;
- Program național ce va susține dezvoltarea serviciilor de consiliere și orientare profesională;
- Granturi pentru operatorii economici implicați în învățământul dual pentru asigurarea spațiilor și tehnologiilor adecvate "atelierelor școlare", precum și a personalului calificat în domeniu;
- Scheme de antreprenariat de tipul *Start-up Diaspora*, *Start-up Rural*, *Restart*, *Start-up Student*, *Innotech*;
- Măsuri de sprijin pentru digitalizarea activității IMM – "IMM digital pack";
- Grant-uri pentru angajatori pentru integrarea femeilor pe piața muncii: spații destinate supravegherii și îngrijirii copiilor cu vârstă antepreșcolară, forme de muncă flexibile etc.
- Sprijin financiar pentru inițierea de noi afaceri și pentru înființarea/dezvoltarea/ scalarea/ inovarea/ extinderea de întreprinderi sociale și întreprinderi sociale de inserție;
- Măsuri de sprijin pentru relansarea economică a sectoarelor afectate în urma unor situații deosebite (de ex. epidemii): Facilitarea procesului de outplacement, programe de formare, sprijin pentru întreprinderile afectate indirect, îmbunătățirea activității de management al resurselor umane în companii; forme flexibile de ocupare;
- Sprijinirea angajatorilor pentru crearea unor condiții de muncă adaptate;
- Campanii de promovare pentru conștientizarea angajatorilor și lucrătorilor cu privire la rolul activităților de SSM;
- Pachete integrate pentru creșterea capacității partenerilor sociali și îmbunătățirea dialogului social;
- Pachete de formare pentru angajați adaptate nevoilor/ cerințelor pieței: „Pachet de bază”, „Ține pasul”; „Acces digital pentru toți”, programe de formare colaborativă; programe adaptate nevoilor angajatorilor;
- Centru de informare turistică;
- Manual de brand;
- Numărul siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin;
- Număr de vizitatori ai siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin;
- Număr de clădiri culturale care beneficiază de investiții financiare.

4. Obiectiv strategic - Un centru urban primitiv, inteligent, cu servicii publice de calitate, echitabil și inclusiv – orașul just cu locuitorii săi

Indicatori de realizare și rezultat:

- Mp de zone verzi noi în cartierele orașului;
- Nr. de elemente de mobilier urban, de socializare, estetică și logistică urbană;
- Mp spații de socializare deschise populației și turiștilor;
- Locuințe cu performanță energetică îmbunătățită;

- Clădiri publice cu performanță energetică îmbunătățită;
- Consum anual de energie primară (din care: al locuințelor, clădirilor publice, întreprinderilor etc.);
- Număr de locuințe noi;
- Capacitatea sălilor de clasă / laboratoare / ateliere din structurile noi sau modernizate de îngrijire a copiilor;
- Capacitatea sălilor de clasă din structurile educaționale noi sau modernizate;
- Număr anual de utilizatori ai structurilor noi sau modernizate de îngrijire a copiilor;
- Număr anual de utilizatori ai structurilor educaționale noi sau modernizate;
- Capacitatea unităților de asistență medicală noi sau modernizate;
- Dezvoltarea/extinderea și creșterea calității programului „școală după școală” (SDS), complementar cu programul „masă caldă” pe modelul proiectelor în implementare în perioada 2014-2021;
- Dezvoltarea și extinderea Programului „A doua șansă” (ADS) pe modelul proiectelor în implementare în perioada 2014-2021;
- Susținerea implementării proiectelor ERASMUS+;
- Proiecte integrate pentru creșterea accesului și participării în învățământul superior;
- Program național de dotare a „atelierelor școală” cu mijloace didactice și echipamente;
- Unități sanitare publice sprijinite, din care: unități sanitare publice/ structuri publice care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu/ acordă asistență medicală ambulatorie;
- Unități sanitare publice sprijinite, din care: -unități care furnizează servicii de sănătate mintală (CSM) - unități care furnizează servicii persoanelor suspecte/ confirmate cu tuberculoză;
- Capacitatea unităților de asistență medicală noi sau modernizate;
- Entități care oferă asistență medicală primară sprijinite;
- Cabinete de asistență medicală școlară/ sănătate orală sprijinite;
- Unități sanitare publice sprijinite, din care: unități sanitare publice/ structuri publice care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu/ acordă asistență medicală ambulatorie;
- Număr anual de utilizatori ai unităților de asistență medicală noi sau modernizate;
- Utilizatori ai cabinetului stomatologic pe an;
- % adulților care beneficiază de servicii preventive conform contract cadru;
- % copiilor înscriși pe listă care beneficiază de consultații preventive active conform vârstei;
- % copiilor eligibili care beneficiază de examen anual de bilanț;
- Numărul total de participanți care beneficiază de servicii de testare în screening;
- Unități sanitare sprijinite care tratează pacient critic;
- Structuri sprijinite care furnizează servicii suport pentru pacient critic;
- Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată;
- Strategii de dezvoltare teritorială integrată care beneficiază de sprijin;
- Numărul de lucrători care primesc echipamente noi sau instruiți / număr de vârstnici care participă în proiecte de promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, a întreprinderilor și a antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate și a unui mediu de lucru sănătos și bine adaptat, care să reducă riscurile la adresa sănătății;
- Numărul de persoane cu îmbătrânire îmbunătățită, mai activă și mai sănătoasă;
- Număr de copii și adulți cu competențe digitale îmbunătățite implicați în proiecte de îmbunătățirea calității, a caracterului incluziv, a eficacității și a relevanței pentru piața muncii a sistemelor de educație și formare, inclusiv prin validarea învățării non-formale și informale, pentru a sprijini dobândirea de competențe-cheie, inclusiv de competențe antreprenoriale și digitale, precum și prin promovarea introducerii sistemelor de formare duală și a uceniciei;
- Numărul de servicii *before* și *after-school*;
- Număr de servicii sociale pentru copii sprijinite, servicii de sănătate sprijinite, servicii sociale pentru alte persoane vulnerabile, sprijinite în cadrul unor proiecte pentru îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile, inclusiv servicii care promovează accesul la locuințe și îngrijire centrată pe persoană, inclusiv asistență medicală;

modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, cu un accent deosebit pe copii și grupurile dezavantajate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități, a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung;

- Capacitatea structurilor de asistență socială noi sau modernizate (altele decât locuințele);
- Număr de instalații/structuri modernizate pentru un mediu de muncă mai sănătos / numărul de echipamente noi care abordează riscurile pentru sănătate pentru creșterea eficienței și incluziunii piețelor forței de muncă și facilitare accesului la locuri de muncă de calitate prin dezvoltarea infrastructurii sociale și prin promovarea economiei sociale;
- Număr de beneficiari implicați în proiecte de promovarea integrării sociale a persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială, inclusiv a persoanelor celor mai defavorizate și a copiilor;
- Număr de beneficiari implicați în proiecte de promovarea incluziunii economice și sociale a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri mici și a grupurilor dezavantajate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale;
- Număr de beneficiari implicați în proiecte de îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la asistență medicală centrată pe persoană, inclusiv la asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, acordând o atenție deosebită copiilor și grupurilor defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung;
- Număr de beneficiari implicați în proiecte de îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la îngrijire centrată pe individ, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, punând un accent deosebit pe copii și grupurile defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung – victime ale violenței domestice, ale traficului de persoane, consumului de alcool și droguri, persoane liberate din penitenciar, persoane fără adăpost etc.

5. Obiectiv strategic - Un oraș guvernat digital și responsabil

Indicatori de realizare și rezultat:

- Organigramă și stat de funcții suplă, flexibilă, adaptată nevoilor unității administrativ-teritoriale;
- % de promovare cu „foarte bine” a evaluărilor profesionale anuale;
- Nr. template-uri de evaluare personalizate pe departamente funcționale;
- Platformă digitală care acoperă toate serviciile publice locale;
- Bază de date urbană digitalizată;
- Cloud municipal și arhivă digitalizată;
- Infrastructură de securitate cibernetică implementată;
- Nr. de proiecte locale bazate de inteligență artificială, realitate virtuală și augmentată, metaverse
- Platformă de date deschise;
- Program anual de bugetare participativă;
- Barometrul comunitar;
- Software pentru automatizarea proceselor repetitive;
- Număr de baze de date și servicii interoperabile digital;

- Creșterea bazei de colectare taxe și impozite;
- Creșterea veniturilor la bugetul local, în mod particular a resurselor proprii.

Orașul Ocna Mureș deține o echipă specializată în elaborarea și implementarea proiectelor cu fonduri nerambursabile. Ea este coordonată și supervizată de Primarul orașului Ocna Mureș. Dezvoltarea acestui nucleu de experți (funcționari publici și contractuali), în sensul creșterii numărului și calității persoanelor angajate pentru proiecte comunitare, este necesară pentru a crește volumul și tipologia surselor de finanțare atrase la bugetul local, pentru a promova potențialul de dezvoltare economică aferent orașului, dar și pentru a stabili și menține relații transnaționale cu alte orașe din Europa și nu doar, precum și cu instituții internaționale: Banca Mondială, Comisia Europeană și agențiile subordonate, instituții finanțatoare, rețele de cunoaștere etc. Prin toate acestea, performanțele administrației locale vor fi îmbunătățite, nivelul de satisfacție aferent beneficiarilor serviciilor oferite de administrație va crește, iar potențialul de atragere a investitorilor și de generare de locuri de muncă se va ameliora și el. Departamentul de proiecte, coordonat de Primar, poate fi structura centrală din interiorul primăriei care să asigure coordonarea tuturor departamentelor din primărie implicate în pregătirea și implementarea proiectelor SIDU.

Echipa trebuie extinsă la nivel de serviciu pe termen mediu și direcție (în următorii 5 ani) pentru a evita pierderea mai multor oportunități de finanțare pentru diferite categorii de proiecte, care în acest moment sunt realizate din bugetul local sau nu pot fi realizate deloc. Astfel, necesitatea unei echipe de experți care să poată identifica corect oportunitățile de finanțare și care să poată scrie integral o cerere de finanțare, cu șanse de aprobare, ține de domeniul evidenței. Ea trebuie complementată de angajarea de personal cu competențe tehnice, în special ingineri de inginerie civilă, mobilitate, rețele tehnico-edilitare, trafic etc. În paralel, până la definitivarea unei echipe lărgite și funcționale de experți în dezvoltare comunitară făcute cu proiecte nerambursabile, primăria trebuie să apeleze la servicii de consultanță externă pentru scrierea și implementarea proiectelor din SIDU.

Angajarea de personal este, de cele mai multe ori, o opțiune superioară calitativ sub-contractării unor firme private de consultanță, din mai multe motive. Experților externi le lipsește de multe ori o înțelegere bună a contextului local și comunicarea cu alte compartimente din primărie, ne-existând, de altfel, nici garanția că experții din domeniul privat ar avea cunoștințe sau competențe neapărat superioare față de angajații unui serviciu public de programe. Mai mult, în cazul sub-contractării, nu există continuitate, nici transfer sau însușire a expertizei către personalul din primărie. O echipă internă prezintă, față de o firmă sub-contractată, și avantajul de a oferi un mai bun control asupra rezultatelor.

În implementare, SIDU va fi potențial afectat de o serie de riscuri, între care cele mai importante sunt: lipsa resurselor financiare, întârzierile din implementarea, sau calendarul depunerii proiectelor care nu este necorelat cu nivelul de prioritate al proiectelor stabilite.

În tabelul de mai jos, sunt evidențiate principalele măsuri de contingență considerate, pentru depășirea sau ameliorarea riscurilor asumate.

Riscuri	Măsuri de atenuare a riscurilor
Lipsa resurselor financiare	<ul style="list-style-type: none"> • Planificarea anuală a resurselor financiare necesare implementării strategiei; • Actualizarea semestrială a strategiei în vederea actualizării surselor de finanțare, în special a surselor de finanțare externă; • Atragerea de investitori;

	<ul style="list-style-type: none"> ● Creșterea bazei de impunere și îmbunătățirea gradului de colectare a taxelor și impozitelor la nivel local; ● Stimularea colaborării cu alte instituții publice, ONG și companii (în parteneriat) pentru atragerea de fonduri nerambursabile utile proiectelor din SIDU; ● Parteneriat strategic cu Consiliul Județean Alba pentru implementarea unor proiecte comune din SIDU; ● Apelul la soluții de creditare bancară și emisiuni de obligațiuni municipale.
Întârzieri în implementare	<ul style="list-style-type: none"> ● Stabilirea clară a responsabilităților instituționale, publice și private, pentru implementarea strategiei; ● Calendar de implementare anual; ● Monitorizarea semestrială a stadiului implementării strategiei; ● Comunicare constantă și transparentă între membrii Consiliului Strategic.
Calendarul depunerii proiectelor necorelat cu nivelul de prioritate al proiectelor stabilite	<ul style="list-style-type: none"> ● Analiza semestrială a stadiului implementării strategiei de dezvoltare locală permite actualizarea acesteia și identificarea de soluții alternative în raport cu nevoile identificate la nivelul orașului; ● Pregătirea din timp a documentelor de proprietate și a documentațiilor tehnico-economice; aprobarea indicatorilor tehnico-economici; ● Actualizarea costurilor din proiecte; ● Considerarea costurilor de cofinanțare și a surselor de asigurare; ● Ajustarea graficelor fizice și valorice, de implementare ale proiectelor la calendarul depunerilor, evaluărilor, contractării și implementării programelor de finanțare.

Strategia poate fi revizuită anual sau ori de câte ori este cazul, ceea ce presupune actualizări la nivelul intervențiilor propuse pentru atingerea viziunii de dezvoltare dorite sau ajustări la nivelul indicatorilor de realizare sau de rezultat.

Situațiile care pot impune revizuirea strategiei sunt cele legate de actualizarea surselor de finanțare ale proiectelor propuse odată cu aprobarea programelor de finanțare aferente perioadei 2021 – 2027, PNRR, bugetului de stat, altor programe sau a unor strategii sectoriale sau naționale, în urma cărora ar putea fi necesară o actualizare a proiectelor / măsurilor propuse în strategia orașului Ocna Mureș.

VIZIUNE ȘI OBIECTIVE STRATEGICE

Orașul Ocna Mureș - Viziune 2030

O comunitate atractivă pentru locuire, o stațiune balneo-climaterică vibrantă economic și sustenabilă, guvernată inteligent și responsabil, cu servicii publice accesibile și apreciate de locuitori și turiști.

Obiective strategice:

- 1. O comunitate rezilientă, verde și neutră climatic*
- 2. O stațiune turistică balneară de interes local care valorifică durabil și competitiv potențialul curativ salin și natural al comunității*
- 3. Un centru urban cu o economie locală revitalizată și ofertantă pentru forța de muncă locală*
- 4. Un centru urban primitiv, inteligent, cu servicii publice de calitate, echitabil și inclusiv – orașul just cu locuitorii săi*
- 5. Un oraș guvernat digital și responsabil*

1. Obiectivul strategic - O comunitate rezilientă, verde și neutră climatic

Obiective specifice:

- 1.1. Reducerea riscurilor climatice și construirea unei capacități majore de reziliență la dezastre*
- 1.2. Investiții pentru regenerarea, modernizarea și creșterea patrimoniul verde și de eco-agrement al comunității*
- 1.3. Managementul integrat, selectiv și inteligent al deșeurilor orășenești și valorificarea superioară a componentelor reciclabile în economia circulară zonală*
- 1.4. Reducerea și controlul poluării urbane*
- 1.5. Creșterea securității și neutralității energetice, a securității și eficienței consumului de energie și dezvoltarea de noi capacități de producție energie verde*
- 1.6. Mobilitate urbană durabilă, inteligentă și accesibilă în zona urbană funcțională*

2. Obiectivul strategic - O stațiune turistică balneară de interes local care valorifică durabil și competitiv potențialul curativ salin și natural al comunității

Obiective specifice

- 2.1. Operaționalizarea pe criterii de eficiență economică, impact curativ și atractivitate pentru agrement a complexului „Băile Sărate – Bază de Tratament și Agrement în orașul Ocna Mureș”*
- 2.2. Dobândirea și valorificarea statului de stațiune balneo-climaterică*
- 2.3. Valorificarea durabilă a potențialului economic aferent resurselor turistice de patrimoniu istoric, cultural și natural, locale și din zona urbană funcțională*

- 2.4. *Creșterea rolului culturii în dezvoltarea economică și comunitară prin atragerea de personalități culturale, investiții în talente locale, instituții și acte culturale de excelență*
- 2.5. *Dezvoltarea infrastructurii de cazare și furnizare de servicii turistice și conexe*

3. Obiectivul strategic - Un centru urban cu o economie locală revitalizată și ofertantă pentru forța de muncă locală

Obiective specifice

- 3.1. *Valorificarea terenurilor și clădirilor pentru investiții strategice și atragere de capital uman și resurse pentru dezvoltare locală*
- 3.2. *Clarificarea situației juridice, revitalizarea și valorificarea potențialului comercial, turistic, cultural și de servicii al clădirilor neutilizate*
- 3.3. *Echipare completă și de calitate cu toate tipurile de infrastructură publică, inclusiv internet de bandă largă și servicii cloud, contorizare și management inteligent*
- 3.4. *Forță de muncă disponibilă, calificată și reactivată pe piața muncii*
- 3.5. *Încurajarea dezvoltării antreprenorialului, a specializărilor economice inteligente și dezvoltarea afacerilor locale, implicit a stat-up-urilor*
- 3.6. *Încurajarea inovației, industriilor creative și a start-up-urilor tech, inovative, digitale*

4. Obiectivul strategic - Un centru urban primitiv, inteligent, cu servicii publice de calitate, echitabil și inclusiv – orașul just cu locuitorii săi

Obiective specifice

- 4.1. *Spații publice urbane atractive, sănătoase, funcționale și vibrante - spații și dotări publice centrale și de cartier, cu design atractiv, accesorii inteligente, sigure, prietenoase pentru petrecerea timpului liber, socializare și evenimente*
- 4.2. *Creșterea siguranței locuirii, a securității persoanelor și integrității bunurilor de pe domeniul public și privat al comunității*
- 4.3. *Acces la locuințe atractive, prietenoase cu mediul, eficiente energetic, convenabile ca preț*
- 4.4. ***Atragerea de noi locuitori***
- 4.5. *Servicii publice moderne, inteligente, la costuri accesibile și sustenabile*
- 4.6. ***Servicii sociale adaptate persoanelor în nevoie, cu eficiență crescută și sustenabile financiar***
- 4.7. *Implicarea societății civile și a cetățenilor în dezvoltarea urbană și furnizarea de servicii comunitare*

5. Obiectivul strategic - Un oraș guvernat digital și responsabil

Obiective specifice

- 5.1. *Consolidarea și modernizarea capacității administrative la nivelul Primăriei, Consiliului Local, structurilor subordonate sau aflate în coordonare*

- 5.2. *Reducerea birocrăției și servicii adaptate nevoilor cetățenilor, cu accent pe interacțiunile digitale și online;*
- 5.3. *Digitalizarea completă a administrației publice și entităților subordonate sau aflate în coordonare; promovarea conceptului „everything as a service”*
- 5.4. *Ecosistem local deschis pentru internetul lucrurilor, inteligență artificială, automatizare, realitate virtuală, augmentată și metaverse*
- 5.5. *Guvernare bazată pe date deschise și predicții analitice*
- 5.6. *Smart Citizen, guvernare și management participativ al cartierelor și în zona urbană funcțională*
- 5.7. *Securitate cibernetică publică și privată*
- 5.8. *Coordonarea integrată, coerentă și unitară, pe verticală și orizontală între administrația publică și toate categoriile de instituții partenere*
- 5.9. *Stabilitate, eficiență și sustenabilitate financiară*

Direcții de acțiune și proiecte pentru Obiectivul strategic 1

Obiective specifice:

- 1.1. *Reducerea riscurilor climatice și construirea unei capacități majore de reziliență la dezastre*
- 1.2. *Investiții pentru regenerarea, modernizarea și creșterea patrimoniul verde și de eco-agrement al comunității*
- 1.3. *Managementul integrat, selectiv și inteligent al deșeurilor orășenești și valorificarea superioară a componentelor reciclabile în economia circulară zonală*
- 1.4. *Reducerea și controlul poluării urbane*
- 1.5. *Creșterea securității și neutralității energetice, a securității și eficienței consumului de energie și dezvoltarea de noi capacități de producție energie verde*
- 1.6. *Mobilitate urbană durabilă, inteligentă și accesibilă în zona urbană funcțională*

Direcții de acțiune și proiecte

1.1.1. Finalizarea lucrărilor de amenajarea a canalelor de gardă și punere în siguranță a proprietăților publice și private adiacente

Proiect 1: Creșterea rezilienței la inundații prin reabilitarea și consolidarea completă a canalelor de gardă și infrastructurii specifice

1.1.2. Decolmatarea colectoarelor și canalizațiilor majore, finalizarea rețelei de colectare și canalizare a apelor pluviale, asigurarea zonei de siguranță, stabilizare și măsuri de protecția mediului în zona

Proiect 2: Finalizarea programului de reabilitare, extindere și modernizare specific rețelei de canalizare, inclusiv a rețelei de ape pluviale, de rigole, poduri, podețe și șanțuri colectoare pe întreaga suprafață a orașului Ocna Mureș, satelor componente și aparținătoare

Proiect 3: Asigurare zonă de protecție, stabilizare, decontaminare, viabilizare și punere în siguranță a zonei lacurilor saline aparținând Societății Naționale a Sării

1.1.3. Creșterea și diversificarea echipării tehnice și logistice a serviciilor locale de urgență, inclusiv a pregătirii profesionale a capitalului uman deservent

Proiect 4: Modernizarea infrastructurii de reziliență, intervenții în situații de urgență a serviciilor publice abilitate (ISU, SVSU Ocna Mureș) – autospeciale de intervenție, autovehicule complexe de

intervenție, descarcerare și acordarea asistenței medicale de urgență, utilaje, echipamente, unelte, alte categorii de dotări speciale, sistem performant de alarmare/audiobilitate

1.1.4. Planificare și investiții în patrimoniul verde și biodiversitatea locală considerate centrul noii vieți sociale în oraș

Proiect 5: Actualizarea Registrului local al spațiilor verzi

Proiect 6: Modernizarea și extinderea spațiilor verzi – parcul orașului, dotarea cu mobilier urban, iluminat public și ambiental, sonorizare, facilități de comunicații inteligente, facilități de odihnă, joacă și recreere etc., inovații tehnologice de tipul soluțiilor bazate pe natură ori soluții care contribuie la buna gestionare a spațiilor verzi existente sau nou-construite/ care permit reducerea amprentei de CO₂ a componentei antropice și care au impact pozitiv asupra biodiversității urbane din orașul Ocna Mureș

Proiect 7: Amenajarea Parcului Tematic SALINAE și a muzeului sării în aer liber - Regenerarea patrimoniul industrial și natural specific exploatării de sare Ocna Mureș (zona lacurilor saline), reconversia funcțională și amenajarea zonei de agrement centrale și punerea în valoare pentru, vizitare, agrement și turism. Parcul va fi compus și accesoriat cu: alei pietonale, zone de relaxare și odihnă, agrement nautic, puncte de observare și belvedere – sonde, bunjee jumping, traseu de vizitare patrimoniu industrial minier, aparate de fitness și antrenamente în aer liber, pistă de alergare, skate-park, infrastructură pentru micromobilitate (biciclete - BMX, trotinete, hoverboards, role, patine electrice), amfiteatru pentru vizionare de filme, internet gratuit, spații de socializare și petrecerea timpului liber accesoriat cu mobilier și dispozitive pentru încărcare obiecte inteligente, acces gratuit la internet, panouri de cățărare, decoruri instagramabile, mici zone comerciale, terase etc

Proiect 8: Amenajarea pentru agrement și terapie a pădurii – Dealul Banța

Proiect 9: Amenajare de zone verzi și grădini urbane, cu spații de socializare și petrecerea timpului liber, mobilier și accesorii, în zonele de locuințe colective din cartierul Uioara de Sus, Colonie, zona centrală, zona spital

Proiect 10: Ecologizarea vechilor iazuri de decantare/batale, asigurarea zonei de protecție, a acceselor și pregătirea pentru valorificare economică

1.1.5. Creșterea patrimoniului arboreal și vegetativ local

Proiect 11: Realizare de aliniamente de arbori și arbuști pe rețeaua stradală a orașului și satelor componente și aparținătoare

Proiect 12: Program anual de întreținere, și extindere cu aliniamente de arbori și arbuști, zone verzi și floricole, jardiniere, pergole și ghivece urbane amplasate pe ansamblul de străzi principale, secundare, de cartier și din proximitatea zonelor de interes comercial, public și turistic

1.1.6. Colectare selectivă a deșeurilor, program eficient de curățenie pe domeniul public

Proiect 13: Realizarea unei rețele de platforme subterane și amenajare de eco-insule - pentru colectarea selectivă a deșeurilor, supraveghete video, infrastructură digitală pentru măsurarea volumelor depozitate în vederea implementării cadrului legal referitor la plata în raport cu cantitatea de deșeu debarasată (*pay as you throw*)

Proiect 14: Îmbunătățirea managementului deșeurilor orășenești și creșterea gradului de colectare selectivă și reciclare, inclusiv prin realizarea unor platforme de colectare cu aport voluntar, depozitare, reciclare și valorificare a deșeurilor mari – resturi din construcții, textile, lemn, electrice, electronice și electrocasnice, obiecte de uz casnic, obiecte metalice etc.

Proiect 15: Program anual de spălare, curățare și întreținere străzi și bunuri ale domeniului public

1.1.7. Economie circulară, reciclare, reutilizare și valorificare superioară a bunurilor, materialelor și deșeurilor

Proiect 16: Rețea stradală de aparate pentru colectarea selectivă a ambalajelor de sticlă, plastic și aluminiu – Reverse Vending Machines și participarea orașului în implementarea HG 1074/2021 privind stabilirea sistemului de garanție-returnare pentru ambalaje primare nereutilizabile (SGR). Extindere etapizată la nivel de ZUF

Proiect 17: Program de stimulare și premierea populației pentru colectarea selectivă a deșeurilor

Proiect 18: Închiderea iazului de decantare Valea Socsoara prin transformarea acestuia într-un depozit de deseuri solide nepericuloase (exclus deseuri menajere), amplasament: localitatea Războieni - Cetate

1.1.8. Rețea de senzori pentru măsurarea calității aerului, soluții de control și descurajare trafic poluant

Proiect 19: Realizarea unei rețele de senzori, platformă și aplicație pentru măsurarea și monitorizarea calității factorilor de mediu din Ocna Mureș și zona urbană funcțională

1.1.9. Finalizarea investițiilor în modernizarea sistemului de iluminat public

Proiect 20: Finalizare extindere și modernizare sistem inteligent de iluminat public bazat pe tehnologia LED și coordonat de un serviciu de dispecerat, prin telegestiune (în întreaga zonă urbană a orașului Ocna Mureș și în satele componente/apartinătoare)

Proiect 21: Realizarea unui concept integrat și unitar de iluminat arhitectural, ornamental și festiv pentru patrimoniul construit - monumentele de for public, decoruri urbane, calcane și fațade reprezentative, iluminat stradal spații publice pentru serbările și sărbătorile de iarnă sau ocazionale.

1.1.10. Reabilitare moderată/aprofundată, eficiența și management energetic performant al clădirilor publice

Proiect 22: Amenajare și dotarea modernă a sediilor de clădiri administrative ale primăriei și entităților subordonate sau aflate în coordonare

Proiect 23: Reabilitare moderată/aprofundată, eficiența și management energetic performant al clădirilor publice în proprietatea sau administrarea altor instituții

1.1.11. Rețele și contorizare inteligentă de alimentare cu energie electrică și gaze naturale

Proiect 24: Reabilitarea rețelelor stradale de alimentare cu energie electrică, management și contorizare inteligentă a distribuției

Proiect 25: Reabilitarea rețelelor stradale de alimentare cu gaze naturale, management și contorizare inteligentă a distribuției

1.1.12. Investiții în extindere parc fotovoltaic pentru necesarul de energie al sistemului public de iluminat și al clădirilor publice

Proiect 26: Amenajare parc fotovoltaic pe terenurile fostelor iazuri de decantare / batale SODA

Proiect 27: Amenajare parc fotovoltaic pe fosta groapă de vechiul deponeu de deșeuri orășenești

1.1.13. Stimularea inițiativelor private de realizare a unor investiții în sustenabilitatea energetică (electrică și termică)

Proiect 28: Realizarea de proiecte individuale de asigurarea a consumului de energie din resurse verzi utilizând potențialul panourilor solare, fotovoltaice, pompelor de căldură și altor soluții de energie alternativă

1.1.14. Conectivitate completă, feroviară și terestră cu magistrala de cale ferată, autostrada A10, DN1/E81 și localitățile din zona urbană funcțională; conectivitate și logistică intermodală

Proiect 29: Conectarea orașului Ocna Mureș la autostrada A10 și DN1, prin nodul rutier 6 Decea, comuna Mirăslău, județul Alba

Proiect 30: Reabilitarea și modernizarea Gării și nodului feroviar intermodal Războieni - Cetate (clădire și anexele; spațiile publice interioare; stație de autobuz, parcare taxi, parcare publică, locuri de odihnă, stații de încărcare vehicule electrice în exteriorul gării, spațiile de servire și de servicii; mobilierul și echipamentele care deserveșc călătorii și personalul angajat; digitalizarea serviciilor care implică atât călătorii, cât și angajații CFR; a comunicărilor despre circulația trenurilor și informațiilor relevante pentru călători; modernizarea infrastructurii feroviare și de siguranța circulației (șină, traverse, prinderi, stratul de repartiție și prisma căii); modernizarea peroanelor de așteptare, a acceselor spre peroane, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități, mobilier de așteptare de exterior, garduri de protecție; amenajarea parcării de acces în gară, inclusiv a elementelor de semnalizare rutieră

Proiect 31: Participarea UAT în proiectul de realizare a trenului metropolitan care interconectează principalele centre urbane ale județului Alba

Proiect 32: Modernizarea stației CFR – Halta UNIREA II

Proiect 33: Amenajare stație de transport public, parcare auto și velo, sistem de supraveghere video la Halta CFR UNIREA II

Proiect 34: Reabilitarea patrimoniului feroviar industrial pe relația Războieni – Cetate – Ocna Mureș, inclusiv a gării CFR Ocna Mureș, pentru conectarea Parcului Industrial și de Servicii și a Stațiunii turistice de interes local la magistrala și nodul CFR Războieni – Cetate

1.1.15. Dezvoltarea infrastructurii urbane curate: dezvoltarea de culoare de mobilitate urbană durabilă, respectiv infrastructuri pentru mersul cu bicicleta, amenajarea de trasee pietonale, benzi dedicate transportului public, precum și introducerea de sisteme de bike-sharing, sisteme de monitorizare etc.

Proiect 35: Coridor de mobilitate urbană integrată pentru transport public ecologic, trasee pietonale și rețea de piste velo pentru bicicliști pe traseul: Depou - Spital orășenesc – Centru civic – Str. Nicolae Iorga – Str. Lungă - Mihai Eminescu - Parcul Industrial – Colonia Monchim – Halta CFR Unirea II – Etapa 1) - lucrări de realizare infrastructură rutieră pentru transport ecologic; amenajare stații pentru autobuze, trotuare, trasee pietonale și spații de acces pentru pietoni, piste pentru bicicliști, sisteme de închiriat biciclete, treceri de pietoni inteligente, inclusiv accesibile persoanelor cu dizabilități, mobilier urban specific stațiilor de transport călători, semnalizare rutieră și de siguranță, aliniamente de arbori și peluze verzi; planificator de călătorii pentru transportul public; sistem integrat de informare a pasagerilor, automate pentru cumpărare bilete și abonamente; montaj senzori de calitate aerului și hot spot-uri WI-FI, pentru internet gratuit; derulare campanii pentru promovarea avantajelor transportului public și al deplasărilor cu bicicleta etc. marcaje rutiere.

Proiect 36: Coridor de mobilitate urbană integrată pentru transport public ecologic, trasee pietonale și rețea de piste velo pentru bicicliști pe traseul: Str. Râului-Str. Mihai Viteazu, DC3-Str. Principală-Cisteiu de Mureș, DC3- Str. Principală Micoșlaca - Str. Mureșului- Str. Andrei Mureșanu- Str. Nicolaie Iorga–Centru Civic - Etapa 2 - lucrări de realizare infrastructură rutieră pentru transport ecologic; amenajare stații pentru autobuze, trotuare, trasee pietonale și spații de acces pentru pietoni, piste pentru bicicliști, sisteme de închiriat biciclete, treceri de pietoni inteligente, inclusiv accesibile persoanelor cu dizabilități, mobilier urban specific stațiilor de transport călători, semnalizare rutieră și de siguranță, aliniamente de arbori și peluze verzi; planificator de călătorii pentru transportul public; sistem integrat de informare a pasagerilor, automate pentru cumpărare bilete și abonamente; montaj senzori de calitate aerului și hot spot-uri WI-FI, pentru internet gratuit; derulare campanii pentru promovarea avantajelor transportului public și al deplasărilor cu bicicleta etc. marcaje rutiere.

Proiect 37: Coridor de mobilitate urbană integrată pentru transport public ecologic, trasee pietonale și rețea de piste velo pentru bicicliști pe traseul Halta CFR Unirea II– Sat Unirea II - DJ 107 F– Nod feroviar și Gara Războieni – Cetate – zona industrială – Stadionul „Soda” – Podul Mureș – Colonia Monchim - Etapa 3 - lucrări de realizare infrastructură rutieră pentru transport ecologic; amenajare stații pentru autobuze, trotuare, trasee pietonale și spații de acces pentru pietoni, piste pentru bicicliști, sisteme de închiriat biciclete, treceri de pietoni inteligente, inclusiv accesibile persoanelor cu dizabilități, mobilier urban specific stațiilor de transport călători, semnalizare rutieră și de siguranță, aliniamente de arbori și peluze verzi; planificator de călătorii pentru transportul public; sistem integrat de informare a pasagerilor, automate pentru cumpărare bilete și abonamente; montaj senzori de calitate aerului și hot spot-uri WI-FI, pentru internet gratuit; derulare campanii pentru promovarea avantajelor transportului public și al deplasărilor cu bicicleta etc. marcaje rutiere.

1.1.16. Modernizarea și echiparea completă a străzilor din oraș, cartierele și satele componente și aparținătoare

Proiect 38: Reabilitarea, extinderea și modernizarea rețelei secundare de străzi urbane din orașul Ocna Mureș, inclusiv satele componente și aparținătoare, incluzând lucrări de asfaltare, amenajare trotuare, semnalizare rutieră, canalizare pluvială, canalizații tehnice subterane, podețe de acces, mobilier urban, aliniamente de arbori și peluze verzi. Lotizare și etapizare în funcție de disponibilitățile financiare – Războieni – Cetate, Cisteiu de Mureș, Micoșlaca, alte zone

Proiect 39: Amenajare drumuri de acces spre Baza de Tratament și Agrement „Salinae” dinspre zona centrală a orașului, parc și zona cartierului Uioara de Sus

Proiect 40: Regulament privind restricțiile de circulație (în special a traficului greu), semnalizarea corespunzătoare în zonele locuite, zonele cu risc, zonele intens circulat

Proiect 41: Realizare pod peste Mureș și variantă de ocolire pentru traficul greu pe relația Ocna – Mureș - Noșlac

Proiect 42: Realizare drum de legătură Ocna Mureș – Micoșlaca – Gâmbaș – Aiud

Proiect 43: Elaborare și implementare Plan de Măsuri pentru întreținerea și mentenanța infrastructurii de mobilitate a orașului

1.1.17. Transport public ecologic asigurat în zona urbană funcțională

Proiect 44: Operaționalizarea Sistemului integrat de transport inteligent pe teritoriul orașului Ocna Mureș și în Zona Urbană Funcțională

Proiect 45: Optimizarea și extinderea activității Serviciului Public de Transport Local Ocna Mureș

Proiect 46: Achiziționarea unui sistem integrat de transport public verde, format din: 8 autobuze electrice, cu dimensiuni variabile; 12 stații de încărcare electrică (pentru furnizarea de servicii de transport de călători moderne, sigure și nepoluante)

Proiect 47: Amenajare stații de transport public în toate zonele deservite de operatorul de transport public – Etapa 4

Proiect 48: Achiziție microbuse electrice pentru transportul elevilor la unitățile de învățământ

Proiect 49: Realizare autogară modernă pentru transportul inter și intrajudețean de călători și turiști

1.1.18. Accentuarea pietonalizării și amenajării de spații publice deschise pentru rezidenți și turiști

Proiect 50: Creșterea calității și suprafeței rețelei de trasee pietonale, trotuare și alei din oraș

1.1.19. Realizarea unei rețele funcționale de piste pentru bicicliști care să conecteze cartierele de toate centrele de interes ale orașului și încurajarea micro mobilității

Proiect 51: Rețea de piste velo pentru bicicliști care interconectează cartierele orașului (satele componente) de coridoarele de mobilitate urbană, accessorizată cu toate mijloacele de semnalizare, informare, mobilier urban etc.

Proiect 52: Rețea de piste velo pentru cicloturism și alei pietonale de agrement– Dealul Banța, Parc, Baza de Tratament și Agrement și malul râului Mureș

Proiect 53: Amenajare rastele pentru biciclete și spații de staționare vehicule de micromobilitate în incinta sau proximitatea instituțiilor de învățământ

1.1.20. Management inteligent al stocurilor de parcări publice și rezidențiale

Proiect 54: Realizarea de noi parcări publice în aliniamentul tramei stradale majore și proximitatea zonelor de interes public, comercial și turistic

Proiect 55: Reabilitarea și extinderea numărului parcarilor de reședință în cartierele de locuințe colective

Proiect 56: Realizarea de parcări publice acoperite cu panouri fotovoltaice în zona noii Baze de Agrement și Tratament și a zonei de acces în viitoarea zona de agrement a lacurilor saline

Proiect 57: Realizarea de noi parcări publice în colonia Monchim – zona Parcului Industrial și de Servicii, stadionul SODA, Liceul Teoretic „Petru Maior”

1.1.21. Amenajarea rețea de stații de încărcare și încurajarea mobilității electrice

Proiect 58: Rețea urbană de stații pentru încărcare vehicule electrice

Proiect 59: Decarbonizare rutieră în conformitate cu principiul „poluatorul plătește”, prin înnoirea flotei de mașini a primăriei și serviciilor/instituțiilor subordonate

Proiect 60: Decarbonizare rutieră în conformitate cu principiul „poluatorul plătește”, prin înlocuirea vehiculelor proprietate privată cu vehicule electrice

Proiect 61: Crearea unei flote de cargo biciclete pentru servicii orașenești (curățenie, salubritate, reparații ale bunurilor domeniului public)

1.1.22. Investiții în infrastructura și campanii educație pentru mobilitate verde și mijloace alternative de transport

Proiect 62: Amenajare parc tematic și grădină urbană de învățare prin joacă și distracție a mersului cu mini vehicule electrice, bicicleta, vehicule de micro-mobilitate, educație rutieră și agrement pentru copii, tineri, familii etc

Proiect 63: Campanii pentru promovare a transportului public și al deplasărilor cu bicicleta

Proiect 64: Campanii de educație rutieră pentru pietoni, bicicliști, conducători auto

1.1.23. Îmbunătățirea și digitalizarea reglementărilor locale de mobilitate și parcări

Proiect 65: Regulament pentru utilizarea parcărilor publice de pe raza orașului, inclusiv a celor din proximitatea Spitalului, instituțiilor de învățământ, piața agro-alimentară și de mărfuri, instituțiilor de cult, altor instituții publice sau de interes privat major (inclusiv app)

Proiect 66: Aplicație pentru utilizarea parcărilor de reședință de pe raza orașului

Proiect 67: Regulament privind asigurarea activităților de aprovizionare logistică, distribuție marfă și utilizarea infrastructurii domeniului public

1.1.24. Creșterea calității serviciilor de transport persoane în regim de taxi și ridesharing

Proiect 68: Extinderea numărului de autorizații și îmbunătățirea reglementării serviciilor de transport cu autoturisme în regim de taxi/ridesharing, inclusiv prin stimularea și promovarea avantajelor generate de mașinile electrice. Îmbunătățirea accesului la serviciile de transport pentru persoanele cu dizabilități

Proiect 69: Amenajarea și semnalizarea de noi stații taxi

Proiect 70: Implementarea unui serviciu de „car pooling”

Directii de actiune și proiecte pentru Obiectivul strategic 2

Obiective specifice

- 2.1. *Operaționalizarea pe criterii de eficiență economică, impact curativ și atractivitate pentru agrement a complexului „Băile Sărate – Bază de Tratament și Agrement în orașul Ocna Mureș”*
- 2.2. *Dobândirea și valorificarea statului de stațiune balneo-climaterică*
- 2.3. *Valorificarea durabilă a potențialului economic aferent resurselor turistice de patrimoniu istoric, cultural și natural, locale și din zona urbană funcțională*
- 2.4. *Creșterea rolului culturii în dezvoltarea economică și comunitară prin atragerea de personalități culturale, investiții în talente locale, instituții și acte culturale de excelență*
- 2.5. *Dezvoltarea infrastructurii de cazare și furnizare de servicii turistice și conexe*

2.1.1. Realizarea Bazei de tratament și agrement – „Băile Sărate”, a centrului de informare turistică și unor instrumente profesionale de branding, comunicare și marketing a potențialului turistic zonal

Proiect 71: Operaționalizarea Bazei de Tratament și Agrement Ocna Mureș și înființarea companiei de management și valorificare

Proiect 72: Realizarea strategiei de dezvoltare, planului de afaceri, management și de marketing pentru valorificarea patrimoniului și potențialului Bazei de Tratament și Agrement

Proiect 73: Realizarea unui centru de informare, promovare și valorificare a potențialului turistic natural și antropic din Ocna Mureș, zona urbană funcțională și împrejurimi

Proiect 74: Manualul de brand, strategia de dezvoltare turistică și comunicarea potențialului turistic din orașul Ocna Mureș și din Zona Urbană Funcțională

2.1.2. Încheierea unor parteneriate strategice pentru creșterea atractivității și asigurarea viabilității economice a Bazei de Tratament și Agrement

Proiect 75: Realizarea de parteneriate de colaborare, finanțare, promovare, organizare evenimente, cantonamente sportive, circuite medicale, de agrement și turistice cu: Ministerul Sănătății, Ministerul Antreprenorialului și Turismului, Ministerul Tineretului și Sportului, Casa Națională de

Asigurări de Sănătate, Comitetul Olimpic Român, federațiile sportive naționale, Consiliul Județean Alba, Institutul Național de Recuperare, Medicină Fizică și Balneoclimatologie, Colegiul Medicilor din România, Agenția Națională pentru Programe de Sănătate, Institutul Național de Medicină Sportivă, Patronatul Asociația Națională a Agențiilor de Turism din Romania (A. N.A. T.), Baza 71 Aeriană „General Emanoil Ionescu” Câmpia Turzii, principalele sindicate, asociațiile de promovare turistică relevante și organizațiile de management ale destinațiilor de turism, afilieri la structuri asociative, rețele și organizații internațională umbrelă, preocupate de promovarea turismului de agrement și tratament cu resurse naturale etc.

2.1.3. Conservarea, restaurarea și punerea în valoare a obiectivelor de patrimoniu cultural-istoric și cultural; digitalizarea obiectivelor de patrimoniu restaurate; acțiuni de creștere/ dezvoltare a capacității administrative a beneficiarilor: dezvoltarea de planuri de conservare/ mentenanță a obiectivelor de patrimoniu și sprijin pentru activitățile de dezvoltare a planurilor de interpretare pentru public;

Proiect 76: Conservarea, restaurarea și punerea în valoare a obiectivelor de patrimoniu cultural-istoric, inclusiv digitalizarea obiectivelor de patrimoniu restaurate – Castelul Teleki și capela romano-catolică

Proiect 77: Conservarea, restaurarea și punerea în valoare a obiectivelor de patrimoniu cultural-istoric, inclusiv digitalizarea obiectivelor de patrimoniu restaurate – Castelul Mikes și anexe

Proiect 78: Conservarea, restaurarea și punerea în valoare a obiectivelor de patrimoniu cultural-istoric, inclusiv digitalizarea obiectivelor de patrimoniu restaurate – Biserica de lemn „Sf. Arhangheli” Cisteiu de Mureș

Proiect 79: Semnalizarea, marcarea și asigurarea suportului informativ aferent sitului arheologic Grui, Uioara de Jos

2.1.4. Investiții în infrastructura din domeniul cultural: reabilitarea/ modernizarea/ dotarea spațiilor culturale: casă de cultură muzeu, galerii de artă, centru cultural

Proiect 80: Modernizarea casei de cultură „Ion Sângereanu”, transformarea în centru cultural și de tradiții

Proiect 81: Modernizarea căminelor culturale din cartierele și satele componente, crearea și dotarea de noi spații culturale multifuncționale adaptate nevoilor de dezvoltare aferente sectorului cultural; digitalizarea activităților de promovare turistică și culturală a orașului

Proiect 82: Amenajarea muzeului sării și patrimoniului istoric și industrial de exploatare (clădirea fostului Club Salinae)

Proiect 83: Modernizare bibliotecă orașenească „Mircea Cenușă” cu funcțiuni multimedia și digitale

2.1.5. Dezvoltarea unui mix cultural consistent și organizarea unei agende culturale a orașului asumată coerent și unitar de operatorii culturali publici și privați

Proiect 84: Agenda culturală anuală unică a orașului și Zonei Urbane Funcționale care valorifică o sumă de personalități culturale, talente locale, instituții și acte culturale de excelență

Proiect 85: Festivalul brand unic al orașului – „Mureș pe marginea ta”

Proiect 86: Crearea fondului de investiții culturale, licitat pentru proiecte ale operatorilor culturali independenți

2.1.6. Valorificarea potențialului turistic natural și antropic

Proiect 87: Refacerea, amenajarea și punerea în valoare a malului stâng al râului Mureș în zona Bazei de tratament și agrement Ocna Mureș, zona dintre poduri, cartier Uioara de Sus - Noșlac

Proiect 88: Amenajarea pentru agrement a dealului și pădurii Banța

Proiect 89: Realizare show de lumini, laser, video mapping, sunet, muzică epică, în perimetrul lacurilor saline

2.1.7. Modernizarea infrastructurii de cazare existentă și dezvoltarea de structuri noi de cazare; creșterea ofertei și calității serviciilor oferite în oraș pentru clienții Bazei de tratament și agrement Ocna Mureș

Proiect 90: Modernizarea funcțiilor și serviciilor de cazare existente

Proiect 91: Extindere servicii HORECA (turism și alimentație publică) conexe Bazei de tratament și agrement Ocna Mureș prin construire unitate hotelieră (50 camere - 110 locuri de cazare), dotată cu restaurant 150 locuri, sală de conferințe 100 locuri

Proiect 92: Servicii turistice și conexe furnizate clienților și turiștilor Bazei de tratament și agrement care vizitează orașul Ocna Mureș

Proiect 93: Schimburi de destinație pentru garsoniere, apartamente și case destinate închirierii în regim hotelier

Directii de actiune și proiecte pentru Obiectivul strategic 3

Obiective specifice

- 3.1. *Valorificarea terenurilor și clădirilor pentru investiții strategice și atragere de capital uman și resurse pentru dezvoltare locală*
- 3.2. *Clarificarea situației juridice, revitalizarea și valorificarea potențialului comercial, turistic, cultural și de servicii al clădirilor neutilizate*
- 3.3. *Echipare completă și de calitate cu toate tipurile de infrastructură publică, inclusiv internet de bandă largă și servicii cloud, contorizare și management inteligent*
- 3.4. *Forță de muncă disponibilă, calificată și reactivată pe piața muncii*
- 3.5. *Încurajarea dezvoltării antreprenorialului, a specializărilor economice inteligente și dezvoltarea afacerilor locale, implicit a stat-up-urilor*
- 3.6. *Încurajarea inovației, industriilor creative și a start-up-urilor tech, inovative, digitale*

Directii de actiune și proiecte

3.1.1. Clarificarea situației juridice și construirea unei baze de date, actualizabile, cu toate activele atractive pentru investiții strategice

Proiect 94: Gestionarea platformei de date, actualizabilă, cu toate activele atractive pentru investiții strategice

Proiect 95: Elaborare strategie de atragere de investitori strategici și înființarea de locuri de muncă cu valoare adăugată mare în calificări și venituri salariale. Parteneriatul pentru ocupare sustenabilă

Proiect 96: Kitul de comunicare publică pentru atragere de investitori (manual de identitate, actualizare baze de date cu informații relevante pentru investitori, pagina web, LinkedIn, pagină de Facebook, app)

3.1.2. Promovarea facilităților locale utile pentru investiții și dezvoltarea de proiecte de atragere de companii

Proiect 97: Creșterea atractivității economice a orașului Ocna Mureș prin valorificarea superioară a terenurilor și clădirilor vechilor platforme industriale SODA, SALINA, FERMENTAREA. Înființarea Parcul Industrial, Logistic și de Servicii pe vechea platformă SODA (considerarea atragerii unei investitor strategic)

3.1.3. Realizarea unui incubator și accelerator pentru afaceri cu valoare adăugată foarte mare, companii tech și digitale pentru o economie avansată

Proiect 98: Incubatorul și acceleratorul de afaceri, industrii creative, outsourcing IT și afaceri – Ocna Mureș Start Up HUB

3.1.4. Actualizarea reglementărilor urbanistice care încurajează planificarea și dezvoltarea echilibrată economică, rezidențială, imobiliară și a mixului de funcțiuni

Proiect 99: Actualizare Plan de Urbanism General și Regulament Local de Urbanism

3.1.5. Asigurarea infrastructurii publice necesare dezvoltării locale și creșterea calității locuirii

Proiect 100: Finalizarea programului de reabilitare, extindere, contorizare și managementul inteligent al rețelei de apă potabilă și canalizare, inclusiv a rețelei de ape pluviale, de rigole și șanțuri colectoare pe întreaga suprafață a orașului Ocna Mureș

Proiect 101: Program de investiții pentru îngroparea / relocarea în subteran a utilităților electrice, televiziune, internet și telecom de pe artere principale, secundare, cartierele și satele componente ale orașului

Proiect 102: Ocna Mureș CityNet – rețea subterană de fibră optică telecomunicații, internet de mare viteză, transmisie de date în Ocna Mureș și zona urbană funcțională, broadband și infrastructură suport 5G și viteze superioare de transfer suport pentru internetul lucrurilor

3.1.6. Creșterea rolului educației profesionale, a învățământului tehnic și vocațional - intervenții în modernizare/extindere/construcție/reabilitare infrastructurii educaționale și dotarea cu echipamente didactice pentru practica elevilor, dotarea laboratoarelor, bibliotecilor, sălilor și terenurilor de sport, inclusiv renovarea energetică moderată, adaptarea infrastructurii pentru accesul elevilor cu deficiențe/nevoi speciale, mijloace de transport pentru facilitarea accesului la educație al grupurilor dezavantajate; alte activități care contribuie la creșterea calității educației și a competențelor pentru piața muncii: formarea profesorilor, a maiștrilor, programe comune de formare cu angajatorii, digitalizarea etc.

Proiect 103: Reabilitarea, modernizarea și îmbunătățirea facilităților de educație și dotărilor didactice, laboratoarelor și atelierelor din Liceul Tehnologic Ocna Mureș

Proiect 104: Program de asigurare facilități didactice, inclusiv IT personalizate, mobilier, facilități de recreație, sport în toate unitățile de învățământ preșcolar, primar, gimnazial, liceal, tehnologic din oraș

3.1.7. Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii

Proiect 105: Măsuri active de ocupare a tinerilor în piața muncii din zona urbană funcțională Ocna Mureș

3.1.8. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională

Proiect 106: Proiecte tip de combaterea abandonului școlar, creșterea retenției în sistemul educațional formal și creșterea performanțelor specifice formării profesionale a persoanelor din grupurile vulnerabile social

3.1.9. Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru asigurarea echității sistemului și o mai bună adaptare la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic

Proiect 107: Proiecte tip de servicii de formare profesională, coaching, mentorat, învățare practică și schimburi de experiență care să îmbunătățească adaptabilitatea forței de muncă la cerințele progresului tehnologic și companiilor prezente în economia locală a orașului Ocna Mureș și zonei Urbane Funcționale

3.1.10. Antreprenoriat și economie socială

Proiect 108: Proiecte tip de servicii de formare profesională, coaching, mentorat, învățare practică și schimburi de experiență care să îmbunătățească cultura antreprenorială locală; înființare de structuri de economie și antreprenoriat social în orașul Ocna Mureș și Zona Urbană Funcțională

Proiect 109: Înființarea/ dezvoltarea întreprinderilor sociale de inserție, pentru susținerea tinerilor cu accent pe tineri NEET, inactivi, șomeri și șomeri de lungă durată, inclusiv prin: acoperirea costurilor de calificare la locul de muncă, consiliere și orientare profesională, subvenționarea contractelor de muncă și plasarea pe piața muncii la finalul perioadei de sprijin, inclusiv cu acordarea de servicii de acompaniere socio-profesională și sociale

3.1.11. Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii, crearea unor condiții de muncă menite să le asigure lucrătorilor confortul fizic, psihic și social; finanțarea serviciilor de susținere a îmbătrânirii active prin implicarea lucrătorilor

vârșnici de peste 60 de ani în programe de tip shadow/ tutelă/ tutoriat/ mentorat pentru formarea și integrarea lucrătorilor noi;

Proiect 110: Proiecte tip de măsuri active de ocupare și îmbătrânire activă adaptate cerințelor din piața muncii și viața socială din comunitatea locală.

3.1.12. Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității pe piața muncii

Proiect 111: Proiecte tip de consolidare și validare a cunoștințelor, formare profesională continuă, adaptarea persoanelor active la cerințele din piața muncii

3.1.13. Creșterea atractivității programelor de formare pentru calificări adaptate cerințelor din piața de muncă locală și din zona urbană funcțională

Proiect 112: Proiecte tip de calificări profesionale noi, cu valoare adăugate mare, măsuri integrate de formare profesională, consiliere, mentorat care corespund solicitărilor venite din partea companiilor active în economia orașului și zona urbană funcțională

Direcții de acțiune și proiecte pentru Obiectivul strategic 4

Obiective specifice

- 4.1. *Spații publice urbane atractive, sănătoase, funcționale și vibrante - spații și dotări publice centrale și de cartier, cu design atractiv, accesorii inteligente, sigure, prietenoase pentru petrecerea timpului liber, socializare și evenimente*
- 4.2. *Creșterea siguranței locuirii, a securității persoanelor și integrității bunurilor de pe domeniul public și privat al comunității*
- 4.3. *Acces la locuințe atractive, prietenoase cu mediul, eficiente energetic, convenabile ca preț*
- 4.4. *Atragerea de noi locuitori*
- 4.5. *Servicii publice moderne, inteligente, la costuri accesibile și sustenabile*
- 4.6. *Servicii sociale adaptate persoanelor în nevoie, cu eficiență crescută și sustenabile financiar*
- 4.7. *Implicarea societății civile și a cetățenilor în dezvoltarea urbană și furnizarea de servicii comunitare*

Direcții de acțiune și proiecte

- 4.1.1. **Înființarea/reabilitarea/ modernizarea/ extinderea, spațiilor publice de cartier, cu design atractiv, accesorii inteligente, sigure, prietenoase pentru petrecerea timpului liber, socializare și evenimente, a locurilor de joacă, centrelor de activități sportive; creșterea siguranței publice și integrității bunurilor aparținente domeniului public și privat local; extinderea sistemelor de supraveghere video inteligente**

Proiect 113: Proiect integrat pentru îmbunătățirea calității vieții: concept bio arhitectural unic de regenerarea spațiilor publice din cartierele orașului pentru a le face mai primitoare prin amenajarea de spații verzi, dotarea acestora cu mobilier urban, locuri de joacă pentru copii, fitness, spații cu mobilier pentru petrecerea timpului liber, terenuri de sport de mici dimensiuni, iluminat public, WI – FI, măsuri de siguranța populației și patrimoniului – Etape: Str. Nicolae Iorga – Str. Brazilor – Str. 1 Mai – Str. Axente Sever – Str. Ștefan Augustin; Cartier Mălinului; Cartier Uioara de Sus; Cartier Colonia Dumbrava etc.

Proiect 114: Centrul de științe, creație și învățare practică pentru copii cu vârsta până în 12 ani și familiile din oraș. Funcțiunea furnizează o ofertă de educație distractivă, învățare prin experiment, senzorială, petrecerea timpului liber într-un mod plăcut, celebrări și evenimente de divertisment, activități de creație, cultivarea talentelor și aptitudinilor practice

Proiect 115: Complexul pentru tineret „Young, Cool and Restless Ocna Mureș”. Centrul de educație și distracție ce reprezintă un ansamblu integrat de funcțiuni de interior compus din: studio

de creație muzicală, producție video, teatru, coreografie, gaming, codare, programare și robotică, design și artă digitale, experiențe virtuale și augmentate, bibliotecă și sală de scriere și gândire creativă, spații multimedia, ateliere de experimente științifice, instalații educative reversibile, planetariu, atelier de educație pentru sănătate, atelier culinar, design vestimentar, atelier de artele frumosului, sală de festivități, atelier de vorbire în public, atelier de managementul emoțiilor, toleranță, nediscriminare și combaterea hărțuirii etc.

4.1.2. Implementarea de programe pentru întreținerea, repararea și administrarea domeniului public al orașului

Proiect 116: Program anual pentru gestionarea domeniului public și privat al orașului Ocna Mureș

4.1.3. Gestionarea câinilor comunitari și realizarea de facilități urbane destinate iubitorilor de animale

Proiect 117: Amenajarea unui parc comunitar pentru câini cu terenuri potrivite pentru alergare, mobilier de joacă și activități, dresaj, adăpătoare pentru apă și hrană, coșuri de gunoi speciale

4.1.4. Finalizarea investițiilor de reabilitare, modernizare, dotare și digitalizarea procesului de educație a tuturor unităților de învățământ din oraș; eliminarea decalajului digital, educație digitală competitivă și accesibilă; îmbunătățirea accesului la servicii și favorabile incluziunii de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online

Proiect 118: Construire creșă „Prichindel” în orașul Ocna Mureș

Proiect 119: Modernizarea Liceului Teoretic „Petru Maior” și asigurarea unui pachet de dotări didactice, inclusiv IT personalizate pentru săli de clasă, laboratoare, infrastructura de agrement, și siguranță

Proiect 120: Modernizarea tuturor unităților de învățământ și facilităților didactice, sportive și de agrement din satele componente

Proiect 121: Program de asigurare facilități didactice, inclusiv IT personalizate, mobilier, facilități de recreație, sport în toate unitățile de învățământ preșcolar, primar și gimnazial din oraș și satele aparținătoare

Proiect 122: Accesoriizarea unităților de învățământ cu o platformă de educație digitală avansată și catalog digital unic

Proiect 123: Centrul de educare digitală, robotică și inteligență artificială

4.1.5. Finalizarea investițiilor de modernizarea infrastructurii de sănătate și creșterea calității actului medical; creșterea rezilienței și capacității de răspuns a sistemului medical și parteneriatelor locale și naționale la pandemii și crize sanitare, inclusiv telemedicină și e-health

Proiect 124: Continuarea investițiilor de modernizare și îmbunătățirea patrimoniului construit, a eficienței energetice, al dotărilor, diversificarea și îmbunătățirea calității serviciilor medicale specifice Centrului Multifuncțional de Sănătate Ocna Mureș

Proiect 125: Continuarea investițiilor de modernizare și îmbunătățirea patrimoniului construit al dotărilor, îmbunătățirea calității serviciilor medicale și sociale specifice Unității Medico-Sociale Ocna Mureș

Proiect 126: Finalizarea lucrărilor de reconstrucție, amenajare și dotare a Centrului de Îngrijire și Asistență Ocna Mureș conform Planului de restructurare al Centrului de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică pentru Persoanele Adulte cu Dizabilități – Galda de Jos

Proiect 127: Rețeaua locală de telemedicină. „De gardă online și telefon 24/24 ore, 7/7 zile”

Proiect 128: Call center pentru situațiile de urgență, brățările de monitorizare a stării de sănătate, dezvoltarea de programe inter generaționale

Proiect 129: Creșterea eficienței și utilității rețelei locale de medicină de familie, și a rețelei de cabinete medicale de specialitate, respectiv al celor stomatologice

4.1.6. Construire de locuințe noi nZEB pentru tineri, specialiști în educație, sănătate, persoane cu nevoi sociale

Proiect 130: Programul de construire blocuri de locuințe pentru tineri (NZEB)

Proiect 131: Programul de construire blocuri de locuințe sociale (NZEB)

Proiect 132: Programul de construire bloc de locuințe de serviciu pentru medici și profesori (NZEB)

4.1.7. Reducerea gazelor cu efect de seră, reabilitarea termică aprofundată/moderată și îmbunătățirea eficienței energetice a locuințelor colective construite până în anul 2000

Proiect 133: Reabilitare termică și modernizarea blocurilor construite în Ocna Mureș, cu accent pe îmbunătățirea izolației termice și hidroizolarea anvelopei clădirii (pereți exteriori, ferestre, tâmplărie, planșeu superior, planșeu peste subsol), șarpantelor și învăluitoarelor, inclusiv măsuri de consolidare, producție de energie verde pentru consumurile comune ale locatarilor – (organizare etapizată pe cartierele orașului)

Proiect 134: Picturi murale tematice pe blocurile de locuințe care să îmbunătățească valoarea estetică a orașului și stațiunii, identitatea dată de artă cartierelor, să crească valoarea imobiliară a patrimoniului construit, atractivitatea pentru locuire, dar și posibilitatea dezvoltării unor circuite de vizitare cu consecințe benefice pe micile afaceri

4.1.8. Dezvoltarea unor proiecte individuale și în parteneriat pentru furnizarea de servicii sociale categoriilor de rezidenți vulnerabili social – copii, seniori, adulți, persoane cu dizabilități, cetățeni de etnie romă

Proiect 135: Cantina comunitară mobilă

Proiect 136: Parteneriat public – privat pentru dezvoltarea rețelei de îngrijire la domiciliu a seniorilor din oraș, inclusiv servicii de reabilitare în comunitate, echipe care asigură la domiciliu serviciile specializate de abilitare/reabilitare

Proiect 137: Centru comunitar integrat – centru resursă de îngrijire socio-medicală pentru persoanele defavorizate

Proiect 138: Grupul de Acțiune Locală pentru combaterea sărăciei și incluziune socială

Proiect 139: Servicii de îngrijire/ reabilitare de zi destinate copilului cu dizabilități, inclusiv stimularea accesului persoanelor cu dizabilități la echipamente, mijloace și tehnologii asistive, pentru incluziune socială și participare activă la viața comunității

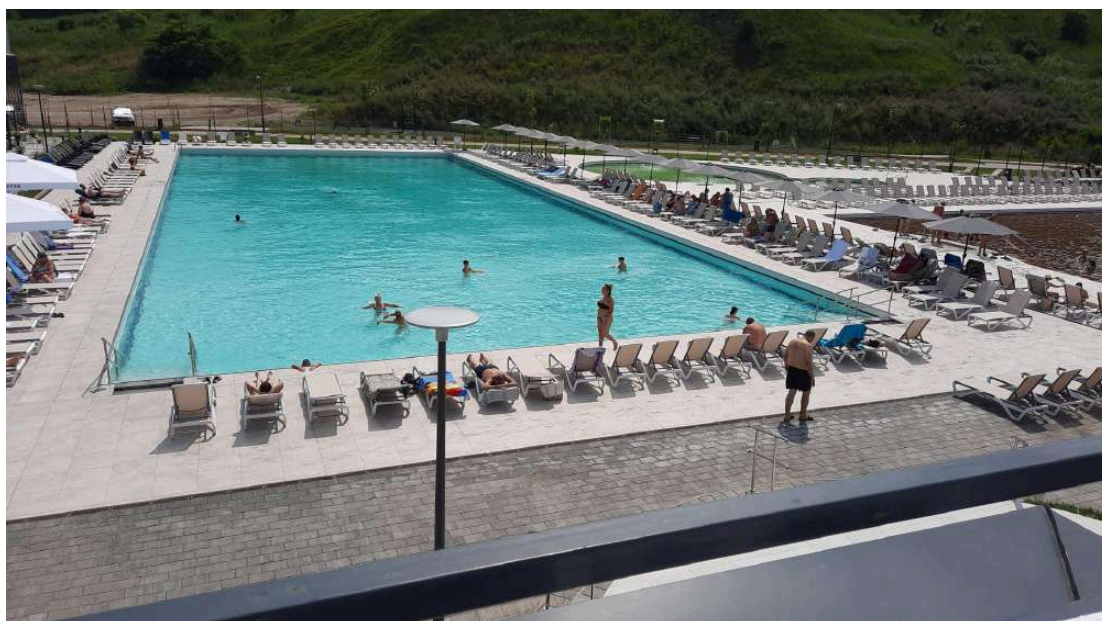
Proiect 140: Dezvoltarea de servicii specializate pentru copiii vulnerabili, afectați de sărăcie, familii monoparentale, inclusiv formarea profesională a profesioniștilor din domeniul serviciilor sociale pentru copii și familii

4.1.9. Modernizarea servicii publice de interes cetățenesc

Proiect 141: Amenajare târg de animale

Proiect 142: Extinderea cimitirului orășenesc

Proiect 143: Modernizare capelă mortuară în cimitirul orășenesc.

Directii de actiune si proiecte pentru Obiectivul strategic 5

Obiective specifice

- 5.1. *Consolidarea și modernizarea capacității administrative la nivelul Primăriei, Consiliului Local, structurilor subordonate sau aflate în coordonare*
- 5.2. *Reducerea birocrăției și servicii adaptate nevoilor cetățenilor, cu accent pe interacțiunile digitale și online;*
- 5.3. *Digitalizarea completă a administrației publice și entităților subordonate sau aflate în coordonare; promovarea conceptului „everything as a service”*
- 5.4. *Ecosistem local deschis pentru internetul lucrurilor, inteligență artificială, automatizare, realitate virtuală, augmentată și metaverse*
- 5.5. *Guvernare bazată pe date deschise și predicții analitice*
- 5.6. *Smart Citizen, guvernare și management participativ al cartierelor și în zona urbană funcțională*
- 5.7. *Securitate cibernetică publică și privată*
- 5.8. *Coordonarea integrate, coerentă și unitară, pe verticală și orizontală între administrația publică și toate categoriile de instituții partenere*
- 5.9. *Stabilitate, eficiență și sustenabilitate financiară*

Directii de actiune si proiecte

5.1.1. Îmbunătățirea pregătirii profesionale specifice personalului angajat în Primărie

Proiect 144: Program anual de pregătire avansată și motivare profesională pentru funcționarii publici, contractuali și aleșii locali din Primăria orașului Ocna Mureș

5.1.2. Completarea organigramei și statului de funcții cu resurse umane cu competențe în zona de arhitectură și urbanism, digitalizare, inginerie, juridic, economic, scriere și implementare de proiecte, administrarea domeniului public și privat etc.

Proiect 145: Recrutare funcționari publici și contractuali pentru ocuparea posturilor vacante cheie, a celor de execuție și anticiparea nevoilor de ocupare în administrația publică urmare pensionării sau migrației ocupaționale

5.1.3. Digitalizarea aprofundată a serviciilor publice către toate categoriile de stakeholderi, precum și a tuturor interacțiunilor interdepartamentale; cloud local, arhivă digitală și back-up arhivă în centru de date acreditat

Proiect 146: Continuarea și actualizarea procesului de achiziții soluții, aplicații și servicii software integrate unitar într-o platformă unică de comunicare cu comunitatea locală și între departamentele administrației publice locale

Proiect 147: Banca de date urbane geospațiale, sisteme GIS, cu informații despre proprietățile publice și private ale orașului, cadastru imobiliar 3D și pentru rețelele de utilități, patrimoniul construit, registrul spațiilor publice și inventarul domeniul public, certificate urbanism și autorizații de construire/desființare, inspecții de teren, coordonarea lucrărilor edilitare, transport public etc.

Proiect 148: Cloudul orașenesc, inclusiv arhivare digitală, back-up portofoliu documentar și informatic în data center autorizat

Proiect 149: Kitul de comunicare multimedia și digitală al orașului Ocna Mureș

Aplicația orașului și stațiunii – Ocna Mureș City App

5.1.4. Realizarea infrastructurii WI-FI și broadband, cu logistica aferentă, suport pentru internetul lucrurilor și mijloacelor autonome

Proiect 150: Extindere WI-FI gratuit în toate spațiile publice, în toate clădirile publice din proprietatea primăriei, piețe, trotuare și zone cu terase, zone comerciale, zonele turistice și de agrement, în stațiile de autobuz și în autobuze

Proiect 151: Rețea avansată de broadband și comunicații 5G, accesoriată cu infrastructura aferentă

Proiect 152: Proiecte pilot de internetul lucrurilor și mijloace autonome (mașini, aparate, clădiri, utilități, clădiri inteligente

5.1.5. Dezvoltarea de proiecte locale bazate de inteligență artificială, realitate virtuală și augmentată, metaverse

Proiect 153: Promovare turistică a Bazei de agrement și tratament, bazată pe infrastructură de inteligență artificială, realitate virtuală și augmentată, metaverse

5.1.6. Realizare platformă de date deschise

Proiect 154: Realizare platformă de date deschise a orașului Ocna Mureș și stimularea transparenței decizionale și a economiei locale bazată pe date și informații acurate

5.1.7. Programul anual de bugetare participativă și stimularea implicării constante și consistente a cetățenilor în deciziile publice

Proiect 155: Bugetarea participativă. Instrument digital de participare a cetățenilor din oraș la decizii de finanțare pentru proiecte utile comunității (platformă și buget anual de finanțare)

Proiect 156: Barometrul Comunitar – Instrument de evaluare sociologică anuală a performanțelor administrației locale și al calității vieții în zona periurbană.

5.1.8. Încurajarea utilizării inteligenței artificiale în viața publică, automatizării proceselor repetitive și furnizarea de servicii publice bazate de inteligență artificială

Proiect 154: Achiziționare aplicații de automatizarea proceselor repetitive din administrația publică locală (achiziții publice, facturare, taxe etc.) și stimularea interacțiunilor robotizate

5.1.9. Asigurarea securității cibernetice a bazelor de date cu informații critice, persoanele, arhive etc.

Proiect 157: Instalarea unor aplicații informatice și firewall de securitate care să protejeze infrastructura soft, hard și bazele de date ale administrației publice locale, instituțiilor subordonate sau aflate în coordonare

5.1.10. Asigurarea interoperabilității și integrității bazelor de date digitale folosite de instituțiile publice din orașul Ocna Mureș în relația cu cetățenii

Proiect 158: Integrare baze de date, fluxuri de lucru și comunicare, filtre de securitate și protocoale GDPR între Primărie și alte instituții publice care interacționează cu cetățenii, companiile și alte categorii de instituții pe raza orașului

5.1.11. Optimizarea și diversificarea surselor de colectare a veniturilor la bugetul local, administrarea eficientă a serviciului datoriei publice, administrarea responsabilă a cheltuielilor publice și a costurilor serviciilor municipale

Proiect 159: Strategie de creșterea progresivă a veniturilor la bugetul local și reducerea costurilor publice

Anexa - Tabel indicatori de realizare și rezultat

Obiectiv strategic	Obiective specifice	Indicatori de realizare și rezultat
<p>O comunitate rezilientă, verde și neutră climatic</p>	<p>1.1. Reducerea riscurilor climatice și construirea unei capacități majore de reziliență la dezastre</p> <p>1.2. Investiții pentru regenerarea, modernizarea și creșterea patrimoniul verde și de eco-agrement al comunității</p> <p>1.3. Managementul integrat, selectiv și inteligent al deșeurilor orășenești și valorificarea superioară a componentelor reciclabile în economia circulară zonală</p> <p>1.4. Reducerea și controlul poluării urbane</p> <p>1.5. Creșterea securității și neutralității energetice, a securității și eficienței consumului de energie și dezvoltarea de noi capacități de producție energie verde</p> <p>1.6. Mobilitate urbană durabilă, inteligentă și accesibilă în zona urbană funcțională</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Populația care beneficiază de măsuri de protecție împotriva inundațiilor; ● Populația care beneficiază de măsuri de protecție împotriva dezastrelor naturale legate de climă (altele decât inundațiile și incendiile); ● Timp mediu de răspuns îmbunătățit la situații de urgență; ● Nr. de dotări – utilaje, echipamente, logistică pentru situații de urgență; ● Emisii de gaze cu efect de seră estimate; ● Infrastructuri verzi care beneficiază de sprijin pentru alte scopuri decât adaptarea la schimbările climatice; ● Suprafața de teren reabilitat care beneficiază de sprijin; ● Sol reabilitat utilizat pentru zone verzi, locuințe sociale, activități economice sau alte utilizări – mp/ha; ● Populația care are acces la infrastructuri verzi noi sau îmbunătățite; ● Populație conectată la rețeaua îmbunătățită de apă; ● Populație conectată la rețeaua de canalizare; ● Deșeuri colectate separat; ● Deșeuri reciclate; ● Număr aparate și platforme pentru colectare selectivă de deșeuri; ● Economii în consumul anual de energie primară; ● Utilizatori conectați la rețele inteligente; ● Lansarea de proiecte pentru rețele inteligente; ● Utilizatori suplimentari conectați la sisteme inteligente de energie; ● Nr. de contoare inteligente; ● Nr. senzori de măsurarea calității aerului; ● Capacitatea materialului rulant ecologic pentru transportul public colectiv; ● Piste ciclabile care beneficiază de sprijin; ● Infrastructuri pentru combustibili alternativi (puncte de realimentare/reîncărcare); ● Orașe și localități cu sisteme de transport urban digitalizate noi sau modernizate; ● Număr anual de utilizatori ai transporturilor publice noi sau modernizate; ● Număr anual de utilizatori ai pistelor ciclabile; ● Număr de stații de încărcare mașini electrice; ● Număr de dotări specifice sistemelor de transport inteligente; ● Lungimea drumurilor noi sau reabilite și a infrastructurii conexe;

		<ul style="list-style-type: none"> • Lungimea drumurilor reconstruite sau modernizate și a infrastructurii conexe; • Utilizatori anuali ai infrastructurilor de drum; • Economia de timp realizată urmare investițiilor în infrastructura de mobilitate; • Infrastructură de transport feroviar modernizată, inclusiv clădire gară; • Lungimea traseelor pietonale noi, reabilite, modernizate sau extinse.
O stațiune turistică balneară de interes local care valorifică durabil și competitiv potențialul curativ salin și natural al comunității	<p>2.1. Operaționalizarea pe criterii de eficiență economică, impact curativ și atractivitate pentru agrement a complexului „Băile Sărate – Bază de Tratament și Agrement în orașul Ocna Mureș”</p> <p>2.2. Dobândirea și valorificarea statului de stațiune balneo-climaterică</p> <p>2.3. Valorificarea durabilă a potențialului economic aferent resurselor turistice de patrimoniu istoric, cultural și natural, locale și din zona urbană funcțională</p> <p>2.4. Creșterea rolului culturii în dezvoltarea economică și comunitară prin atragerea de personalități culturale, investiții în talente locale, instituții și acte culturale de excelență</p> <p>2.5. Dezvoltarea infrastructurii de cazare și furnizare de servicii turistice și conexe</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Documentație pentru dobândirea statutului de stațiune balneo-climaterică • HG pentru dobândirea statutului de stațiune balneo-climaterică; • Acte statutare, fiscale, de organizare juridică, operațională a companiei de administrarea și managementul Bazei de tratament și agrement; • Nr. de monumente restaurate și puse în valoare; • Nr. de turiști și vizitatori; • Nr. de pacienți; • Agenda culturală anuală; • Număr de structuri de cazare certificate; • Număr de obiective de patrimoniu digitalizate; • Număr de înnoptări; • Număr de companii cu CAEN HORECA autorizate; • Număr de evenimente culturale, educaționale, sociale, sportive, de agrement, comerciale, care atrag turiști.
Un centru urban cu o economie locală revitalizată și ofertantă pentru forța de muncă locală	<p>3.1. Valorificarea terenurilor și clădirilor pentru investiții strategice și atragere de capital uman și resurse pentru dezvoltare locală</p> <p>3.2. Clarificarea situației juridice, revitalizarea și valorificarea potențialului comercial, turistic, cultural și de servicii al clădirilor neutilizate</p> <p>3.3. Echipare completă și de calitate cu toate tipurile de infrastructură publică, inclusiv internet de bandă largă și servicii cloud,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Strategie de atragere investitori; • Bază de date cu resursele pentru investitori – terenuri, clădiri, utilități, facilități fiscale, reglementări urbanistice, servicii publice etc • Parc industrial; • Parc logistic; • Incubator și structură de sprijinirea afacerilor; • Reglementări urbanistice favorabile activităților economice – PUG/PUZ-uri relevante; • Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari); • Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi; • Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin instrumente financiare; • Întreprinderi care beneficiază de sprijin nefinanciar;

	<p>contorizare și management inteligent</p> <p>3.4. Forță de muncă disponibilă, calificată și reactivată pe piața muncii</p> <p>3.5. Încurajarea dezvoltării antreprenorialului, a specializărilor economice inteligente și dezvoltarea afacerilor locale, implicit a stat-up-urilor</p> <p>3.6. Încurajarea inovației, industriilor creative și a start-up-urilor tech, inovative, digitale</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Întreprinderi nou înființate care beneficiază de sprijin; ● Rețea majoră de broadband, internet de mare viteză, 5G și infrastructură suport pentru internetul lucrurilor; ● Întreprinderi care cooperează cu organizații de cercetare; ● Investiții private care completează sprijinul public (din care: granturi, instrumente financiare); ● Întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri) care introduc inovații în materie de produse sau procese; ● IMM-uri care introduc inovații în materie de comercializare sau organizare; ● IMM-uri care introduc inovații la nivel intern; ● Publicații ale proiectelor care beneficiază de sprijin; ● Locuri de muncă create în domeniul cercetării în entitățile care beneficiază de sprijin; ● Locuri de muncă create în entitățile care beneficiază de sprijin; ● Întreprinderi noi aflate încă pe piață; ● IMM-uri care utilizează servicii ale unor pepiniere de afaceri după crearea pepinierelelor; ● IMM-uri cu o valoare adăugată mai mare per angajat; ● IMM-uri care investesc în competențe pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenoriat; ● Entități publice care investesc în competențe pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenoriat; ● Angajați din IMM-uri care finalizează programe de formare a competențelor pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenoriat (pe tip de competențe: tehnice, de management, de antreprenoriat, ecologice, altele); ● Angajați din entități publice care finalizează programe de formare a competențelor pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenoriat (pe tip de competențe: tehnice, de management, de antreprenoriat, ecologice, altele); ● Valoarea serviciilor, a produselor și a proceselor digitale dezvoltate pentru întreprinderi; ● Instituții publice care beneficiază de sprijin pentru a dezvolta servicii, produse și procese digitale; ● Utilizatori de servicii și produse și procese digitale publice noi și optimizate; ● Utilizatori de servicii, produse și procese digitale noi și optimizate dezvoltate de întreprinderi; ● Nr. de unități de învățământ profesional și tehnic modernizate; ● Nr. de absolvenți de învățământ profesional și tehnic/vocațional; ● Nr. facilități didactice, inclusiv IT personalizate, mobilier, facilități de recreație, sport în toate
--	--	--

		<p>unitățile de învățământ preșcolar, primar, gimnazial, profesional/vocațional/tehnologic și liceal din orașul Ocna Mureș;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Numărul de adulți înscriși într-un program de recalificare profesională în proiecte pentru promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, de la educația și îngrijirea timpurie, continuând cu educația și formarea generală și profesională până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți și a accesibilității pentru persoanele cu dizabilități; ● Unități și instituții de învățământ cu rezultate îmbunătățite; ● Participanți în educație sau formare la ieșirea din intervenție; ● Participanți ce obțin o calificare/certificare la ieșirea din intervenție; ● Mecanisme, metodologii, proceduri, instrumente, programe, standarde utilizate; ● Materiale suport (inclusiv platforme, baze de date), studii, analize utilizate/accesate; ● Participanți cu situația îmbunătățită pe piața muncii, la 6 luni după finalizarea intervenției; ● Participanți în ocupare, inclusiv ocupare pe cont propriu la finalizare intervenție; ● Participanți în educație sau formare la finalizare intervenție; ● Participanți care obțin o calificare la finalizare intervenție; ● Participanți în căutare activă a unui loc de muncă la finalizare intervenție; ● Tineri sub 30 ani, ocupați prin forme de muncă flexibile; ● Participanți (femei) în ocupare, inclusiv ocupare pe cont propriu la finalizare intervenției; ● Participanți competenți în monitorizare, evaluare și diseminare a informațiilor din piața muncii; ● Participanți activi în evaluare și revizuire politici publice, la 6 luni după intervenție; ● Participanți ai partenerilor sociali implicați în activități specifice dialogului social la 6 luni după intervenție; ● Participanți cu situația îmbunătățită pe piața muncii, la 6 luni după finalizarea intervenției; ● Participanți care se declară cu situație îmbunătățită privind SSM la 6 luni după intervenție; ● Persoane în vârstă active la finalizarea intervenției; ● Proiecte strategice în vederea dezvoltării educației timpurii (pilotare și/sau extindere servicii complementare, dezvoltarea materialelor educaționale, pilotarea și implementarea unor strategii de predare, inovatoare și eficiente, sprijin
--	--	--

		<p>suplimentar pentru susținerea copiilor care aparțin grupurilor vulnerabile, formarea resurselor umane);</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Susținerea cheltuielilor cu cazare, burse, transport etc. pentru elevii din învățământul profesional și tehnic; ● Program național ce va viza dezvoltarea resursei umane din sistemul de educație și formare; ● Program național ce va susține dezvoltarea serviciilor de consiliere și orientare profesională; ● Granturi pentru operatorii economici implicați în învățământul dual pentru asigurarea spațiilor și tehnologiilor adecvate "atelierelor școală", precum și a personalului calificat în domeniu; ● Scheme de antreprenoriat de tipul <i>Start-up Diaspora</i>, <i>Start-up Rural</i>, <i>Restart</i>, <i>Start-up Student</i>, <i>Innotech</i>; ● Măsuri de sprijin pentru digitalizarea activității IMM – "IMM digital pack"; ● Grant-uri pentru angajatori pentru integrarea femeilor pe piața muncii: spații destinate supravegherii și îngrijirii copiilor cu vârstă antepreșcolară, forme de muncă flexibile etc. ● Sprijin financiar pentru inițierea de noi afaceri și pentru înființarea/dezvoltarea/ scalarea/ inovarea/ extinderea de întreprinderi sociale și întreprinderi sociale de inserție; ● Măsuri de sprijin pentru relansarea economică a sectoarelor afectate în urma unor situații deosebite (de ex. epidemii): Facilitarea procesului de outplacement, programe de formare, sprijin pentru întreprinderile afectate indirect, îmbunătățirea activității de management al resurselor umane în companii; forme flexibile de ocupare; ● Sprijinirea angajatorilor pentru crearea unor condiții de muncă adaptate; ● Campanii de promovare pentru conștientizarea angajatorilor și lucrătorilor cu privire la rolul activităților de SSM; ● Pachete integrate pentru creșterea capacității partenerilor sociali și îmbunătățirea dialogului social; ● Pachete de formare pentru angajați adaptate nevoilor/ cerințelor pieței: „Pachet de bază”, „Ține pasul”; „Acces digital pentru toți”, programe de formare colaborativă; programe adaptate nevoilor angajatorilor; ● Centru de informare turistică; ● Manual de brand; ● Numărul siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin; ● Număr de vizitatori ai siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin; ● Număr de clădiri culturale care beneficiază de investiții financiare.

<p>Un centru urban primitiv, inteligent, cu servicii publice de calitate, echitabil și inclusiv – orașul just cu locuitorii săi</p>	<p>4.1. Spații publice urbane atractive, sănătoase, funcționale și vibrante - spații și dotări publice centrale și de cartier, cu design atractiv, accesorii inteligente, sigure, prietenoase pentru petrecerea timpului liber, socializare și evenimente</p> <p>4.2. Creșterea siguranței locuirii, a securității persoanelor și integrității bunurilor de pe domeniul public și privat al comunității</p> <p>4.3. Acces la locuințe atractive, prietenoase cu mediul, eficiente energetic, convenabile ca preț</p> <p>4.4. Atragerea de noi locuitori</p> <p>4.5. Servicii publice moderne, inteligente, la costuri accesibile și sustenabile</p> <p>4.6. Servicii sociale adaptate persoanelor în nevoie, cu eficiență crescută și sustenabile financiar</p> <p>4.7. Implicarea societății civile și a cetățenilor în dezvoltarea urbană și furnizarea de servicii comunitare</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Mp de zone verzi noi în cartierele orașului; ● Nr. de elemente de mobilier urban, de socializare, estetică și logistică urbană; ● Mp spații de socializare deschiși populației și turiștilor; ● Locuințe cu performanță energetică îmbunătățită; ● Clădiri publice cu performanță energetică îmbunătățită; ● Consum anual de energie primară (din care: al locuințelor, clădirilor publice, întreprinderilor etc.); ● Număr de locuințe noi; ● Capacitatea sălilor de clasă / laboratoare / ateliere din structurile noi sau modernizate de îngrijire a copiilor; ● Capacitatea sălilor de clasă din structurile educaționale noi sau modernizate; ● Număr anual de utilizatori ai structurilor noi sau modernizate de îngrijire a copiilor; ● Număr anual de utilizatori ai structurilor educaționale noi sau modernizate; ● Capacitatea unităților de asistență medicală noi sau modernizate; ● Dezvoltarea/extinderea și creșterea calității programului „școală după școală” (SDS), complementar cu programul „masă caldă” pe modelul proiectelor în implementare în perioada 2014-2021; ● Dezvoltarea și extinderea Programului „A doua șansă” (ADS) pe modelul proiectelor în implementare în perioada 2014-2021; ● Susținerea implementării proiectelor ERASMUS+; ● Proiecte integrate pentru creșterea accesului și participării în învățământul superior; ● Program național de dotare a „atelierelor școală” cu mijloace didactice și echipamente; ● Unități sanitare publice sprijinite, din care: unități sanitare publice/ structuri publice care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu/ acordă asistență medicală ambulatorie; ● Unități sanitare publice sprijinite, din care: -unități care furnizează servicii de sănătate mintală (CSM) - unități care furnizează servicii persoanelor suspecte/ confirmate cu tuberculoză; ● Capacitatea unităților de asistență medicală noi sau modernizate; ● Entități care oferă asistență medicală primară sprijinite; ● Cabinete de asistență medicală școlară/ sănătate orală sprijinite; ● Unități sanitare publice sprijinite, din care: unități sanitare publice/ structuri publice care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu/ acordă asistență medicală ambulatorie; ● Număr anual de utilizatori ai unităților de asistență medicală noi sau modernizate; ● Utilizatori ai cabinetului stomatologic pe an;
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> ● % adulților care beneficiază de servicii preventive conform contract cadru; ● % copiilor înscriși pe listă care beneficiază de consultații preventive active conform vârstei; ● % copiilor eligibili care beneficiază de examen anual de bilanț; ● Numărul total de participanți care beneficiază de servicii de testare în screening; ● Unități sanitare sprijinite care tratează pacient critic; ● Structuri sprijinite care furnizează servicii suport pentru pacient critic; ● Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată; ● Strategii de dezvoltare teritorială integrată care beneficiază de sprijin; ● Numărul de lucrători care primesc echipamente noi sau instruire / număr de vârstnici care participă în proiecte de promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, a întreprinderilor și a antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate și a unui mediu de lucru sănătos și bine adaptat, care să reducă riscurile la adresa sănătății; ● Numărul de persoane cu îmbătrânire îmbunătățită, mai activă și mai sănătoasă; ● Număr de copii și adulți cu competențe digitale îmbunătățite implicați în proiecte de îmbunătățirea calității, a caracterului incluziv, a eficacității și a relevanței pentru piața muncii a sistemelor de educație și formare, inclusiv prin validarea învățării non-formale și informale, pentru a sprijini dobândirea de competențe-cheie, inclusiv de competențe antreprenoriale și digitale, precum și prin promovarea introducerii sistemelor de formare duală și a ucenicilor; ● Numărul de servicii <i>before</i> și <i>after-school</i>; ● Număr de servicii sociale pentru copii sprijinite, servicii de sănătate sprijinite, servicii sociale pentru alte persoane vulnerabile, sprijinite în cadrul unor proiecte pentru îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile, inclusiv servicii care promovează accesul la locuințe și îngrijire centrată pe persoană, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, cu un accent deosebit pe copii și grupurile dezavantajate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități, a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung; ● Capacitatea structurilor de asistență socială noi sau modernizate (altele decât locuințele); ● Număr de instalații/structuri modernizate pentru un mediu de munca mai sănătos / numărul de echipamente noi care abordează riscurile pentru
--	--	--

		<p>sănătate pentru creșterea eficienței și incluziunii piețelor forței de muncă și facilitare accesului la locuri de muncă de calitate prin dezvoltarea infrastructurii sociale și prin promovarea economiei sociale;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Număr de beneficiari implicați în proiecte de promovarea integrării sociale a persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială, inclusiv a persoanelor celor mai defavorizate și a copiilor; ● Număr de beneficiari implicați în proiecte de promovarea incluziunii economice și sociale a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri mici și a grupurilor dezavantajate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale; ● Număr de beneficiari implicați în proiecte de îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la asistență medicală centrată pe persoană, inclusiv la asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, acordând o atenție deosebită copiilor și grupurilor defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung; ● Număr de beneficiari implicați în proiecte de promovarea unei participări echilibrate din punctul de vedere al genului pe piața forței de muncă, a unor condiții de muncă egale și a unui echilibru mai bun între viața profesională și cea privată, inclusiv prin accesul la servicii de îngrijire a copiilor la prețuri accesibile și îngrijirea persoanelor dependente; ● Număr de beneficiari implicați în proiecte de îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la asistență medicală centrată pe persoană, inclusiv la asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, acordând o atenție deosebită copiilor și grupurilor defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung; ● Număr vârstnici care beneficiază de îngrijire la domiciliu/ Număr vârstnici care locuiesc în comunitățile de seniori și sunt implicați în proiecte de îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la îngrijire centrată pe
--	--	---

		<p>individ, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, punând un accent deosebit pe copii și grupurile defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Număr de beneficiari implicați în proiecte de îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la îngrijire centrată pe individ, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, punând un accent deosebit pe copii și grupurile defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung – victime ale violenței domestice, ale traficului de persoane, consumului de alcool și droguri, persoane liberate din penitenciar, persoane fără adăpost etc.
<p>Un oraș guvernat digital și responsabil</p>	<p>5.1. Consolidarea și modernizarea capacității administrative la nivelul Primăriei, Consiliului Local, structurilor subordonate sau aflate în coordonare</p> <p>5.2. Reducerea birocrăției și servicii adaptate nevoilor cetățenilor, cu accent pe interacțiunile digitale și online;</p> <p>5.3. Digitalizarea completă a administrației publice și entităților subordonate sau aflate în coordonare; promovarea conceptului „everything as a service”</p> <p>5.4. Ecosistem local deschis pentru internetul lucrurilor, inteligență artificială, automatizare, realitate virtuală, augmentată și metaverse</p> <p>5.5. Guvernare bazată pe date deschise și predicții analitice</p> <p>5.6. Smart Citizen, guvernare și management participativ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Organigramă și stat de funcții suplă, flexibilă, adaptată nevoilor unității administrativ-teritoriale; • % de promovare cu „foarte bine” a evaluărilor profesionale anuale; • Nr. template-uri de evaluare customizate pe departamente funcționale; • Platformă digitală care acoperă toate serviciile publice locale; • Bază de date urbană digitalizată; • Cloud municipal și arhivă digitalizată; • Infrastructură de securitate cibernetică implementată; • Nr. de proiecte locale bazate de inteligență artificială, realitate virtuală și augmentată, metaverse • Platformă de date deschise; • Program anual de bugetare participativă; • Barometrul comunitar; • Software pentru automatizarea proceselor repetitive; • Număr de baze de date și servicii interoperabile digital; • Creșterea bazei de colectare taxe și impozite • Creșterea veniturilor la bugetul local, în mod particular a resurselor proprii.

	<p>al cartierelor și în zona urbană funcțională</p> <p>5.7. Securitate cibernetică publică și privată</p> <p>5.8. Coordonarea integrate, coerentă și unitară, pe verticală și orizontală între administrația publică și toate categoriile de instituții partenere</p> <p>5.9. Stabilitate, eficiență și sustenabilitate financiară</p>	
--	--	--

PRIMĂRIA ORAȘULUI OCNA MUREȘ
Ocna Mureș, Str. Nicolae Iorga, Nr. 27,
515700, Jud. Alba, România
Tel.: +40 258 871 257 | +40 258 871 217
E-mail: contact@primariaocnamures.ro
www.primariaocnamures.ro

*

*Fotografiile folosite sunt realizate de
KOLOZSVARI CSABA și TEO BERGHIAN*